

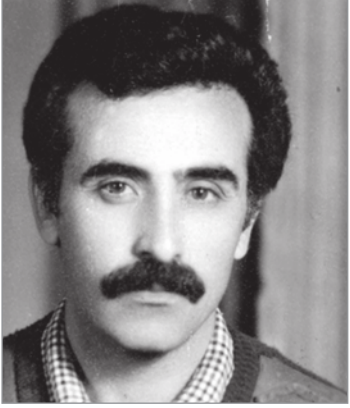

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 35 / Hejmar 413 / Gulan 2016

Şehitlerimizin anıları
devrim ve zaferde yaşıyor

Ortadoğu'nun kaderini Apocu Kürtler belirleyecek

Hem Başûr hem Rojava hem Rojhilat hem de Bakur açısından ortaya çıkan imkan ve fırsatlar değerlendirilirse büyük devrimci-demokratik gelişmeler ortaya çıkarılabilir. Ama bu iş dar ve düz yaklaşımlarla yürütülemez. Salt kendi gücümüzle ya da askeri güçle de yürümez. Siyaset yapmak gerekir. Siyasette de çok incelikli olmak, yoğun olmak, dikkatli ve duyarlı olmak kesinlikle gerek-

mektedir. Tarihin kimi dönemlerinde öne çıktığı gibi Kürtler askeri ilişkilerden daha fazla siyasi ilişkilerini geliştirebilmelidir. Rojava ve Rojhilat'ta buna çok dikkat etmeliyiz. Öz gücümüze güvenelim ama her devrimin bir ittifak hareketi olduğunu da unutmayalım. Bunu Önder Apo da söyledi, Lenin de söyledi, dahası devrimle uğraşan herkes söylemiştir. O halde Rojava Devrimi de bir ittifak hareketi ola-

caktır. Özgücümüze güveneceğiz, eylemciyiz, mücadele edeceğiz ama politikasız da olmayacağız.

Bu karmaşıklıkta çok duyarlı, ölçülü, strateji ve taktik bilimine uygun yaklaşım gösterilemezse çeşitli sorunlar yaşanabilir. Onun için politik yaklaşıma çok önem verilmelidir.

> 2-6

Rojava Devrimi Suriye ve Ortadoğu'daki halklar için yeni bir doğuş ve varoluştur

Rûken Garzan

Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu, Demokratik Ortadoğu Konfederasyonu'nu amaçlar. Böyle bir program ve hedefe sahip olan Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu, Kürdistan-Rojava'da sergilediği devrimci performansıyla Suriye'de ve Ortadoğu'da devrimsel gelişmeleri yara-

tabilecek öncülüğe sahip olduğunu göstermiştir. Kürt halkı artık bilinçli ve iradeli bir düzeye ulaşmıştır.

Kürt halkı ve demokratik halkların Ortadoğu'da ve Kürdistan'da gösterdiği demokratik, değiştirici, dönüştürücü ve yenilikçi tarz ve duruşla en istikrarlı,

başarılı ve kazanımcı pratikler sergilenmiştir. Bundan sonra da Önder Apo hakikati ve şehitler çizgisinden aldığı bilinç ve iddiayla geleceğin Özgür ve Demokratik Kürdistan'ını ve Ortadoğu'nun demokratik toplum inşasını başarıyla tamamlayacaktır.

> 7-9

Sykes-Picot'u ortadan kaldıralım Özgür Demokratik Kürdistan'ı kuralım

> 28-29

Kasım Engin

AKP-Erdoğan'ın Osmanlı özentili despotizmi direnen tüm kesimleri hedeflemektedir

> 30-31

Muzaffer Ayata

Devrimci halk savaşının gelişim seyri

Murat Karayılan

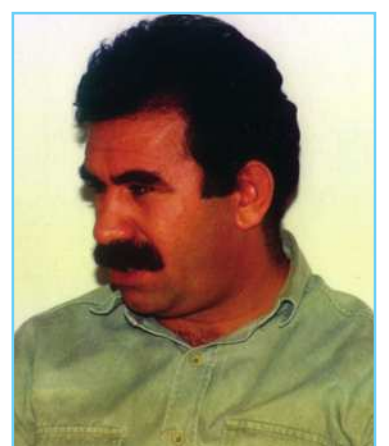
Devrimci Halk Savaşı perspektifi temelinde yürütülen savaş henüz başlangıç aşamasındadır; üzerinden 9 ay gibi bir zaman geçmiştir. Önemli olan direniş güçlerinin her katmandaki yetersizlikleri görüp hızla aşarak mücadeleyi başarıya taşıracak bir düzeye getirmesidir. Herkesin sorumluluklarına sahip çıkması durumu yeterli düzeyde gelişirse, yetersizlikleri aşmak, daha başarılı ve daha sonuç alıcı bir hamlesel çıkış düzeyini yakalamak da mümkün olacaktır.

> 21-23

Hakikat algısıyla büyüyen yaşam en zor acıları bile mutluluğa dönüştürebilir-I

Abdullah Öcalan kimliğinin bir taslağını çizmek, olguyu en yoğun biçimde yaşayan kişi olarak, benim için bir görev olmaktadır. Böyle bir çizim aynı zamanda tarih, sosyoloji, biyografi ve sanat çalışması yapanlar için konuyla ilgili önemli bir belge boşluğunu gidermiş olacaktır. Ayrıca teorik ve pratik bir kurum olarak geniş bir çevreyi somut olarak ilgilendirmesi ve birçok toplumsal gelişmeyi etkilemesi, doğru tanımlanmasını daha da önemli kılmaktadır.

> 16-20

Ortadoğu'daki politik-askeri gelişmeler ve devrimci-demokratik görevlerimiz

Duran Kalkan

Küresel kapitalizm sistemi ile bölgenin statükocu güçlerinin yarattığı çatışma ve çelişki ortamından yararlanarak özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütürken, şimdi çatışmanın bir tarafı olduk. DAİŞ'le çatışan taraf konumuna geldik. Biz iki kutuplu güçlerin çatışmalı ve çelişkili duruşlarından yararlanalım derken, bölgesel çatışmanın merkezi haline geldik. Temel aktör olduk.

İçinden geçtiğimiz siyasal süreç hem büyük imkanları hem de büyük tehlikeleri bağırında taşıyan bir süreçtir. O yüzden iyi bir analiz ve tahlil ile imkan ve tehlikeleri görmek, devrimci görevlere de bu temelde yaklaşmak gerekir. Ortadoğu merkezli süren savaşın düzeyi 20. yüzyıldaki savaşlara benzememektedir. Bazıları 'Ortadoğu savaşı' dese de, her iki dünya savaşının düzeyini aşan, dengeleri bozan yeni bir askeri-siyasi durum var. Belki savaşın şiddeti yüzyıl önceki gibi değil ama siyasi ve askeri değişim arayışı, her iki dünya savaşında oluşan dengeleri bozan ve yeniden kurmayı hedefleyen bir durumu arz etmektedir. 25 yıldır böyle bir süreç devam etmektedir. Rêber Apo da bunu, "Sistemin kaosu" olarak tanımlamıştır.

2. Dünya Savaşı, iki bloklu bir dünya ortaya çıkardı. Reel Sosyalizm bir dünya gücü haline gelmişti. İki bloklu dünya çıktı. İki kutuplu siyasi-askeri duruma dayalı bir dünya da artık yok. Ortadoğu hem toplumsallığın hem de devlet sisteminin merkezidir. 1. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı Ortadoğu da artık yoktur. Ne Irak eski Irak'tır, ne Suriye eski Suriye'dir, ne de Mısır, Yemen, Suudi gibi Arap ülkeleri ya da Kuzey Afrika ülkeleri eski yapısını koruyabilmiştir. Onların geleceğinin nasıl olacağı henüz belli değildir. Yine Asya ve Güney Asya'da Afganistan ve Pakistan gibi ülkelerin geleceklerinin de nasıl şekilleneceği belli değildir. Fakat 1. Dünya Savaşı'nın sonuçları üzerinde kurulmuş siyasi ve askeri durum yerle bir olmuş, yıkılıp parçalanmıştır.

ABD, hem iki bloklu dünyanın yıkılmasında hem de Ortadoğu'daki dengelerin yıkılmasında çok önemli bir aktördür. Amerika'nın 'Büyük Ortadoğu Projesi'ni ortaya atması üzerinden 25 yıl geçmiştir. Ama bu projenin nasıl seyrizleyeceği, içinde hangi aktörlerin olacağı da net değildir. Eskiye bir oranda yıksa da yeninin ne olacağına dair veriler ortada yoktur. Gerçekten yeni bir şey mi kurmak istiyor, yoksa kaos ortamında kriz ve çatışma ile dünyayı yönetmek mi istiyor? Bu soruya da net cevap verilememektedir. Bir sistem oluşturmak yerine kriz ve kaoslara dayalı, herkesi birbiriyile çatıştırarak ve bu çatışma sonucunda herkesi kendine bağlayarak bir dünya hegemonu olmak

isteyebilir. Bu da bir yöntemdir ve 25 yıllık pratik değerlendirildiğinde bu eğilim öne çıkmaktadır. Çünkü çözümsüzdür, kendini çözüm gücü haline getirememiştir. 5 bin yıllık merkezi uygarlığın ve 500 yıllık kapitalist uygarlığın yarattığı sorunlara çözüm bulamamıştır. Çareyi çatışma içerisinde herkesi kendine bağlamakta, çatışma yaratarak egemenliğini sürdürmekte bulmuştur. Bu da ABD açısından bir yönetme tarzı olabilir.

Bu bakımdan da AKP'nin 24 Temmuz'dan itibaren başlattığı saldırıyı 'sistemle çelişki' olarak değerlendiriyoruz. Ama bunun ABD'nin Ortadoğu'yu yönetme tarzıyla daha uyumlu olduğu da söylenebilir. O da savaş ile egemenliğini yürütmeye, devam ettirmeye çalışmaktadır. AKP de kendini küresel hegemonik güçlerin egemenlik ve yönetme tarzına uyarlamaya çalışmıştır. Şimdi mevcut çatışmaları 3. Dünya Savaşı diye tanımlamaktayız. Bunun bir ucu, ulus üstü sermaye düzenine bağlıdır. Mevcut ulus-devletler, ulus üstü sermayenin azami kâr politikasının sürdürmesine izin vermemektedir. Dolayısıyla küresel sermayenin rahat dolaşımı ve daha fazla kâr elde etmesi için değişiklikler yapılmak isteniyordu. Bunun için de müdahale ediyor ve saldırıyor. Bunun için Sovyet sisteminin çözülüşe gidişini de fırsat bilerek 'Yeni Dünya Düzeni' adı altında, Ortadoğu'da ulus-devlet sistemine karşı Körfez krizi ve savaşıyla bir müdahale başlatmıştır.

3. Dünya Savaşı'nın diğer ucu ise, bölgedeki ulus-devlet statükoculuğudur. Özellikle bölgede açığa çıkan, Türkiye ve İran tarafından yönlendirilen, koşullandırılan hegemonik güç olarak sürdürülen ulus-devlet statükoculuğudur. Bu her iki devlet sistemi de soykırımcıdır, tutucudur; aşırı şoven ve milliyetçidir. Esas olarak bölünüp parçalanan, inkar edilip soykırıma tabi tutulan Kürdistan üzerinde egemenliğini sürdüren bu iki güçtür. Birbiriyile uzlaşma ve çelişki içerisinde bu politikayı yürütmeye çalışıyorlar. İnkâr ve imha sistemi, kültürel soykırım rejimi dediğimiz politikayı bu iki devlet yürütmektedir. Türkiye'nin ulus-devlet statükoculuğu, Kürdistan üzerindeki inkâr ve imha sistemidir. Bu sistemin bir ucu da küresel kapitalist modernite sistemidir. Dolayısıyla Kür-

distan üzerinde egemenliğini sürdüren rejimler, kendi içinde derin bir çelişki ve çatışmaya girmiştir. 3. Dünya Savaşı, Kürdistan için böyle bir anlam taşımaktadır. Bu şekilde sistemin iki ucu birbiriyle çatışır hale gelince, Kürdistan'da soykırım rejiminin yarattığı askeri ve siyasi durum zayıflamış ve parçalanmıştır. Mevcut 3. Dünya Savaşı'nın ifade ettiği çelişkili ve çatışmalı ortam, Kürt halkının bilinçlenmesi, örgütlenip mücadele etmesi ve kendini iradi bir güç haline getirmesi için belli bir zemin sunmuş, fırsatlar ortaya çıkarmıştır.

PKK neden tasfiye olmadı?

1970'lerin ortasından itibaren Kürdistan gerçekliğini o zamanki dünya koşullarına ve tarihsel toplum bilincine dayanarak ele alan; yeni bir bilinç, eylem ve örgütlenme ortaya çıkaran bir özgürlük mücadelesi vardı. Önderlik bir çıkış, parti ve gerilla mücadelesi vardı. Bütün bunlar 90'ların başında birleşince, üçüncü bir mücadele var oldu. Aslında 3. Dünya Savaşı diye tanımlanan, ulus üstü küresel sermaye sistemi ile bölgenin ulus-devlet statükoculuğunun çatıştığı bir ortamda, Kürdistan'ın özgürlüğü temelinde Ortadoğu'nun tarihi ile buluşmasını, demokratik birliğini, Ortadoğu halklarının demokratik birlik içerisinde kardeşçe yaşamını, dolayısıyla demokratik Ortadoğu konfederalizmi devrimini öngören; Ortadoğu halklarına kurtuluşun yolunu gösteren bir özgürlük ve demokrasi akımı olarak ortaya çıktı ve var oldu. PKK, böyle bir akımdır.

PKK, 3. Dünya Savaşı'nın içerdiği çelişki ve çatışma ortamından yararlanarak mücadele etme ve kendini geliştirme zemini buldu. Aksi takdirde 90'lı yıllarda Reel Sosyalizm çözülürken, PKK'nin de yok olması lazımdı. Bir ulusal kurtuluş hareketiydik. Ulusal kurtuluş hareketleri 1. Dünya Savaşı ve Ekim Devrimi'nin bir ürünü olarak ortaya çıktılar. Giderek de iki bloklu sistemde Sovyet blokunun varlığına dayandılar. O blok çözüldüğü zaman, ulusal kurtuluş hareketleri için var olma ve mücadele etme zemini küresel düzeyde ortadan kalktı. Bundan dolayı sol ve sosyalist hareketler marjinalleşip ortadan kalktıkları gibi, ulusal kurtuluş hareketleri de zafer kazanmış dahi olsalar hızla sistem ile bütünleştiler. Mücadelelerinde

zafer kazananlar da tasfiye oldular. PKK zafer kazanamamış durumdaydı. O halde mücadele edememesi ve tasfiye olması gerekiyordu. PKK neden tasfiye olmadı? Nasıl varlığını sürdürdürebildiği gibi bir de gelişme yaratabildi? PKK bu savaş, çelişki ve çatışma ortamına, onun yarattığı fırsat ve imkanları değerlendirmeye dayandı. Bu çok önemli bir durumdur. 25-26 yıldır bu süreç böyle devam etmektedir. Çatışan taraflar küresel kapitalizm ve ulus-devlet statükoculuğuydu. Kürdistan Özgürlük Hareketi, bölge halklarının demokratik birliği adına her iki güçle de çatışma ve çelişkiler yaşadı. Üçüncü bir mücadele çizgisi olarak ortaya çıktı ve mücadele etti.

Gelinen aşamada, küresel sistem eski küresel sistem midir? Ulus-devlet statükoculuğu ne durumdadır? 90'lı yılların başında birbiriyle savaşan, böyle bir savaşı başlatan güçlerin durumu şimdi nasıldır? Bölge halklarının durumu nasıldır?

Son 25 yılda neler oldu?

Bu 25 yıl içerisinde, çok önemli değişiklikler oldu. 3. Dünya Savaşı denen durum, Saddam Hüseyin ve ABD yönetimi arasındaki bir savaş olarak ortaya çıktı. Arap milliyetçiliği ile süren bir çatışmaydı. Şu anda Arap milliyetçiliğinin o düzeyde bir direnişi yoktur. En son Beşar Esad yönetimiyle çelişki yaşadılar, ama uzlaştılar. Ortadoğu statükoculuğunun temsilini İran yapıyordu. İran da kendini çatışma dışında tuttu. En azından geçici de olsa böyle bir durum yarattı. Türkiye ile çelişkiler vardı ama ABD ve Türkiye aynı siyasi-askeri sistemin içinde ve müttefik güç konumundalar. "Mevcut çatışma ABD ve Türkiye çatışmasıdır" demek gerçeği tam ifade etmez. O düzeyde bir siyasi ve askeri çatışma yoktur. ABD ve Irak arasında çıkan çatışma gibi bir çatışmayı, Türkiye ve ABD arasında beklemek gerçekçi olmaz. Kendileri de bunu açıkça söylüyor. Çünkü Irak ve Suriye, ABD sisteminin dışındaki güçlerdi. Sovyet sistemine dayanıyorlardı. Türkiye ise öyle değildir. Türkiye'yi her zaman Ankara'daki yönetimden çok, Washington'daki hükümet yönetmektedir.

Tahran için de bu geçerlidir. Her ne kadar İslam Devrimi, "Şahlık düzenini değiştiriyorum" dese de, çok fazla de-

ğişim yoktur. Yaptıkları geçici bir değişimdir. 1. ve 2. dünya savaşlarından sonra oluşturulmaya çalışılan İran sistemini şu anda en çok temsil eden İslami yöneldir. Bu bakımdan ABD ile çelişkili görünse de, Avrupa'ya tümüyle bağlıdır. Avrupa'ya bağlı olması, ABD için yeterlidir. Almanya ve Fransa ile çok ileri düzeyde ilişkileri vardır. Türkiye'nin ABD ile ilişkileri neyse, İran'ın Avrupa ile ilişkileri de o düzeydedir. Bu durum da çok ilginçtir.

Bu çatışma 90'lı yılların başında Körfez Savaşı'yla başladı. Saddam Hüseyin, Kuveyt'e yönlendirildi, Kuveyt'i kurtarma adı altında, ABD ve Saddam savaşı olarak başladı. Saddam'a karşı küresel ve bölgesel bir koalisyon oluşturuldu ve 90'lı yıllar öyle geçirildi. Saddam yönetimi, İran ve Suriye'nin desteğinde görüldü ve şer cephesi olarak ilan edildi. Körfez savaşına dayanılarak, ABD tarafından Ortadoğu'ya önemli bir askeri güç yığıldı. Buna dayalı olarak bölgede Kürdistan ve Filistin devrimleri sınırlandırılıp kuşatmaya alınmaya çalışıldı. Dünyanın diğer alanlarında da, Sovyetlerin denetiminde gelişme sağlamış ABD karşıtı siyasi ve askeri gelişmeler sınırlandırılıp, ABD sistemi ile uyumlu hale getirilmeye çalışıldı. Balkanlar, Kafkaslar, Afrika, Uzak Asya ve Latin Amerika'da siyasi ambargo ve askeri müdahaleler ile bu politika sürdürüldü. Ortadoğu'da hedef Saddam yönetimi idi. 2000'li yılların başlarında İkiz Kule saldırısı ile bu sefer ABD-El Kaide savaşına dönüştü. Arap milliyetçiliği, Radikal İslamcılık denen siyasi İslam akımları ile birleşti ve radikal bir güç ortaya çıkarıldı. Saddam Hüseyin'in varlığı ile o gücün varlığı birleştirildi ve 2000'li yılların düşmanı da El Kaide oldu. Ona dayanarak hem Afganistan hem de Irak'a müdahale edildi. Saddam Hüseyin yönetimi 2003'te tasfiye edildikten sonra 2007-2008 ve 2009'a kadar El Kaide getirilmiş oldu.

Yeni hamle 2011'den itibaren gelişti. Bu sefer adına 'Arap Baharı' denildi. Tunus ve Mısır olayları ve darbeler oldu. Libya ve Yemen savaşları oldu. ABD, Arap coğrafyasında bireysel diktatörlükleri kaldırarak Türkiye ile birlikte yeni bir Ortadoğu'yu şekillendirmek istedi. "Ortadoğu yeniden dizayn edilecek" deniliyordu ve 'Büyük Ortadoğu Projesi' de bu olacaktı. Böyle hesap ediliyordu

ve bu temelde Beşar Esad yönetiminin yıkılması için çatışmalar Suriye'de odaklandı. Fakat böyle bir ortamda, Saddam Hüseyin ve El Kaide yerine DAİŞ diye dinciliği ve milliyetçiliği kullanan, El Kaide'den daha radikal ve örgütlü, iktidar ve devlet sistemini esas alan bir güç ortaya çıkarıldı. ABD'nin Saddam Hüseyin ile başlattığı çatışma şimdi DAİŞ ile devam etmektedir.

Suriye'de aktif politika, ABD ve Rusya tarafından belirlenmektedir. Elbette ABD ve Rusya arasında çelişkiler vardır. Fırsatını bulduklarında birbirlerini yıkacak kadar karşıttırlar. Dünya ölçeğinde aralarında çelişkiler olmasına rağmen, Suriye'deki mevcut askeri-politik süreci yürütmede karşı karşıya gelmediler. AKP'nin bu kadar tahriklerine rağmen ABD ve Rusya anlaşmıştır.

3. Dünya Savaşı DAİŞ ile PKK arasındaki savaş haline geldi

Biz Hareket olarak son 25 yılda, böyle bir çatışma ortamında özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüttük. Sonunda küresel kapitalizm sistemi ile bölgenin statükocu güçlerinin yarattığı çatışma ve çelişki ortamından yararlanarak özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütürken, şimdi çatışmanın bir tarafı olduk. Yani DAİŞ'le çatışan taraf konumuna geldik. Bu sefer savaş doğrudan Kürdistan'a kaydı ve bu temelde bütün Kürdistan'ı etkiler hale geldi. Biz de dünya savaşının ortasında yer alan bir konuma geldik. Mevcut çatışma ve çelişkiler halen var ama baştaki kutupluluk ve karşıtlıklar yoktur. Çok farklı bir pozisyon ortaya çıktı. Biz iki kutuplu güçlerin çatışmalı ve çelişkili duruşlarından yararlanalım derken, bölgesel çatışmanın merkezi haline geldik. Temel aktör olduk. **Kimse DAİŞ'e karşı duramazken, Kürdistan Özgürlük Hareketi durdu-duruyor. Bu şekilde dünya savaşı bir haliyle DAİŞ ile PKK arasındaki savaş haline geldi.**

DAİŞ karşılarındaki en ciddi koalisyon, Kobanê direnişi zamanında ortaya çıktı. Kobanê'de DAİŞ yenilince ve AKP Türkiye'deki seçimi kaybedince, 2015 yılı içerisinde AKP iktidarı ve Rusya'nın müdahaleleri ile o koalisyon parçalandı. 2016 baharında öyle bir koalisyon artık ortada yoktur. Birbirleriyle savaşan iki güç de yoktur. Şimdi çok yönlü savaşan güçler vardır. Savaş, Rojava, Bakur ve Başûrê Kurdistan'a kaydı ve Irak'ı, Suriye'yi ve Türkiye'yi de içine aldı. Şu anda çatışmalar üç parça Kürdistan'dadır ve buralar çatışmanın merkezi konumuna gelmiştir. Fakat bir bloklaşma yoktur, bir yerde ittifak olanlar diğer yerde savaşır durumdadır. Böyle karmaşık bir siyasi-askeri durum mevcuttur. Şu an 3. Dünya Savaşı dediğimiz durum budur. Bu durum Sovyet blokunun çözüldüğü, Bakurê Kurdistan'da serhildanların geliştiği, Körfez Savaşı'nın başladığı 1990'lı yılların başındaki çatışmalı ortamdan bugüne gelmiştir. Savaşın askeri şiddeti Körfez Savaşı ve Afganistan'daki savaş kadar yoğun değildir. Fakat çelişki ve çatışmalar daha karmaşık, siyasi-askeri ortam daha kaygandır.

Bu çatışma ortamı, bölgedeki siyasi-askeri dengeleri değiştirdiği gibi zih-

niyet ve toplumsal yapıyı da değiştirmektedir. Ortadoğu'da savaş içinde bulunan her toplum ciddi biçimde değişime uğramaktadır. Şimdi bu karmaşık yapıda stratejik duruş gösterebilmek, bağımsız ve özgürce durabilmek, taktik yaratıcılık gösterebilmek, politikada en esnek olabilmek gerekmektedir. Stratejiye hizmet etmek ve stratejik doğrultuyu kaybetmemek kaydıyla her türlü siyasi-askeri ilişki ve ittifaklar içerisinde olabilmek gerekir. Yeterince bilinçli ve örgütlü olmasak da, pratikte böyle bir politik-askeri duruş gösterdik. Bu durum Rojava'da ortaya çıktı. Giderek Irak ve Türkiye hattındaki mücadelemize de yansımaktadır. Şimdi bir çok çevre bunu değerlendiriyor ve "Kürtler bunu nasıl yaptı? Çok örgütlüler, çok güçlü bir siyasi duruşları var" denilmektedir.

Farklı durum ve süreçlerde olması mümkün olmayan gelişmeler oldu. Mesela Kobanê direnişiyle ortaya çıkan zemin, öyle bir durum ortaya çıkardı. Önderliğin ideolojik, teorik tahlil gücü ve kısmi örgütsel-politik duruşumuz bizi bu tür politikalar yapmaya götürdü. Fakat, sürüklenen ve durumlara göre hareket eden değil de anlayan, tahlil eden, bilen, stratejik ve taktik planlamalara göre hareket eden, bu temelde bilinçli politika yapan bir güç haline gelmemiz gerekir. Taktik alanda bilinçli ve zengin olmamız, örgütlü ve planlı hareket etmemiz, politikada aktif olarak öncülük etmemiz gerekir.

Bu konularda olup biteni anlamada sorunlarımız var. Bazen erken tahlil etme ve anlamada sorunlarımız var. İmkan ve fırsatlar, tam anlamadığımız için ortadan kayboluyor. Bazen anlıyor görünüp işin içine girsek de, anlamadığımız için fırsatlar kayboluyor. Bunun için fırsatların yüzde birini kullanıp, yüzde doksan dokuzunu heder ediyoruz. O halde bu durumumuzu düzelterip, politik-askeri süreçlere hakim olmamız gerekiyor. Önderlik, savunmalarda teorik açılım yaptı. Toplumu tahlil etti, devletçi uygarlığın 5 bin yıllık gelişim çizgisini açığa çıkardı, politik askeri çelişkileri değerlendirdi ki, bugünkü durumu anlayabiliyim. Bugünkü gelişki ve çatışmaların dayanağı nedir? Çeşitli güçler nasıl politikalar yapabilirler, ne tür değişiklikler yapabilirler? Kimi nasıl anlayabilir, onlara karşı nasıl yaklaşabiliriz? Önderlik, tüm bu soruların cevaplarını bilince çıkaralım diye o değerlendirmeleri yaptı.

Ortadoğu'da ABD ve Rusya'nın pozisyonları

İkinci boyut, şimdiki durumun doğru analizidir. Politik etkinlik bakımından Avrupa'nın gücü azdır. Önder Apo da 98'de Avrupa'ya çıkarak Kürt sorununda Avrupa'nın sorumluluk üstlenmesini istedi. Ama Avrupa Birliği buna sahip çıkmadı. ABD ile karşı karşıya gelmek istemedi. Ekonomik sömürde varlar, bazen ABD ile çelişiyor gibi görünüyorlar ama aslında ABD'nin açtığı yolda yürüyorlar. Sadece maddi çıkar sağlamaya çalışıyorlar. Bugün de Ortadoğu'daki duruşları böyledir. Bu bakımdan Almanya ve Fransa'nın aktif, etkin bir rolleri yoktur. Onların böyle bir rol oynaması için çaba harcamak ve öyle bir beklentide olmak yanılgıdır. Fransa Rojava'ya dayanarak rol almak istiyor ama şimdiye kadar hiç ilerleyemedi. 98'de Önderlik de bazı şeyleri denemek istedi ama olmadı. Ortadoğu ve Kürdistan'ın bu durumundan Avrupa sorumludur. Onları bu işin içine katmak için mücadele etmek gerekir ama ne kadar etkili bir rol oynayabileceklerine de bakmak gerekir. Yine Çin de Ortadoğu'da ekonomik bir güç olarak bulunsa da askeri ve siyasi olarak girememiştir. Çin sadece ticari çıkarları aksadığında cılız bir tepki

göstermektedir. O tepki askeri-siyasi bir etkinliğe sahip değildir.

Geriye ABD ve Rusya kalmaktadır. Halen önemli aktörler bunlardır. Rusya, Irak'la da ilişkiliydi ama Irak'taki siyasi otorite ve etkinliğini kaybetti. Yine Mısır'dan Yemen'e kadar, birçok Kuzey Afrika ülkeleriyle ilişkisi vardı. Orada da çatışmalı süreçler yaşandı ve Rusya sessiz kaldı. Oralarda da kredisini kaybetti. Son yer Suriye idi ve eğer Suriye'de de benzer tavır takınsaydı, Rusya da artık Ortadoğu'da yok olacaktı. Rusya Suriye'de politik değişiklik yaptı. Suriye'deki savaşın aktif gücü oldu. Suriye'nin mevcut rejimi ile geçmişten gelen ilişkilerine, Suriye'ye dayanarak Akdeniz'de var olmayı ve okyanuslara açılma pozisyonunu korumak istedi. Bunun için çatışmalara da girdi.

Suriye'de aktif politika, ABD ve Rusya tarafından belirlenmektedir. Elbette ABD ve Rusya arasında çelişkiler vardır. Fırsatını bulduklarında birbirlerini yıkacak kadar karşıttırlar. Dünya ölçeğinde aralarında çelişkiler olmasına rağmen, Suriye'deki mevcut askeri-politik süreci yürütmede karşı karşıya gelmediler. AKP'nin bu kadar tahriklerine rağmen ABD ve Rusya anlaşmıştır. Buna dayanarak Rusya askerlerinin bir kısmını çekmiştir. Esad yönetiminin ne olacağına ilişkin politikada da birbirlerine yaklaşmış gözükmeleler. Bir çok çevrenin ABD ile Rusya'yı çatıştırmak istediğini gördüler. Böyle bir durumun çıkmaz olduğunu iki taraf da gördü. Bundan dolayı o oyuna

Rusya'nın yaklaşımı pragmatiktir, siyasi değildir. Durum uluslararası komplodan sonraki gibidir. Rusya'nın Kürt sorunu ve bu sorunun çözümüne dönük politik yaklaşımı yoktur. Ermenileri de yüz yıl önce yüzüstü bırakmıştır. 2. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Kürdistan ve Mahabad'a aynısını yapmışlardır. Önderliğe yaklaşımları da öyle olmuştur.

gelmediler. En çok tahrik eden Türkiye oldu. Rus uçağını vurdular. İran vb güçler de tahrik ettiler ama iki taraf da tahrike gelmedi. Mevcut durumda anlaşmalı hareket ediyorlar ve bunun sürdürüleceği anlaşılmaktadır. Gelecekte ne olur, bu belli değildir. Ama ABD ile Rusya'nın, Suriye'deki durumu uzlaşma halinde devam ettirmek istedikleri kesindir.

Irak'ta sadece ABD vardır. ABD askeri müdahalede bulundu ve kendine göre denetim kurdu. Türkiye'de de ABD hakimdir. Türkiye, uluslararası komplodan başlamak üzere Rusya ile bazı ekonomik ilişkiler geliştirdi. Şangay Beşlisi'ne katılma, enerji koridoru olma ve Asya'nın enerjisini Avrupa'ya taşıyarak İran ve Rusya'dan diğer Asya ülkelerine kadar bir enerji ittifakı oluşturma gibi çabaları oldu. Türkiye ve Rusya'nın ilişkileri uluslararası komplo ve Mavi Akım Projesi ile başladı. Daha sonra bir ortaklık oluşturdular. Bu durum ekonomik bakımdan ABD ve Avrupa'yı zorladı. Fakat bu son çelişkili ve çatışmalı durum değişiklikler yaptı. Türkiye'nin, Rusya ile ABD'yi çatıştırmak Kürt varlığını üç parçada da bastırma politikası, 14-15 yıldır geliştirdiği Rusya ve Asya ilişkilerini bozdu. Oradan faydalanmak istedi ama başaramayınca eski ilişkileri de bozuldu. Bundan dolayı Türkiye,

Suriye'de kaybetti. Çünkü Türkiye, Suriye üzerinden çok hesap yaptı, fakat ne yaptıysa başarısız oldu. Tersine Rusya'yla karşı karşıya geldi. Türkiye, Rusya ile ilişkilerini tamamen bozmak istemiyor. Eski ilişkilere ulaşmak için yalvarıyor, görüşmek istiyor. Ama aralarındaki sorunlar ortadan kalkmış değildir. Yakın geçmişte Rusya'nın geliştirdiği kısmi etkinlik kalmamış ve Türkiye'de de etkin olan ABD olmuştur.

Rusya sadece Suriye üzerinde etkilidir. Rejime dayanarak etkinliğini kurup, Doğu Akdeniz'e ulaşmak istedi. Bunu biraz gerçekleştirdi. Kürtlere dayanarak, Kürtleri Esad tarafına geçirerek bu etkinliğini daha güçlü bir şekilde yapmayı hesapladı. Böyle olursa Suriye'de ABD'yi de geride bırakacak bir etkinliğe sahip olacaktı. Fakat Kürtler, Rojava öyle bir politikaya girmede. Bir denge politikasında kaldı. Rusya'nın teklifi reddedilmedi ama bölgede gelişen dengelerde hiçbir güç ile stratejik bir ilişki içerisine girilmedi. Stratejik bakımdan herkes ile mesafeli, taktik bakımdan herkese açık oldu. Bu Rusya'nın hoşuna gitmemiştir. Qamişlo provokasyonları da bundan kaynaklıdır. Rusya ve İran'ın tezgahladığı şeylerdir. Esad yönetimi işin içinde yoktur, onun adına yapılmıştır. Esad'ın öylesi provokasyonları yapma gücü yoktur.

PKK'nin Şii, İran ve Rusya blokuna katılmasını ve gücünü onların çıkarı için savaşa sürmesini isteyenler de olmuştur. Rusya'nın yaklaşımı pragmatiktir, siyasi değildir. Durum uluslararası komplodan sonraki gibidir. Rusya'nın Kürt sorunu ve bu sorunun çözümüne dönük politik yaklaşımı yoktur. Ermeniler de yüz yıl önce yüzüstü bırakılmıştır. 2. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Kürdistan ve Mahabad'a aynısını yapmışlardır. Önderliğe yaklaşımları da öyle olmuştur.

ABD politikaları mevcut çatışmalı durumda daha etkilidir. Küresel sistemin belirleyici gücü konumundadır. ABD'nin politikalarında da birçok şey karmaşıktır. Türkiye'nin DAİŞ'i Kürtlere karşı kullanmasına Amerika yeşil ışık yakmıştır. Ardından Kürtler biraz direnç gösterince, Kobanê ve Şengal direnişinde PKK ağırlık koyunca bu sefer Türkiye ve DAİŞ ortaklığını geriletmek üzere Kürtlere destek vermeye başlamıştır. DAİŞ'e karşı Kobanê koalisyonu bu şekilde gelişmiştir. ABD önce kapılarını açtı, dengeleri değiştirmek için saldırttı. Arkasından ise çok güçlü ve tehlikeli gördü, onu sınırlayacak tek güç olarak Kürtler belirince de, Kürt direnişine bir bakıma destek vermek zorunda kaldı. Kobanê'den itibaren oluşan koalisyon öyle gelişti. Ardından Kobanê zaferi, Cizîre'deki YPG'nin aktif hareketi ve gelişimi, Kuzey Suriye'de Kürtlerin güçlü bir etkinlik geliştirmesine neden oldu. Zaten Türkiye hemen müdahale ederek Fırat'ın batısına geçişi engelledi. 7 Haziran'da AKP'nin seçimleri kaybetmesi, Kürtlerin Suriye'de güçlenmesi ABD'yi korkuttu. Bundan dolayı da 24 Temmuz saldırılarının kapılarını açtı. O saldırı 22 Temmuz'daki Türkiye ve ABD anlaşması temelinde başladı. Sözde Türkiye DAİŞ karşıtı koalisyona katıldı, İncirlik hava üssünün kapıları ABD'ye açıldı ve ardından Türkiye, Medya Savunma Alanları'na dönük saldırılara başladı. TC yönetimi Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı askeri ve siyasi soykırım operasyonlarına başladı.

AKP bugünkü savaşa yönlendirildi

Savaşın nedenlerinden biri Tayyip Erdoğan'ın iktidar hırsıydı. Başkan olmak istiyordu, iktidardan düşmüştü ve bir tür askeri darbeye yeniden iktidara gelmek ve başkan olma istemi vardı. İkinci etken, Erdoğan'ın iktidar olması için Ergenekoncuları, kara ve beyaz

faşistleri yanına çekmesi gerekiyordu. Bu da Kürt savaşını ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezmeyi gerektiriyordu. Onun arkasında da soykırım, inkar ve imha çizgisi yatmaktaydı. Bir de ABD etkeni var. ABD de hem Türkiye'yi hem de PKK'yi zayıflatmak ve geriletmek istiyordu. Birkaç ay öncesinden ABD'liler, Kuzey Kürdistan'da savaş olacağını söylüyorlardı. Bu tür bilgileri duyum olarak alıyorduk. Yani ABD bunu gerekli görüp kararını verdi. Bu savaş bir tür Zap operasyonu gibidir. Bir tür Saddam Hüseyin yönetiminin Kuveyt'e yönlendirilmesi gibidir. AKP böyle bir savaşa yönlendirilmiştir. Başka türlü Erdoğan'ın iktidar olma yolu kalmamıştı. Buradan bir çıkış yapma planıyla o gemiye binmiştir.

Zap operasyonunda da taraflar Türk Genelkurmayı ile PKK'ydi. O zaman ABD'de Cumhuriyetçiler yönetimden düşüyordu, Demokrat Parti iktidara gelecekti. Bu belli olmuştur. Cumhuriyetçilerin 2006 Kasım'ındaki seçimi kaybetmesi ardından Cumhuriyetçiler ve Demokratlar birlikte, 'Yeni Ortadoğu Stratejisi' diye bir plan hazırladılar. Bush yönetimi kendi planını bir tarafa bırakıp, o planı uyguladı. O planın merkezinde ise Türkiye ile Irak'ı ittifak yapıp, Kürtleri de bunun içine katmak vardı. Bu güce dayanarak, Suriye ve İran'a karşı mücadele edeceklerdi. Bu bloku oluşturabilmek için birkaç engel vardı.

Birincisi, Saddam Hüseyin yönetiminin varlığıydı. Onlar idam edilerek ortadan kaldırılmıştı.

İkincisi, Kürtlerin gücüyü. Kürtlerin bu bloka katılmasını PKK engelliyordu.

Üçüncüsü, İler Başbuğ ve Yaşar Büyükanıt, Irak'ın bir parçası olarak Başûrê Kurdistan ile ittifak yapmaya karşı çıkıyorlardı. "1990'lı yıllarda Türk devletinin yaptığı en büyük hata, KDP ve YNK ile ilişki kurması ve Başûrê Kurdistan devletçiliğinin kurulmasına fırsat vermesidir" diyorlardı. Şimdi Erdoğan'ın söylediklerini, o zaman onlar söylüyordu. Birkaç sefer basın toplantılarında Barzani ve Talabani'ye hakaret ettiler. 90'lı yıllarda izlenen politikayı eleştiriyorlardı ve oluşacak ittifakın da önünde engellerdi.

Bütün bunların engel olmaktan çıkarılması gerekiyordu. Saddam Hüseyin idam edilerek engel olmaktan çıkarıldı. PKK ve Türk Genelkurmayı da çatışma içine sokularak, iki tarafın da zayıf düşmesi ve Genelkurmayın Başûrê Kur-

ABD hem Türkiye'yi hem de PKK'yi zayıflatmak ve geriletmek istiyordu. Birkaç ay öncesinden ABD'liler, Bakurê Kurdistan'da savaş olacağını söylüyorlardı. Bu tür bilgileri duyum olarak alıyorduk. Bu savaş bir tür Zap operasyonu gibidir. Bir tür Saddam Hüseyin yönetiminin Kuveyt'e yönlendirilmesi gibidir. AKP böyle bir savaşa yönlendirilmiştir. Başka türlü Erdoğan'ın iktidar olma yolu kalmamıştı.

distan ile ilişkilenmeyi kabul etmesi, PKK'nin ise silahsızlanmayı kabul etmesi hedeflendi. Daha sonra Barzani, Kürdistan Ulusal Kongresi'ni toplayıp kongrede Türkiye'ye karşı silahsızlanmayı kararlaştıracaktı. Böylece ABD, Türkiye, Irak ve Kürtleri birleştirecekti ve bu birleşik güç ile Suriye ve İran'a karşı mü-

cadele edeceklardı. Ama bu plan boşa çıktı ve uygulanamadı. Zap operasyonunda Türk Genelkurmayı darbe yiyince, ABD'nin istediklerini kabul etti. Fakat PKK o duruma düşmedi. Tersine Başûr'da gerillanın itibarı arttı; halk PKK'yi 'Kurtarıcı ve sınırlarını koruyan güç' olarak görmeye başladı. Onun üzerine KDP ulusal kongre toplamaktan vazgeçti ve Türkiye-Irak politikası da yürümedi.

Şimdi aynı şeyi PKK ile AKP arasında yapmaya çalışıyorlar. 'Her ikisi de zayıf düşsün de ABD'ye muhtaç olsun' diye savaşa yön verdiler. ABD, AKP'nin saldırılarına kapı araladı, bu kadar katliama rağmen hiç tepki göstermedi, tersine destek verdi. Zaten fiili olarak da savaşa katıldı. Sonuçta AKP, Kürdistan'da uygulamak istediği politikayı uygulayamadı. AKP, ABD'den destek alarak Sri Lanka-Tamil örneğinde olduğu gibi PKK'yi ezmeyi planlıyordu. Ama ezemedi, tersine AKP zayıf düşerek ABD'ye muhtaç oldu. Zap operasyonundaki gibi PKK yine zayıf duruma düşürülemedi. AKP ve ABD'nin planı yarım uygulandı ve bu şekilde bahara gelindi. Mevcut plan artık ABD politikalarının aleyhine dönüştü ve çıkarları ile çelişti. Bundan dolayı ABD açıklamalar yaptı ve, "Savaşa karşıyız, savaş dursun" demeye başladı. Bunun için de AKP'ye baskı uyguluyorlar.

Rakka'yı düşürebilmek için ise Rojava'daki Kürtlere ihtiyaçları var. Yani Apocu Kürtlere muhtaçlar. Bakur'da bu kadar çatışma olurken, Rojava Kürtleri Rakka operasyonuna katılmazlar. Ama Kürtler katılır, Rakka ve Musul DAİŞ'ten alınırsa ABD hem iç politikada öngördüğünü hem de Ortadoğu'da yeni bir hamleyi yapabilir. ABD'nin mevcut duruma yaklaşımı budur.

ABD'nin bize yönelik tehditleri de vardır: "Biz Türkiye'yi bırakmayız. Zorlanırsak daha fazla da destek veriz" demekteler. Çünkü bu savaşta Türkiye'nin zorlandığı kadar PKK zorlanmamıştır. Her ne kadar Cizir ve Sür gibi kentlerde büyük yıkımlar olsa da, diğer yandan büyük bir direniş de ortaya çıkmıştır. Kürdistan'da özgürlük için savaşan tek güç olunmuştur. Artık Kürtler arasında, Cizir yakılırken AKP'ye destek veren bir KDP'yi kim dinler! Bunun için PKK'yi güçlü görüyor ve tehdit ediyorlar. ABD, Türkiye'de kimi değişiklikler yapmak istiyor, mesela Erdoğan'ı değiştirmek istiyorlar. AKP içerisinde de arayışları var. Kuzey Suriye sınırı üzerine de bazı pazarlıklar vardır. Daha önce, 'PYD Fırat'ın batısına geçmeyecek!' politikasını kabul ediyorlardı. Sonra gördüler ki, bu şekilde Rakka operasyonu gerçekleşmeyecek. Kürtler ile ittifak yaptılar ve Tişrin operasyonları ile Fi-

gal'de YBŞ ile ilişkilendi. Şimdi birçok güç operasyona katılsa da bu güçler bütünlüklü değildir. KDP ile AKP, 'YBŞ ile ilişki kurulmaması, HPG ve YJA Star güçlerinin tümüyle Irak'tan çekilmesi, Musul operasyonuna katılmaması' için dayatmada bulundular. Irak ve ABD son tahlilde onları dinlemedi. PKK katılmadan Musul'un kurtarılmasının bir hayal olduğu giderek daha net görülmektedir.

Musul operasyonunda Irak ve İran'ın güçleri, Heşd el Şebi milisleri var. KDP ve AKP'nin Heşd el Vatanî güçleri var. AKP ve KDP, 30 bin kişilik bir güç eğitmiş ve bu güçlerin yarısı Musul'un içindedir. DAİŞ, Musul'un düştüğünü anlasa, Musul'u bunlara devredecek ve, "Biz Heşd el Vatanî'yiz" diyecektir. Bu şekilde de KDP ve AKP, Irak güçleriyle birlikte Musul'a el koyacak. Başika operasyonu da bu şekildedir. Yıllardır bu temelde yaptıkları hazırlıklar var. Irak ve ABD, PKK olmadan Musul'a yaklaşılamayacağını gördü ve bundan dolayı biraz kapı aralamaya çalışıyorlar.

İran bu süreçte savaşı kendi dışında tutmuştur. KDP'ye, Türkiye ile bu kadar fazla ilişkilenebilmesi konusunda baskı uygulamaktadır. İran esas olarak da Esad yönetimine destek vermekte ve Rojava Kürdistanı'nda hakimiyet kurmak istemektedir. Onun dışında İran politikalarında bir değişiklik yoktur. İran hedef

öyle ele geçirdi, partisini o şekilde ele geçirdi ve tek hükümrana haline geldi. Daha sonra Ergenekoncular ve Fethullahçılar ile çatıştı. Şimdi PKK savaşını kazanırsa tek başına her şey olacak. Zaten savaş koşullarında 1 Kasım seçimleriyle kendini iktidara yaptı. Savaşın imkan verdiğini gören Erdoğan, savaşı daha fazla geliştirerek AKP iktidarını devam ettirmek ve kendini başkan yapmak istemektedir. 1 Kasım'a kadar hep ateşkesler ile seçime giriyordu ama 7 Haziran'da kaybettiğini görünce savaşa girmeye başladı. Bu şekilde AKP her şeyini değiştirdi. Ergenekon ile de bu temelde anlaştı.

AKP'nin umudu, bu kış sürecinde çok daha etkili sonuç almaktır. 24 Temmuz'da saldırıya başlarken, böyle bir direniş beklemiyorlardı. Dolayısıyla o 'Çökertme Planı'nı rahatlıkla hayata geçireceklardı. Siyasi soykırım operasyonlarını yapacaklardı, askeri güçler üstlenmeye çekileceklerdi ve kışın bir çok yeri boşaltacaklardı. 'Çökertme Planı'nın en önemli bölümü buydu. Toplumsal zemini, yurtsever zemini dağıtmak istiyorlardı. Tamil planı öyle gerçekleşecekti. PKK'yi değil, onun dayandığı aktif kitle tabanını ezeceklerdi. Gerillayı kitlesiz kılarak ortada bırakacak ve zayıf bir konuma çekeceklerdi. Sri Lanka, Tamil'in dayandığı halk tabanını

ne olursa olsun direnişe geçmek çok anlamlıydı. Çünkü 'Çöktürme Planı' vardı, teslim almayı hedefliyorlardı. Açıkça, "Ya baş eğecekler, ya baş verecekler" diyorlardı. Onun karşısında direnmek, var olabilmek, devrimci olabilmek ve özgürlüğü elinde tutabilmek için tek doğru tutumdur. Halen Bakur'da birçok kişi, "PKK neden bunları yapıyor" diyebilmektedir. Anlamak istemeyenlere söyleyecek sözümüz yoktur. 2011-12'de, "Amaçsız kalınıyor" deniliyordu. Doğruydu ama şimdi birçok kişi, "Özerklik için, kendi kendilerini yönetmek için mücadele ediliyor" denmektedir. Artık bunu sadece Kürtler değil, Türkiye'nin tümü bilmektedir. Demokratik özyönetim ilanları sayesinde böyle bir düzeye ulaşıldı.

Kışın direniş sürdürülmeseydi, şehir direnişi olmasaydı, AKP her şeyi dağıtacak. Çeşitli provokasyonlar yaparak istedikleri her şeyi yapacaklardı. MİT hazırlık yapmış, MİT Müsteşarı Hakan Fidan, "Gerekirse sınırın ötesine geçer birkaç top, havan atarız" diyordu. Bunlar boş söylenmiş sözler değildi. Her türlü provokasyonu yapacaklar ve bir çok şehir ve mahalleyi boşaltacaklardı. Nerede aktif yurtseverlik varsa dağıtacaklardı. Gerilla baharda harekete geçene kadar kitle tabanı diye bir şey kalmayacaktı. Geriye bir avuç gerilla kalacaktı. Hesapları buydu ama direniş bu hesapları bozdu, bu politikaları yerle bir etti. Bunun için bedeli ne olursa olsun direnmek, özellikle Cizir ve Sür'un direnme kararlılığı Kürt halkının varlık ve özgürlük ruhu haline geldi.

Siyasi olarak da özyönetim direnişi bir hükümeti düşürmüştür. En somut siyasi sonucu budur. "Yok edeceğim" diyen Ahmet Davutoğlu'nun kendisi yok olmuştur. Siyaset sahnesinden silinecek bir noktaya geldi. Nasıl ki Kobanê direnişi ilk defa DAİŞ faşizmine yenilgiyi yaşattıysa, YPS ve YPS-JIN'ın öncülüğündeki Kürt halkının direnişi de AKP faşizmine ilk büyük yenilgiyi yaşattı.

'Niye direniliyor' demek Önderliği reddetmektir

Direnenler de bu gerçeği gördü. Mesela **Mehmet Tunç çok derin bir yurtseverdi, geleceği görebiliyordu. Direniş sürecindeki değerlendirmeleri çok önemliydi. Pakize'nin tutumu çok önemliydi. Son söz olarak, "Kardeşlik için sonuna kadar direneceğiz" dedi. "Asla diz çökmeyeceğiz!" mesajı verildi.** Tabii ki, bu direniş ruhunu yurtseverlikten ve PKK'den aldılar. 24 Temmuz saldırıları karşısında direnmek tarihten gelen bir yurtseverlik bilinci. Ama esas olarak Önderlik duruşu ve PKK direnişiyle bağlantılıdır. Önderliğin o duruşu karşısında başka ne yapılabiliirdi ki? Aslında 'Teslim o' dayatması Önderliğe karşı yapılmıştır. Önderlik böyle bir duruş sergilerken, 'Hem Apocu olacağım hem de AKP'ye teslim olacağım' denilemezdi. Farklı bir yaklaşım içerisinde olmak Önderlik ile karşı karşıya gelmek anlamına gelirdi. O yüzden, "Niye direniliyor?" demek aslında Önderliği reddetmektir.

"24 Temmuz saldırıları karşısında direnmemeliydi, teslim olunmalıydı" deniliyor. Bu en tehlikeli duruştur. Bakur'da böyle bir ayrışma kesinlikle olmalıdır. Kim bunu söylüyorsa, kulağından tutup saflarımızdan atmalıyız. Tersine Önderlik bizden doğru tarzla direnerek devrimi zafere götürmemizi istedi. Bedelinin ağır olması doğru yol ve yöntemler uygulanmadığı ve yeterli hazırlık yapılmadığı içindir. O halde direnmeme değil de, doğru ve hazırlıklı direniş olmalıydı. Sonuçta, AKP'nin planları bozuldu. ABD'nin AKP'ye verdiği kredi bitti. Şimdi pervasız bir saldırı yürütüyor. Bir yandan dış güçlerden daha fazla

ABD, Apocu Kürtlere muhtaç

Bu temelde yönetimimiz de açıklama yaptı. Hareket olarak ABD'nin resmen arabulucu olması ve Önderliğin başlattığı sürecin devam ettirilmesi yönünde görüşlerimizi belirttik. Ahmet Davutoğlu da, "2013 sürecine geri dönülebilir" benzeri açıklamalar yaptı. Bunu ABD onlardan istedi. AKP ise kendini ABD'nin üstüne attı. "Eğer bize destek vermezseniz, PKK Türkiye'yi ele geçirecek; ya biz ya PKK" dedi. Bununla ABD'yi de tehdit ettiler. ABD'nin ise savaşın durması ve kendi arabuluculuklarının kabul edilmesi için Erdoğan'a dayatmada bulunduğu söylenmektedir.

ABD'nin, Bakur'daki savaşın rahatsız olmasının temel nedeni Rakka ve Musul operasyonlarıdır. Bu savaştan istedikleri sonuçları alamamaları ya da çok tahripkar olması ABD'yi ilgilendiriyor. John Biden'in Ankara'ya gelmesinden itibaren politikası şudur: Rakka ve Musul operasyonları 2016 yılında yapılacak ve iki şehir de düşürülecek. Bu sonuca dayanarak ABD'deki Kasım seçimlerinde Demokratlar yeniden yönetim olacaklar. Nasıl ki, 4 yıl önce Bin Laden'i vurarak seçimleri kazandırlarsa, benzer bir şekilde Kasım seçimlerini de kazanmak istiyorlar. Rakka'yı düşürmeden, Musul'u da düşüremezler.

rat'ın batısına geçildi. Şedadê operasyonu için Rojava güçleri ile görüşmeleri oldu ve ardından Minbiç operasyonuna kapı aralandı. Buna Türkiye karşı çıkmaktadır. ABD tüm gücüyle Türkiye'deki savaşı durdurup Türkiye'yi bu konularda ikna etmek istemektedir.

Kilis olayları da bu konu ile bağlantılı olabilir. Ciddi bir pazarlık var. Koalisyon güçleri operasyonu Minbiç'e kadar genişletmek istiyorlardı. Türkiye ve YPG'nin de 'evet' diyeceği bir ara formül bulmaya çalıştılar. Ardından ise Rakka operasyonu başladı. Anlaşıldığı kadarıyla Rojava özgürlük güçlerinin bu politika karşısındaki duruşu ise Kobanê ve Afrin kantonlarının birleştirilmesi; Rojava'nın siyasi statüsünün tanınması temelindedir. Çünkü şimdiye kadar Kürtler Cenevre görüşmelerine alınmadılar. Rojava'ya dönük ABD askeri olarak bir tavır sahibi ama hala siyasi olarak öyle bir düzeyde değildir. Kürtlerin hızla gelişmesini istemiyor da olabilirler. Bu konuda Bakur'daki savaşın durmasının kolaylık sağlanacağını düşünmekte. Musul operasyonu Rakka'dan daha zor ve daha karışıktır. John Biden, 'Musul'un kurtarıcıyım' diye geldi. Irak güçlerini örgütledi ve bu şekilde Ramadi operasyonunu başlattılar. Biraz ilerlediler ama başarılı olamadılar. Arkasından ittifak arayışına girdiler. Irak devleti Şen-

iken, Türkiye, Suriye ve Irak coğrafyasını hedef haline getirdi. Kendini biraz geri çekti. Ama İran'ın durumu hep böyle devam etmez. Gün gelir, bu çatışmalı durum Zagroslar'ın doğusuna kayar. İran ona karşı tedbir olarak da sınırı tutmaya çalışmaktadır. Ağrı'dan Körfeze kadar bütün sınıra yol ve karakol yaparak kendini koruyacağını sanmaktadır.

Kürt halkının özgürlük ruhu Cizir ve Sür'un direnme kararlılığı

Türkiye'ye ilişkin ise; Önderlik, "Tayyip Erdoğan'ı doğru anlamak lazım" dedi. Erdoğan'ın iktidar hırsı çok tehlikeli bir noktaya gelmiştir. İktidardan düşmesi durumunda kendisini tehlikelerden koruyamayacağını bilmektedir. Onun için artık sadece iktidar kavgası değil bir varlık mücadelesi vermektedir. Can havliyle direnmektedir. Basından başlayarak tüm devlet imkanlarını ele geçirdi. Maddi imkanları ele geçirerek kendi iktidarı için kullanmaktadır. Destekçilerini bu maddi imkanlarla etrafında tutabilmektedir. Bunu iyi beceriyor. AKP'liler, "Tamam hırsızlık yapıyor ama bize de veriyor" diyor. Bu yönüyle bir yönetme ustalığı var.

AKP çok geniş bir kesimle ittifak yaparak iktidara yürüdü. Güçlendikçe çevrelerini ittiler, devletleştirdiler. Genelkurmay

ezdi. Türkiye de bu kışın onu yapmaya çalışıyordu. Fakat buna direnişle karşılık verildi. Direniş demokratik özyönetim direnişi haline getirildi. Aslında bu direniş için politik ve anlayış olarak hazırlığımız yoktu. Her ne kadar, "AKP topyekûn imha kararı almış, MGK kararları var" dense de, bir yandan da, "7 Haziran seçimlerini kaybettiği için bu kararları şimdi uygulayamaz" gibi bir eğilimimiz vardı. Bu eğilim resmi tartışma ve kararlarımızın dışında birçok ortamımızda hakim oldu.

Onun için de 7 Haziran sonuçları rahavet yarattı. Bu sonuçları demokratik siyasete dönüştürmede ve AKP'nin imha planlarını boşa çıkarmada hiçbir adım atılmadı. "AKP düşmüş, biz de rahat yaşayacağız" denilerek bu durum bir son olarak görüldü. Hazırlıklar topyekûn bir saldırıyı karşılamak için çok zayıftı. Hızla siyasi ve toplumsal alanda toparlanmak gerekiyordu. Bu, çok aceleci bulundu ya da inanılmadı ve ertelendi. Birden 24 Temmuz saldırısı ile karşı karşıya kalınca, "PKK mi başlattı?" denecek kadar yanılgılara düşüldü.

Bütün bu hata ve zayıflıklara rağmen, 24 Temmuz saldırılarına direnişle karşılık vermek, o direniş demokratik özyönetim direnişi haline getirmek, 2015 yılında Bakur'da sergilediğimiz iki doğru tutumumuzdur. Düşman saldırılarının düzeyi

destek istiyor, içeriği bastırıyor, diğer yandan da içimizde ikirciklik, kargaşa yaratmaya çalışıyor. Psikolojik savaşı çok yoğun uyguluyorlar. Bizi aktif ve yoğun bir mücadeleden alıkoymak için herşeyi yapıyorlar.

Kürt toplumu AKP faşizminin eliyle Kürtlere ve Kürdistan'a dayatılan bu saldırının karakterini doğru anlamalıdır. Beklentili bir durum vardır. Süreç iyi anlaşılmadığı için ve buna karşı yeterli tutum alınmamıştır. AKP, psikolojik savaş temelinde, bilinçleri bulandırmaya ve doğruları muğlaklaştırmaya çalışmaktadır. Özel savaş kapsamında kullanmadığı hiçbir şey yoktur. Herkesi bu savaşa katmaya, Kürt soykırımına ortak etmeye çalışmaktadır. ABD, Avrupa, Rusya, Ortadoğu devletleri, hepsini bu savaşın içine çekmek istemektedir. Kürtleri bölerek, satın alarak, işbirlikçi uşak haline getirerek kullanmak istemektedir.

Karşımızdaki gücün karakteri topyekun özel savaş saldırısıdır. Buna rağmen AKP saldırılarının boyutunu ve içeriğini, esas olarak da amaçlarını görememek büyük bir yanılgıdır. AKP yönetimindeki TC devletinin bugün uyguladığı özel savaş kadar derinleşmiş bir saldırı hiçbir zaman yaşanmamıştır.

Özel savaş çerçevesinde toplumun birliği ve direngenliğini zayıflatan tutumlara karşı da mücadele etmek gerekir. Direniş zafere götürüyor, başarı kazandırıyor. İşte Davutoğlu hükümetini düşürdü. Teslimiyet ihanete götürüyor; gözümüzün önünde bir sürü hain çıktı. Pasifizmin yenilgi getirdiğini de bu geçen 10 aylık süreç içerisinde gördük. Ama direnişin büyük kazandırdığı da net görülmüştür. Herkes öncelikle direnişte net olmalıdır. Eğer Kürt var olacak ve özgür yaşayacak ise, Sur ve Cizre direnişini geliştiren o kahraman direnişçiler sayesinde olacaktır.

Şimdi, "Bu durum nereye gider ve nasıl devam eder?" sorusu öne çıkmaktadır. Bizim için esas tutumlardan biri Önderlik duruşudur. Önderlikle 5 Nisan 2015 tarihinde yapılan son görüşmede, "Müzakere için gelecekseniz gelin, yoksa gelmenize gerek yok" demişti. Durum da bu kadar sade ve nettir. Eğer çift taraflı ateşkes olur ve müzakere aşamasına ulaşılsa farklı gelişmeler olabilir. Zaten Tayyip Erdoğan, "Ne Dolmabahçe mutabakatı! Öyle bir şey yok. Biz onlarla hiçbir şey görüşmedik!" diyerek her şeyi reddetmektedir. Demek ki, öyle birşey olmayacak. Dediğimiz koşullarda olursa biz buna her zaman açığız. Ama bu yaklaşım reddedildiği için direnmek elbette şarttır. **AKP zayıf duruma düşmüştür. O halde daha planlı ve örgütlü bir direnişle AKP'yi ve dayandığı sistemi çökerten bir askeri-siyasi mücadele yürütülmelidir. AKP müzakereye yanaşmazsa Osmanlı gibi çökecektir. Bu işin başka bir sonucu yoktur.**

Bakur için Önderliğin yapacağı mü-

zakerelere açığız ama bu beklemek ile olmaz, mücadele ile böyle bir düzeye ulaşılır. Demokratik Özerklik devrimini başarmak üzere mücadeleyi doruğa ulaştırmalıyız. Çatışmalı ortam ve ortaya çıkan fırsatlar bunu gerçekleştirmemiz için daha fazla imkan sunmaktadır. AKP yüzde elli oy almış olsa da, şu an en zayıf dönemindedir. Bugün Ergenekon vb güçlerle birleşmesi güçlü olduğunu değil, tersine zayıf olduğunu gösterir. Ortada çıplak ve Kürt düşmanı bir TC devleti var. Artık AKP'lisi, CHP'lisi, MHP'lisi ve askeri aynı noktaya geldiler ve tekleştiler. Maskeleri düştü, farklı görüntüler ortadan kalktı. Bu onlar için gerilemedir. Güçlü oldukları an maskeli oldukları andır. Binbir surat olduklarında güçlüydüler. AKP içinde ve çevresinde, ordu ve polis içinde savaşa karşı olanlar çoktur. Toplum barış istemektedir. Türkiye'de çözüm politikasına destek yüzde 80'den fazladır.

Şu an Türkiye'de AKP'nin en çok teşhir olduğu bir dönem yaşanmaktadır. Halk AKP'ye savaş politikası yürütsün diye oy vermedi. Halktan oy isterken kendini barışçı sağlayan olarak gösterdi. Şimdi bazı çeteleri öne sürmektedirler. Zannedilmektedir ki, herkes bu politikaya destek vermektedir. Mesela, Bakurê Kurdistan'da vurulan asker ve polislerin bir çoğu son haftalar ya da aylarda getirilmişlerdir. Bütün özel hareketçileri Kürdistan'a getirdiler. Bütün faşistleri, MHP'ileri Kürdistan'a getirdiler. Onun için hergün Erdoğan'dan önce Devlet Bahçeli açıklama yapmaktadır. Kürdistan'daki güçlerini savaştırmadıkları için de dışardan bu özellikteki kişileri toplamaktalar. Faşist, Kürt düşmanı olan herkesi savaşa sürüp kullanıyorlar.

İçte tecrit oldukları gibi dışta da durumları benzerdir. Almanya destek vermektedir. Mülteci kriziyle onları destekçileri durumuna getirdiler. ABD geçen yaz AKP'nin önünü açmıştı ama AKP'ye verilen kredi bitti. Onun için şimdi çatışmalı haldeler. Erdoğan, ABD'de elini sıkacak kişi bulamadı. Yeniden İsrail'le ilişki geliştirmeye çalışmaktalar. Erdoğan, İsrail üzerinden ABD ve Avrupa'dan destek almak, kapitalist sistemin desteğini almaya çalışmaktadır. Yine "Benden sonra sıra sana gelecek" diye İran'ı tehdit ederek yanına çekmeye çalışmakta. Herkesi Kürtlerle tehdit ederek destek bulmaya çalışılmaktadır. Tüm bunlara rağmen ilk defa dış ilişkilerinde bu kadar tecrit olmuş durumdadır.

Siyasi ve askeri devrimci hamle imkanı vardır

Böyle bir ortamda Kürt halkının direniş gücü açığa çıktı. Bu kişin ortaya çıkan zorluk başka biçimde yaşanmazdı. Halk bütün zorlukları göğüsledi. Bu gerçek görülüp takdir edilmelidir. Kış süreciyle yeni savaş tarz ve taktikleri öğrenilmiştir. Askeri ve siyasi tecrübe artmıştır.

Kısacası, büyük bir siyasi ve askeri devrimci hamle imkanı, koşulları her zamankinden fazla vardır. Bunu iyi planlayıp yürütebilirsek kazanılabilir. **Burada iyi planlamaya, taktik yaratıcılığa ihtiyaç var ve kış sürecinde yaşananları tekrarlamamak gerekir. Demokratik Özerklik temelinde kırdı, şehirde hakimiyet geliştirecek, kendi yönetimini oluşturacak mücadele hamleleri planlanabilir, örgütlenilip başarılabılır.**

Cizir ve Sür'da bir savunma savaşı yürütülmüştür. Şimdi durum da pozisyonumuz da farklıdır. Dağ, ova, şehir birlikte savaşıma imkanı vardır. Savunma savaşı değil de ciddi, çok yönlü taktik hamle, hatta stratejik hamle yapma gereği vardır. Savunma savaşı taktik saldırı savaşına geçebilmek gerekir. Şehirde, kırdı, ovada birlikte savaşmak, Devrimci Halk Savaşı'nı yürütmek, toplumu gerilla, özsavunma, serhildan temelinde örgütlemek, demokratik siyaseti tümüyle işlerli kılmak ve sonuna kadar mücadele etmesini sağlamak gerekir.

Kurtuluş başka yerden beklememelidir. Kurtuluşumuz kendi ellerimizdedir. Örgütlenip bilinçlendirdiğimiz de hak ve adalet bizimle olacaktır. Bu konuda cesaret ve fedakarlık göstermek gerekir. Halkımız, beklenti yaratan ve karamsarlık yayan her şeye karşı tutum almalıdır. Gün mücadele günüdür. Mücadele de bilinç ve irade ile olur. Herkes sorumluluk duymalı ve böyle bir mücadeleye katılmalıdır.

Yine Kürdistan'daki mücadeleyi Türkiye'yle birleştirerek yürütmek de çok önemli hususlardandır. Bunlar başarılabılırsak stratejik bir devrim hamlesini yapabiliriz. Mevcut durumda yapmamız gereken görev budur. Türkiye'de de belli güçler var; Birleşik Devrim Hareketi'ne dönük eğilim gelişmektedir. Şu tespit yapılmakta: "Kürdistan'daki bu direniş kırılırsa artık faşizme karşı durmanın imkanı kalmaz. Onun için de bu direnişler kırılmamalı." Birleşik Devrim Hareketi'ne götüren zihniyet ve siyaset budur. Oraya katılan hareketlerin düşünceleri böyledir ve bu çok önemlidir. İlk defa bu hareketler Kürdistan'daki direnişin Türkiye'ye etkisini böyle değerlendirmektedirler. Türkiye'de devlet ve özel savaş çok örgütlüdür. Fırsat vermemekte ama Türkiye'ye göç etmiş Kürt kitlesi ile demokratik güçler direnişte birleştirilirse büyük bir mücadele hamlesi ortaya çıkarılabilir.

Dokunulmazlıkların kaldırılması bir Erdoğan saldırısıdır

Son olarak dokunulmazlıkların kaldırılması ise bir Erdoğan saldırısıdır. Yenilen AKP çizgisinin ayakta tutulması için gündeme getirilen bir saldırdır. Bunun amacı HDP şahsında meclisin tasfiye edilmesidir, kapı kulu haline getirmektir. Nasıl ki 7 Haziran seçimlerini hükümet kurulmasını engelleyerek fes-

Erdoğan'ın izlediği faşist terör siyasetini hiç kimsenin kaldırması mümkün değildir.

Herkes buna karşı çıkmak zorundadır. Karşı çıkmayan bu faşizm tarafından ezilir. Bu da devrimci demokratların görevidir. Eğer Kürt direnişi, Türkiye devrimci güçleriyle birliğini daha fazla geliştirirse demokrasi bloğunun güçlenmesini sağlar ki, HBDH bunu ifade etmektedir.

hettiye, 1 Kasım seçimlerinde kısmen ortaya çıkan meclisi de tasfiye etmek istemektedir. HDP grubunun tasfiye edilmesiyle amaçlanan budur. Bu amacı gören, dillendiren, temsil eden birinci güç Devlet Bahçeli'dir. Tayyip Erdoğan bu emri verip uygulattı, ama çizgi Devlet Bahçeli ve MHP çizgisidir. AKP, MHP'ileşmiştir. Tayyip Erdoğan siyaseti ve zihniyeti ile Devlet Bahçeli'nin ki arasında herhangi bir fark kalmamıştır.

Kemal Kılıçdaroğlu'nun çizgisi faşist devleti ayakta tutma çizgisidir

CHP de güya AKP'yle kavga ediyor ve karşı çıkıyordu. Ama Kemal Kılıçdaroğlu, Tayyip Erdoğan'ın emrine göre hareket etti. Bu işten Kılıçdaroğlu sorumludur. Eğer CHP 'evet' demeseydi, dokunulmazlık bu biçimde kalkmayacaktı. En azından referanduma gidecekti. CHP, referandumda devletin faşist çizgisinin zorlanması önlemek için 'evet' diyerek onları kurtardı.

Dokunulmazlıkların kaldırılmasındaki sonucun yaratıcısı Devlet Bahçeli ile Tayyip Erdoğan değildir. Bunu isteyen onlardı, ama yaratan Kemal Kılıçdaroğlu'dur. Böylece Kemal Kılıçdaroğlu'nun da onlar ile birlikte olduğu ortaya çıkmıştır. Artık CHP'yi AKP'nin koltuk değneği olarak değerlendirmek yetmemektedir. Aslında CHP değil de Kemal Kılıçdaroğlu çizgisi AKP'nin bir ortağıdır. Bu anlamda Türkiye'de yeşil, beyaz ve kara faşizmin birliği vardır. Bu faşist birliği yaratan temel olgu da Kürt düşmanlığıdır.

Bu bakımdan Kemal Kılıçdaroğlu çizgisi faşist devleti, 12 Eylül rejiminden bu yana gelen Kürt ve demokrasi düşmanı askeri ve faşist devleti ayakta tutma çizgisidir. Kemal Kılıçdaroğlu'nu bunun için göreve getirilmiştir. Tayyip Erdoğan'ın bu kadar hükümetin başında kalması ile, Kemal Kılıçdaroğlu'nun aynı zamanda CHP'nin başında kalmasının ortak bir siyaset ve anlayışın pratiği olduğu açığa çıkmıştır.

Kemal Kılıçdaroğlu hiçbir zaman başbakan ya da hükümet olamayacaktır. Çünkü Kılıçdaroğlu'na bu görev değil, Erdoğan yönetimine yedek olma, dayanak olma görevi verilmiştir ve şimdiye kadar o görevi yapmıştır.

Eğer CHP 7 Haziran seçimlerinden sonra HDP ile bir ittifak yapıp, "süreç demokratikleşme sürecidir" diyerek aktif bir demokrasi programı ile mücadele etselerdi, AKP 24 Temmuz saldırısını geliştiremeyecekti. Şimdi bu savaş olmayacaktı. Türkiye'de demokratik siyaset bu sorunları çözmek için işliyor olacaktı. En azından etkili bir mücadele olacaktı. Fakat böyle yapmadı. O zaman da HDP'den uzak durarak, AKP ve MHP ile flört ederek sonuçta Tayyip Erdoğan ile Devlet Bahçeli'nin meclisi feshederek 1 Kasım sürecine götürmenin zeminini yaratmıştır.

Bu ortaklık, dokunulmazlıkların kal-

dırılmasındaki oylamada netleşmiştir. Tayyip Erdoğan, oylamanın akşamında CHP'lilere "sahtekarlar" dedi. Bu söze Kemal Kılıçdaroğlu tepki gösterememiştir. Faşizme karşı ancak direnerek gelişme sağlanabilir, demokrasi elde edilebilir ve zafer kazanılabilir. Kemal Kılıçdaroğlu gibi faşizmle uzlaşılarak, faşizme teslim olarak, faşizme yalvarılarak faşizm getirilemez. Bu şekilde demokrasi mücadelesi yürütülemez. Öyle olanın üzerine faşizm daha fazla gider.

Dokunulmazlık gündemine ilişkin Kemal Kılıçdaroğlu'nun ordu ile gizli görüşme yaptığı açığa çıkmıştır. Bununla da Kılıçdaroğlu'nun derin devletin iyi bir adamı olduğu anlaşılmıştır. Kılıçdaroğlu, Devlet Bahçeli gibidir. CHP'nin başına solcu veya sosyalist bir kişilik olarak gelmemiştir. Görevlendirilmiş bir memurdur.

Dokunulmazlık Kılıçdaroğlu'nun maskesini düşürmüştür

CHP, Kemal Kılıçdaroğlu çizgisinden kurtulmalıdır. Erdoğan ile Bahçeli Türkiye'yi bu hale getiriyor ve Kürt kanı akıtmaktadır. Ama bunun bir ortağı da Kemal Kılıçdaroğlu çizgisidir. Eğer demokratik bir yaklaşımı olsa, demokrasi bloğunu destekleseydi, bunların hiçbirisi olmayacaktı. Demokratik direniş, bu faşizmi durduracak ve yenilgiye uğratacaktı. Bunu engelleyen, çeşitli kitleleri aldatan, demokrasi bloğunu zayıflatan Kemal Kılıçdaroğlu'nun tutumu ve çizgisidir. Yani takke düşmüş, kel görünmüştü. Nasılkı 2015 baharında ve Dolmabahçe mutabakatında Tayyip Erdoğan'ın maskesi düşmüşse, dokunulmazlık meselesinde de Kemal Kılıçdaroğlu'nun maskesi düşmüştür. Aslında sosyal demokratlık adı altında bir sosyal faşizm vardır. Kemal Kılıçdaroğlu da Kürt karşıtlığı ve düşmanlığı yapmıştır. Kendisi de bir Kürt'tür, ama bu nasıl bir asimilasyon ve değişimdir ki Kürt karşıtlığı temelinde faşizmin bir ortağı olmuştur.

Biz inanıyoruz ki Alevi toplumu ve esas olarak da CHP'liler bu gerçekliği daha iyi görecekler. Bu çizgiden kendilerini hızla kurtaracaklardır. Şimdi Erdoğan'ın yaklaşımı kedinin fare ile oynaması gibidir. Gerçekten sosyal demokrat olanlar buna tahammül etmemeli ve tutumlarını ortaya koymalıdır.

AKP'nin son kongresi Tayyip Erdoğan'a biat kongresiydi

Bir diğer güncel konu da AKP içindeki iç sorunlar ve son yapılan olağanüstü kongredir. Bazı duyularımıza göre bu Mayıs'ta Tayyip Erdoğan düşürülecekti. Böyle söylentiler vardı. Kim yapacaktı, nasıl düşecekti bilemeyiz. Ama Kürt direnişi, onun tırnaklarını sökmüştür. Yıkım ile yüz yüze getirmiştir. "PKK'yi yok edeceğim!" diye savaşa girdi, bu kadar katliam ve vahşet uyguladı, ama başarısız kaldı. Ciddi bir yenilgi yaşadı ve yıkım ile yüz yüze kaldı.

Tayyip Erdoğan çizgisinin Türkiye'de artık düşürülmesi gerekiyordu. Erdoğan bunu hissetti. Yaptıklarını bu durumdan dolayı karşı bir hamle olarak ele almak gerekir. Hem Davutoğlu hükümetini düşürerek, parti ve hükümette yaptığı değişiklikler, hem de dokunulmazlıkların kaldırılması yönündeki tutum; kendi durumuna karşı yaptığı iki hamle olmuştur. Böylece meclisi, hükümeti etkisiz hale getirip denetleyerek, partiyi ise tümüyle denetim altına alarak, kendisine karşı geliştirilebilecek olası siyasi hamlelerin önünü kesmek istemiştir.

AKP'nin son kongresi Tayyip Erdoğan'a biat kongresiydi. Binali Yıldırım'ın Erdoğan tanımlamaları, kongredeki sözleri, tamamen anlama gelmektedir. Partide düşünebilecek, konuşabilecek hiç kimse bırakılmamıştır. Öyle bir yö-

netim ortaya çıkarıldı ki, sadece Erdoğan'ın söyledikleri uygulayacaklardır. "Düşük profilli bir başbakan olacak" deniliyordu ama sonuçta profilsiz bir başbakan ortaya çıkmıştır. Böylelerine kukla denilir. AKP kongresinde de şu mesaj verilmiştir: AKP Erdoğan'ın partisidir. Bu kadar Erdoğan propagandası ve çabası da göstermiştir ki, demekki AKP'de başka eğilimler ve gruplar vardır.

Bunların tamamı da Erdoğan'ın ömrünü uzatma hamleleridir. Nasıl 7 Haziran yenilgisinden sonra birçok faşist çevre ile 24 Temmuz saldırısını ortaya çıkardıysa; şimdi de ikinci bir hamle yapmaktadır. Binali Yıldırım hükümetinin uzun ömürlü olacağını da sanmamak gerekir. Erdoğan sisteminin hiçbir dayanağı kalmamıştır ve yakında çökecektir.

Her zamankinden daha fazla demokrasi bloğuna ihtiyacı vardır

Erdoğan'ın yasal hakkı olmasına rağmen dokunulmazlıkların kaldırılmasını neden referanduma götürmedi? Çünkü ortaya çıkacak sonuçtan korktu. Referandumdan korku. Bu Türkiye toplumundan duyulan korkudur. Bunun için bütün faşist gruplar birleşerek 376'ya ulaşılar. Bu bakımdan Erdoğan'ın izlediği faşist terör siyasetini hiç kimsenin kaldırmaması mümkün değildir. Herkes buna karşı çıkmak zorundadır. Karşı çıkmayan bu faşizm tarafından ezilir. Bu da devrimci demokratların görevidir. Eğer Kürt direnişi, Türkiye devrimci güçleriyle birliği daha fazla geliştirse demokrasi bloğunun güçlenmesini sağlar ki, HBDH bunu ifade etmektedir. Bu güçler, faşist terörü kaldıramayan topluma biraz öncülük edip bilinçlendirebilirse Erdoğan sisteminin düşüşü daha yakın olacaktır.

Müthiş bir örgüt ve eylem seferberliğine ihtiyaç vardır. Bu çerçeve de Türkiye'nin her zamankinden daha fazla bir demokrasi bloğuna ihtiyacı vardır.

Dokunulmazlık gündemine ilişkin Kemal

Kılıçdaroğlu'nun ordu ile gizli görüşme yaptığı açığa çıkmıştır. Bununla da Kılıçdaroğlu'nun derin devletin iyi bir adamı olduğu anlaşılmıştır. Kılıçdaroğlu, Devlet Bahçeli gibidir. CHP'nin başına solcu veya sosyalist bir kişilik olarak gelmemiştir. Görevlendirilmiş bir memurdur.

AKP ve Erdoğan faşizmini düşürmek üzere en geniş şekilde demokratik çevreleri içine alacak demokrasi bloğu gerekmektedir. Devrimci güçler, bu demokrasi bloğuna öncülük etmelidir. HBDH bu iddia ile ortaya çıkmıştır. Gerçekten de alternatif olma ve birleşik bir devrim ile demokratik bir Türkiye'yi ortaya çıkarma şansına sahiptir.

Eğer onlar birlik olur ve belirttiğim sıfatları kendilerinde taşıyarak mücadeleye yürürlerse Türkiye'yi büyük bir devrime taşıyabilirler. Bütün sorunlarını demokratik siyaset yoluyla çözen bir ülke haline getirebilirler. Demokratikleşen Türkiye, demokratikleşen Ortadoğu olur. Bugün Ortadoğu'daki çatışmaların önünü alacak tek şey demokratik Türkiye'dir. Çözüm Suriye, Irak veya başka yerde değildir. Türkiye'de çözüm olursa Ortadoğu'da da çözüm olacaktır. Türkiye'de bir çözüm olmazsa, Ortadoğu'daki

kaos bir çözüme ulaşmayacaktır. Bunu gerçekleştirecek olan devrimci güçlerin öncülüğünde geliştirilecek olan büyük bir demokratik devrimdir.

Bu gerçekleri görerek Birleşik Devrim Hareketimizi daha da büyütebiliriz. Demokrasi ve barış bloğu bu temelde daha da büyüyebilir. Bu çerçevede de özellikle gençliği hem demokratik direnişi geliştirmeye, hem de devrimci direniş içerisinde aktif yer almaya çağırıyorum. Her alanda, her düzeyde mücadeleye aktif katılmalıdır. Gerçekten de Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin izinden yürüyen, onların ruhu ve iradesi ile yetmiş eğitilmiş devrimci militan gençlik olduklarını göstermelidir.

Rojava örgütlenir ve hazırlırsa tehlikelere karşı kendini koruyabilir

Rojava'da süren direnişin yanında demokratik ulus inşası, Demokratik Konfederalizm örgütülüğü, 35 yıllık mücadeleyle kazanılan halkın bu temelde örgütlenilmesine dönük çalışmalar çok önemlidir. Böyle bir ortamda bu başarılmalıdır. Bir çatışmada ancak örgütlü toplum ayakta kalabilir. Şimdi sadece Rojava'da savaş yok; Bakur ve Başûr da savaşmaktadır. Yarın belki Rojhilat da savaşabilir. Herkes gücünü Rojava'ya göndermez. Rojava kendi örgütülüğüyle savaşabilmelidir. Onun için de zaman ve Pratik faaliyetler de böyle bir çizgide değerlendirilmelidir. Pratiği de sadece savaş olarak görmek gerekir.

Savaş halk yapar, halkın desteği yapar. Cizir ve Sür halkı kapılarını savaşa açmasaydı savaş yürütülemezdi. Toplum destek vermeseydi gerilla olabilir miydi! Toplumun verdiği destek inkar edilemez. Hiçbir toplum Cizir ve Sür halkının verdiği desteği hiçbir güce vermemiştir. Öncü olarak ortaya çıkanın, halktan kendini kurtarmasını beklemesi anlaşılmalıdır. Öyle olsaydı devrimcilikte en kolay iş olurdu. Halkın bu kış boyu çıktıkları iyi anlaşılmalıdır. Hepsine şükranla yaklaşılmalıdır. Bir yurtseverlik tutumu ancak bu kadar olabilirdi. Her şeyi halk yaparsa öncüye, militana ihtiyaç kalmaz. Rojava örgütlenir ve hazırlırsa tehlikelere karşı kendini koruyabilir. Onun için şimdiki fırsat ve imkanlar, zaman altın değerindedir. 'Zaman var, yavaş yavaş iş yapalım!' anlayışı çok tehlikelidir. O rehabeti kırma, zamanı anı anına çok iyi değerlendirmek lazım. Her yerden daha fazla Rojava'da günün 24 saatini iyi kullanmak gerekir.

Kürdü inkar ilk Musul'da başlamıştır

Musul üzerinden ortaya çıkan gelişmeler de önemli fırsatlar sunmaktadır. İnkâr ve imha sistemi tarafından Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'ne karşı, sistem mantığı olarak geliştirilen projeler vardır. Örneğin; 1979'un ortasında şöyle bir karar almışlardı: "Ne olursa olsun PKK Mardin'i geçememlidir. Botan'a asla sokulmamalıdır." Bunu sağlamak için de 'Ulusal Demokratik Birlik' diye bir birlik oluşturdular. O siyasetin oluşturduğu birlikti. Kemal Burkay ve benzerleri içindeydi. Onların Kürt yurtseverliğiyle hiçbir alakası yoktu. 1980'deki Mêrdîn, Êlih (Batman) ve Amed'deki savaş da 'PKK, Mêrdîn'i geçemeyecek' tavrı yüzünden çıkmıştı. 12 Eylül darbesi oldu, yurtdışına çıkıldı, KDP ile ilişkiler oldu. 82-83'te Botan ve Behdînan'a gelinip girildi. O anlaşma ve plan bozuldu. 87'de bunun bozulduğu iyice anlaşılıp gerilla operasyonu dağıtılamayınca İran-Irak savaşını durdurdular ve PKK'nin gerilla gücünü imha etmek için uluslararası operasyonlar düzenlediler.

Arkasından 91'deki 'Çekiç Güç' operasyonu, PKK'yi durdurma, sınırlandırma operasyonuydu.

Şimdi Türkiye'de bazı stratejisitler, Erdoğan, öncesinde İlker Başbuğ, Yaşar Büyükanıt gibiler, 'Çekiç Güç' operasyonuna karşı çıkıyorlardı. Bu operasyonun esası şuydu: PKK Başûrê Kurdistan'a sokulmayacak! Botan'a girdi engellenemedi, o halde Başûr'a giremeyecek! 1992 savaşı da böyle oluştu. Uluslararası komplo da bunun üzerine kuruldu. Barzani'nin yaptığı dayatma hala odur. PKK adına her şeyi 'En büyük tehlike' olarak görmektedir. Bunun üzerine Barzani bir çok kez açıklama yapmıştır. "Başûr'dan uzak durun, ne olursanız olun ve öyle ilişki kuralım" demekteler. Biz de bu durumu yeterince aşamadık. 90'lı yıllarda savaşlar yaptık, 2000'li yıllarda ilişkiler kurduk. 2013'te yürütülen Ulusal Kongre tartışma ve çalışmaları çok önemliydi. Fakat böyle bir birliğe adım atmadılar. Bazı Yahudi çevreler, "Biz engelledik" dediler. Bazı

Bugün Ortadoğu'daki çatışmaların önünü alacak tek şey demokratik Türkiye'dir. Çözüm Suriye, Irak veya başka yerde değildir. Türkiye'de çözüm olursa Ortadoğu'da da çözüm olacaktır. Türkiye'de bir çözüm olmazsa, Ortadoğu'daki kaos bir çözüme ulaşmayacaktır. Bunu gerçekleştirecek olan devrimci güçlerin öncülüğünde geliştirilecek olan büyük bir demokratik devrimdir.

kesimler Başûrê Kurdistan'ı ellerinde hem Ortadoğu'da hem de PKK'ye karşı bir silah olarak tutabilmek için Kürdistan Ulusal Kongresi'nin gerçekleşmesini engellediler. Şimdi KDP'nin her sıkıştığında, "Aynı devlet ilan edeceğiz!" demesi ayrı bir devlet kurma çabası değil, bir çok çevreye tehdittir. KDP ile de bir alakası yoktur bu söylemin. Başka uluslararası güçlerin politik çıkarları içindir ve KDP yönetimine söylenilmektedir. Barzani böyle bir sistemin sözcüsü gibidir. İnkâr ve imha sistemi tarafından oluşturulmuş, PKK'nin Başûr'a girmesini engellemek üzere oluşturulmuş bir sistemdir.

Musul merkezli bir Kuzey Irak politikası yürütmeliyiz

Başûr çalışmalarını Hewlêr ve Süleymaniye çalışması olmaktan çıkarmak gerekir. Musul operasyonu süreci de bu temelde ele alınmalı ve değerlendirilmelidir. Bu aynı zamanda Kürt sorununun çözümünün önünün açılması, inkâr ve imha sisteminin yıkılmasıdır. Kürdü inkar ilk Musul'da başlamıştır. Musul üzerinde anlaşma sonucu Kürt inkar edilmiştir. Musul'da Kürt etkinliği olmaması konusunda İngiltere-Türkiye anlaştı ve bunu Kürdistan geneline yaydılar. Lozan Anlaşması uygulamaya Musul Anlaşması'yla kondu. O da 1926 Ankara Anlaşması'yla oldu. Dolayısıyla Musul'da Kürt etkinliğini geliştirmek, inkâr ve imha sistemini kırmamanın önünü açacak, aynı zamanda uluslararası komployu da yıkacaktır. "PKK Başûrê Kurdistan'a girmemeli" kararını bozacaktır. Onun için Musul operasyonu çerçevesinde aktif siyasi ve askeri mücadele yürütmek gerekir.

Sadece Başûr da değil, Başûrê Kurdistan'la birlikte Musul merkezli Kuzey Irak politikası yürütmek gerekir. Nasıl ki, Kuzey Suriye Federasyonu içerisinde Rojava'yı bir özerk bölge görüyorsak, Musul merkezli bir Kuzey Irak içerisinde Başûrê Kurdistan'ı bir federasyon olarak görmek en doğrusudur. Kuzey Irak, Başûrê Kurdistan değildir. Bunu Türk siyasetçileri söylemektedir. Başûrê Kurdistan Kuzey Irak'ın bir parçasıdır. Kuzey Irak'ta Türkmenler, Araplar ve bir çok halk, inanç kesimi vardır. Geniş etnik topluluklar ve farklı mezhepler vardır. Şimdi İran ve Irak bu bölgeyi ele geçirip Şiileştirmeye çalışmaktadırlar. KDP ile AKP, Musul'u ele geçirip Sünnileştirmek istemektedir. Musul üzerinden mezhep çatışması yürütmekteler. Bu çatışmadan korkan herkes demokratik bir çözüm aramaktadır. Musul bölgesinde yaşayan etnik ve dini yapılar bu konuda Cezîre Kantonu'nu örnek almaktalar. Onun için Demokratik Özerkliğe yakınlar ve açıklar. "Bizi çatışmadan kurtaracak, bir arada yaşatacak tek proje odur" demektelerdir. Bu eğilim Kürtler dışında Araplar ve Türkmenler, Şii ve Sünniler içinde de vardır. Aktif politika yapılır, Başûr çalışmaları Süleymaniye ve Hewlêr'den çıkarsa bu durum gelişecektir. Çünkü Süleymaniye ve Hewlêr'e sıkışmış her çalışma KDP ve YNK güdümünde bir çalışmadır. Teorik, politik, ideolojik çizgimiz böyle geniş düşünmeye fırsat vermektedir. Tutucu ve dar yaklaşım aşılmalı, daha geniş politika yapar konumda olunmalıdır.

Rojhilat'ta gerillayı büyütmek ve bütün güçleri bir cephede birleştirmek gerekir

İran'da her an değişiklik olabilir. İran da bunu görmek ve hazırlık yapmaktadır. Şu an Irak ve Suriye'de savaştığı için Rojhilat'ta savaşmak istememektedir. Zorlanacağını bilmektedir. Rojhilat'taki mevcut çatışmasızlık da böyle sürmektedir. İran bir çok yerde savaştığı için yeni bir cephe açmak istememektedir. Biz de yeni bir cepheyi aktif olarak açmak istemiyoruz. Çatışmasızlık da böyle sürmektedir ki, bu da her an bozulabilir. Ortada bir anlaşma yoktur. Bir taraf durumunu biraz değiştirirse hemen denge değişir ve çatışmasızlık çatışmaya dönüşür. Bunun için de her an buna hazır olmak gerekir.

Türkiye ile İran görüştü, Davutoğlu Tahran'a gitti. Bazı kampları vurdurtmak da istedi. 2011'de nasıl İran, Türkiye adına bize arkadaş vurduysa, Qandil savaşıyla 2011 hamlesinin yürütülmesi zorlaştıysa, şimdi Türkiye onun karşılığında KODAR'ı vurmaktadır. Bu da karşılıklı anlaşma sonucunda olmaktadır. Karşıdan gelecek bir saldırıya karşı her zaman hazırlıklı olunmalıdır. Siyasi, ideolojik, örgütsel çalışma bakımından çok aktif olabilmeliyiz. Gerillayı büyütmek en temel görevdir. Yapılacak her şey Rojhilat'ta yarını kazanmak demektir. Bunun yanında toplumu eğitmek için diğer parçalardaki gelişmeleri iyi yanıtsamak ve ideolojik-eğitsel faaliyetler de çok önemlidir. Bir diğer önemli faaliyet de diplomatik faaliyetlerdir. Bu konuda biraz yetersiz kalınmaktadır.

Rojhilat cephesinde iki temel çalışma çok önemlidir: Birincisi, gerillayı büyütmek ve eğitip hazırlamak, ikincisi ise bütün Rojhilatlı güçleri bir cephede birleştirmek. KDP ve YNK Rojhilat devrimini kaç kez satmış, katliamların yaşanmasına yol açmışlardır. Bazı Rojhilatlı partiler bu güçlerle ilişki içinde olsalar da bu gerçeği bilmekteler. Onun için Rojhilat çalışmalarında siyasi ilişki ve ittifaklar çok önemlidir. Bu yapılmazsa geçen yıl ortaya çıktığı gibi bizimle dost ol-

ması gereken güçler provoke edilebilmektedir. KDP ilk önce Rojhilat'ta kurulmuştur, Başûr'da değil. Komala hareketi özünde sosyalist bir harekettir. Önderlik 1982'de, Başûr ve Rojhilat Komala'sını PKK ile bir koordinasyonda

İran'da her an değişiklik olabilir. İran da bunu görmekte ve hazırlık yapmaktadır. Şu an Irak ve Suriye'de savaştığı için Rojhilat'ta savaşmak istememektedir. Zorlanacağını bilmektedir. Rojhilat'taki mevcut çatışmasızlık da böyle sürmektedir. İran bir çok yerde savaştığı için yeni bir cephe açmak istememektedir.

birleştirip "Kürdistan Sosyalist Hareketi" olarak tanımlamak istiyordu. Kimi ilişkileri onların duruşunu olumsuz etkilemiş olsa da, biz de onları yurtseverliğe çekebiliriz. Bu bir mücadele ve çaba işidir.

Herkes şu an Zagrosların batısında devam eden mücadelenin Zagrosların doğusuna yani İran'a kayacağını tahmin etmektedir. Bu durumda da Rojhilat belirleyici hale gelecektir. Kim hazırlık ve birlik yaratmış olursa o kazanacaktır. Hazırlığın çok önemli bir boyutu da bütün örgütleri bir yurtsever cephede birleştirmektir.

Sonuç olarak;

Hem Başûr hem Rojava hem Rojhilat hem de Bakur açısından belirttiklerimiz yürütülebilir, ortaya çıkan imkan ve fırsatlar değerlendirilirse büyük devrimci-demokratik gelişmeler ortaya çıkarılabilir. Ama bu iş dar ve düz yaklaşımlarla yürütülemez. Salt kendi gücümüzle ya da askeri güçle de yürümez. Siyaset yapmak gerekir. Siyasette de çok incelikli olmak, yoğun olmak, dikkatli ve duyarlı olmak kesinlikle gerekmektedir. Tarihin kimi dönemlerinde öne çıktığı gibi Kürtler askeri ilişkilerden daha fazla siyasi ilişkilerini geliştirebilmelidir. Rojava ve Rojhilat'ta buna çok dikkat etmeliyiz. Öz gücümüze güvenelim ama her devrimin bir ittifak hareketi olduğunu da unutmayalım. Bunu Önder Apo da söyledi, Lenin de söyledi, dahası devrimle uğraşan herkes söylemiştir. O halde Rojava Devrimi de bir ittifak hareketi olacaktır. Özgücümüze güveneceğiz, eylemciyiz, mücadele edeceğiz ama politikasız da olmayacağız.

Bu karmaşıklık içerisinde çok duyarlı, ölçülü, strateji ve taktik bilimine uygun yaklaşım gösterilemezse çeşitli sorunlar yaşanabilir. Onun için politik yaklaşıma çok önem verilmelidir. Şu anki durum bu çerçevededir. Süreç çok karmaşık ve kaygan bir politik süreçtir. Hergün yeni gelişmeler olmakta ve bundan dolayı hergün yeni politikalara ihtiyaç duyulmaktadır. **Elbette, ideoloji ve teori ayırdır, politika ayırdır. Bunlar birbirleriyle karıştırılmamalıdır.** Onun için günlük gelişmeler iyi değerlendirilmelidir. Sabahki politik tutum gerektiriyorsa akşam değiştirilebilmelidir. Güncel gelişmeler incelenmeli, yeni karar gerekiyorsa yeni karar almalı ve öyle yürütmeliyiz. Bu çerçevede yaklaşır, planlı ve örgütlü mücadele edilirse başarı kazanılacağı kesindir.

Rojava Devrimi Suriye ve Ortadoğu'daki halklar için yeni bir doğuş ve varoluştur

Rûken Garzan

Rojava Devrimi Ortadoğu'da yıllardır yaşanan öncülük sorunlarına da cevap olma niteliğini taşımaktadır. Yine öz iradeye dayalı örgütlü ve ortak bir birlikteliğin örneğini sergilemektedir. Önder Apo'nun ideolojik, felsefik ve paradigmasal perspektiflerini esas alan Rojava Devrimi, Ortadoğu'da tıkanmış, kördüğüm haline gelmiş bütün sorunlara köklü çözüm olma yolunu göstermiştir.

Rojava Devrimi'yle birlikte Ortadoğu ve dünyada önemli bir süreç başlamıştır. Bu süreç kendisiyle beraber siyasi ve askeri anlamda yeni gelişmeleri de doğurmuştur. Rojava Devrimi Ortadoğu'da egemen olan yüz yıllık statüleri kırmıştır. Ortadoğu'da uluslararası hegemonik güçler tarafından hem uzak tarihte hem de Sykes-Picot antlaşmasının yüzüncü yılda siyasi, askeri, ekonomi vb boyutlarda büyük bir istikrarsızlık yaratılmıştır.

Gerçekleştirilen istikrarsız ve krizli politikalar ile Ortadoğu'daki halkların yaşamına, doğasına, kültürüne ve toplumsallığına müdahale edilmiştir. Bu müdahaleler ile toplumsal hafızada zihniyet ve duygular üzerinde büyük tahribatlar yaratılmıştır. Ortadoğu'da yaşayan halklar her açıdan dışarıdan yapılan müdahalelere karşı direnmiş, baskılara boyun eğmemiştir. Ortadoğu'daki halklar bütün baskılara rağmen toplumsal yaşamını sürdürmekten vazgeçmemiş, topluluklar arası ortaklaşma, paylaşma ve dayanışma ruhunu yaşamın bir gereği olarak sürdürmüştür. Toplamlar, duygu ve düşünce dünyasındaki kültürel, inançsal, manevi ve ahlaki değerler ile yaşamayı tercih etmiştir. Ama yaşamış olduğu yoksulluk, savaşlar ve acılar onu oldukça zorlamış ve yıpratmıştır. Dolayısıyla Ortadoğu toplumu öncüsünü, kurtarıcısını yaratmanın arayışında iken, böylesi bir anda demokratik ulus eksenli gelişen Rojava Devrimi'ni doğurmuştur. Bu anlamda Rojava Devrimi, Suriye ve Ortadoğu'daki halklar için yeni bir doğuş ve varoluş anlamını taşımaktadır.

İki yüzyıl boyunca Ortadoğu toplumu büyük sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Çok ciddi sosyal ve siyasal sorunlar ile uğraştırılmıştır. 19. ve 20. yüzyılda emperyalist güçler tarafından Ortadoğu toplumuna ulus-devlet zihniyetinin tekçi 'böl-parçala-yönet' politikası yaygınlaştırılarak dayatılmıştır. Nitekim Suriye, Irak, Türkiye gibi ülkelerde yaşanan sorunlar bu politikaların doğurduğu sonuçlar olarak ortaya çıkmıştır. Ortadoğu'da uygulanan politikalarla halkların kültürel ve yaşamsal dokusuna müdahale edilmiştir. Ortadoğu toplumu her zaman dışsal baskılara karşı direnmiş bir toplum olarak varlığını ayakta tutmuş olsa da buna rağmen kaybetmekten kurtulamamıştır. Sürekli direniş ve mücadele içinde olmasına rağmen başarılı sonuçlara ulaşamamıştır. Kapitalist güçlerin egemenlikçi, devletçi baskılarına karşı güç getirememesi gibi sebepler gerekçe olarak belirtilen de asıl neden bu olmamaktadır. Asıl nedenin toplumun kendi içinde yaşadığı sorunlar olmasıdır. Ortadoğu toplumu siyasi, askeri ve toplumsal olarak ciddi anlamda so-

runlar yaşamaktadır. Ortadoğu'daki kriz ve kaosu temel nedeni toplumunun kendini çağın diyalektik gelişimine göre yenileyememesidir.

Bu sorunu teşkil eden temel nedenlerden birincisi öncülük sorununun en üst düzeyde yaşanıyor olmasıdır. Toplumun tüm kesimleri son yüzyıllarda iradesini özgürce geliştirme sorunlarını ciddi anlamda yaşamıştır. Hep başkaları -özellikle de batılı güçler- tarafından yönetilmiştir. Başsız bir gövdeye verilen rol neyse, bu dönemde Ortadoğu toplumuna da böyle bir rol verilmiştir. İkincisi; siyasi, askeri ve toplumsal boyutlarda ortak örgütlenme, ortak politika belirleme ve ortak bir güç oluşturma sorunlarını her dönemkinden daha fazla yaşamıştır.

Üçüncü ve en önemlisi ise; kadına karşı uygulanan yanlış yaklaşımın doğurduğu sorunlar olmaktadır. Ortadoğu'da kadına yaklaşım sorunu ve sapsması Ortadoğu'nun kör düğümünü oluşturmaktadır. Ortadoğu toplumu zihniyet anlamında en büyük kaymasını kadına ve onun yarattığı değerlere yaklaşım sorununda yaşamıştır.

Rojava Devrimi Ortadoğu'nun öncülük sorununa bir cevaptır

Ortadoğu toplumunun yaşam kaynağı, öncüsü, üreticisi konumunda olan kadının yaşamın bütün alanlarından alıkonulması, dört duvar arasına hapsedilmesi, erkeğin insafına ve aklına mahkum edilmesi, Ortadoğu'da yaşanan bütün sorunların kaynağını oluşturmaktadır. Dolayısıyla Ortadoğu'da kör düğüm haline gelen bu üç temel sorun yani öncülük, örgütlenme ve kadın sorunu en zayıf halkalar olarak Ortadoğu'yu ve toplumunu dış müdahalelere açık hale getirmiştir. Rebêr Apo savunmalarında Ortadoğu'nun yaşadığı kriz dönemini tarihsel ve güncel yönleriyle kapsamlı çözümlemiş, içinde bulunduğumuz ve geleceğin Ortadoğu'sunun nasılına ilişkin çözümleyici, aydınlatıcı paradigmasal perspektifler sunmuştur.

Artık Ortadoğu halklarının yaşadığı sorunlar patlama noktasına gelmiştir. Özellikle 2000'li yıllarla birlikte halkın kendi sorunlarını çözme arayışı büyüyerek artmıştır. 2011 yılında Mısır'da, Tunus'ta, Yemen'de yine Suriye ve Irak'ta patlak veren sorunlar halklara dayatılan despotik ve katliamcı zihniyetin uygulamalarına dönük ortaya çıkan bir sonuçtur. Biriken problemler, yansıtılan mezhep, etnik-ulus ve cins sorunları gibi sorunlarla toplumda önu alınamaz bir çatışma ve savaş gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Gerçekleşen halk ayaklanması bu sorunlara cevap olma arayışını ve niteliğini taşımıştır. Ancak

egemenlikli güçlerce yapılan müdahalelerden dolayı sorunların yönü ve boyutları değiştirilerek toplumun talep ve istemleri bastırılmıştır. Ardından gelişen sorunlar daha da derinleşmiş, kaos-kriz ortamı artmış, yoksulluk, açlık problemleri toplu ölümlerle sonuçlanmıştır.

Bu dönemde uluslararası küresel güçler bir kez daha devreye girerek El Nusra, DAİŞ, Ehrar El Şam gibi çete gruplarını yaratarak Ortadoğu toplumlarını yeniden krizli, sorunlu ve kaosu bir ortamla yüz yüze bırakmak istemişlerdir. Bu amaçla Suriye ve Irak başta olmak üzere Ortadoğu'ya 'dizayn verme' adına Ortadoğu'nun yeni projesi devreye konulmuştur. Bu bakımdan Ortadoğu'daki halklar krizli, savaşlı, çözümsüz bir ortamın içine sürüklenmiştir.

Rojava Devrimi tam da bu kaosu ve çıkmazın yaşandığı bir ortamda ve zamanda ortaya çıktı. Beşinci yıla giren Rojava Devrimi, geçirdiği her bir yıla büyük yenilikler, zaferler ve başarılar sığdırarak ilerledi ve Ortadoğu'daki halkların umudu haline gelmeyi başardı. Rojava Devrimi şahsında hem uluslararası güçlerin krizli ve çözümsüz projeleri boşa çıktı hem de Ortadoğu'daki rejimlerin statükocu dengeleri ve iktidarları yıkıldı. Bu anlamıyla Rojava'da verilen direniş ve var olma mücadelesi gerek Suriye'de olsun gerekse de Ortadoğu'da olsun bir önderlik hareket olarak ortaya çıkmıştır.

Rojava Devrimi Ortadoğu'da yıllardır yaşanan öncülük sorunlarına da cevap olma niteliğini taşımaktadır. Yine öz iradeye dayalı örgütlü ve ortak bir birlikteliğin örneğini sergilemektedir. Önder Apo'nun ideolojik, felsefik ve paradigmasal perspektiflerini esas alan Rojava Devrimi, Ortadoğu'da tıkanmış, kör düğüm haline gelmiş bütün sorunlara köklü çözüm olma yolunu göstermiştir. Bu anlamıyla Rojava Devrimi tarihi olduğu kadar güncel sorunlara da büyük yanıt olmuştur. Dolayısıyla Ortadoğu ve dünyadaki özgürlük arayışındaki halklara büyük umut vermiştir.

Kürt halkının örgütlü kimliği muhatap almayan güçler kaybedecektir

Kapitalist güçlerin Ortadoğu toplumu ve coğrafyası üzerinde her zaman büyük hesapları olmuştur. Mevcut durumda da bu güçler büyük hesap ve çıkarlarla hareket etmektedirler. Rusya, Amerika ve Avrupa devletlerinin, gerek Suriye'ye girişleri gerekse de Ortadoğu'nun diğer ülkelerindeki duruşları tek bir amaç doğrultusunda o da, tıkanmış ve naif bir durumda olan kapitalist sisteme güç verme ve sistemlerini biraz daha ayakta tutma çabasıdır. Dolayısıyla küresel güçler tarafından Ortadoğu

eksenli atılan her bir adım çöküş ve çözümlü doğru yol alan kapitalist sistemin onarılması için atılmaktadır.

1900'lerin başından itibaren İngiltere ve Fransa, Ortadoğu'da nasıl bir rol oynamışsa günümüzde de Rusya ve ABD'nin mevcut pozisyonları aynı anlamda gelmektedir. Dönemin İngiltere ve Fransa'sı diğer sömürgeci, kapitalist güçlerle de anlaşarak, ulus-devlet projesi adı altında Kürdistan ve Ortadoğu'nun önemli bölgelerini, coğrafyasını ve toplumunu bölmüş ve denetimine almıştır. Bölünmüş alanlardan küçük devletçikler kurularak büyük devletleri kendilerine bağlamışlardır. 'Böl-parçala-yönet' politikası ve uygulamalarıyla esas olarak halkların öz iradesiyle kendini yönetme hakkı elinden alınmıştır. Mandacılık uygulaması bunun için gerçekleştirilmiştir. Mandacılıkla devreye konulan proje, toplumun kendi öz gücüyle kendini yönetemeyeceği ve idare edemeyeceği duygusu ve düşüncesi topluma kabul ettirilmek istenmiştir.

Bu yönelim ile topluma kölelik statüsü dayatılmıştır. Kürdistan, Irak, Suriye ve Türkiye başta olmak üzere Ortadoğu'nun birçok ülkesine ve halklarına karşı kölelik ve sömürgecilik zihniyeti dayatıldı. Bunun karşısında yüz yıl boyunca dayatılan bu sömürgeci zihniyete ve uygulamaya karşı mücadeleler verildi. Ortadoğu halkı kendisine bir kademiş gibi dayatılan bu politikalara hep karşı çıkmıştır. Dolayısıyla İngiltere ve Fransa'nın başını çektiği sömürgecilik konsepti yine sömürgeci devletlerin bütün çabalarına rağmen Ortadoğu'nun toplumsal gerçeği karşısında ancak bu kadar ayakta kalabilirdi.

Gelinen aşamada tam yüz yıl boyunca her türlü baskıcı sömürgeci saldırı ve komplolarla bu projeler uygulanmak istendi. Ancak Ortadoğu'nun ekonomik, siyasi, askeri, kültürel, toplumsal ve inançsal dokusu sömürgeci ulus devlet modelini bünyesine almayarak reddetmiştir. İçinden geçtiğimiz bu çağda da bu sorunlar aşılmamıştır. Ulus devlet modeli ve uygulaması, sorunları daha da derinleştirerek, içinden çıkılmaz krizlere sürüklemiştir. Dolayısıyla toplumun içine sürüklendiği savaş, çatışma, boğuşmaların kaynağında sömürgeci devletlerin halklara ve kültürlerine dayattığı parçalama ve dağıtma zihniyeti ve yöntemi yatmaktadır.

Rusya ve ABD arasında gelişen dünyaya egemen olma rekabeti ve savaş bilinmektedir. Bu savaş Kürdistan, Suriye ve Ortadoğu coğrafyası üzerinden gerçekleştirilmek istenilmektedir. Dolayısıyla taraflarca gösterilen bütün çabalar bunun için verilmiştir. Her iki taraf da Ortadoğu'da yarattıkları savaş ve krize güç getiremeyince kendi aralarında bir güç dengesi kurarak, Rus-

ya'nın Suriye'den resmi çekilmesi ve güçler arasında bir ateşkesin sağlanması üzerinde anlaşarak uzlaşmışlardır.

Bu güçlerin Ortadoğu'ya müdahalesi toplumu yeniden dizayn etme ve hakiyetlerine alma müdahalesidir. ABD ve Rusya'nın müdahalelerinde bazı nüans farkları olsa da özünde çözümlü doğru giden ulus devlet modelini ve projesini ayakta tutmanın çabası verilmiştir. Adeta İngiltere ve Fransa'nın başarısız kalan projelerini sürdürerek devam ettirmektedirler. Yani her iki devletin de Ortadoğu'ya girişimleri çıkar amaçlıdır. Dolayısıyla hem ABD hem Rusya kendi aralarında oluşturdukları dengelere rağmen, direnen Ortadoğu toplumu karşısında egemen olma çabaları sonuçsuz kalacaktır.

Halkımıza ve örgütlü yapısına kölelik dayatılmaktadır

Her şeyden önce sömürüye, sınıflaşmaya ve cinsiyetçiliğe dayalı, kâr ve çıkar amaçlı yapılan her bir müdahale girişimi toplumun lehine değil aleyhine işlemektedir. Tarafların Suriye ve Rojava hesapları ortaya çıkan pratik sonuçlar ile de görülüyor ki, bu hesaplar ve girişimler halkların çıkarlarına olmadığı gibi çözümsüzlüğün de kaynağı durumundadır. ABD ve diğer kapitalist güçlerin Afganistan'da, Irak'ta sergiledikleri pratiğin bir başka versiyonu da Suriye'de açığa çıkmıştır. Ancak Rojava'da yaratılan direniş ve devrim ruhu yaşanan ve yaşatılan kriz ve kaosu önüne geçmiştir. Rojava devrim projesi ile üçüncü çizgi, yani yeni ve doğru çözüm yolu gösterilmiştir. Kapitalist güçlerin ulus devlet projesine karşı halkların demokratik, eşit ve özgürce bir arada yaşamının projesi geliştirilmektedir. Bu anlamda özgür ve eşit haklara ve yaşam ölçüsüne dayalı bir model gelişmektedir.

Rojava ve Suriye'de PYD, YPG ve YPJ öncülüğünde geliştirilen Demokratik Suriye Modeli'nin gerek paradigmasal anlamda gerekse de örgütlenme anlamında gelişmesi engellenmektedir. Ne ABD ne Avrupa devletleri ne de Rusya, Rojava Devrimi'nin öngördüğü projeleri kabul etmiştir. Dolayısıyla devrimin açığa çıkardığı kazanımlar üzerinde büyük çıkar hesapları vardır. Bu nedenle Rojava'daki örgütlü Kürt iradesi Cenevre görüşmelerine alınmamış ve alınmamaktadır. Bu devletlerin temel amacı yeni mandacılık sistemini yaratmaktır. Yani bir halkın varlığı görülecek ancak ona kendini öz iradesi ile yönetecek siyasi, askeri ve kültürel anlamda örgütlü iradesi ve kimliği tanınmayacak. Bir toplum var olacak ama kendisini yönetecek iradeye, düşünceye, sahip olmayacak.

Bir halka, "Sen varsın ama ben seni yöneteceğim. Çünkü sen kendini yönetemezsin, senin yerine ben düşüneceğim, ben konuşacağım, sen düşünemez ve konuşamazsın" denilmektedir. Tekrar kölelik zihniyeti halkımıza ve onun örgütlü temsiline dayatılmaktadır. Bu yüzden Kürtlerin örgütlü iradesi Cenevre'ye alınmamaktadır. Bu konuda ABD ve Rusya başta olmak üzere uluslararası güçlerin tümü ortak bir yaklaşım sergilemiştir. Her ne kadar bazı güçler, "Kürtlerin temsilcileri Cenevre'ye alın-

sam ve derinlik kazanarak başarılar sağlamıştır. YGP ve YPJ'nin istikrarlı, başarılı, iddialı ve güven verici direniş tarzına dönük duyarlılık ve ilgi büyümüş YPG ve YPJ saflarına katılım artmıştır.

2012-2013 yılları bu anlamda yoğun geçen yıllar oldu. Rojava halkına ve onun direnişçi güçlerine karşı amansız saldırılar gerçekleşti. Burada Rojava'daki direnişe ömür biçilmişti. DAİŞ'e sınırsız ve ölçsüz bir şekilde destek verilmiş, Rojava'daki halkımızın katliamdan geçirilmesi hedeflenmişti. Kat-

devrimin büyük ihtiyaçları da ortaya çıkmaya başladı. Bu çerçevede Rojava savunma güçleri, varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama mücadelesi stratejisinde önemli adımlar attı ve güçlü hamleler yaparak başarılı sonuçlar elde etti. Girê Spî, Kobanê ve Heseke'nin kurtuluşu başta olmak üzere Rojava ve Kuzey Suriye coğrafyasında binlerce köy, kasaba ve yerleşim alanı işgalci faşist DAİŞ çetelerinin elinden alındı ve bu yerlerin tümü güvenli, koruma alanları haline getirildi. Bu yerleşim

yeni hamleler başlatılmış, bu hamlelerle önemli başarılar sağlanmıştır.

DAİŞ çeteleri ve destekçileri, Kuzey Suriye'de QSD örgütlenmesini yenilgiye uğratmak için hem içeriden hem de dışarıdan tekrar saldırılara başlamıştır. Girê Spî ve Kobanê hattında gelişen saldırılar, Demokratik Suriye Güçleri'ne karşı yapılmış saldırılardır. Gerçekleştirilen saldırılara rağmen DAİŞ, QSD'nin direnişi karşısında kaybetmekten tutulmamıştır. Bu pratik üzerinde QSD büyümüş, gelişmiş ve kapsam kazanmıştır. DAİŞ çeteleri ve sömürgeci faşist güçler dağılmış ve çözülmeye yüz yüze kalmıştır.

QSD'nin gerçekleştirmiş olduğu Hol, Tışrîn ve Şedadê hamleleri ile hem Suriye ve Rojava'da yaşayan halklar için hem de Kürt halkı için önemli moral ve güç kaynağı olmuştur. Halklar içinde QSD güçlerine karşı güven artarak büyümüştür. Halk, QSD güçlerinin olduğu alanları güvenilir alanlar olarak görmektedir. Zira QSD'nin oluşumunda halka bağlı olma ve saygı duyma, yaşama ve savaşa ilkel, ölçülü ve disiplinli katılma, politik-ahlaki ölçülerini esas alma vardır. Yine QSD'nin içinde politik-ahlaki ilke ve ölçülere uymayan, halkın değerlerine saygı gösteremeyen ve hata yapanlara karşı da tutum takınma, hesap sorma ve yaptırıma tabi tutma mücadelesi verilir. Halk bu ölçülere, yaşam duruşuna güvenerek QSD'ye inanmış ve QSD'nin olduğu alanları da güvenilir alanlar olarak kabul etmiştir. Yani QSD'nin çizgisini tanımış ve bilerek tercihini yapmıştır. Egemen güçlerin, Rejim ordusunun, DAİŞ çetelerinin, katliamcı güçlerin ahlak dışı, talancı, tecavüzcü, çirkin uygulamalarıyla defalarca karşılaşmış, bu güçlerin çirkin ve katliamcı gerçeğini tanımıştır. Kendi isteği ve iradesiyle tecavüzcü, katliamcı güçlere karşı savaşılan Demokratik Suriye Güçleri'nin cephesinde yer almaktadır.

jisine göre ilerlemesi temelinde önümüzdeki dönemde sadece Suriye'de değil, tüm Ortadoğu'da önemli roller üstlenerek, 'Demokratik Ortadoğu Savunma Gücü'nün inşasında öncülük edebilir.

QSD'nin, 9 Aralık 2015'te ilan edilen Demokratik Suriye Meclisi açısından da rolü önemlidir. Demokratik Suriye Meclisi'nin savunma gücüdür QSD. Rojava ve Suriye'de savunma gücü olmazsa ne Demokratik Suriye Meclisi gelişebilir ne de halkların yaşamı ve örgütlülüğü güvence altına alınabilir. Bu anlamda QSD dönemsel değil, süreklilik arz eden role ve misyona sahip bir savunma gücü olarak hep var olmak durumundadır. QSD'nin bu tarihi başarılarını hazmedemeyen güçler, QSD'nin yarattığı gelişmeleri çarpıtarak dünyaya ve kamuoyuna yansıtmaktadırlar.

Öncelikle şu bilinmelidir: QSD örgütlülüğü bir projedir. Ulus-devlet ekseni geliştirilen militarist ordulara ve her türlü gaspçı güçlere karşı gelişen alternatif demokratik savunma gücüdür. Dolayısıyla milliyetçi, dinci, cinsiyetçi zihniyetin ürünü olan kurum ve kuruluşlar, ulus-devlet anlayışını egemen kılan tüm güçler QSD'ye karşıdır. Bunun için Demokratik Suriye Güçleri-QSD'nin gelişmesini, örgütlenmesini engellemek ve dağıtmak için her türlü yönelimin içindedirler. Türk ve İran devletleri bu saldırıları devreye koyan güçlerin başında gelmektedirler. Bu her iki sömürgeci devlet askeri, siyasi, ekonomik ve diğer tüm güçlerini Rojava ve Kuzey Suriye'deki devrimsel kazanımları tasfiye etmek için devreye koymuşlardır. Bu devletler, QSD'nin Tışrîn barajı ve Şedadê hattını kurtarma hamlelerini tasfiye etmek için onlarca komplo konseptini devreye koymalarına rağmen sonuç alamamışlardır. Türk devleti-AKP hükümeti bu alanları DAİŞ ve El Nusra gibi çetelerin elinde ve denetiminde tutmak için devletin bütün gücünü seferber etmesine rağmen başarama-

malı" gibi görüşler ifade etmiş olsalar da bu görüş ve talepler kişisel kimlikler üzerinden belirtilmiştir. Bu temelde hem Kürt halkının hem de Kürt halkı ile birlikte direnen halkların örgütlü iradesi tanınmamıştır. Kürt halkının ve ezilen halkların siyasi iradesi ve statüsü tanınmamıştır. Kürt halkına yaklaşım konusunda uluslararası güçlerin gerçek anlamdaki niyetleri bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Ama artık Kürt halkı kendisini ezdirtmeyecektir. Cenevre veya bir başka yere alınıp alınmaması Kürt halkı için belirleyici bir durum olmaktan çıkmıştır. Kürt halkı başta Rojava olmak üzere Kürdistan ve Ortadoğu'da örgütlü, iradeli ve kendini yönetebilecek bir önderliğe, politik-ahlaki perspektife, siyasi, askeri bir güce ve topluluğa sahiptir. Kürt halkı kazanmanın ve başarmanın zamanını yaşamaktadır. Kaybeden Kürt halkı olmayacaktır. Bu aşamadan itibaren Kürt halkının örgütlü kimliğini, Önderliğini, siyasi, askeri gücünü muhatap almayan güçler kaybedecektir.

Kobanê direnişi tarihi yeni bir sayfa açmıştır

QSD'nin kuruluşu ve ilanı oldukça önemlidir. Suriye'de yaşayan tüm halkların böylesi bir savunma gücüne ve birlikteliğine ihtiyacı vardı. Suriye'de toplumun savunulmasında ciddi anlamda bir boşluk yaşanmıştır. Toplumun tüm kesimleri savunmasız, DAİŞ çetelerine ve çeteleri yaratan güçlerin barbarlığına terk edilmişti. YPG ve YPJ güçleri tüm imkansızlıklara rağmen büyük fedai ve direniş ruhuyla hareket ederek ilk başlarda Rojava kantonlarında hamleler başlatmış ve DAİŞ çetelerinin saldırılarını boşa çıkarmıştır. Rojava'ya karşı başlatılan saldırıları aşma ve kendini savunma temelinde Kürt halkı yediden yetmişe YPG/YPJ savunma birliklerine katılarak DAİŞ'e karşı direnmiştir. Bu anlamda örgütlenerek savaşılan Kürt halkının özgür örgütlü birlikleri YPG/YPJ'nin direnişi nicelik ve nitelik bakımından büyük kap-

liam ve soykırım planına dayalı saldırılar başlatılmıştı. Rojava halkı ve onun savunma birlikleri bu komployu boşa çıkarmıştı. Ama değerli bedeller ve büyük kayıplar da verilmişti. Ceza, Mebruka, Til Berek ve Kobanê'de büyük kayıplar verildi. YGP ve YPJ'nin yüzlere varan değerli, fedakar, direnişçi savaşçısı, komutası şehit düştü. Saldırıları, şiddetli çatışma yoğunluğu aralıksız 2014 yılının güz aylarına kadar devam etti.

28 Ocak 2015'te Kobanê'nin kurtuluşuyla birlikte Rojava Devrimi tarihe yeni bir sayfa daha açtı. Kobanê'deki direnişle birlikte Rojava Devrimi'nin mücadelesi, direnişi tüm dünyaya ve Ortadoğu'ya yayıldı. YGP ve YPJ öncülüğünde gerçekleşen direniş ile birlikte Kürdistan'ın 4 parçasından ve dünyanın birçok yerinden kadın-erkek yüzlerce genç Rojava direnişine katılarak kahramanca direnenek savaşmışlardır. Rojava ve Kobanê direnişinde YPG/YPJ güçleri, hareket tarzında göstermiş olduğu savunma taktikleri, savaş taktikleri, saldırı taktikleri ve savaştaki disiplinli ve örgütlü tarzlarıyla başarılı hamleler ortaya çıkarmıştır. Bu anlamda Rojava Devrimi ve direnişi Suriye'de Ortadoğu'da ve Kürdistan'daki halkların savunmasını layıkıyla gerçekleştirmiş, tarihi kazanımlara imza atmıştır.

Suriye'de yaşayan Kürtler, Araplar, Türkmenler, Çeçenler, Dürziler, Çerkesler, Süryaniler ve diğer etnik kimlik ve kültürlerden binlerce kişi Rojava'daki kahramanca direnişin yarattığı zaferlerden büyük moral ve güven almış, Rojava savunma birlikleriyle birlikte yürümeyi tercih etmiş ve özgürlük mücadelesinde yer almak istemiştir.

QSD Rojava'da yaşayan halklar için moral ve güç kaynağı olmuştur

QSD'nin gelişmesinde ve örgütlenmesinde YPG direnişinin yarattığı başarılı kazanımların rolü büyüktür. YPG ve YPJ'nin, QSD'nin oluşumunda da öncülük düzeyinde rolü belirleyici öneme sahiptir. Rojava ve Kuzey Suriye'de devrim ve direniş cephesi büyüdü, demokratik Suriye Güçleri, öz savunma ve meşru savunma ilkeleri temelinde bir örgütlenmeye gitmiştir. Rojava ve Suriye'de yaşayan tüm halkların demokratik, eşit ve adil hakları çerçevesinde toplumu savunacağına dair yönetsenliğini oluşturan QSD, demokratik ulus paradigması çerçevesinde demokratik federasyonunun inşasında savunma alanı üzerine düşen görevi gerçekleştirmekle sorumlu olduğunu belirtmiştir. Bu temelde önüne koyduğu stratejik ilke ve ölçülerle savunma güçlerini örgütlemeye ve mevzilenmeye devam etmektedir. QSD'nin örgütlenmesi ve mevzilenmesiyle birlikte DAİŞ'e karşı

alanlarından göçe zorlanan halklar tekrar yerlerine dönerek Rojava savunma güçlerinin güvenliğini alanlarda yaşamalarını yeniden idame ettirmektedirler.

QSD böyle bir zeminde inşa edilmiş ve kendi kuruluşunu ilan etmiştir. Suriye ve Rojava'da yaşayan tüm halkların, toplulukların katılımından oluşan De-

İran ve Türk devleti, QSD'nin Tışrîn barajı ve Şedadê hattını kurtarma hamlesini tasfiye etmek için onlarca komplo konseptini devreye koymuştur. Türk devletinin, YPG ve QSD'nin direnişi ve başarılı savaş taktikleri karşısında göstermiş olduğu tüm çabaları sonuçsuz kalmıştır. Yüz yıllık siyasi-askeri sınırlar ve statüler sarsılmış ve yıkılmanın eşiğine gelmiştir.

QSD dönemsel değildir, süreklilik arz eden bir misyona sahiptir

Katliamcı ve faşizan güçlere karşı QSD'nin attığı her bir adım, sağladığı her bir başarı hamlesi, Suriye ve Rojava'daki halklar tarafından büyük bir umutla karşılanmıştır. Esas olarak QSD'yi başarılı kılan temel ölçü savaşta ve yaşamda her şart altında esas aldığı ilke ve ölçüleridir. Bu anlamda yarattığı her bir başarısı, halklar tarafından sahiplenilmektedir. QSD'nin sergilediği başarılı pratiklerinden dolayı toplum içinde hızla kabul görmektedir. QSD önüne hedef olarak koyduğu savunma strate-

miş, büyük bir boşluğa düşmüştür. AKP ve Erdoğan hükümeti bu alanların YPG ve QSD güçlerinin denetimine girmesine büyük bir öfke ve saldırıyla karşılık vermiştir. Türk devletinin, YPG ve QSD'nin direnişi ve başarılı savaş taktikleri karşısında göstermiş olduğu tüm çabaları sonuçsuz kalmıştır. Çizilmiş olan yüz yıllık siyasi-askeri sınırlar ve statüler sarsılmış yıkılmanın eşiğine gelmiştir.

Kürt ve Arap halklarının karşı karşıya gelmesi amaçlanıyor

Özellikle Kobanê ve Efrîn Kantonlarında ve tüm Rojava sınırını boydan

boya kapsayan hatta tahminlerin ötesinde önemli gelişmeler yaratıldı. Yaşanan gelişmeler Türk devleti başta olmak üzere Kürdistan'ı parçalayan tüm sömürgeci devletlerde beyin tutulması etkisini yarattı. Bilindiği gibi Efrîn ve Kobanê arasındaki bölgenin çok büyük bir önemi var. Ancak bu alanlar Rojava ve Kuzey Suriye hattıyla tam birleşince büyük anlam kazanacaktır. Rojava ve Kuzey Suriye'nin demokratik güçleri tarafından sınır hattı olarak çizilen bölgenin büyük çoğunluğu Rojava güçlerinin denetimine alınmıştır. Mevcut durumda sadece Cerablus-Ezaz hattı çetelerin elinde kalmıştır. Türk devleti de bu alanı kendi denetimine almak istemektedir. Türk devleti şu anda bu alanı kirli işler için arka bahçe olarak kullanmaktadır. Dolayısıyla bu alan Türk devletinin, MİT'inin özel savaş karargahı olarak işlenmektedir. Türk subayları tarafından DAİŞ ve El Nusra çeteleri bu alanda eğitilmektedir. Bu çetelerin silah, cephane, lojistik ihtiyaçları ve her türlü araç gereçleri Türk devleti tarafından karşılanmaktadır. Türk medyasından bazıları bu kirli ilişki ve ittifakın iç yüzünü göstermek istediler. Ancak bunlara hemen müdahale edilerek yargılandılar.

Türk devleti, Efrîn Kantonu'nun etrafında resmi bir savaş ilan etmiştir. Bakurê Kurdistan tarafından da Rojava sınırındaki savaş bölgesini tamamlamak için bazı şehirleri belirlemiştir. Hatay, Dîlok, Mereş, Riha ve Mêrdîn-Nisêbîn sınırlarına kadar uzanan bir bölgede savaş hazırlıkları yapmaktadır. Türk devleti ve AKP hükümeti Kürt halkına karşı hem Bakur'da hem de Rojava'da resmi ve fiili bir savaş vermektedir. Suriye'den göç eden halkı Mereş ve çevresine yerleştirme adı altında DAİŞ elemanlarını buralara yerleştirmektedir. Bir dönemler Suriye rejiminin, Arap halkını Rojava'da Kürt halkının yaşadığı bölgelere yerleştirerek Arap Kemer planını uygulaması ve bunun üzerinden demografik, etnik ve kültürel asimilasyon ve soykırım projesini hayata geçirmesinin bir benzeri projedir bugün uygulanan. Bununla birlikte Kürt ve Arap halklarını karşı karşıya getirmeyi de amaçlamaktadır. Kürt halkı ve Arap halkı Rojava Devrimi'yle birlikte oluşturdukları QSD ve MSD projeleriyle sömürgeci devletlerin her türlü saldırılarını boşa çıkarmıştır. Kürt, Türk ve Arap halkları bütün provokasyon ve özel savaş oyunlarına rağmen birliktelikten, demokrasiden ve kardeşlikten yana tavırlarını koymuşlardır. Önümüzdeki süreçte de bu tavırlarını sürdürceklerine inanıyoruz.

Bu anlamda uygulanan inkarcı, asimilasyoncu özel savaş politikaları ne Cerablus hattında, ne de Mereş bölgesinde hayat bulacaktır. Bu inkar ve imha politikasına yönelik başta Kürt halkı olmak üzere Rojava ve Bakur'daki tüm halklar birleşerek radikal demokratik eylem ve etkinliklerle mücadele edecektir. Zira bu bölgedeki halklar kendi kültür ve değer yargılarıyla yaşamaktan vaz geçmeyecektir. Önümüzdeki dönemde de bölgede yaşayan tüm halkların demokratik, özgür bir toplum inşası için her zamankinden daha fazla ortak hareket etmeye ve birlik kurmaya ihtiyacı bulunmaktadır. Kurulacak demokratik ortak birlik ruhu ve gücü ile her türlü geriliği ve egemenlikli zihniyeti yıkacaktır.

Hem Bakurê Kurdistan'da hem de Rojava'daki halkımız bu temelde süreç karşısında üzerine düşen görevleri yerine getirerek, saldırılara karşı yaratıcı ve örgütlü bir şekilde direnerek AKP ve Türk devletinin faşist ve katliamcı uygulamalarına en büyük cevabı vermeyi bilecektir. Bu savaşta, bu sefer

Suriye'de geliştirilen Kuzey Suriye Demokratik Federasyon modeli alternatif bir sistemdir. Demokratik Federasyon hem bölgedeki statükocu rejimlerin idari yapısını hem de kapitalist modernist zihniyetle gelişen ulus-devlet merkezli yapıları reddeder. Bu anlamda hedef ve amaçlarını programlamış ve demokratik federasyonun temel ilkelerini belirlemiştir.

kaybeden taraf Kürt halkı ve demokrasi güçleri olmayacaktır.

Karşıt faaliyetlere en anlamlı cevap örgütlü-iradeli bir toplum yaratmaktır

Demokratik Suriye Güçleri ve Demokratik Suriye Meclisi (MSD) iki farklı biçimde karşılandı. Birincisi; devletçi ve merkezîyetçi zihniyete karşı demokrasi, özgürlük ve eşitlik isteyen tüm kesimler MSD'nin kuruluşunu sevinçle kabul etmiş ve kurtuluşunu da bu modelin inşasında görmüşlerdir. QSD ve MSD örgütlenmesi başta Suriye ve Rojava'da olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde ezilen toplumlar tarafından büyük bir moral ve coşkuyla karşılanmıştır. Suriye'deki tüm halklar ve ezilen bütün toplumlar bu modeli kendileri için özgürlüğün, demokrasinin, eşitliğin ve çeşitliliğin esas alındığı bir model olarak görmektedirler. Bu anlamda halklar ve topluluklar tarafından güçlü mesajlar verilerek karşılanmıştır.

İkincisi ise; demokratik eşit ve özgür bir toplum iradesini ve ifadesini kabul etmeyen faşizan güçler tarafından ret, inkar ve imha temelinde karşılık verilmiştir. Bu güçlerin tümü sömürgeci ulus devlet egemenliğini dayatan güçlerdir. Bunlar toplumun demokratik ve özgürlük haklarını kabul etmeyen, devletçi ve iktidarcı anlayıştan vazgeçmeyen güçlerdir. Bu güçler her fırsatta her türlü saldırıya başvurmışlardır. Demokratik, özgür, eşit yaşam yapınmasına dönük gelişen karşıt güçlerin faaliyetleri, provokasyonları, özel savaş konseptleri aralıksız olarak sürdürülmüş ve hala da devam etmektedir.

Özellikle Türk devleti-AKP hükümeti Rojava'da ve Kuzey Suriye'de oluşan demokratik, özerk yapılanmayı imha etmek için her türlü komployu ve saldırı konseptlerini geliştirmiştir. Yanı sıra, bölgede yaşayan Arap aşiretlerinin, şahısların, aydınların ve değişik çevreler üzerinde örgütlenmeye gitmek istemiş, bunun için devletin bütün imkanlarını seferber etmiş, Kuzey Suriye'deki halkların demokratik birlikteliğini ve ortaklaşmasını bozmanın yollarını aramıştır. Ayrıca Rojava'daki Kürt halkını içten parçalamak ve darbe vurmak için çeşitli gizli örgütlenmelere de gitmek istemiştir. Bunun için bazı şahıs ve örgütler üzerinden ajanlık faaliyetlerini geliştirmiştir. Bu tür faaliyetler için bizzat MİT'in para, ev, araba ve yurtdışına çıkarma vaatleri karşılığında özel kişiler görevlendirdiği bilinmektedir. Özellikle Türk ve İran sömürgeci rejimi başta olmak üzere, uluslararası sömürgeci devletlerin tümü Rojava'daki demokratik özerk yapılan

maya karşı hem içten hem de dıştan siyasi, diplomatik ve askeri olarak paralel saldırılar geliştirmiştir. Ancak bu saldırılar QSD güçlerinin direnişi karşısında her defasında boşa çıkmıştır. Mevcut durumda Rojava Devrimi'nin siyasi, askeri ve örgütsel kazanımlarını tasfiye amaçlı yürütülen yönelimler sürmektedir. Bu yönelimler ve karşıt faaliyetlere karşı en anlamlı cevap örgütlü ve iradeli bir toplumu yaratmaktan geçmektedir. Bu anlamda karşıt faaliyetlere karşı Demokratik Suriye Güçleri ve Demokratik Suriye Meclisi'nin örgütlenmesi en büyük mücadele gerçeğini açığa çıkarmıştır.

Demokratik Suriye Federasyonu'nun kuruluşu tarihi bir adımdır

Bu süreçte Demokratik Suriye Federasyonu'nun kuruluşu başta Suriye'de olmak üzere Ortadoğu'da atılan en anlamlı ve tarihi bir adımdır. Ortadoğu'da var olan toplumsal sorunlar, krizler, savaşlar, katliamlar gün gittikçe artmaktadır. Sorunlar ancak böylesi tarihi-stratejik bir yapılanmayla düzelebilir. Şimdiye kadar çözüm olma adına bu sorunlara birçok kez müdahaleler yapıldı. ABD, AB, BM gibi güçlerinin Ortadoğu'ya sık sık müdahaleleri gerçekleşti. Dışsal müdahaleler sorunları çözmemiş aksine sorunlar daha da derinleşerek içinden çıkılmaz bir hal almıştır. Irak, Afganistan ve Suriye'deki krizli durumun geldiği nokta yapılan müdahalelerin gerçek yüzünü açıkça ortaya koymaktadır.

Gelinen aşamada kimi restorasyon faaliyetleri ve kimi değişiklikler yapılarak Ortadoğu'daki 5 bin yıllık uygarlık sisteminin sorunları çözülemez. Bu bakımdan yapılan dışsal müdahaleler ile ancak yeni hegemonik odaklar ve dengeler yaratmaktan öteye gidilemez. Nitekim yapılmakta olan müdahalelerin biçimleri, diplomatik ilişki ve ittifak dengelerinin geldiği düzeyin ortaya çıkardığı sonuçlar bunu net olarak göstermektedir.

Önder Apo'nun, Demokratik Suriye Federasyonu'na ve Demokratik Ortadoğu Konfederasyonu sistemine yönelik sunmuş olduğu proje ve perspektifler Suriye ve Ortadoğu'daki sorunlara büyük çözüm olma niteliğini taşımaktadır. 'Demokratik Ekolojik Kadın Özgürlükçü Toplum' inşasının gerçekleşmesi de gelişen perspektiflerin doğru ve yerinde uygulanmasıyla mümkün olabilir. Bu perspektifler ışığında gelişen, 'Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu' kendi içinde değiştirici, dönüştürücü, dinamik bir güce sahiptir. Bu sistemin yenilikçi, yaratıcı ve inşacı yönünün olması iti-

bariyle Suriye'de ve Ortadoğu'da bir 'ilk' olma anlamına da gelmektedir.

Demokratik yapılanmalar her zaman toplum ve halklar tarafından gerçekleştirilir. Demokratik federalizm yapılanmasını da topluluklar, kurumlar ve çevreler gerçekleştirebilir. Devletçi ve egemen zihniyetten kopmayan tüm federatif yapılanmalar devletçi zihniyete ve akla hizmet eder. Bu durumda gelişecek olan federatif yapılanmaların ne demokratik yönü gelişir ne de adil ve eşit bir sisteme geçebilir. Demokratik federatif sistem halkların, toplulukların yerelden kendi kendini yönetme sistemidir. Toplumsal, siyasi, ekonomik, hukuksal ve diğer yaşamsal boyutların tümünde demokratik, eşit ve özgür şartlar temelindeki prensipleri esas alan bir sistemdir.

Federal sistem yapılanması uzun yıllardan itibaren dünyanın birçok ülkesinde resmi olarak uygulanan bir sistemdir. Söz konusu ülkelerin yapılanmasında genel olarak federatif yönetim biçimi öngörülse de kendi içinde farklı biçimlere de ayrılmaktadır. ABD, Almanya, İsviçre, Irak, Avusturya, Arjantin, Hindistan, Meksika, Rusya ve daha birçok ülkenin idari modelleri federatif modellerdir. Federal yapılanma; toplumun özgünlüklerine, demografik, siyasi, sosyolojik ve askeri koşullarına göre değişebilir. Buna göre; iç örgütlenmesi birlik, örgüt, kurum, kanton, bölge ve eyalet bölümleri biçiminde tanımlanır. Özcesi yerel özerklik ve özgün birimlerinin idari yapılanmasının tanımıdır.

Yukarıda belirttiğimiz söz konusu ülkelerdeki federatif yapılanma modellerinde, kendi içinde demokratik ilkeleri işletmekten ziyade merkezîyetçi ve anti-demokratik yönleri öne çıkmaktadır. Dolayısıyla bu ülkelerin federatif yapılanması tıkanmış ve birçok yerde sorun yaratan bir boyut almıştır. Örneğin ABD'de ve yine federatif idarenin olduğu birçok ülkede anti-demokratik ve adil olmayan uygulamalar vardır. Mevcut durumdaki federatif yapılar kapitalist modernitenin liberalizmini ve ulus-devlet modelini esas alan yapılarıdır. Her ne kadar federatif bir yönetim modeli bulunsa da devlet ve iktidar erkinin merkezde tutulduğu bir yönetim yapılanması söz konusudur. Dolayısıyla kendi içinde bir tıkanma ile yüz yüzedir.

Suriye'de geliştirilen Kuzey Suriye Demokratik Federasyon modeli alternatif bir sistemdir. Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu hem bölgedeki statükocu rejimlerin idari yapısını hem de kapitalist modernist zihniyetle gelişen ulus-devlet merkezli yapıları reddeder. Bu anlamda hedef ve amaçlarını prog-

ramlamış ve demokratik federasyonun temel ilkelerini belirlemiştir. Bu temelde demokratik ulus eksensel demokratik toplum inşasını hedeflemektedir. Toplumun tüm kesimlerini demokratik, eşit, özgür haklarda geliştirmeyi amaçlar. Merkezi üniter yapıların yerine demokratik federal yapılanmayı esas alır ve toplumu bu temelde geliştirir. Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu kendi içinde demokratik özerk alanları oluşturur. Toplumsal ve bölgesel alanda demokratik federasyonun yönetim biçimlerini geliştirir. Ekonomi, güvenlik, sağlık, eğitim ve savunma gibi alanları demokratik çerçevede geliştirir.

Kadının özgürlüğü demokratik federasyonunun özünü ifade eder

'Kadın özgürlüğü demokratik federasyonunun özünü ifade eder' ilkesinden hareketle kadına ait bütün yaşam alanlarında demokratik, eşit ve özgür bir katılımı esas alır. Yaşamın her alanında eşit oranlı katılımı geliştirir. Aile ve toplum içinde özgür iradeye dayalı özgür-eş yaşamı geliştirir. 'Kadın ile ilgili kararları salt kadınlar alır' ilkesini tanıır. Her iki cinsin temsili üzerinden eşit temsiliyet ilkesini her alanda geliştirir. Kadının özgün örgütlülüğünü özerk bir çerçevede kabul eder.

Demokratik federasyon sistemi demokratik meclisler, komünler, kooperatifler temelinde örgütlenir. Meşru savunma anlayışını esas alır. Her toplumun meşru savunma gücünü tanıır. Uluslararası ve bölgesel ilişki ve ittifak politikasında ahlaki-politik ölçütleri esas alır. Yanı sıra diyalog, barış ve ilkeli uzlaşma prensiplerini geliştirir.

Sonuç olarak; Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu, Demokratik Ortadoğu Konfederasyonu'nu amaçlar. Böyle bir program ve hedefe sahip olan Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu, Kürdistan-Rojava'da sergilediği devrimci performansıyla Suriye'de ve Ortadoğu'da devrimsel gelişmeleri yaratabilecek öncülüğe sahip olduğunu göstermiştir. Kürt halkı artık bilinçli ve iradeli bir düzeye ulaşmıştır.

Kürt halkı ve demokratik halkların Ortadoğu'da ve Kürdistan'da gösterdiği demokratik, değiştirici, dönüştürücü ve yenilikçi tarz ve duruşla en istikrarlı, başarılı ve kazanımcı pratikler sergilemiştir. Bundan sonra da Önder Apo hakikati ve şehitler çizgisinden aldığı bilinç ve iddiayla geleceğin Özgür ve Demokratik Kürdistan'ını ve Ortadoğu'nun demokratik toplum inşasını başarıyla tamamlayacaktır.

Şehitlere bağlılık onların özlemlerini ve umutlarını başarıya ulaştırmaktan geçmektedir

Önder Apo'nun mücadeleyi sürekli geliştirmesi ve büyütmesinde en önemli özelliklerden biri şehitlere bağlılıktır, şehitlere verdiği anlamdır. Önder Apo, Mahirlerin şahadetine nasıl anlam verseyse, bu şahadetlere layık olmak istediye, nasıl Denizlerin şahadetine anlam verdi ve ona layık olmak istediye, nasıl İbrahimlerin şahadetine anlam verip onlara layık olmak için devrimci mücadele geliştirme iradesi ortaya koyduysa, Haki Karer'den başlamak üzere tüm Kürdistan Özgürlük Mücadelesi şehitlerine de bu düzeyde anlam vermiştir.

Deniz Gezmiş

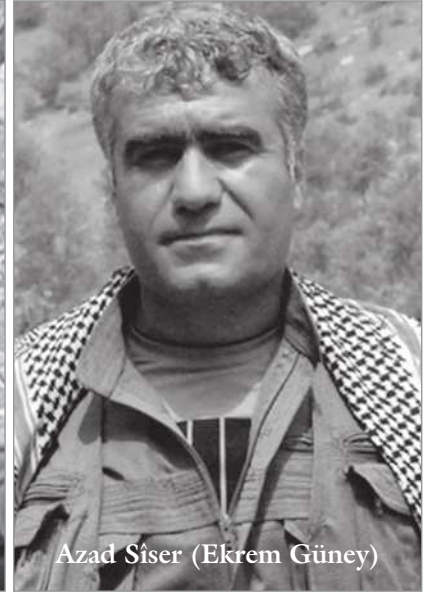
İbrahim Kaypakkaya

Haki Karer

Şirin Elemlü

Azad Siser (Ekrem Güney)

Mustafa Karasu

Mayıs ayı Kürt Özgürlük Hareketi tarafından 'Şehitler Ayı' olarak kabul edilmiştir. Gerçekten de Mayıs ayı tüm şehitleri temsil edecek büyük devrimcilerin yaşamını yitirdiği aydır. Bu ayda Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Aslan idam edilmiştir. İbrahim Kaypakkaya işkencede katledilmiştir. Sinan Cemgil ve arkadaşları bu ayda şehit düşmüştür. Haki Karer, Halil Çavgun bu ayda şehit düşmüştür. Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Necmi Öner, Eşref Anyık da Mayıs 1982'de bedenlerini meşale yaparak şehadete ulaşmışlardır. Mehmet Karasungur ile İbrahim Bilgin de Mayıs ayında şehit düşmüştür. Büyük Ozan Şehit Mizgin 11 Nisan'da şehit düşmüştür. En son olarak da 2007'de Şirin Elemlü, Ali Haydaryan, Ferzad Kemanger, Ferhad Wekili İran devleti tarafından idam edilmişlerdir. Tüm bu şehitleri saygıyla, minnetle anıyoruz.

Mayıs şehitlerinin yarattığı ruh Kürdistan ve Türkiye'deki devrimci mücadelenin gelişmesinde çok büyük roller oynamıştır. Mayıs ayı şehitlerinin direnişleriyle, tutumlarıyla, şahadete giderken söyledikleri sözlerle Kürdistan'da ve Türkiye'de devrimci mücadelenin gelişmesini sağlayan en temel değerleri yaratmışlardır. Bu bakımdan Mayıs ayı şehitlerini anmak, onların karakterlerini anlamak, onların mücadelelerini, özlemlerini hatırlamak Türkiye ve Kürdistan'da her zaman için özgürlük mücadelesini geliştirecek temel güç kaynağı ve temel moral değerleri olmaya devam etmektedir.

Mayıs ayında şehit düşen Denizlerin, İbrahim Kaypakkayaların, Haki Karerlerin, yine cezaevinde bedenlerini ateşe vererek zulme karşı direnen dörtlerin ve tüm devrimcilerin daha sonra gelişen mücadelelerde büyük rolleri olduğu açıktır. Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan 1972 yılının 6 Mayıs'ında idam edildiler. Denizlerin idam edilmesi, bu devrimcilerin Türk devletine karşı "kabul edilemez eylemler ve tutumlar" içinde olduğunu ortaya koymaktadır. Gerçeklik de bunu

ifade etmektedir. Kuşkusuz onların yaptığı eylemler, direnişler, tutumlar halklar için onur ve gurur kaynağıdır. Ancak Türk devleti gibi soykırımcı, sömürücü, zalim bir devlet açısından Denizlerin o dik duruşları, o mücadele duruşları, o meydan okuyucu duruşları büyük bir 'suç' niteliğindedir. Denizler, Türk devletinin toplum üzerinde yarattığı korku hükümlerini kırmışlardır. Amiyane deyimle Türk devletinin otoriter tilsimini bozmuşlardır. Devletin toplum üstündeki korku duvarlarını yıkmışlardır. Kuşkusuz Osmanlı'da da, cumhuriyet döneminde de devlete karşı tutumlar ve direnişler gelişmiştir; ancak hiçbirisi Denizlerin duruşu, idamları, yarattıkları mücadele geleneği kadar devletin toplum üzerindeki hegemonik hakimiyetini, 'Devlete karşı çıkamaz', 'Devlet baba' kültürünü yıkan etkide olmamıştır. Bu yönüyle Denizlerin direnişi, duruşu, idam sehpasında söyledikleri Türkiye tarihi açısından çok büyük öneme sahiptir.

Denizleri anlamak

Devletler uyguladıkları baskı ve zulümden daha fazla toplum üzerinde yarattıkları etki, devlet algısı, korku ve itaat kültürü ile ayakta kalırlar. Devletler silahlarından, silahlı gücünden, polis ve askerinden çok toplumda yarattıkları bu etkiyle varlıklarını sürdürürler. Böyle düşündüğünde Denizlerin toplum üzerindeki devlet algısını yıkmalarını, yerle bir etmelerini, devlet kültürünün toplum üzerindeki o ağır hegemonyasını, baskısını duruşlarıyla etkisiz kılmaları, Türkiye tarihi açısından çok büyük bir devrimdir. Büyük bir devrim yapmışlardır. Bu, devletin toplum üzerindeki korku imparatorluğunu, hakimiyetini, devletin toplum üzerinde oluşturduğu içsel itaati büyük oranda sarsmıştır. Bunun gerçekten çok büyük bir devrimci niteliği vardır. Bu açıdan Denizlerin, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnanların idamını, onların direnişini devletin herhangi bir devrimciyi idam etmesi ve katletmesi olarak görmemek gerekir. Ya da Denizlerin duruşunu, eylemini, isyanını herhangi bir devrimcinin, bir devletin zulmüne karşı

başkaldırısı olarak görmemek gerekiyor. Gerçekten de psikolojik, sosyolojik, zihniyet olarak Denizlerin direnişinin Türkiye'deki etkileri tarihsel olmuştur. Bu konuda birçok kitap yazılmıştır, daha da yazılacaktır. Eğer bugün Türk devletine karşı demokrasi ve Kürdistan'da süreklileşen bir direniş geleneği varsa, Gezi Direnişi'nde gençler ve toplum ayağa kalkmışsa, bunların tümünde Denizlerin, İbrahimlerin, yine o dönem devrimcilerinin yürüttüğü mücadelenin payı çok büyüktür.

Kuşkusuz o günden bugüne Türkiye'de binlerce, Kürdistan'da on binlerce şahadet yaşanmış ama onların direnişinin, şahadetlerinin yarattığı sonuçlar gerçekten de çok büyük olmuştur. Her devrimcinin şahadeti devrimler için önemlidir, anlamlıdır, değerlidir. Her şahadet esasında aynı düzeyde değere ve öneme sahiptir ama her şahadetin, her direnişin yarattığı sonuçlar farklı farklı olmaktadır. Bazı direnişler, bazı şahadetlerin yarattığı sonuçlar çok büyük, tarihsel olmaktadır. Büyük devrimci sonuçlara, siyasal sonuçlara yol açmaktadır. Bazen bir kişinin eylemi, başka bir yerdeki binlerce, on binlerce, yüz binlerce insanın ayağa kalkışından, hatta milyonlarca insanın ayağa kalkışından daha büyük sonuçlar doğurmaktadır. İşte Denizlerin, İbrahimlerin, Hakilerin, Mayıs ayında şehit düşen büyük devrimci önderlerin yarattığı etkileri bu çerçevede ele almak, değerlendirmek gerekmektedir.

Eğer Denizlerin idamından sonra Türkiye ve Kürdistan'da binlerce çocuğa Deniz ismi konulmuşsa, bugün en fazla rastlanan isimlerden birisi Deniz ise bu kesinlikle Deniz Gezmiş'in yiğitçe yürüttüğü mücadeleyle ilgilidir. Deniz Gezmiş şahadetinden sonraki yıllarda gençlere örnek olmuştur. Gençler Denizleşmek için çalışmışlardır. Deniz'in direnişçiliği, yiğitliği, duruşu, heybeti bir devrimci ölçü haline gelmiştir. Başta Deniz olmak üzere Mayıs şehitlerini anmak, Mayıs şehitlerinin duruşlarını, yarattığı değerleri ve birikimleri anlamak bireylerde ve toplumda büyük bir bilinç sığraması yaratacağı gibi büyük bir devrimci mücadele duruşu da ortaya çıkaracaktır. Bu bakımdan Denizleri sürekli anlatmak, ya-

şamak, onları gelecek kuşaklara taşımak da büyük bir devrimci görevdir. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; devrimci görevlerden biri, hatta insanlık görevlerinden biri, insanlık için büyük değerler üretmiş, büyük duruşlar göstermiş insanları, devrimcileri gelecek kuşaklara anlatmaktır. Onların yarattığı değerleri toplumun değerleri haline, kültürü ve ahlaki haline getirmektir. Bunlar yapıldığında bu devrimcilere layık olunabilir. Bu açıdan şehitler ayında şehitleri anmak, şehitlerin yarattığı değerleri ortaya koymak, şehitlerin kişiliklerini, duruşlarını, mücadelelerini, duygularını devrimin moral değerleri haline getirmek, toplumdaki özgürlük ve demokrasi bilincini bu devrimcilerin duruşlarıyla, tutumlarıyla, direnişleriyle güçlendirmek çok çok önemlidir.

Denizlerin idamıyla toplum teslim alınmak istendi

Mayıs şehitlerinin hepsinin kattığı farklı değerler, ortaya çıkardığı direniş ruhu vardır. Ama en başta Deniz'i, Hüseyin'i, Yusuf'u anmak gerekiyor. Çünkü bazı yönleriyle ilktirler. İlk olmak önemlidir. İlk olmanın kendine özgü özellikleri, değeri ve anlamı vardır. Yarattığı sonuçlar vardır. Bu yönüyle Denizler de bir geleneğin ilklerindendirler. 12 Mart'ta gerçekleşen askeri faşist darbe, gelişen devrimci gençlik hareketine, halk hareketine, emek hareketine karşı bir ezme, bastırma hareketi başlatmıştır. Denizlerin idamı da bu bastırmanın sembolü haline getirilmek istenmiştir. Denizlerin idamı gerçekten çok bilinçli yapılmıştır. Bilerek, planlanarak, belirli sonuçlar yaratmak amacıyla bu idamlar gerçekleştirilmiştir. Bunu bilmek lazım. Denizlerin idamı üzerinden teslimiyet yaratılmak istenmiştir. Devletin oluşturduğu korku imparatorluğu ayakta tutulmak istenmiştir. Denizlerin idamı üzerinden 60'ların sonu ve 70'lerin başında yürütülen devrimci direnişin yenildiği ilan edilmek istenmiştir. Yenilginin sembolü olarak Denizler idam sehpasına gönderilmiştir. Bu açıdan devrimcilerle devlet arasındaki büyük mücadeleyi, büyük bir

şahıs ifade etmektedir. Devrimciler duruşlarıyla, tutumlarıyla devletin tilsimini bozan, etkisini kıran bir mücadeleci duruş, bir amacı, bir tutumu ortaya koyarlarken, devlet ise onların idamı şahsında halkın iradesini kırmayı, devlet karşısında direnmenin sonunun ne olduğunu göstermeyi amaçlamıştır. Sonuçta bu iki amacın, iki duruşun büyük bir çarpışması ortaya çıkmıştır ve kazanan tabii ki Denizler, Hüseyinler ve Yusufalar olmuştur. Denizlerin, Hüseyinlerin ve Yusufaların tarihi duruşu devletin amaçladıklarını tümünden boşa çıkarmıştır.

Bu yönüyle Denizlerin 12 Mart faşizmi karşısında bir zaferi söz konusudur. Bunu böyle görmek gerekiyor. Zaferler esas olarak ideolojiktir, siyasidir. İdeolojik ve siyasi zafer kazanıldıktan sonra diğer zaferler zaman içinde ortaya çıkarılır. Çünkü her zafer ideolojik ve siyasi bir zafere, bir büyüklüğe, bir güce dayanır. Bu bakımdan 12 Mart'ta ideolojik ve siyasi olarak kaybeden ve idam edenler, o dönemin iktidarı, o dönemin faşist darbecileri olurken; kazananlar ise 12 Mart faşizminin amaçlarını boşa çıkaran ve onlar karşısında ideolojik ve siyasi zafer kazanan büyük devrimciler Denizler olmuştur. Bu gerçeğin özellikle görülmesi gerekmektedir.

Bir hususun Mayıs şehitlerini değerlendiren, onların anısına bağlılığın gereği ortaya konulurken açığa kavuşturulması gerekir.

Denizler devlet nezdinde en büyük 'suç'u işlemişlerdir

Bazı çevreler ya iyi niyetle ya cehaletle ya da bilinçli olarak 'Denizler çok fazla bir şey yapmamıştır, niye idam edildiler' demektir. Oysa Denizler devlet nezdinde en büyük 'suç'u işlemişlerdir. Konuya bu devletler tarafından bakmak gerekmektedir. Zaten halkın özgürlük ve demokrasi değerlerinin hakim olduğu, özgürlük ve demokrasi güçlerinin toplumu yönettiği bir yerde tabii ki onların yaptığı eylemler kutsal, onurlu, halk tarafından ödüllendirilen eylemlerdir. Nitekim Türkiye

halkları da, Kürt halkı da, Türkiyeli gençler de, Kürdistan'daki gençler de, kadınlar da, hatta bölge halkları da Denizleri ödüllendirmiştir. Tarihsel gerçek budur. Bugün onları idam edenler lanetle anılırken, Denizler her yıl daha da büyümektedir. Eylemleri her yıl daha da anlam ve değer kazanmaktadır. Her yıl daha da değer kazanarak bu devrimcilerin toplum içindeki yerleri daha da önemli hale gelecektir. Çünkü her yıl bir önemli yanı daha da görülecektir. Her yıl onların duruşlarının ve devrimci mücadelelerinin yarattığı sonuçları daha derinlikli ve kapsamlı anlaşılacaktır.

Bu devrimciler devlet karşısında suçluydular, bu devlet karşısında en ağır suçu işlemişlerdi. Çünkü çağımız hala devletlerin hakim olduğu çağdır. Beş bin yıldır bu topraklarda devletler hakimdir. Devletlerin egemenliği vardır. Bu yönüyle biz bireylerin, toplulukların, halkların eylemlerini değerlendirirken iki yönlü değerlendireceğiz. Halklar için değerli, anlamlı büyük eylemler, büyük duruşlar olarak görürken, devlet karşısında da büyük suç işlemiş, devlete meydan okumuş insanlar olarak değerlendireceğiz.

Devletin Denizlere, İbrahmlere büyük öfkelenmesi, idam sehpasında ya da işkence tezgahlarında katletmesi devletin bu büyük devrimcilere öfkelerini ifade etmektedir. Devleti bu kadar öfkelenmek, bu kadar öfkelerini kazanmak -devletin idam sehpasına göndermesi, işkence katletmesi eğer doğru değerlendirilecekse- bu devrimciler için büyük bir onurdur. Demek ki devlete zarar vermişler, devleti öfkelenmişler, devleti büyük sarsmışlardır. Devletin sarsılmasında ilkler olmanın onurunu yaşamışlardır. Zaten ilk oldukları için bu kadar hedeflenmişlerdir. Zaten ilk oldukları için Denizler, İbrahmler toplumda bu kadar değer görmüşlerdir, el üstünde tutulmuşlardır, toplumun, gençlerin yüzünü döndüğü kutuplar haline gelmişlerdir. Bu açıdan bu devrimcilere bakarken, değerlendirirken onların duruşlarının tarih içindeki anlamlarına göre anlamak, değerlendirmek gerekmektedir.

Denizler gerçek toplum kahramanlarıdır

Her eylemin anlamı, o zaman ve mekandaki koşullarla ilgilidir. Bu açıdan 1970'lerin Türkiye gerçeği dikkate alındığında gerçekten de o dönemde bu çıkışları yapmak kutsallık düzeyindedir. Nasıl ki, halkların tarihlerinde kutsal değerleri vardır, inançları, peygamberler, ermişler ve dervişler, bilgeler, halkın kutsalları vardır; bu devrimciler de kendi tarihi koşullarında yarattıkları değerlerle, tutumlarla, ölçülerle, ahlak ve kültürle bu halkın kutsalları haline gelmişlerdir. Çünkü kutsallık her zaman toplumsaldır. Onların da duruşları toplumsal kültür, ahlak, değer yaratmada önemli rol oynamıştır. Toplumun ahlakının, kültürünün, değerlerinin, hak, adalet, özgürlük, eşitlik, demokrasi, vicdan temelinde derinleşmesi ve kapsamlılaşmasında rol oynamışlardır. Bu nedenle de halklar onları unutmamaktadır, onların değerleriyle moral bulmaktadır. Onların değerleriyle devletin zoru ve baskısına dayanmaktadır. Devlet karşısında dayanmayı da, direnişi de bu zulüm karşısında, özgür ve demokratik geleceğe umutla bakmayı da bu şehitlerin yarattığı duruşla, değerlerle edinmişlerdir. Bu açıdan toplumun bu duygularını, duruşunu, tutumunu, umudunu ve iradesini yaratmak kadar değerli bir şey olamaz.

Denizlerin o dönemdeki duruşları çok anlamlıdır. Zaten bu nedenle de

halk değer vermiştir, halk itibar etmiştir, halk saygı duymuştur, onları yüreğinde ve beyinde kutsamıştır. Onları çocuk saflığında temiz görmüştür. Onların hak, adalet, özgürlük, demokrasi, insanlık değerlerinin çocuk saflığında kirlenmemiş temiz değerler olduğuna inanmıştır. Deniz niye o kadar toplumda değer görmüştür? Deniz şahsında hiçbir çıkar gözetmeden, hiçbir bireysel çıkar peşinde koşmadan, hiçbir biçimde kendisini düşünmeden tamamen halkı ve ülkesi için, insanlık için, yoldaşları için, gelecek için yaşayan; beyni, yüreği, duyguları tertemiz insanlar görmüşlerdir. Halk onları melek düzeyinde temiz, saf, değerli görmüştür. Deniz bu karakteriyle, bu duruşuyla, toplum üzerinde yarattığı bu etkiyle şahadetinden sonra hemen büyümüştür. Dalga dalga neredeyse kulaktan kulağa bir Deniz efsanesi dolaşmıştır.

Denizler gerçek toplum kahramanlarıdır, toplum sembolüdürler. Edebiyatın, şiirin, türkünün, destanın gerçek kişiliğidirler. Aslında onların en iyi biçimde türkünde, sanatta, edebiyatta, şiirde, öyküde, resimde, sinemada, tiyatrodan ve diğer tüm sanat dalları ile anlatmak mümkündür. Onları ancak sanat anlatabilir, sanat dalları anlatabilir. Düz anlatımların, düz yazıların, düz konuşmaların onları anlatması mümkün değildir. Onların toplumun ruhu haline nasıl geldiğini anlatmak sanat ve edebiyatın işidir. Bu yönüyle bu büyük devrimcilerin, bu büyük şehitlerin esas olarak öykü, roman, şiir, türkü, sinema vb sanatlarla anlatılması gerekmektedir. Kuşkusuz bu konuda belli anlatımlar olmuştur, olmaktadır ama hala Denizlerin, İbrahmlerin, Hakilerin, Sinanların, Karasungurların, Dörtlerin, Halillerin, Mizginlerin devrimci duyguları, tutumları, duruşları çok iyi anlatılmış değildir. Daha doğrusu sanat ve edebiyat bu devrimcileri anlatmak için yeterince rolünü oynamamıştır. Sanatçılar ve edebiyatçılar bu konuda bu devrimcilerin anısına bağlılığı gereği layık olacak düzeyde bir yoğunlaşma ve etkinlik ortaya çıkarmamışlardır. Sanatçılar bu devrimcilere büyük borçludurlar. Bu açıdan bu büyük dev-

Bugün Sûr'da büyük bir direniş yürütülmüştür. Gerillanın yarattığı direniş ruhuyla Sûr içinde aylarca direnilmiştir. Kürt yiğitliğinin, fedailiğinin en rafine sembolleri Sûr'da gösterilmiştir. Sûr, aynı zamanda Mehmet Karasungur'un kaldığı bir mekandır. Sûr içindeki bir evde gerillacılık üzerine broşür yazmıştır. Kürdistan gerillacılığının nasıl olması gerektiği üzerinde Sûr'da kaldığı evde yoğunlaşmıştır.

Şehitlere bağlılık ciddiye ve sorumluluk demektir. Dolayısıyla da şehitlere bağlılık bu mücadeleyi geliştirme kararlılığı, iradesi ve pratiği demektir. Bu açıdan Önder Apo şahsında Özgürlük Hareketi gerçeğinde tüm militanların, tüm örgütün şehitler gerçeğine bağlı olması, şehitler gerçeğine bağlılık temelinde mücadele etmesi, PKK'yi ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni tüm saldırılar karşısında yenilmez kılmaktadır.

İbrahim Kaypakkaya'nın en önemli özelliği halkçılığıdır

İbrahim Kaypakkaya'nın yarattığı değerler de çok önemlidir. İbrahim Kaypakkaya, devrimcilerin en temel özelliği olması gereken halkçılık konusunda örnektir. Bu yönüyle İbrahim Kaypakkaya'yı Türkiye ve Kürdistan devrimciliğinde halkçılığın sembolü olarak görmek gerekmektedir. Kuşkusuz Denizler de halkçıdır, Hüseyin de, Mahir de, Haki de halkçıdır. Onların duyguları, düşünceleri halka dairdir ve büyük değer vermiştir. Ancak her devrimcinin bazı özellikleri öne çıkar. Halkçılık, direnişçilik, yiğitlik, temizlik, saflık, emekçilik, hiçbir çıkarı gözetmeden mücadele etmek, halka bağlılık, yoldaşlara bağlılık, ülke sevgisi, toplumun hak, adalet, eşitlik değerlerine, kültürüne saygı ve sevgi, onları toplumsal değerler olarak kendisinde somutlaştırmak, düşman karşısında boyun eğmeyen irade, tüm bunların hepsi tüm devrimcilerde bulunan özelliklerdir. Ama her devrimci bu özelliklerin bazılarını daha fazla temsil eder, bu özelliklerden birisini kendisinde daha fazla somutlaştırır. İşte İbrahim Kaypakkaya'nın en önemli özelliklerinden biri de halkçılığıdır, halk değerlerine büyük değer vermesidir.

Bu konuda bu vesileyle bir şey üzerinde durmak gerekir. Aslında kır-köy toplumu toplumsal değerlerin en güçlü olduğu toplumdur. Şehir; sınıflaşma, iktidar ve devlet temelinde ortaya çıkmıştır. Şehirlerin ruhunda, karakterinde sınıflaşma, baskı gibi özellikler vardır ve kültür, hak, adalet, eşitlik değerlerini erozyona uğratmada önemli bir etkiye sahiptir. Ama kır-köy toplumu, köylülük gerçekten de toplumsal değerleri bozulmamış biçimde temsil eden özellikler taşır. Bu yönüyle İbrahim Kaypakkaya'nın kır-köy toplumuyla iç içe olması çok önemlidir. Ya da köy toplumuna, kır toplumuna değer vermesi önemli görülmelidir. Aslında Marksizm'in, Leninizm'in en önemli eksikliklerinden birisi, köy toplumunu anlama, değerlendirme konularında ortaya konulan yanlışlıklarla yaklaşımlardır. Öyle ki, neredeyse köylülük geri görülmüştür. Köy-

yaşamını daha da zenginleştiren, geliştiren gelişmeler ortaya çıkarır. Bunlar ayrı konulardır. Tabii ki, her gelişme eğer gerçekten toplumsallığı koruyorsa, toplumsal değerleri güçlendiriyorsa, insanı güçlendiriyorsa, toplumu ve bireyi aynı anda güçlendiriyorsa önemli ve değerlidir. Ama Marks, Engels ve Lenin'in köy toplumunu değerlendirmede yanlışları vardır. Marks'ın ve Engels'in kapitalizmi kır toplumuna göre ilerici görmesi, ilerici olarak tanımlaması daha sonraları devrimcilerin toplum, birey, kapitalist modernite konularında eksik, yanlışlıklarla değerlendirmeler yapmasını beraberinde getirmiştir. İlericilik ve gericiilik kavramlarında yanlışlar ortaya çıkarmıştır. İşte bunlardan biri de köy toplum değerlerinin geri görülmesidir. Halbuki köy toplumu değerleri insanı insan eden, var eden temel değerleri yaşatan kültürdür. İnsan bir toplumsal varlıksa, toplumsal varlık bütün değerleri yaratmışsa, bunun en somut rafine özelliklerini köy toplumunda, köy toplumunun değerlerinde görmek mümkündür.

Bu yönüyle İbrahim Kaypakkaya'nın köylülerle iyi anlaşması, onlar içinde erimesi, onlarla yaşamaya büyük bir uyum göstermesi, onlar üzerinde büyük bir etkide bulunması onun gerçekten halkçı karakterinin derinliğiyle ilgilidir ya da halkçı karakterin en fazla gelişmesini sağlayan kır toplumunun toplumsal değerlerinin bireyde varlığıyla ilgilidir. İbrahim Kaypakkaya'yı değerlendirirken bu konuyu da hatırlatmak istedik.

Kuşkusuz toplumsal yaşam içinde, toplumsal gelişim içinde zamanla kır-şehir dengesinin oluştuğu bir diyalektik vardır. Bu da bir gelişimi ifade eder; ama kapitalist toplum kır-şehir arasında bir dengeyi sağlama değil, dengeyi tamamen bozma ve bu temelde toplumu tamamen dağıtıp bireyselliği canlandırarak kapitalist sömürüye uygun bir toplumsal gerçeklik ortaya çıkarmayı ifade etmektedir. Daha doğrusu kapitalizm toplumu dağıtarak kendisini yavaşlatmaktadır. Toplumu dağıtmanın en somut ifadelerinden biri de kır toplumdaki toplumsal değerlerin ortadan kaldırılmasıdır. Neredeyse yok edilmesidir. İşte İbrahim Kaypakkaya devrimciliğindeki halkçı karakterin güçlü olması, kır toplumunun gerçekten toplumsallık değerlerinin güçlü olmasıyla ilgilidir. Bu gerçekliği de görmek gerekiyor. Bu yönüyle İbrahim Kaypakkaya sosyalizmin temeli olan toplumsallığın, sosyalizmin temel karakteri olan toplumsal değerleri kendinde güçlü biçimde yaşatması, bu temelde halkla ilişkiler kurması gerçekten o günden bu güne devrimciler açısından önemli bir değerdir. Devrimcilerde var olması gereken değerlerden birinin İbrahim Kaypakkaya şahsında en güçlü biçimde ifade edilmesi, tüm devrimciler açısından büyük bir kazanımdır, önemli bir özelliktir.

Öte yandan İbrahim Kaypakkaya'nın en önemli özelliklerinden biri de işkence ser verip sır vermemesidir. Bu aslında topluma ne kadar bağlı olduğunun, toplumun değerlerini sahiplenmede ne kadar güçlü ve derinlikli bir bilince sahip olduğunun kanıtıdır. Şu kesindir; işkence karşısında direnişçiliği ortaya koyan toplumsal değerlere bağlılıktır, yoldaşlığına bağlılıktır, örgütüne bağlılıktır, halka bağlılıktır. Toplumsal değerleri zayıf, bireyciliği güçlenmiş insanların direnmesi gerçekten de zordur. Toplumsallığın güçlülüğüyle direnişçiliğin güçlülüğü, bireycilikle direnişin zayıflığı doğru orantılıdır. Bu gerçekliğin çok iyi görülmesi gerekmektedir. İnsanlık içinde, tarih içinde oluşmuş en önemli şey, toplumsal değerlere bağlılıktır, toplumsal değerlere sahip olmaktır. İnsanlar ölümler ama toplumsal değerlere ters düşmezler. İnsan olmanın en temel özelliklerinden

Kemal Pir

Mehmet Karasungur

rimcileri esas olarak sanatçıların ifade etmesi, tanıtması lazım. Sanatçıların sanatlarıyla onların duygularını, düşüncelerini, eylemlerini ve yarattığı sonuçları toplumsal değer, kültür ve ahlak haline getirmeleri lazım.

Kuşkusuz onları anlatmak, onları toplumda bir kültür, bir değer haline getirmek için devrimciler büyük çaba ve emek sarf etmişlerdir. En başta da Önder Apo, Kürt Özgürlük Hareketi, Denizlere, İbrahmlere, Mahirlere, Hakilere, Sinan Cemgillere gerçek değerini vermek için hem mücadelesinde

yaşatmıştır hem de onların duygularını, düşüncelerini toplumsal ahlak, kültür ve değer haline getirmek için büyük çaba göstermiştir. Bu devrimcilere layık olmak açısından yapılacak iki şey vardır; bir onların özlemlerini, amaçlarını gerçekleştirmek için devrimci mücadeleyi yükseltmek, ikincisi ise onları edebiyatla, sanatla topluma mal etmek, toplumsal değerler haline getirmektir. Toplumun ahlakı ve kültürü, vicdani değerlerinin derinleşmesi ve kapsamlılaşmasında onları yaşatmak gerekmektedir.

lülüğün temsil ettiği değerler önemsiz görülmüştür. Kapitalizmin köy toplumunu, kır toplumunu dağıtması, şehirlerde sömürünün, baskının olduğu, kapitalist modernitenin, kapitalizmin gelişmesini ilerici olarak ele almıştır. Burada gerçekten büyük yanlışlar vardır. Tabii ki, toplumlar sürekli gelişirler, değişirler, yeni değerler kazanırlar. Toplum yaşamı sürekli yeni kültürler üretir. Her gün kültürel değerleri ve bilinci zenginleştirir, derinleştirir. Bilim ve teknolojinin kullanılması, yani insanın toplumsal, kültürel, sağlıklı

biri budur. İşte işkencede direnişi sağlayan da budur. Toplumsallıktan kopukça, toplumsal değerlerde zayıflık artıkça, bireycilik geliştikçe zor ve işkence karşısında direnmek de kolay değildir. Bireyci olanlar zor ve işkence karşısında direnemezler. Eğer İbrahim Kaypakkaya çok güçlü bir direniş göstermişse, işkencede ser verip sır vermemişse bu, onun en temel halkçı karakterinden, toplumcu karakterinden ileri gelmiştir. İbrahim Kaypakkaya'yı anarken bu gerçekliği de vurgulamak gerekmektedir. Nitekim daha sonraki devrimci kuşak-

arkadaşlarıyla ilişkilerinde, üslupta mütevazı olduğu gibi, bulunduğu yaşam içinde, komün içinde en fazla çalışan, en fazla emek sunan kişidir. Herkesten daha fazla çalışmak, herkesten daha fazla yorulmak, herkesten daha fazla iş yapmak, herkesten daha fazla zorluklara katlanmak Haki Karer devrimciliğinin temel ilkelerindendir. Yine yaşamın imkanlarından herkesten daha az yararlanmak, yaşam ihtiyaçlarını herkesten daha az karşılamak, yaşam ihtiyaçlarını daha az karşılayarak yaşamak Haki Karer devrimciliğinin temel

etmiştir. Gözüm bakarak, bana bakarak ne düşündüğümü, ne yapmak istediğimi anlayan bir yoldaşı, demektir. Haki Karer'le Kemal Pir'i kendine yoldaşıktan önde gördüğü arkadaşlarıdır. Haki ile Kemal'i en iyi yoldaşları olarak anmıştır, değerlendirmiştir.

Bu açıdan PKK tarihi içinde Haki Karer'in özel bir yeri vardır; Önder Apo'nun yanında özel bir yeri vardır. Yine PKK'nin kuruluşunda yer almış bütün yoldaşlar içinde Haki Karer'in özel bir yeri vardır. Haki Karer denilince büyük bir sevgiyle hatırlanır, bü-

mücadelesinde Türkiye'nin özgürlüğünü ve demokrasisini görmüştür. Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin direnişinden, mücadelesinden etkilenen ve bu mücadelenin ortaya çıkardığı en değerli devrimcilerdendir. Bu devrimcilerin özelliklerini en rafine biçimde kendinde somutlaştıran en değerli, en temiz devrimcilerdendir. İşte bu açıdan PKK, Apocular, 68 devrimciliğini, Denizleri, Mahirleri, İbrahimleri en güzel biçimde temsil eden yoldaşlar topluluğunu bir araya getirmiştir. Haki'nin, Apocular içinde varlığı 68 devrimciliğinin tüm güzel

mana karşı mücadele etme, düşmanın saldırıları karşısında dağların derinliklerinde, zirvelerinde düşmana karşı mücadele etme anlayışını, özlemini, zihniyetini ortaya çıkarmışlar; belki kendileri bunu başaramamışlardır ama bu tutumun, bu iradenin, bu yaklaşımın daha sonra Kürt halkının özgürlük mücadelesinde pratikleşmesinde ön açıcı olmuşlardır. Böyle bir pratiği ortaya çıkarmanın ilk duygusunu, ilk adımını ortaya çıkarmışlardır. Bu bakımdan Kürt Özgürlük Hareketi her zaman Sinan Cemgil ve arkadaşlarına, Nurhak'ta

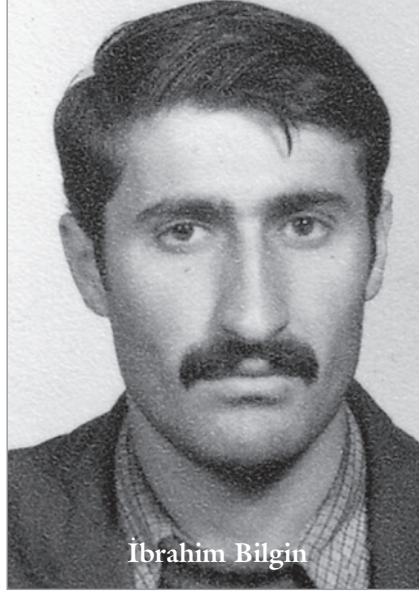
Halil Çavgun

Sinan Cemgil

Hüseyin İnan

İbrahim Bilgin

Hozan Mizgin (Gurbet Aydın)

larda, işkencelerde en önemli örnek İbrahim Kaypakkaya'nın direnişi olmuştur. Bu direnişi özümseyenler, İbrahim Kaypakkaya'yı anlayanlar gerçekten işkencehanelerde işkence karşısında daha fazla direnme göstermişlerdir. Bu yönüyle tüm devrimcilerin İbrahim'in neden direndiğini, neden büyük direniş gösterdiğini anlamaları gerekiyor. Onun direnişçiliğinin toplumsal karakterinden kaynaklandığını, onun halkçı karakterinden kaynaklandığını, onun halkçı ve toplumsal karakteri kendisinde somutlaştırdığı için bu düzeyde direndiğini anlayanlar her türlü zor karşısında, direniş karşısında kendilerini ayakta tutabilirler, direnebilirler.

PKK'nin yıkılmayan sütunlarından biri: Haki Karer

Mayıs şehitleri içinde en değerli özelliklere sahip devrimci önderlerden biri de Haki Karer'dir. Haki Karer gerçekten bir devrimci önderdir. PKK kültürünün, PKK ahlakının oluşmasında çok büyük rolü vardır. Apocu kültürü ve ahlakı, PKK kültürünü ve ahlakını kendisinde en çarpıcı biçimde somutlaştıran Haki Karer yoldaşıdır. Hatta Apocu kültürün ve PKK kültürünün oluşmasında en büyük katkısı sunan devrimcidir. En önemli ve en güzel karakteri mütevazı olmasıdır. Haki Karer, devrimciliğin aynı zamanda mütevazilik olduğunu, alçak gönüllülük olduğunu herkese öğreten bir devrimci kişilik olarak tarihe geçmiştir. Devrimci yaşamın ilkelerinde kararlı, tutarlı, ısrarlı, devrimciliğin, devrimci yaşamın, devrimci tutumun, devrimci ilkelerin pratikleşmesinde taviz vermeyen, bu konuda gerçekten ikeli ve kararlı olan Haki Karer yoldaş aynı zamanda çok mütevazidir. Devrimciliğin, devrimci değerlerin ve duyguların aynı zamanda mütevazilik olduğunu yanındakilere öğretmiştir. Mütevaziliği Apocu grubun temel değeri ve kültürü haline getirmiştir. Bu nedenle Haki'yi tanıyıp da sevmeyen tek bir kişi yoktur. Haki ile yaşanan her saat, her saniye bir moraldir. Onun yanında yaşamak bir ayrıcalıktır. O gerçekten bir mütevazilik sembolüdür.

Haki Karer; sosyalizmin, devrimciliğin, militanlığın en güzel değerlerini kendinde somutlaştırmıştır. Yaşamda,

özellikleridir. Yaşamda öncelik her zaman yoldaşlarındır, arkadaşlarındır. En son kendisini düşünendir. Giyerken de, yerken de, içerken de, yorulurken de en son kendini düşünendir. Eylemin en zor aşamasında yer almak isteyendir. Hatta bütün arkadaşların işini yapmak isteyen bir yoldaştır, bir önderdir. Bir komünde, yaşadıkları evde çamaşır mı yıkanacak, en fazla kendisi yıkamak ister, en önde yıkamak ister. Yemek mi pişirilecek, bulaşık mı yıkanacak, yer mi süpürülecek, bunların hepsinde kendisi önde olmak ister. Arkadaşlarına neredeyse iş yaptırmamak ister. Bu nedenle de bulunduğu her yerde emekle ilgili işlerde en fazla kendisi çalışır, kendini yorardı. Bu mütevaziliğiyle, bu her şeyi arkadaşlarına layık görmesiyle bütün arkadaşları tarafından sevilirdi, herkes saygı duyardı. Herkesin saygı duyduğu bir kişilikti. Ama öte yandan herkesten de devrimci yaşamda, devrimci mücadelede, devrimci ölçülerde ve ilkelerde tutarlı olmasını ve devrimci değerlere sahip çıkılmasını isterdi. Bu konuda eksiklikleri, yetersizlikleri kabul etmez, eleştirirdi. Onun yaşam felsefesinde bir devrimci üzerine düşen görevleri yapmalıydı. Bir devrimcinin temel görevi yaşam içinde de, mücadelede de, örgütlenmede de, halkla ilişkide de, eğitimde de görevlerini en iyi biçimde yapmasıydı. Her devrimci, devrimci olmanın gereklerini yerine getirmeliydi. Haki Karer böyle bir kişilikti.

Haki Karer, yoldaşlık ilişkilerinde, yoldaşlarıyla yaşamda büyük örnek olmuştur. Böylelikle bu duruşuyla, tutumuyla Apocu kültürün, PKK kültürünün en temel yaratıcılarından olmuştur. Eğer bugün hala Apoculuk halk içinde büyük saygı ve sevgi görüyorsa, halk içinde Apocu yaşama, Apocu duruşa büyük değer veriliyorsa, bunda büyük rol Haki Karer yoldaşa aittir. Eğer bir Apocu gittiği yerde Önderlik çizgisine, Parti çizgisine, yoldaşlık ölçülerine, hareketin ölçülerine bağlıysa ve Partiyi temsil etmek için çaba gösteriyorsa, bunda gerçekten de Haki Karer'in Apocu kültüre, PKK kültürüne kattığı değerlerin büyük etkisi vardır. Duruşuyla, tutumuyla bu kültürü mayalamıştır. Bu kültürün özünü haline getirmiştir. Nitekim Önder Apo, "Beni en iyi anlayan arkadaş" demektir. Haki Karer'i kendi duygu ve düşüncesinin özü olarak ifade

Haki Karer, yoldaşlık ilişkilerinde, yoldaşlarıyla yaşamda büyük örnek olmuştur. Böylelikle bu duruşuyla, tutumuyla Apocu kültürün, PKK kültürünün en temel yaratıcılarından olmuştur. Eğer bugün hala Apoculuk halk içinde büyük saygı ve sevgi görüyorsa, halk içinde Apocu yaşama, Apocu duruşa büyük değer veriliyorsa, bunda büyük rol Haki Karer yoldaşa aittir.

yük bir saygıyla hatırlanır. Neredeyse Haki Karer ismi geçince susarak saygı gösterilir, değer gösterilir. Öyle ki, neredeyse Haki Karer sözü geçtiğinde hemen önünde eğilmek istenir. Bu düzeyde mütevazı, bu düzeyde yoldaşlık ilişkileri yüksek olan, bu düzeyde devrimci kişiliği kendinde somutlaştıran bir yoldaş olduğundan herkes tarafından sevgiyi ve saygıyı hak eder. İşte Haki Karer yoldaş kişiliği, Apoculuğu, PKK'yi böyle mayalamıştır. PKK'nin yıkılmayan sütunlarından biri Haki Karer'dir. Onun yarattığı kültür, yarattığı değerler yıkılmıyor. Onun yarattığı değerleri yıkmak, öldürmek, ezmek, tasfiye etmek mümkün değildir. O nedenle PKK bütün saldırılara rağmen dimdik ayakta duruyor. Her zaman halk içinde, toplum içinde değer görmekte ve gelişmektedir. Bu yönüyle tüm Kürt halkının, gençlerinin, özgürlük savaşçıların, militanlarının, tüm Türkiyeli ve Kürdistanlı demokrasi güçlerinin Haki Karer kişiliğini anlamaları gerekir.

Karadenizli bir devrimci olarak bütün temiz duygularıyla, düşünceleriyle sağından tırnağına kadar kendini Kürt halkının özgürlük mücadelesine vermiştir. Kemal Pir'le birlikte Kürt halkının özgürlük

değerlerinin Apoculuk içine, PKK içine taşınmasının somut ifadesidir. Kuşkusuz Önder Apo da bu değerleri sahiplenmiş, bu değerlere bağlanmış, bu değerler temelinde Apocu grubu yaratmıştır. Bu devrimcilerin yarattığı değerler üzerinde örgütünü kurmuş, mücadelesini geliştirmiş militan bir örgüt, militan bir mücadele ortaya çıkarmıştır. Haki Karer, işte bu devrimcilerin büyük duygularını, militanlığını kendisinde doğrudan somutlaştıran bir kişi olarak, onların yarattığı bir değer olarak kendisini Apocu hareketin içinde, PKK'nin içinde var etmiştir. Böylelikle 68 kuşağını, Denizleri, Mahirleri, İbrahimleri, bu büyük devrimcileri PKK içinde, Apocular içinde ete kemiğe büründürmüş, somutlaştırmıştır. Haki Karer yoldaşın Kürt özgürlük mücadelesi, PKK açısından anlamı nedir denilirse en başta da bu özelliklerini ortaya koymak gerekmektedir. Haki Karer'in bu kişiliğini, bu özelliklerini Kürt toplumuna, Kürt halkına, Türkiye halklarına anlatmak çok çok önemlidir. Haki Karer'in Kürt toplumuna, Türkiye halklarına anlatılması, Kürt toplumu ve Türkiye halkları içindeki devrimci değerlerin daha da gelişmesini, devrimci mücadelenin daha etkili hale gelmesini sağlayacak temel etkenlerdendir. Bu yönüyle Haki Karer'i anlamak, anlatmak en büyük devrimci görevlerden olmaktadır.

Sinan Cemgiller Türkiye'de gerilla savaşının ilk adımını attılar

Mayıs şehitlerinden Sinan Cemgil ve arkadaşları ise Türkiye'de gerilla savaşını başlatma girişiminde bulunmuşlardır. Gerillayı başlatma girişiminde bulunmak bile önemlidir. Bu, devlete karşı bir mücadele kararlılığı ve tutumdur. Hem de uzun süreli bir gerilla savaşını yürütme kararı almışlardır, bunun için dağa çıkmışlardır. Bu yönüyle gerilla direnişi için karar almak, dağa çıkmak, devlete karşı böyle bir tutum göstermek gerçekten de anlamlıdır. Türk devletine karşı dağlarda direnme ruhunun ortaya çıkarılmasıdır. Gerillayla Türk devletine karşı mücadele edilebileceğinin ortaya konulmasıdır. Bu açıdan Sinan Cemgiller Kürt halkının onlarca yıldır yürüttüğü gerilla savaşında yaşamaktadırlar. Onların özelemleri gerçekleştirilmiştir. Dağa dayanarak düş-

şehit düşen bu büyük devrimcilere değer vermiştir. Hatta Nurhaklarda ve Fırat'ın batısında gerilla mücadelesini geliştirirken esas olarak da onların örneklerini gerçekleştirmek, onların özelliklerini gerçekleştirerek o dağlarda gerillayı yerleştirme mücadelesi yürütmüşlerdir. Belki şu anda Nurhaklarda gerilla eski düzeyde etkinlikte değildir ama orada da yıllarca büyük gerilla mücadelesi yürütülmüştür. Nurhak ve çevresindeki dağlarda da gerillanın yüzlerce şehidi vardır. Bugün Amanoslarda da gerilla vardır. Yine Fırat'ın batısında da istenen düzeyde olmasa da gerillacılık hala sürmektedir. Bu açıdan biz onları da gerilla direnişinin ilk öncüleri olarak, gerillayla Türk devletine karşı direnme düşüncesini, fikrini, tutumunu, pratiğini ortaya koyması açısından çok önemli görüyoruz. Onlara da bugünkü gerillaların öncüleri olarak değer veriyor ve böyle yaklaşıyoruz. Bu açıdan birçok gerillanın Kürt Özgürlük Hareketi içinde ismi Sinan olmuştur. Sinan ismi alınarak onların özelliklerine Kürdistan dağlarında cevap olunmak istenmiştir.

Kürdistan'daki gerillacılığın ilk öncülerinden: Mehmet Karasungur

Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin de Mayıs şehitlerindendir. Onların da Kürt halkının özgürlük mücadelesinde çok önemli yerleri vardır. Eğer bugün Başûrê Kurdistan'da Kürt Özgürlük Hareketi'nin hem dağlarda hem de şehirlerde büyük etkisi varsa, Başûrê Kurdistan'da gerillacılık önemli düzeyde yerleşmişse, bugün Başûrê Kurdistan'ın siyasetinde, halkın öz savunmasında gerillanın, Özgürlük Hareketi'nin rolü bulunuyorsa bunda Karasungurların, İbrahim Bilginlerin çalışması ve o topraklarda şehit düşmesinin önemli etkisi vardır. Önder Apo ve Özgürlük Hareketi, Karasungur ve İbrahim Bilgin'in şahadetlerine bağlılığın gereği Başûrê Kurdistan'da özgürlük çizgisini, demokrasi çizgisini, onların özlemi olan Kürt halkının özgür ve demokratik yaşam anlayışını ve direniş ruhunu geliştirmiş, derinleştirmiş ve yaygınlaştırmıştır. Bu açıdan bugün Başûrê Kurdistan'da çok büyük etkide bulunan gerillacılığın gelişmesinde Karasungurların direnişlerinin, şahadet-

lerinin çok büyük etkisi olmuştur. Karasungur Kandil'de şehit düşmüştür. Eğer bugün Kandil'de Kürt Özgürlük Hareketi'nin etkisi varsa, Kandil, Kürt Özgürlük Hareketi ile anılıyorsa, aslında bunun temellerini Karasungur'un çalışmaları, onun şahadeti atmıştır.

Önder Apo ve Kürt Özgürlük Hareketi Karasungur'un şahadetine Kandil'de gerillayı oturarak, Başûrê Kurdistan'da gerilla mevzilerini yaratarak cevap vermiştir. Karasungur, Kürdistan'daki gerillacılığın ilk öncülerindendir. Hilvan-Siverek'te de oluşturulan üç kişilik askeri konseyin üyesidir. Bu konseyin koordinatörü konumundadır. Gerillacılığa daha 1978-79'larda yoğunlaşan, gerillacılığı geliştirmek isteyen bir devrimci önderdir. Bugün Sûr'da büyük bir direniş yürütülmüştür. Gerillacılık ruhuyla, gerillanın yarattığı direniş ruhuyla Sûr içinde aylarca direnilmiştir. Kürt yiğitliğinin, fedailiğinin en rafine sembolleri Sûr'da gösterilmiştir. Sûr, aynı zamanda Karasungur'un kaldığı bir mekandır. Sûr içindeki bir evde gerillacılık üzerine yoğunlaşmıştır, gerillacılık üzerine broşür yazmıştır. Kürdistan gerillacılığının nasıl olması gerektiği üzerinde Sûr'da kaldığı evde yoğunlaşmıştır. Bu yönüyle Sûr'un bu direnişçi ruhunun oluşmasında, Kürdistan gerillacılığının nasıl olması gerektiğini ortaya koymaya çalışan Karasungur'un ayak izlerinin de, ruhunun da, Sûr'un dar sokaklarındaki nefes alış-verişin de önemli bir etkisi olmuştur.

Zalime, despota, ağaya karşı ilk direnişin adı: Halil Çavgun

Mayıs ayı şehitleri içinde Halil Çavgun da önemli bir yer tutmaktadır. Halil Çavgun, Hilvan'ın Önder devrimcilerindendir. Kürdistan'da ağalığa, zalimliğe, despotizme karşı ilk mücadelenin verildiği yer Hilvan'dır. Hilvan'da Kürt halkı, Kürt köylüsü, Kürt insanı üzerinde baskı ve zulüm kuran, halk üzerinde baskı yapan Süleymanlar aşiretine karşı direniş Halil Çavgun'un da içinde bulunduğu devrim-

gun'un çalışmaları ve şehit düştüğü Hilvan direnişinin çok önemli rolü vardır. Aslında PKK'nin var olup olmaması Hilvan'da gerçekleşmiştir. Ya Hilvan'da halk üzerinde baskı kuran Süleymanlar aşiretine karşı direnilecekti ya da Kürt ağalarına, beylerine, despotlarına boyun eğilecek, onlarla yan yana yaşanılacaktı. Bu, PKK'nin halkçı çizgisinden koparılıp Kürt egemenlerin denetiminde olan bir siyasal çizgi olmasını beraberinde getirecekti.

PKK'nin tüm diğer Kürt örgütlerinden farkı Hilvan'da ortaya koyduğu tutumla ortaya çıktı. Diğer örgütler Kürt ağalarının, beylerinin, kimi aşiretlerin halk üzerinde kurdukları zulüm düzenine, baskıya karşı çıkmamışlardır. Onlarla yan yana yaşamışlardır. Hatta onların etkisinde siyaset yapmışlardır. Ama Apocular, PKK çıkışından itibaren Kürdistan'da sömürgeci Türk devletinin ayağı olan, işbirlikçiliğini yapan bu kesimlere karşı direnerek farklılığını ortaya koymuştur. Kürt halkı üzerindeki otoriteye karşı direnerek, karşı koyarak Kürt halkının özgürlüğü, demokratik, direnişçi karakterini tarih sahnesine çıkarmıştır. Kürt halkının büyük direnişçiliği, büyük özgürlük tutkusu, büyük mücadelecilik karakteri Kürt egemenlerine, ağalarına, beylerine, halk üzerinde otoriter baskı kuran kimi aşiretlere karşı mücadele vermesi sonucu ortaya çıkarılmıştır. Bu kesimlerin halk üzerindeki baskısını ortadan kaldırarak halk özgürlük eğiliminin gelişmesinin önü açılmıştır. Bu yönüyle de Mayıs şehitleri açısından Halil Çavgun'un ve şahadeti temelinde gelişen direnişin de Kürt halkının özgürlük mücadelesinde ve daha sonraki mücadelenin gelişmesinde çok önemli rolü olmuştur.

Dörtler'in direnişi Mayıs ayını Şehitler ayı haline getirdi

Zindan direnişinde Haki Karer yol-
daşın şahadetinin yıldönümünde ken-
dilerini kol kola girerek üzerlerine ya-

böyle bir direnişe karar vermek, eylem gününe kadar hiçbir kararsızlık göstermemek, eylem anında da üzerlerine yanıcı madde dökerek kendilerini yakmak ve yanarken hiçbir ses çıkarmamak, büyük bir iradeyle bu eylemi başarıyla sonuca götürmek, onların büyük devrimci iradelerini göstermektedir. Vücudun yanması karşısında acıyı hissetmemek büyük bir iradeyi ifade etmektedir. O anda düşünülen o yakıcı maddenin vücutta yarattığı acı değildir. O anda düşündükleri; halktır, yoldaşlarıdır, eylemin başarısıdır. Bu yönüyle de onların bu iradeli duruşu da hem zindan direnişi hem de Kürt halkının özgürlük mücadelesindeki büyük direnişçiliğin, büyük kararlılığın ve büyük iradenin ortaya çıkmasında, güçlenmesinde çok büyük role sahiptir.

Özcesi Mayıs şehitlerinin Türkiye ve Kürdistan'daki özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin gelişmesinde çok önemli rolü olmuştur.

Deniz, İbrahim, Mahirler'in şahadeti yeni bir dönem başlatmıştır

Türkiye ve Kürdistan'daki mücadelenin gelişmesinde, büyümesinde Denizlerin, İbrahimlerin mücadelesinin çok büyük etkisi olmuştur. Kuşkusuz bunların yanına Mahir Çayan ve arkadaşlarının direnişini de koymak gerekiyor. 68 kuşağı ya da Mayıs şehitleri derken, Mayıs şehitlerinin Türkiye devrimi ve Kürdistan devrimi üzerindeki etkilerinden söz ederken Mahir Çayan ve arkadaşlarının direnişlerini de bunların içinde saymak gerekiyor. Mahir Çayan ve arkadaşlarının Türkiye ve Kürdistan'daki özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişmesindeki rolünü ortaya koymamak, hakkını vermemek büyük bir eksiklik ve haksızlık olur. Bu açıdan Denizlerin, İbrahimlerin daha sonra gelişen mücadeledeki etkilerinden, yerinden söz ederken aynı zamanda Mahirlerin de Türkiye ve

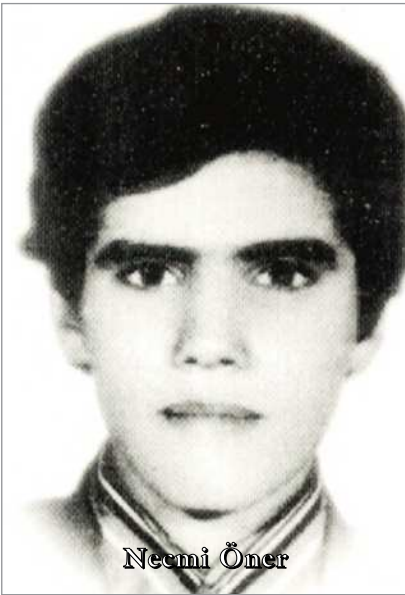
niyle Türk devletinin bile beklemediği düzeyde kısa sürede gençliğin ve halkın idolleri, halkın, gençliğin yüzünü döndüğü kişilikler haline gelmişlerdir. Kısa sürede, başta üniversite gençliği olmak üzere tüm Türkiye ve Kürdistan gençliği içinde devrimci rüzgar estirmişlerdir. Bir sosyalizm rüzgarı estirmişlerdir. Dünya tarihinde devrimci eylemlerin, devrimci önderlerin, devrimci kişiliklerin direnişlerinin toplumda bu düzeyde yarattığı etki az görülmüştür.

1974'le birlikte kısa sürede Türkiye'deki tüm üniversitelerde, okullarda Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahimlerin izinde yürüyen örgütler, örgütlenmeler ortaya çıkmıştır. Bu örgütlenmeler kısa sürede büyümüştür. Kısa sürede binleri, on binleri, yüz binleri etkileyen hareketler haline gelmişlerdir. Sadece gençlik içinde değil, emekçiler içinde, memurlar içinde, doktorlar içinde, sağlıkçılar içinde, teknik elemanlar içinde, hatta polis ve asker içinde bile bu devrimci mücadelenin etkileri görülmüştür. O dönemde güçlü biçimde Pol-Der örgütlenmesi vardır. Yani polis içerisinde bu büyük devrimcilerin etkisini yaşayan, onun etkisiyle devrimcileşen, Türkiye'nin demokratikleşmesini ve özgürleşmesini hedefleyen bir polis topluluğu ortaya çıkmıştır. Asker öğrenciler içerisinde de devrimciğe, sosyalizme büyük bir ilgi gelişmiştir. Devrimci örgütler ve sendikalar fabrikalarda çok etkili hale gelmişlerdir. Devrimci-sosyalist örgütler sadece okullarda değil, mahallelerde de büyük bir örgütlenme içine girmişlerdir.

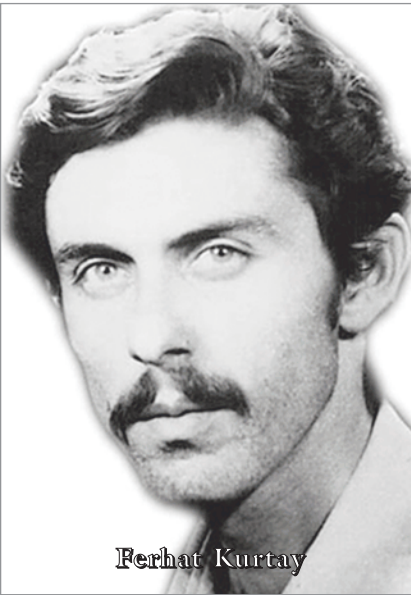
1968 kuşağının, bunların devrimci önderlerinin, Denizlerin, İbrahimlerin ve Mahirlerin direnişi kısa sürede görülmekle birlikte toplumda etkilemiştir. Deniz Gezmiş bir sembol haline gelmiştir. Devlete karşı koymanın, yiğitliğin, dü-rüstlüğün sembolü olmuştur. İbrahim Kaypakkaya, devlete karşı işkencede direnmenin sembolü olmuştur. Bu devrimcilerin Türkiye toplumunda ve Kürdistan'daki etkileri kısa sürede görülmekle birlikte düzeyde gelişmiştir. Ne devlet

topluluklar da halk içindeki bu sevgiye, bu meşruiyete dayanarak kısa sürede büyük gelişmeler ortaya çıkarmışlardır. Türkiye ve Kürdistan'da Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahimlerin etkisinde binlerce, on binlerce, yüz binlerce genç, yaşlı, emekçi, köylü devrimci örgütlenmeler içinde yer almıştır. Bu çok önemli bir gerçekliktir. Eğer onların direnişleri, duruşları sıradan, basit, devleti rahatsız etmeyen, devlete karşı koymayan bir karakterde olsaydı bu düzeyde halk tarafından sevilmez, halk tarafından sahiplenilmezlerdi.

Onların duruşu, halk içindeki özgürlük ve demokrasi özleminin açığa çıkmasına vesile olmuştur. Halkın özgürlük, demokrasi ve sosyalizm istemlerinin katalizörü olmuşlardır. Bu çok önemli ve devrimci bir roldür. Zaten devrimcilerin rolü, halkın içinde var olan demokrasi ve özgürlük özlemini, hak ve adalet özlemini açığa çıkarmak, onları örgütlü hale getirmek ve harekete geçirmektir. Bu açıdan bu devrimciler direnişleriyle, duruşlarıyla tarihsel rollerini fazlasıyla oynamışlardır. Bu devrimcilerin rollerini oynamadığını hiç kimse söyleyemez; fazlasıyla rollerini oynamışlardır. Önder Apo, zaman zaman "Benim ölüm dirimden daha fazla iş yapar" demiştir. Aslında bunu Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin, büyük devrimcilerin şahadetinin toplumda nasıl bir etki yarattığının bilincinde olarak söylemiştir. Gerçekten de Mahir, Deniz ve İbrahim'den bundan daha fazlası beklenemezdi. Bundan daha büyük sonuçlar ortaya çıkaramazlardı. Onlar Türkiye ve Kürdistan halkı açısından görevlerini layıkıyla yerine getirmişlerdir. Onlarda anlaşılır olan ideolojik ve teorik yetersizlikleri dışında hiçbir kusur, eksiklik aramamak gerekiyor. Onlar o tarihsel dönemde duruşlarıyla, tutumlarıyla rollerini oynamışlardır. Toplumun, halkın ve gençliğin harekete geçmesi için duruşlarıyla, şahadetleriyle her türlü zemini hazırlamışlardır. Bu konuda onlar tarihsel rollerini fazlasıyla oynamışlardır. Bu ger-

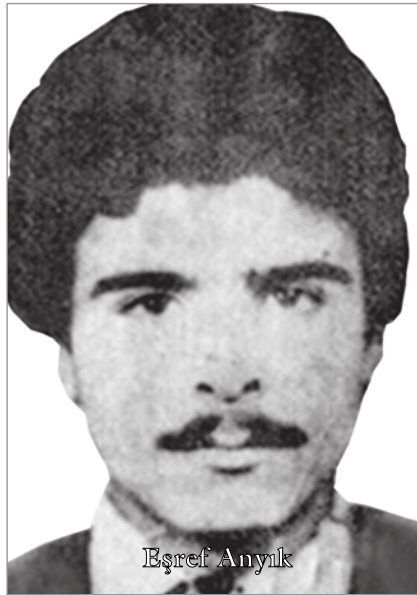
Necmi Öner

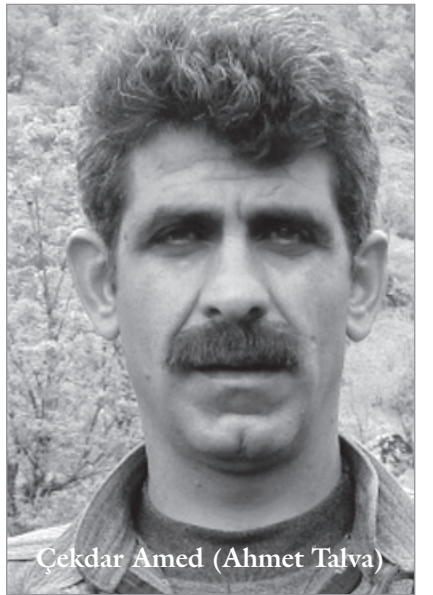
Ferhat Kurtay

Mahmut Zengin

Bşref Anyık

Çekdar Amed (Ahmet Talva)

ciler tarafından başlatılmıştır. Kürdistan'da Kürt ağalarının, beylerinin, egemenlerin halk gücü üzerindeki otoritesinin kırılmasının ilk adımı Hilvan'da atılmıştır. Hilvan'da Süleymanlara karşı mücadele verilmesi, orada halkın zafer kazanması çok çok önemlidir. Halil Çavgunların şahsında gelişen bu direniş dalga dalga bütün yayılmıştır. Onun şahadeti üzerinde geliştirilen Hilvan direnişi PKK'nin gelişmesinde, büyümesinde çok önemli bir etkide bulunmuştur. Hatta Kürdistan'da PKK'ye ilk önce 'Hilvan Partisi' demişlerdir. Hilvan partisi olarak anılmıştır. Çünkü ilk büyük mücadelesini, direnişini, ilk kararlılığını orada ortaya koymuştur. Direnişçi militan kişiliğini ilk orada somutlaştırmış, ilan etmiş, kabul ettirmiştir. İşte bunda Halil Çav-

kıcı madde döküp yakmaları, Diyarbakır zindan direnişinde çok önemli bir dönüm noktasıdır. Başta Kürt halkı olmak üzere Türkiye halkı üzerindeki 12 Eylül faşizminin etkisinin kırılması, 12 Eylül faşizminin geriletilmesinde Diyarbakır zindanının rolü belirleyici ve çok önemli olmuştur. Bunda da Mazlum'un direnişi sonrası direnişi büyümek isteyen, Mazlum'un direnişine, duruşuna cevap olmak isteyen Dörtler'in direnişi ve onun yarattığı sonuçlar çok çok önemlidir. Büyük Ölüm Orucu 14 Temmuz Direnişi de Dörtler'in şahadeti üzerinden yükselmiştir. Dörtler'in şahadeti, 14 Temmuz Direnişini yakınlaştırmıştır. Bu açıdan da Mayıs şehitlerini anarken Dörtler'i anmak da çok çok önemlidir. Gerçekten Dörtler'in direnişi de kahramanlardır. Bir buçuk ay kadar önce

Kürdistan'daki mücadeleye etkisinden söz ettiğimiz anlaşılmalıdır.

Şu gerçeğin bilinmesinde fayda var; Denizlerin, İbrahimlerin, Mahirlerin şahadeti Türkiye'de yeni bir dönem başlatmıştır. Türkiye'de devlete karşı devrimci duruş ortaya koyan, halkın devletin zulmüne ve baskısına karşı öfkesini açığa çıkaran bu devrimciler olmuştur. Bu devrimcilere sahiplenilmesi Türkiye halklarının devlete duyduğu öfkenin sonucudur. Kendi öfkelerini, kendi tepkilerini bu devrimcilerde görmüşlerdir. Bu devrimcilerin kendi tepkilerini, öfkelerini dile getirdiklerini gördüklerinden ve bu öfkenin, tepkinin direnişini gerçekleştirdiklerinden dolayı Türkiye halkları ve gençleri Denizlere, Mahirlere ve İbrahimplere sahiplenmiştir. Bu devrimciler, direnişleri ve duruşları nede-

bu kadar hızlı gelişmesini beklemişti ne de bu devrimcilerin izinde yürüyen devrimci gençler, gruplar gelişmenin bu düzeyde hızlı olacağını tahmin etmişlerdir. Bu, şu gerçekliği ifade etmektedir; demek ki, bu devrimcilerin direnişçiliği bu toplumun ihtiyacıdır. Bu toplumun ihtiyacına cevap veren bir duruş ortaya koymuşlardır. Bu toplumun demokrasi ve özgürlük özlemlerine cevap veren bir kişilik, bir yaklaşım ortaya koydukları için, bir duruş ve tutum ortaya koydukları için bu kadar toplum tarafından benimsenmiş ve sahiplenilmişlerdir. Bu gerçekliğin çok iyi anlaşılması gerekmektedir. Öyle gençler, halk, toplum zorla bu devrimcilerin peşinde yürümemiştir. Toplum içinde bunlara yönelik çok büyük bir sevgi gelişmiştir, bunların mücadelesi toplum içinde büyük bir meşruiyet kazanmıştır, devrimci gençler de, örgütlü

çekiğın de herkes tarafından anlaşılması ve görülmesi gerekmektedir.

Devrimci birikime dar yaklaşıldı

Kuşkusuz onların şahadeti büyük bir kayıp olmuştur. Aslında daha sonra gençler, halk, topluluklar çok büyük hareketlere geçmesine rağmen, o büyük değerlerin, o büyük imkanların ve gelişmelerin doğru değerlendirilememesi o devrimcilere karşı yapılan büyük bir eksiklik ve sorumsuzluk olmuştur. O devrimcilere layık olmanın gereği olarak, o devrimcilerin toplumda yarattığı hareketliliğin örgütlenmesi, harekete geçirilmesi, Türkiye'nin özgür ve demokratik bir ülke haline getirilmesi gerekirdi. Onların duyguları, ruhları, devrimci kişilikleri, gerçek anlamda bu gruplarda somutlaşıyaydı, bu gruplar

bu önderlerin tarzını, tutumunu, ruhunu, duygularını örgütlü hale getirip onların mücadele çizgisinde bir öncülük yapabilselerdi, onların özerindeki temel değerler doğrultusunda bir önderlik gerçeği ortaya çıkarabilselerdi kesinlikle Türkiye'de devrim gerçekleşirdi. Türkiye demokratikleşip, Kürdistan özgürleşirdi. Bu açıdan bu devrimcilerin şahadetinin yarattığı büyük gelişmelerle bu büyük gelişmelere yapılan öncülük arasında bir paradoks ortaya çıkmıştır. Bu da tarihin bir trajedisi olarak görülebilir.

Kuşkusuz bu devrimcilerin etkileri örgütlenmiştir, önemli gelişmeler sağlanmıştır ama Türkiye'de ortaya çıkan potansiyel, gençlerin, emekçilerin, halkın devrimci örgütlere ve sosyalistlere duyduğu ilgi, sempati düşünüldüğünde bu büyük toplumsal hareketliliğe doğru önderlik, iyi önderlik yapıldığı söylenemez. Bu konuda çok büyük eksiklikler yaşanmıştır. Bu devrimcilerin ortaya çıkardığı birikime çok dar yaklaşımıştır. Düşmanın özel savaşını, psikolojik savaş politikalarını aşan bir öncülük yapılamamıştır. Düşman bu devrimci hareketlerin birleşmemesi için her türlü oyunu oynamış, provokasyonu yapmıştır ama bu hareketlerin öncü güçleri de devletin bu provokasyonlarını ve oyunlarını boşa çıkaracak yetenek, basiret, önderlik gerçeği ve iradesi ortaya koyamamışlardır. Bu önderlere layık bir öncülüğün, önderliğin yapılamamasının sonuçları ağır olmuştur. Burada sorun niyetler değildir. Gruplara öncülük yapanların niyeti iyidir. Tüm de devrimci hareketleri geliştirmek, başarıya götürmek istemişlerdir; böyle bir iddiada olmuşlardır. Coşkuları, heyecanları, kararlılıkları vardır ama coşku, heyecan ve kararlılık yetmemektedir. Bir de önderlik sorumluluğu duymak çok çok önemlidir. Ciddiyet ve sorumluluk çok çok önemlidir. Devrimler ancak büyük bir ciddiyetle ve sorumluluk duygusuyla yapılır. Ancak bu önderlerin şahadetinden sonra yapılan öncülükler ve sonuçları dikkate alındığında istenilen ciddiyetin ve sorumluluğun yerine getirilmediğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Bu devrimciler şahadetleriyle çok büyük sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Devrim yapmak isteyenler, Türkiye'de demokratik devrim gerçekleştirip Türkiye'yi demokratikleştirmek isteyenler açısından tüm imkanlar, zeminler ve fırsatlar ortaya çıkarılmıştır. Ancak bu büyük toplumsal harekete gerektiği düzeyde öncülük yapılamamıştır. Gövde çok büyümüştür, halk hareketi gelişmiştir, toplumdaki hareketlilik gelişmiştir ama buna öncülük yapacak kurmay yetersiz kalmıştır. Bu devrimci şahadetlerin yaşanmasından sonra ortaya çıkan gelişmeler ve buna yapılan öncülük eksik kalmıştır.

Şunu söylemek gerekir; 12 Mart askeri darbesinden sonra devrimci mücadelede, halkların mücadelesinde, gençlerin özgürlük tutkusunda ve örgütlenmesinde, mücadele kararlılığında bir gerileme olmamıştır. 1973'ten sonra, 1974'ten itibaren devrimci mücadele, devrimci örgütler, eylemler sürekli bir gelişme göstermiştir. Hem toplumsal taban genişlemiştir hem imkanlar artmıştır hem de Türkiye'deki siyaset içinde devrimci güçlerin siyasal etkisi çok önemli düzeye ulaşmıştır. Bu yönüyle sorun burada değildir, sorun ortaya çıkan bu toplumsal hareketin, gençlik hareketinin, halk hareketinin, emek hareketinin, düşünce hareketinin iyi örgütlenmesi, iyi bir programa kavuşturulması, mücadelelerin planlanması, buna göre ittifakların oluşturulması, buna göre eylem biçimlerinin pratikleştirilmesi konusunda yaşanan

eksikliklerdedir. Bir yönüyle el yordamıyla toplumsal hareketin yükselişinin gücüyle yürünmüştür. Toplumsal hareketin hızlı yükselişi, aslında öncülük konusunda da, strateji ve taktik konusunda da birçok eksiğin görülmesini engellemiştir. Türkiye'deki siyasal kriz, toplumsal sorunlar, bu sorunlar temelinde halkın özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine büyük bir eğilim göstermesi, büyük bir katılım göstermesi, ortaya çıkan birçok eksiğin görülmemesini beraberinde getirmiştir. Gelişme ortamında bu eksiklikleri görememişlerdir. Bu büyük bir yanılgıya ve gaflete götürmüştür. Bu önemli bir örnek ve tecrübedir.

Gelişme göstermek devrimci hareketleri rehavete sürüklememelidir. Bu gelişme doğru değerlendirilebiliyor mu, doğru yönlendirilebiliyor mu, ortaya çıkan imkanlar gerçekten doğru değerlendirilip daha büyük sonuçlar ortaya çıkarılabiliyor mu, bu önemlidir. Yoksa gelişme gösteriyoruz, demek kendini kandırmak olur. Halbuki o koşullarda, o yıllarda her yıl gösterilen gelişmenin on katı değil, yüz katı gelişme gösterilebilirdi. Büyük gelişme gösterme ve sonuç alma imkanları vardı ama o dönemin, 1970'lerin devrimci hareketleri bunları doğru değerlendirememiştir. Bu yönüyle de Mahirlerin, İbrahimlerin, Denizlerin, bu direniş geleneğinin yarattığı birikime hakkı verilememiştir. Kuşkusuz o yılların hiçbir şey yaratmadığını söylemek mümkün değildir. Toplumda önemli bir değişim de yaratmış, önemli değerler de ortaya çıkarmıştır. Türkiye'de birçok yönüyle altüst oluş yaşanmıştır ama bunlar doğru örgütlenip sonuca götürülmediği için bu devrimci gelişmeler karşısında korkuya kapılan karşı-devrim kendini örgütleyerek, bu büyük devrimcilerin şahadetinin ortaya çıkardığı büyük birikimi tasfiye etmek ve etkisizleştirmek istemiştir.

Önder Apo ve devrimci gençlik örgütlenmesi

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; bu büyük devrimcilerin anısına en doğru karşılık veren Önder Apo olmuştur, Apocular olmuştur. Önder Apo öncülüğünde geliştirilen Kürt Özgürlük Hareketi ve PKK olmuştur. Önder Apo, Denizlere bağlılık temelinde bu mücadeleyi geliştirdiğini söylemiştir. Önder Apo, Denizler idama götürülürken Mamak cezaevindeydi. Deniz Gezmişler hemen yanındaki bölümden alınıp götürülmüşlerdir. Denizlerin idama götürülmesinden haberi olmuştur. Önder Apo, Denizler idama götürülünce söz vermiştir; Denizlerin şahadeti Önder Apo açısından devrimci mücadeleyi geliştirme sözü olmuştur. Önder Apo nasıl ki, Mahirlerin katledilmesiyle birlikte hemen okulda gençleri örgütleyip bir öğrenci boykotu düzenleyerek Kızıldere'de şehit düşen, Mahir Çayan ve arkadaşlarının şahadetine sahiplenmiş, bu saldırıyı protesto etmek için boykot yapmışsa, şehitlere saygının gereğini yerine getirmişse, Mamak cezaevinde yanındaki bölümden alınıp götürülerek idam edilen Denizlere karşı sorumluluğunu yerine getirmek için de devrimci mücadeleyi geliştirme sözü vermiştir. "Öyle bir devrimci mücadele geliştirebilmeliyiz ki, düşman istediği zamanda ve yerde değil, bizim istediğimiz zamanda ve yerde mücadele gelişmeli ve bu mücadele kesintisiz sürmeli" demiştir. Bu temel ilkedен hareket ederek hep yoğunlaşmış, örgüt çalışmalarını hep bu temelde yürütmüştür. Devrimci mücadelenin kesintiye uğramaması için yoğunlaşmıştır. Bu

temelde tedbirlerini almıştır. Bu temelde çalışma tarzını ve temposunu belirlemiştir. Yoğunlaşmasını bu temelde yüksek tutmuştur. "Öyle bir devrimci hareket oluşturmaliyim ki, ne kesintiye uğramalı ne de yenilmedir", demiştir. İşte kesintiye uğramayacak, yenilgiye uğramayacak bir Önderlik sözünü ve tarzını Denizlerin idam edildiği Mamak cezaevinde ortaya koymuştur. Mamak cezaevinde böyle bir tarzın, böyle bir temponun, böyle bir üslubun sahibi olacağının sözünü vermiştir ve kendini buna göre düzenlemiş, buna göre örgütlemiştir, kişiliğini buna göre şekillendirmiştir. Bütün yaşamını, 24 saatini, her saniyesini böyle bir devrimci kişilik haline

12 Eylül öncesi devrimci hareketlerin pratiği vardır. Burada en fazla eleştirilecek noktalardan biri, örgütlerin bir araya gelip faşizme karşı ortak mücadeleyi yürütememeleridir. Devrimci örgütler birleşip ortak hareket edip faşizme karşı mücadele edemeyince, devrimci güçlere karşı faşist güçler hamle yapmış, askeri darbeyi gerçekleştirerek, tüm gerici güçleri arkasına alarak devrimci güçleri ezme ve tasfiye saldırıları yürütmüşlerdir.

Önderlik için her şahadetin anlamı, mücadeleyi daha da geliştirme, büyütme anlamına gelmektedir. Her şahadet, Önder Apo'nun tarzını, temposunu, kararlılığını daha da arttırmıştır. Önder Apo, her şahadeti kendi sorumluluğunun daha da artması olarak anlamış; onların özlemlerini, mücadelesini kesintiye uğratmama, onların mücadele bayrağını düşürmeme, onlar adına da bu mücadeleyi yürütme kararlılığı, tutumu ve çabası içinde olmuştur.

gelmek için örgütlü kılmış ve pratikleştirmiştir. Onların tüm özelliklerini anlamaya, öğrenmeye, onların bütün devrimci özelliklerini, karakterlerini kendinde somutlaştırmaya, Türkiye'nin ve Kürdistan'ın koşullarında en iyi biçimde uygulamaya, pratikleştirmeye söz vermiştir. Zindandan çıktıktan sonra da bu çaba içinde olmuştur.

Türkiye'de birçok kesim hala Önder Apo gerçeğini, Önder Apo'nun Türkiye'deki devrimci mücadeledeki yerini, emeğini, katkılarını yeterince bilmemektedir. Önder Apo, Mahirlere sempati duymuştur. Zaten Siyasal Bilgiler Fakültesi de Mahir Çayan'ın önderlik ettiği THKP-C'nin etkili olduğu bir fakültedir. Önder Apo, zindandan çıkar çıkmaz derhal başta Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki devrimci gençlik olmak üzere

Ankara gençliğini örgütleme çabasına girmiştir, bunun öncülüğünü yapmıştır. Önder Apo, bu öncülüğü yaparken, buna adım atarken, daha sonra Dev-Yol'un, THKO'nun, TIKKO'nun önderliğini yapan, örgütleyen kişiler ve öncü kadroların tamamına yakını cezaevindedir. Özellikle THKP-C geleneğini daha sonra örgütleyenler hala cezaevindeydi. THKP-C'nin en fazla örgütlü olduğu Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde devrimci gençliği örgütlemenin öncülüğünü Önder Apo yapmıştır. Bunu o dönemde Önder Apo ile birlikte hareket eden tüm devrimciler, THKP-C geleneğini sürdüren önder kadrolar çok iyi bilmektedir.

1973'te bu çabaları Önder Apo sürdürmüştür. 74'te bu çabalarını sürdürmeye devam etmiştir. Nitekim Ankara'da kurulan ADYÖD'ün radikal devrimci karakterde olan güçlerin eline geçmesinde en büyük çabayı Önder Apo ile Haki Karer yürütmüştür. Kürt Halk Önderi bütün bu çabaları Mahirlere, Denizlere, İbrahimlere layık olmak için göstermiştir. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; 12 Mart'tan sonra Ankara'da devrimci gençliği örgütlemeye en büyük rolü Kürt Halk Önderi oynamıştır. 1972 Kasım'ında cezaevinden çıkar çıkmaz hemen gençliği örgütleme çabaları içine girmiştir.

Önder Apo ilk başlarda Kürdistan devrimiyle Türkiye devriminin ortak yürütülmesi yaklaşımı içindedir. Ancak Türkiye'deki devrimci örgütlerin başta THKP-C olmak üzere Kürdistan halkının örgütlenmesi, Kürdistan halkının örgütlülüğü, örgütlü irade haline gelmesi temelinde bu ortak irade içinde yer alma anlayışı ve yaklaşımı göstermediğinden Kürt Halk Önderi daha sonra ayrı bir örgütlenme ve mücadele geliştirme ihtiyacını duymuştur. Bu gerçekliğin de herkes tarafından bilinmesi gerekmektedir. Önder Apo Kürdistan'da ayrı bir örgütlenme ve mücadele kararı alırken kesinlikle Denizlerin, İbrahimlerin, Mahirlerin mücadelesinden, onlara bağlılıktan kopmamıştır. Onların devrimci duygularını, özlemlerini yükseltme kararı ve iradesinden kopmamıştır. Mahirlerin, Denizlerin ve İbrahimlerin çizgisinin Kürdistan'daki temsilcisi olma, onların duygularının, düşüncelerinin, devrimci düşüncelerinin Kürdistan'da örgütlenip geliştirilmesi yaklaşımı ve kararıyla hareket etmiştir. Bunu yaparken de tamamen imkanları en doğru biçimde değerlendirme, onların büyük devrimci duygularına, düşüncelerine, tutumlarına layık olma, o ciddiyetle, o sorumlulukla hareket etme çabası içinde olmuştur. Her adımında bu devrimcilerin anılarına ciddi yaklaşarak büyük bir sorumluluk duygusu içinde hareket etmiştir. Her adımını büyük bir ciddiyet ve büyük bir sorumlulukla, bu yönlü yoğunlaşmayla atmıştır. Bu devrimci duruşuyla, bu önderlik duruşuyla Türkiye'de bu önderlere layık en iyi devrimci duruşu, önder duruşu Önder Apo göstermiştir.

Nitekim kısa sürede hiçbir tabanı olmadığı halde, önceden hiçbir kadrosu bulunmadığı halde Ankara'da örgütlenirken de bütün devrimci güçler üzerinde etkisini ortaya koymuş, herkesten farklı olduğunu göstermiş, Kürdistan'a dönüş kararı aldıktan kısa süre sonra da Kürdistan'ın her yanında örgütlenen, toplumsal tabanını genişleten ve devrimci eylemlerini geliştiren bir hareket haline gelmiştir. Bu büyük devrimcilerin Kürdistan'da yarattığı etkiyi en iyi biçimde örgütlemişti. Kürdistan halkında ortaya çıkan özgürlük, demokrasi, bağımsızlık özlemini en iyi biçimde örgütleyip harekete geçirmiştir. Bu yönüyle Önder Apo Denizlere, Mahirlere, İbra-

himlere layık olduğunu, onların iyi bir takipçisi, izleyicisi olduğunu her adımıyla, her tutumuyla, pratiğiyle, yaşamıyla ortaya koymuştur.

Önder Apo her şahadeti mücadeleyi yükseltme gerekçesi yapmıştır

Kürt Halk Önderi'nin mücadeleyi sürrekli geliştirmesi ve büyütmesinde en önemli özelliklerden biri şehitlere bağlılıktır, şehitlere verdiği anlamdır. Önder Apo, Mahirlerin şahadetine nasıl anlam verdiyse, bu şahadetlere layık olmak istediye, nasıl Denizlerin şahadetine anlam verdi ve ona layık olmak istediye, nasıl İbrahimlerin şahadetine anlam verip onlara layık olmak için devrimci mücadele geliştirme iradesi ortaya koyduysa, Haki Karer'den başlamak üzere tüm Kürdistan Özgürlük Mücadelesi şehitlerine de bu düzeyde anlam vermiştir. Her şahadeti mücadeleyi daha da geliştirme, yükseltme gerekçesi haline getirmiştir. Önderlik için her şahadetin anlamı, mücadeleyi daha da geliştirme, büyütme anlamına gelmektedir. Her şahadet, Önder Apo'nun tarzını, temposunu, kararlılığını daha da arttırmıştır. Önder Apo, her şahadeti kendi sorumluluğunun daha da artması olarak anlamış; onların özlemlerini, mücadelesini kesintiye uğratmama, onların mücadeleye bayrağını düşürmeme, onlar adına da bu mücadeleyi yürütme kararlılığı, tutumu ve çabası içinde olmuştur. Bu yönüyle gerçekten de tarihte hiçbir siyasi, devrimci ve toplumsal önderlik Önder Apo kadar çalışmamıştır. Hiçbir toplumsal önderliğin temposu Önder Apo kadar olmamıştır. Önder Apo tarzıyla, temposuyla, duygusuyla öyle bir çalışma içine girmiştir ki, böyle bir devrimci çalışmanın, tarzın, tempounun kontrol altına alınması, engellenmesi ve gelişmesinin durdurulması mümkün değildir.

Önder Apo açısından önderlik şudur: Önderlik, düşmanın saldırısını, temposunu, tarzını boşa çıkaracak bir mücadele tarzının, temposunun ortaya çıkarılması gerçeğidir. Önder Apo önderlik gerçeğini böyle ele almıştır. Karşı saldırıları, düşman saldırılarını boşa çıkarmayan hiçbir önderlik gerçeğini önderlik olarak görmemiştir. Önderlik gerçeğinin birinci koşulunun, esas görevinin koşullar, zorluklar, imkansızlıklar ne olursa olsun düşman saldırılarını boşa çıkarıp bu saldırılara rağmen gelişmeyi sağlama, gelişmeyi sağlayarak düşmanın başarısını engelleyemeyeceği bir mücadele ortaya çıkarma olarak ele almıştır. Bu açıdan Önder Apo'nun önderlik felsefesi, önderlik yaklaşımı ve tarzı bu devrimcilerin şahadetlerinin, özlemlerinin, anılarının yerde kalması, onların özlemlerinin, anılarının mutlaka başarılı olması yaklaşımıyla, ciddiyetiyle ve sorumluluğuyla hareket etmiştir. Bu açıdan hiçbir saniyesini sorumsuz geçirmedeği gibi hiçbir sözünü sorumsuz söylememiş, hiçbir adımını sorumsuz atmamıştır. İşte Önder Apo'nun Denizlere, Mahirlere, İbrahimlere verdiği değer, saygı budur. Kürt Halk Önderi bu devrimcilere saygının gereğinin ancak böyle bir önderlikle olabileceğine inanmıştır ve bunun gerekliliklerini yaşamının her saniyesinde yerine getirmiştir.

Devrim şehitlerine bağlılık, saygı, onların özlemlerini yaşatmak çok çok önemlidir. Bu şahadetler herhangi bir savaşta askerlerin ölümü gibi değildir. Bunlar tarihi değiştirmek isteyen devrimcilerdir. Bunlar, halkların özgür ve demokratik yaşamını sağlamak isteyen şehitlerdir, devrimcilerdir. Bu açıdan devrimci önderler de bu şehitlerin özlemini gerçekleştirebilecek tarz, tempo,

üşlup, kapasiteyi gösterebiliyorsa devrimci önderdirlir. Bu yönüyle Önder Apo devrimciliği bir yönüyle de şehitlere bağlılık olarak ele almıştır. Önder Apo açısından şehitlere bağlılık çok çok önemlidir. Şehitler çok anlamlıdır. Önder Apo, şehitler için yaşamaktadır. Onların emanetini başarıya götürmek için yaşamaktadır. Önder Apo'nun tüm yaşamı halkına aittir. Halkın özgür ve demokratik yaşamı için yaşamını veren devrimcilere aittir. Önder Apo yaşamını onlara ait kılmıştır. Bu açıdan onlara ait bir yaşama da ciddiyetle, sorumlulukla yaklaşılar. Önder Apo'nun ne kadar sorumluluk duygusu taşıdığı, neden her işini ciddiyetle ele aldığı sorgulanırsa, düşünülürse, bunun cevabı şehitlere bağlılıkta görülebilir.

Brakalım her şeyi, devrim şehitleri arkalarında bu mücadeleyi yürütecek yoldaşları olduğu için yaşamlarını ortaya koymaktadırlar. Bu mücadeleyi yürütecek yoldaşları, önderleri olduğu için bu mücadeleyi yürütmektedirler. İşte bugün gerilla kahramanca, gözünü kırpmadan yaşamını ortaya koymaktadır. Neden? Önder Apo'nun çizgisinin bu mücadeleyi başarıya götüreceğine inandıklarındandır. Bu harekete Önderlik yapanların, bu hareketin mücadelesini başarıya götüreceğine inandıklarındandır. Bu inanç boşa çıkarılabilir mi? Bu inanca doğru cevap vermemek mümkün olabilir mi? Bu açıdan bu inançlara cevap vermemek devrimcileri yozlaştırır, devrimcileri devrimci olmaktan çıkarır, bitirir, tüketir, insan olmaktan çıkarır. İşte Önder Apo bu bilinçle öyle bir önderlik kimliği, kişiliği ortaya çıkarmıştır ki, hiç kimse bu önderliğe az çalışıyorsun, şu işi yanlış yaptın, şu eksik yaptın, şu sormusuzluğu yaptın, şu konuya ciddi yaklaşmadın diyememiştir, diyemez. Önder Apo, ciddiyet ve sorumlu yaklaşımla hiç kimseye bunları söyletemeyecek düzeyde bir önderlik gerçeğini, tarzını, temposunu, çalışmasını, pratiğini, yaşamını ortaya koymuştur, koymaktadır ve koymaya da devam etmektedir.

Önder Apo Mahirlere, Denizlere, İbrahimlere böyle doğru bir bağlılık, onlara layık olma temelinde bir önderlik yaptığı için düşmanın saldırarak, ezecek, tasfiye ederek devrimcileri etkisizleştirme, tasfiye etme planlarını, oyunlarını, politikalarını, darbelerini boşa çıkarmıştır. 12 Eylül askeri darbesi gerçekleşmiş, Türkiye'deki devrimci hareketlere önemli darbe vurmuş ama Önder Apo, sorumluluk duygusuyla, ciddiyetiyle, devrimci çabasıyla, çalışmasıyla faşist devletin, soykırımcı Türk devletinin devrimcileri ezme, Mahirlerin, İbrahimlerin, Denizlerin yarattığı birikimleri tümünden ortadan kaldırma saldırılarını boşa çıkarmıştır. 12 Eylül'ün amacına ulaşmasını engellemiştir. Bu açıdan Önder Apo'nun bu tutumunu bu devrimcilere en büyük bağlılık olarak değerlendirmek gerekmektedir. Eğer Önder Apo gerçekliği olmasaydı, onun öncülük ettiği PKK gerçekliği olmasaydı şu anda Türkiye'de ve Kürdistan'da Mahirler, Denizler, İbrahimler ve onların içinde mücadele edenlerin, şehit düşenlerin bu topraklarda ismi anılmayacaktı, ismi bilinmeyecekti. Bunlar yaşanmamış gibi unutturulacaktı. Ama Önder Apo onlara büyük bağlılıkla bu mücadeleyi geliştirmiş, bütün saldırılara rağmen bu mücadeleyi ayakta tutmuş, kendisinin bu mücadelenin öğrencisi, izleyicisi, takipçisi olduğunu söyleyerek Mahirleri, İbrahimleri, Denizleri Kürt halkının özgürlük mücadelesinde her an, her gün, her örgüt çalışması ve eyleminde yaşatma çabası içinde olmuştur. Bundan daha değerli bir bağ-

lılık olabilir mi? Mahirlere, Denizlere, İbrahimlere bundan daha anlamlı bir yoldaşlık olabilir mi? Onların özlemlerine, anılarına, umutlarına bundan daha iyi cevap olunabilir mi?

Şehitlere bağlılık ciddiyet ve sorumluluk demektir

Türkiye'de devrim, demokrasi ve sosyalizm için binlerce şehit verilmiştir. Kürdistan'da özgür ve demokratik yaşam için on binlerce şehit verilmiştir. Bu şehitler gerçeği karşısında yenilgi yaşamak ve yaşatmak mümkün müdür? Bu şehitler karşısında kararlı ve başarılı mücadele vermemek mümkün müdür? Brakalım binleri, on binleri bir şehit bile bu mücadeleyi geliştirme ve başarıya götürme gereksesidir. Devrimcilik budur, önderlik budur, devrimci yoldaşlık budur. Önder Apo'nun şehitler karşısında yarattığı bilinç ve tutum budur. Şimdi Kürt Özgürlük Hareketi de Önder Apo'nun şehitler karşısında yarattığı bu bilinçle, bu tutumla mücadelesini örgütlemekte, kararlıca geliştirip başarıya götürmektedir. Bugün Kürt Özgürlük Hareketi yenilmez hale gelmişse, bunda şehitler gerçeğine bağlılığın rolü çok çok belirleyicidir. Şehitlere bağlılık ciddiyet ve sorumluluk demektir. Dolayısıyla da şehitlere bağlılık bu mücadeleyi geliştirme kararlılığı, iradesi ve pratiği demektir. Bu açıdan Önder Apo şahsında Özgürlük Hareketi gerçeğinde tüm militanların, tüm örgütün şehitler gerçeğine bağlı olması, şehitler gerçeğine bağlılık temelinde mücadele etmesi, PKK'yi ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni tüm saldırılar karşısında yenilmez kılmaktadır. Çünkü şehitlerin değerleri yenilmez, şehitlerin duyguları ve düşünceleri yenilmezdir. Onlar şahadete ulaşarak ideolojik zafer kazanmışlardır. İdeolojik zafer kazananların da askeri ve siyasi mücadeleyi kaybetmeleri mümkün değildir.

Önder Apo bu çerçevede şehitleri ideolojik mücadelenin zaferi olarak, ideolojik çizginin, duruşun sembolleri olarak görmüştür. Tüm örgütünü de, kadrolarını ve halkını da ideolojik olarak zafer kazanan bu şehitler gerçeğine bağlılık temelinde mücadele eder hale getirmiştir. Bu yönüyle şehitler gerçeğine, her şehide anlam vermek gerekiyor. Her dönemin şehitlerine anlam vermek gerekiyor. Özellikle her dönemin şehitlerinin içinde yürümek çok çok önemlidir. Her dönemin şehitleri, o mücadele döneminin öncüleridir, yol göstericileridir. Önder Apo da şahadetleri böyle ele almıştır. Her dönem ortaya çıkan büyük şehitlerin içinde yüründüğünde başarının kesin olduğuna inanmıştır. Tüm örgüte ve yoldaşlarına da dönem şehitlerinin içinde yürüme, mücadele etme ve başarıya ulaşma talimatı, emri ve doğrultusu vermiştir. Başarının buradan geçtiğini vurgulamıştır.

Önder Apo, PKK ve Kürt Özgürlük Hareketi şehitlerin çizgisinde mücadele ederek bugün Denizlerin, İbrahimlerin, Mahirlerin, Sinan Cemgillerin, İbrahim Kaypakayaların, Hakilerin, Halil Çavgunların, Mehmet Karasungurların, İbrahim Bilginlerin, Ferhat Kurtayların, Necmilerin, Mahmutların, Eşreflerin, Ozan Mizginlerin, yine İran'da idam edilen Şirînlere, Ferzadların, Ferhatların, PJAK'lı devrimcilerin düşüncelerini, özlemlerini mücadeleye bugüne kadar canlı tutmuştur. Türkiye, Kürdistan ve Ortadoğu'da onların özlemlerini ve duygularını canlı tutarak bu düşünceleri etrafında örgütlenmelerin gelişmesini sağlamıştır. Bugün Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin çizgisinde yürüyen devrimci hareketler ve gruplar vardır. 12 Eylül faşizmi sonrası düşman sal-

dırları karşısında büyük darbe yemişlerdir, güç kaybetmişlerdir ama Kürt halkının Özgürlük Mücadelesi'nin gelişmesi temelinde onlar da bu değerlere sahiplenmiş ve varlıklarını sürdürmüşlerdir. Bu da Önder Apo'nun ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin büyük başarılarıdır, mücadelesinin yarattığı değerlerdendir, sonuçlardandır.

Bu açıdan Önder Apo ve Kürt Özgürlük Hareketi her zaman Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin ve onların çizgisinde yürümek isteyen, şehitlerin yarattığı değerlere bağlı kalma temelinde tüm bu örgütlerle, bu geleneklerle mücadele birliği yaratmak istemiştir. Önder Apo, 1980'lerde, 1990'larda da bu mücadele birliğini yaratmak istemiştir. 2010'lu yıllarda da Türkiye'deki devrimci güçlerle büyük devrimcileri kendi mücadelesinde yaşatan, var eden Kürt Özgürlük Hareketi'ni ortaklaştırmak ve bir araya getirmek istemiştir. Hem ortak örgütlenmeler, hem de ortak mücadeleyi yaratmak istemiştir. Bunu Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin özleminin bir gereği olarak da ortaya koymuştur. Mahirler, Denizleri kurtarmak için eylem yapmışlar ve şehit düşmüşlerdir. Zindandan THKP-C'lilerle THKO'lular birlikte kaçmışlardır. Aslında Türkiye'deki bu devrimci önderlerin geleneğinde devrimci hareketlerin arasında büyük kopukluk yoktur. Görüş ayrılıkları, farklı stratejiler, taktikler olsa da kesinlikle devrimci duyguları ve amaçlarının ortaklığı temelinde her zaman birlikte hareket etme düşüncesi, eğilimi ve pratiği içinde olmuşlardır.

Bu yönlü en son örnek ise Gezi Direnişidir. Gezi Direnişinde Türkiye'deki bütün devrimci güçler, demokrasi güçleri

Bu dönemde bu büyük şehitlere bağlılığın gereği yapılması gereken en temel görevlerden biri; Türkiye ve Kürt halkının özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin birleştirilmesinin sağlanmasıdır. İlk görev olarak da Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünün ortaya konulması gerekmektedir. Deniz de, İbrahim de, Mahir de kesinlikle Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde Kürt sorununun çözümünden yanaydılar.

birleşmiş ve ortak hareket etmişlerdir. Gezi Direnişi de Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesinin yarattığı zemin, yarattığı ortam üzerinden gelişmiştir. Belki Kürt Özgürlük Hareketiyle, Kürt halkının mücadelesiyle Gezi Direnişi istenilen düzeyde buluşturulamamıştır; ancak bu direniş bir yönüyle de Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahimlerin yarattığı birikim üzerinde gençlerin, Türkiye'deki tüm halkların, Kürt halkının, demokrasi güçlerinin birlikte geliştirdiği bir direniş olmuştur. Bu direniş sırasında yeterince ortak hareket etme, ortak davranma eksikliği tartışılabilir ama pratikte devrimci güçlerin birlikteliği ve ortak hareketi gelişmiştir.

Bu dönemde bu büyük şehitlere bağlılığın gereği yapılması gereken en temel görevlerden biri; Türkiye halklarının demokresi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesiyle Kürt halkının özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin birleştirilmesinin sağlanmasıdır. İlk görev

olarak da Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünün ortaya konulması gerekmektedir. Deniz de, İbrahim de, Mahir de kesinlikle Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde Kürt sorununun çözümünden yanaydılar, bunu açık dillendirmişlerdir. Hem bu devrimciler hem de 1970-80 arasında bu devrimcilerin içinde gelişen hareketler, gelenekler kesinlikle Kürt sorununun çözümünden yanadırlar. Hepsinin Kürt sorununun çözümü konusunda bir projeleri vardır. Belki örgütlenme ve ortak mücadele konusunda doğru bir anlayış ve yaklaşım o yıllarda ortaya konulamamıştır ama hemen hemen bütün hareketler Kürt halkının özgürlüğünden yana olmuşlardır. Bu açıdan hem bu devrimcilerin anılarına bağlılığın gereği hem de 70-80 arasındaki devrimci geleneğin ortaya koyduğu tutum gereği şu anda yapılması gereken en temel görevlerden biri, Türkiye'deki devrimci güçlerle Kürdistan'daki devrimci güçlerin ortak hareket etmesini sağlamaktır. Tabii ki Türkiye'deki devrimci örgütlerin de kendi aralarında birliği sağlamaları çok çok önemlidir. Kürdistan'daki devrimci demokrasi güçlerinin birliğini sağlamak da önemlidir. Hem bu birlikleri sağlamak, hem de Kürt halkıyla Türkiye halklarının demokresi ve özgürlük mücadelesinin birliğini sağlamak çok çok önemlidir. Bu Mayıs şehitler ayında tüm devrimci örgütlere düşen görev budur. Eğer şehit düşen devrimci önderlerin anısına bağlılığın gereği yerine getirilmek isteniyorsa, yine bu devrimci önderlerin içinde Kürdistan'da Özgürlük Mücadelesi'ni geliştiren, büyüyen Önder Apo'nun zihniyeti, özlemi ve isteği yerine getirilecekse, bunun birinci yolu devrimci mücadelenin birliğini ve ortak mücadelesini yaratmaktır.

Kazanmak ortak hareket ve ortak mücadeleden geçer

Bu açıdan Halkların Birleşik Devrim Hareketi çok önemli bir adım olmuştur. Bu adım aslında Mahirlerin, Denizlerin ve İbrahimlerin özleminin pratikleşmesidir. Hele bugün Türkiye'de faşist bir iktidarın var olduğu düşünüldüğünde faşist iktidara karşı, faşist güçlere karşı devrimcilerin ittifak yapması zorunludur. Nasıl ki, 12 Mart koşullarında devrimci örgütler ortak hareket etmişlerse, bugün de AKP faşizmi karşısında ortak hareket etme sorumluluğu bulunmaktadır. AKP iktidarı karşısında ortak hareket etmemek, ortak mücadele etmemek sorumlusuzluktur Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin geleneğine bağlı olmamaktır. Onların çizgisinin, duygu ve düşüncesinin tersine hareket etmektir. AKP faşizmi devrimcilere Kürt halkına ve Özgürlük Hareketi'ne bu kadar saldırırken, tüm demokrasi ve özgürlük güçlerine saldırırken hala Mahirlere bağlıyım, İbrahimlere bağlıyım, Denizlere bağlıyım, tüm devrim şehitlerine bağlıyım, diyenler bir araya gelmiyorsa bunun gerçekten kabul edilmemesi ve sorgulanması gerekir. Bu dönemde bir araya gelmeyen tutumların, düşüncelerin, yaklaşımların mahkum edilmesi gerekir. Bu açıdan şehitlere bağlılığın gereği bu Mayıs ayında, bu şehitler ayında tüm devrimci güçlere ve demokrasi güçlerine düşen görev, devrimci demokrasi güçlerinin birliğini ve ortak mücadelesini yaratmak olmalıdır.

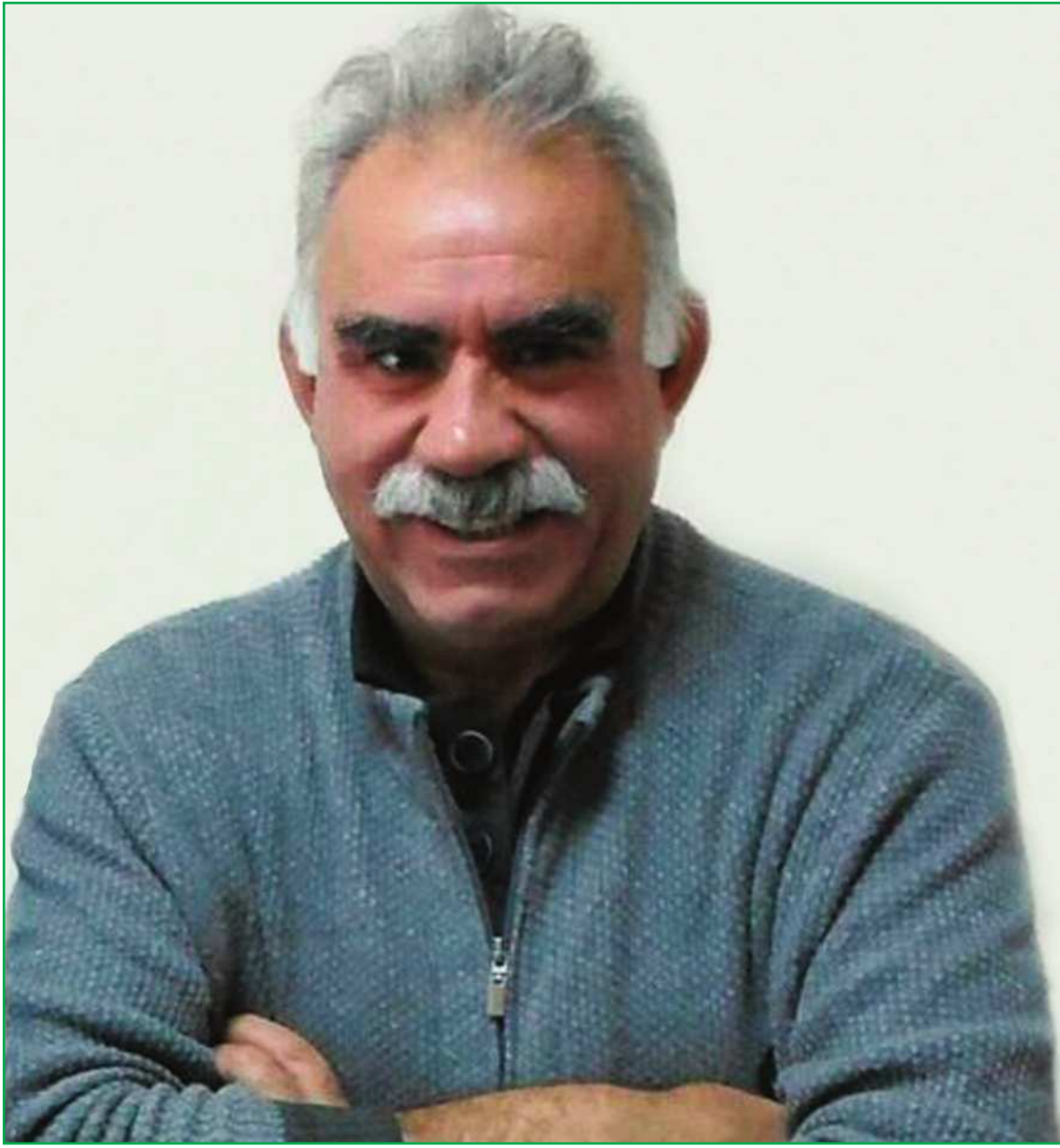
Devrimci birlik pespektifi ile 12 Mart'ta ilan edilen Halkların Birleşik Devrim Hareketi bu önderlerin duygularının, düşüncelerinin, özlemlerinin pratikleşmesini ifade etmektedir. Kesinlikle yapılması gereken, Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nin tutumu ol-

malıdır. Ama bu da yetmez, bu hareket geliştirilmelidir. Halkların Birleşik Devrim Hareketi tüm devrimci gelenekleri Mahirlerin, İbrahimlerin, Denizlerin içinde yürüyen herkesi bu hareket içine katabilmelidir. Küçük olur, büyük olur, bu konuda fark gözetmeden bütün devrimci birikimleri bu hareketin içine katmak, örgütlemek ve AKP faşizmine karşı mücadeleyi yürütmek gerekmektedir. AKP faşizmine karşı mücadele yükseltildiğinde, bu mücadeleye katılan herkes büyüyecektir. Herkes kazanacaktır. Kazanmak ortak hareket etmekten, ortak mücadele etmekten geçer. Bu açıdan hiçbir dar yaklaşıma düşmeden 1980 öncesi örgütlerin birbirine uzak durduğu, 12 Eylül faşizmi gelirken ortak hareket edip 12 Eylül faşizmine karşı mücadele yürütemeyen ve bu temelde de 12 Eylül faşizmini engellemeyen duruş ve tutumlardan kaçınılmalıdır.

12 Eylül öncesi devrimci hareketlerin pratiği vardır. Burada en fazla eleştirilecek noktalardan biri, örgütlerin bir araya gelip faşizme karşı ortak mücadeleyi yürütememeleridir. Devrimci örgütler birleşip ortak hareket edip, faşizme karşı mücadele edemeyince, faşist güçler devrimci güçlere karşı hamle yapmış, askeri darbeyi gerçekleştirep, tüm gerici güçleri arkasına alarak devrimci güçleri ezme ve tasfiye saldırıları yürütmüşlerdir. Bu gerçeği tüm Türkiye'deki devrimci güçler, sol ve sosyalist güçler bilmektedir. Bu açıdan geline aşamada hem Türkiye'deki devrimci güçlerin, hem Kürdistanlı devrimci güçlerin yapması gereken, devrimci güçlerin birliğini sağlamak ve Mayıs şehitlerinin duruşuna layık olarak onların iradeli, kararlı, kahramanca duruşuna ve yürüyüşüne denk bir mücadelenin ortaya çıkmasını gerçekleştirmek olmalıdır. Bu dönemde Mahirlerin, İbrahimlerin, Denizlerin devrimci çizgisi, devrimci hamleci çizgisi, mücadelecilik çizgisi, karşı devrimci güçler karşısında devrimci eyleme dayalı çizgisinin harekete geçirilmesi gerekir. Devrimci bir savaşçılığın ortaya çıkarılması gerekir.

Kuşkusuz devrimci örgütlerin yarattığı Birleşik Devrim Hareketi yanında çok geniş kesimlerin demokrasi cephesini yaratıp bu devrimci cepheyle birlikte AKP faşizmine karşı mücadele etmek de yapılması gereken acil görevlerdendir. Bu yönüyle hem Halkların Birleşik Devrim Hareketini geliştirmek, AKP faşizmine karşı bu temelde mücadeleyi yükseltmek, hem de Halkların Birleşik Devrim mücadelesini tamamlayacak, güçlendirecek, ona güçlü zemin sunacak, onun başarısında rol oynayacak Türkiye'deki tüm demokrasi güçlerinin birliğini ve ortak hareketini sağlamak önemli olmaktadır. Mayıs ayı şehitlerinin tüm devrimcilere, demokrasi güçlerine mesajı budur.

Şehitlere bağlılık demek, onların özlemlerini başarıya götürmek, sonuca götürmek demektir. Şimdi karşı devrim onların özlemlerini tümünden ezmek istemektedir. Onların özlemlerinin kökünü kazımak istemektedir. Bu ezme ve kök kazıma karşısında tüm devrimci demokrasi güçleri de birleşerek bu karşı devrimcileri Türkiye siyasetinde etkisizleştirme mücadelesini ortaya koyarak Türkiye'yi demokratikleştirme ve Kürt sorununu çözecek bir gelişmenin yaratılması gerekmektedir. Bu temelde tüm devrim şehitlerini bir daha saygı ve minnetle anıyoruz; onların özlemlerinin, onların duygularının, düşüncelerinin, onların şahadetlerinin hepimiz için özgürlüğü ve demokrasiyi geliştirme sözü olduğunu bir daha tekrarlıyoruz.

Önder Abdullah Öcalan'ın savunmalarından derlenmiştir

Bu dönem kişiliğimi, tarihsel yanlışlıkların yazılmasına fırsat vermeyen, buna karşılık birkaç genel doğrunun yazılmasına imkân veren bir kalıba, deftere benzetirim. Kendimi yaşamaya hiç cesaretim yoktu. 20. yüzyıla karşı yabancılığım hep sürdü. Güncele tümüyle gömülmemem, tarihsel boyut kazanmamın bir nedenidir. Bu dönemi Kürt halkı adına kuluçkaya yatma dönemi olarak nitelemek de yanlış olmaz.

Hakikat algısıyla büyüyen yaşam en zor acıları bile mutluluğa dönüştürebilir -I

Abdullah Öcalan kimliğinin bir taslağını çizmek, olguyu en yoğun biçimde yaşayan kişi olarak, benim için bir görev olmaktadır. Böyle bir çizim aynı zamanda tarih, sosyoloji, biyografi ve sanat çalışması yapanlar için konuyla ilgili önemli bir belge boşluğunu gidermiş olacaktır. Ayrıca teorik ve pratik bir kurum olarak geniş bir çevreyi somut olarak ilgilendirmesi ve birçok toplumsal gelişmeyi etkilemesi, doğru tanımlanmasını daha da önemli kılmaktadır. Hakkımda yazılmış ve yazılacak, söylenmiş ve söylenecek olan birçok değerlendirmeyi aydınlatmak açısından da bu yararlı olacaktır. Konunun bilimsel ve edebi boyutlarıyla işlenmesi de şüphesiz gerekmede ve her geçen gün önemi artmaktadır.

Bireyde tarihin ve bir halkın bu denli yoğunlaşması pek az yaşandığı gibi, bir bireyin de bu denli bir yalnızlık yürüyüşü ile bir tarihi ve halkı yoğunması ve yürütmesi az görülmüştür. Aydınlatılması gereken birçok husus olduğu, her geçen gün daha çok fark edilmektedir. Hem dost ve yoldaş çevresinde hem de muarızların duygu ve düşüncelerinde uyanan soru işaretlerine ve yaşamlarında ortaya çıkan değişikliklere doğru yorumlar getirmek de doğru bir kimlik tanımlanmasını yaşamsal kılmaktadır. Daha da önemlisi, kimliği doğru tanımlayamamak, yol açtığı muazzam trajedilere daha büyüklerini gereksiz biçimde ekleme tehlikesini taşımaktadır. Yine konunun çok geniş bir istismarçı çevresi de oluşmuş bulunmaktadır. Doğru tanımlanmama, bunların oyunlarını ve çıkarlarını daha rahat sürdürmelerine katkıda bulunacaktır. Bu da kimlik yazımını gerekli kılmaktadır. Avrupa uygarlığı karşısında bir Ortadoğu kalıntısının ne anlama geldiğini yansıtmaları açısından da hayli düşündürücü olacaktır.

Birinci yaşam dönemi: Toplum ve gelenekten kopuş

Bireysel ve örgütsel yaşamımı üç döneme ayırmak mümkündür. Birinci dönem, anamla kendi toplumsallığıma kendim kurabilmeliyim iddiasıyla başlayıp, önce aileye ve köye karşı gösterilen tepkiden sonra ilkokula gitmeyle başlamıştır. İlkokula başlamak devletleşmeye ilginin ilk ciddi adımındır. Kişilik, komünal toplumdaki devletçi topluma doğru bir dönüşümün adımını atar. Şehirleşmeyle birlikte yürür. Şehir değerleri kırsal komünal değerlere göre üstün sayılır. Orta, lise, memurluk ve üniversite son sınıfına kadar okumak, devlet adamlığı için ön hazırlıktır. Herkeste bu yaşlarda katı bir şekilde şehir-devlet kişiliği hakim olur. Geri bırakılmışlık ve ezilen milliyet konumu devlete tepkiye dönüşür. Sol sempatanlık aslında adil, eşitçi ve daha kalkınmacı devlet arayışından başka bir anlama gelmez. Kişilik bu dönemde ezici biçimde geleneksel toplumun bağlarından kopartılmıştır. Anacıl komünal, kırsal ve soy toplumu büyük oranda inkâr uğramış, bunun yerine kendinde geçmişini inkâr eden, küçük gören, devlet ve şehir büyüklüğüne tapınan, gözü kara resmi düzene koşan oldukça marjinal bir kişilik oluşmuştur. Oldukça trajik bir kişilik katliamı yaşanmıştır.

Eski toplumu, ana babasını, kardeşlerini, komşularını, köyünü, akrabalarını, yaşlıları, çocukları, kadınları, soyunu, sınıfını hor gören bu yeni 'ne oldum delisi' kişilik tüm az gelişmiş ülkelerde bir afet halini almıştır. İçerikten yoksun bir modernizmle insanın temel toplumsal değerlerine karşı derin bir yabancılaşmayı yaşar. Kapitalist sistemin ezici üstünlüğü altında gelişen bu kişilik sahte bir tepki ile solculuk yaptığından bile marjinaldir. Toplumdan kopukluğu derinleşerek devam

etmektedir. Okul, şehirde işçilik ve devlet memuriyeti bu kişiliği tarihten ve gelenekten koparıp 'teneke' bir kişilik haline getirmiştir. Duyarsız, inkârcı, maaşa bağlanmış, bu kişilikten kaynaklı her şey kapitalizmin ve ona engel toplumun değerleri karşısında iflas etmek durumundadır. Reel sosyalizm, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluşun gerçek bir toplumsal dönüşümü sağlamlayamaması bu kişilikle yakından bağlantılıdır. Çağımızın her tür sapmacı, faşist totaliter ideoloji ve pratiklerinin sosyal temeli bu kişilik oluşumuna dayanmaktadır. Fransız Devrimi ile sığrama yapan bu kişilik 1990'larda eski cazibesini yitirerek, tekrar bir normalizasyon sürecine girmesiyle sonuçlanmıştır.

İkinci yaşam dönemi: Devlet odaklı mücadele

İkinci dönem, bu sefer burjuva toplum ve devletinden kopup kendi çağdaş toplumsal ve siyasal sistemini kurma amacına yönelik bağımsız bir ideolojik grup kurma denemesiyle başlar. İlk toplumsallaşmanın çocuklarla dinsel dualar, ilkokula gitmeler temelinde oluşturulmasına karşılık, ikinci toplumsallaşma üniversite öğrencileriyle sol ve ulusal ideoloji temeli üzerinde geliştirilir. Kapitalizmin yaydığı değerlere, hakim ulus şovenizmine karşı her ne kadar kendi öz toplumunu yeniden arama çabası varsa da, mevcut sol ve ulusalcı ceyranlar kapitalist yaşamın normlarını açacak güçte olmadıklarından, bu çabalar gerçek hedefine ulaşmaktan uzaktır. Birinci PKKleşme aşaması da diyebileceğimiz bu süreç 1970'lerin fırtınalı dünyasında aslında savrulmuş bir yaprak misali savrulur durumdadır. Geleneksel dünyadan koptuğu kadar, kapitalizmin öz değerleriyle de bütünleşilememiştir. Tipik mezhepleşen, marjinalleşen süreç yaşanmaktadır. Benzer biçimde kurulup da

hızla biten sayısız gruplaşma vardır. Karşı çıkan devlet karşısında fille karınca misali bir çekişme başlamıştır. Teorik ve pratik arayışlarla toplum ve ülke yeniden keşfedilmek istenecektir. Aslında dünya genelinde yaşanan sol moda takip edilmektedir. Eski topluma bir aşı atılıyor. Ya tutarsa gibi bir havada başarı beklenmektedir. Kendimize özgü artık bir fikrimiz var. Grubumuz sayısal olarak da geliyor. Kendimizi farklı bir şey saymaya başlıyoruz. Aşının tutma ihtimali yüksektir. Kozasından çıkan kurtçuk misali yurtdışına adım atılınca, özgüven ve delikanlı kesilme dönemine adamakıllı girildiği kabul edilecektir. Ütopya gerçekleştirmeye dair umut vermektedir. Grupsal destekten kitlesel halk desteğine ulaşma güveni daha da pekiştirecektir. Silahların gücü ile tanışılmıştır. Çağdaş ulusal hareketlerin gerilla grubu eğitilmiş ve silahlanmış olarak ülkenin erişilmesi güç doruklarına ulaşmıştır. Geriye yeni tarihi hamleyle sıra gelmiştir.

Yaşamımın 1972-1984 yıllarını kapsayan bu dönemin ilk bölümü çok çeşitli açılardan değerlendirmelere konu olabilir. Yoksul Kürt halkının çağa uyanış hamlesi de denebilir. İlk isyan, kör kadere ilk kurşun da denebilir. Namus ve onurun haykırışı olarak da değerlendirilebilir. Hz. Davud'un Golyat'a karşı ilk başarılı eylemi olarak da anlam kazanabilir. Düşünce özgürlüğüne cesaret etmenin ilk adımlarından biri de sayılabilir. Bin yılların köklü kölelik normlarından kopma hamlesi de olabilir. Anlamı, başarısı biraz şans, biraz da emek ve inanç isteyen adeta ikinci doğuş, yeniden paradigma kazanma olarak da tanımlanabilecek bir dönemdir.

Yaşamımdaki ikinci dönemin ikinci bölümü 15 Ağustos 1984-15 Şubat 1999 yıllarını kapsar. On beş yıllık bu süreç ikinci PKK hamlesi olarak silahlı mücadelenin ağırlık teşkil ettiği müthiş bir süreçtir. Ortadoğu ta-

rihinde Babek, Hariciler, Karmatiler, Hasan Sabah gruplarına benzetilebilir. Birinci bölümde İsevilik ağır basarken, ikinci bölümde Musevilik ve Muhammedilik karışımı bir ağırlık söz konusudur. Zor yürüyen muhacirin grubu 'vaat edilmiş topraklara ulaştırma görevi' büyük çaba ve yetenek istemektedir. Ulaştırma Hz. Musa'yı çağırıştırırken, savaş eylemleri Medine'deki Hz. Muhammed'ininkini andırmaktadır. Öyle ruhsal bir iman, inanç atmosferi hakimdir. Kendini inanca adama tam müninedir. Bilimsel sosyalizm iman gücünü kazanmış olarak yürütülmektedir.

İkinci yaşam dönemi devlet odaklı olduğundan ama daha henüz yitirilmemiş komünal demokratik duruş özelliklerinden ötürü çelişkiliydi. Sonucu bu çelişkilerin boğuşması belirleyecekti. Tabii bu tür koşturma dingonun ahırında yapılmıyordu. Sistemin sahipleri vardı. Kendi kurallarınca egemen dünyalarının gereğini yapacaklardı. 15 Şubat 1999 günü, benim için kapitalist dünyanın Azrailleşmiş gücünün bin bir hile ile boğazıma sarılış günü olarak da değerlendirilebilir.

15 Şubat 1999 aynı zamanda devlet odaklı yürüyüşe ölüm darbesi indirmişti. Eğer devlet odaklı partililik, devletçilik bir hastalıksa, o halde 15 Şubat 1999'da tüm kapitalist dünya devletlerinin bana vurduğu darbe aynı zamanda üçüncü doğuşum için bir ilaç, bir ebelik rolünü oynayacaktı.

Üçüncü yaşam dönemi: Hiyerarşik-devletçi uygarlıktan kopuş

Üçüncü yaşam dönemi, eğer adına ve özüne yaşam denilebilecekse, 15 Şubat 1999'dan sonuna kadar gidilebilecek aşama olarak ayrıştırılabilir. Belirgin niteliği, genelde devlet odaklı, özde kapitalist modern yaşamdan kopuşla başlamasıdır. Tekrar yaban yaşama koşmuyorum. On bin yıl öncesine gidecek değilim. Ama insanlığın bazı temel değerlerinin o yıllarda gizli olduğu da kesindir. Uygarlığın binbir hile ve zorbalıkla kestiği o dönem insanlığı bilimsel-teknik seviyeyle bütünleştirilmedikçe, insanın gerçek kurtuluşu, özgürlüğü mümkün olamazdı.

Uygarlık ve devlet odaklı yaşamdan kopmak gerileme değildir. Tersine doğadan ölümcül kopuşa, kan ve yalana dayalı şişirilmiş iktidar kişiliğinden vazgeçme belki de en temelli sağlığa kavuşma imkânıdır. Hastalıklı toplumdan sağlıklı topluma, sıkboğaz, obez, çevreden kopmuş, bir nevi kanserleşme olan aşırı şehirleşmiş toplumdan ekolojik topluma, tepeden tırnağa otoriter ve totaliter devletli toplumdan komünal demokratik ve özgür-eşit topluma doğru bir yöneliş söz konusudur. Avcı kültürüyle hayvan katliamına, uygarlığın insan katliamına, kapitalizmin doğa felaketine yol açan zincirleme halkasından kurtulma yeni bir insanlığa kapıyı aralayabilir. Hayvanlarla dost, doğayla barışmış, kadınlarla dengeli güç yapısına dayanan, barışçıl, özgür-eşit, aşklı yaşam, bilim ve tekniğin gücünü savaş ve iktidarın oyuncağı olmaktan çıkarmış ahlaklı politik bir kişilik, beni, en azından ENKİDU'yu şehre ve devlete bağlayan çekim gücü kadar çekiyor, anlamlı kılıyor. Tek kişilik tutukluğun yarattığı bir özlemde kesinlikle bahsetmiyorum. Büyük bir düşünsel, ruhsal paradigmadan bahsediyorum. Kategorik yaklaşımdan, büyük güce tapınmadan, çağın, tüm uygarlıkların kan lekeleri altında parıldayan yaldızlı yaşamlarından gerçekten hem bıktım hem nefret ediyorum.

Çocukken genlerime işlemiş avcı kültüründen ötürü gözümü kırpmadan

başlarını kestiğim, kopardığım, kurnazca avladığım kuşlardan, vurduğum hayvanlardan özür dilemekle başlamak istiyorum yeni yaşam dönemime. En büyük saadetin kaşaneli köşklerde değil, yeşil çevreli kulübemsi mekânda yaşandığına inanıyorum. Doğayı tüm renkleri, sesleri ve anlamları içinde dinleyerek, bütünleşerek yaşamın erdemine ulaşılacağına inanıyorum. Gerçek ilerlemenin dev kentlerden ve iktidar otoritelerinden geçmediğine, tersine bunların en büyük hastalık kaynağı olduğuna; buna karşın eski köyü de, yeni kenti de aşmış, ekolojik yerleşimi bilimin ve tekniğin en son verileri ile karşılayan bir mekânsal yaşamın gerçek devrim olduğuna inanıyorum. Aradaki kocaman uygarlık yapılarının insanlığın mezarı olduğuna inanıyorum. Bir gelecek yürüyüşü olacaksa, bu gerçekler temelinde olursa anlamlı ve yürümeye değer olduğuna inanıyorum.

Hiyerarşik devletçi sınıf uygarlığından kopmak en büyük özeleştirmedir. Bunu başaracağıma inanıyorum. İnsanlığın çocukluğuna, emekçilerin, halkların unutturulmuş tarihine, kadınların, çocukların ve çocuk ihtiyarların ütopyalarındaki özgür-eşit dünyalarına katılmayı, başarıyı orada sağlamayı daha çok istiyorum.

Bunların hepsi ütopya. Ama bazen ütopyalar mezardan beteri yapılar içindeki yaşamın tek kurtarıcı esinidir. Günümüzdeki mezarlardan beteri yapıardan tabii ki öncelikle ütopyayla çıkış yapılacaktır. Durumum hiçbir insana benzemiyor. Benzemesini de istemiyorum. Daha iyi anladığıma, hissettiğime göre iyi yoldayım. Anlaman ve

halkını ve dostlarını demokratik bir çatı olarak toparlayabilir. Yaşamımıza, ülke ve toplumumuza rastgele saldırıcılara karşı HPG iyi bir savunma savaşı verebilir; anlayışsız, zalim ve haksızdan hesap sorabilir. En soylu kadınlarımız tüm zamanların tanrıça olgunluğu, anlayışlılığı, melek saflığı ve azizliği ve Afrodit güzelliğini kimliğinde bütünleş-tiren PAJK'da birleşebilir.

Doğal doğuş, klan kültürünün dağılışı ve uygarlık ormanına giriş

Doğal çevre ve tarihsel gelişimin birey kişiliğinin oluşumunda belirleyici rol oynadığı bilimsel bir tespittir. Tanımlanma düzeyinde çevre ve tarihsel çerçeve hakkında özlü bazı belirlemeler yapılabilir. Doğduğum çevre, Orta Torsların Mezopotamya ovasıyla batıdan birleştiği, vadilerle parçalanmış ve hafif tepelikleri olan bir plato görünümündedir. Fırat nehrinin kuzeyinden akıp güneye sert bir kavis yaptığı kıvrımın beş kilometre yakınında kurulan Ömerli (Ammara) köyü doğup büyüdüğüm çevredir. İklimi gecikmiş bir Akdeniz iklimidir. Tarihte Verimli Hilal olarak adlandırılan bölgenin ortasındadır. Bütün bitki ve hayvan kültürlerine elverişlilik arz etmektedir. Alanın neolitik toplumun geliştiği en temel bölgelerden biri olduğu, halen güçlü neolitik özelliklerin yaşanmasından anlaşılmaktadır. Yörenin yakınlarında güçlü olan feodal ve daha sonra gelişen kapitalist özellikler, doğuş bölgemde pek etkili olmamıştır. Neolitik köy toplumunun varlığını güçlü bir biçimde sürdürmesi dik-kate değer bir durumdur.

garlığına tanık olmuştur.

Alandaki tarihin diğer önemli bir özelliği, çeşitli etnik topluluklar ve kavimlerin adeta geçiş kapısı niteliğinde olmasıdır. Saf bir etnik topluluk ve kavim yoktur. Hepsinin karışımından bir mozağin halen süren güçlü izleri hakimdir. Alanda ilk yerleşim sahiplerinin Hurri ismiyle adlandırılan Aryen kökenli etnik topluluklar olduğu tarihsel, arkeolojik ve etimolojik verilerden anlaşılmaktadır. Bugünkü Kürtlerin dil yapılarıyla Hurri dil yapısı arasındaki benzerlik de bu geçişi doğrulamaktadır. Bilindiği gibi Hurriler, Sümerlerin kuzey bölgelerindeki yüksek dağlık ve tepelik alanlarda yaşayan halka verdikleri genel bir adlandırmadır. Yine Sümerler bazen de 'dağlı halk' anlamında bu yöredeki topluluklara Kurti demektedirler. 'Kur' dağı, 'ti' eki ise aidiyeti ifade edip, 'Dağlı' anlamına gelmektedir. Güneyde ise bölgeye sık sık sızan diğer etnik topluluk olan Sami kökenli Amoritler yaşamaktadır. Ammara adı bu kültür geleneğinden etkilenmiş olabilir. Daha sonra Araplarla beslenen bu topluluklar, Saad ibni Ebu Vakkas komutasında İslamiyet'i bölgeye taşımışlardır. Halen insanlar ve köylerin birçoğunun ismi Arap-İslam kökenlidir. Geleneksel Hurri-Amorit çekişmesinin bölgede de oldukça eski tarihlere kadar uzanması mümkün görülmektedir. Asurilerden kalma birçok kalıntı halen bölgede durmaktadır. Yazılı birçok kaya bulunmamaktadır.

Bölgenin tanışık olduğu diğer etnik gruplardan Luwiler ve Ermeniler önem taşımaktadır. Grekler tarafından MÖ 1000'lerden başlayıp, MS 1000'lere

okuduğum Cibin (Saylakkaya) köyü Cumhuriyet yıllarına kadar bir Ermeni köyüdür. İdari kazamız olan Halfeti (Rumkale) adının, madencilikle uğraşan ve adına Hal-Pau denilen bir halktan türemesi güçlü bir olasılıktır. Bu halkın da (çocukken bile demircilik başta olmak üzere madencilikle uğraşanların daha çok Ermeniler olmasına bizzat tanık olmamdan da anladığım kadarıyla) Ermenilerin atalarından olması olasılık dahilindedir. Bölgenin madencilik us-talığı Ermenilere hastır. MS 12. yüzyıldan itibaren Türkmen boylarının da bölgeye aktığı görülmektedir. Doğuda Kürtlerin ezici hakimiyeti olduğundan, Türkmenler daha çok Fırat'ın batısından gelip sızmaya çalışmışlardır.

Bu gerçekliğin ışığında köyümüzün bir etnik çevre haritasını çizersen, ortada Ammara (Ömerli) Kürt, batıda Fırat kıyısında Ayno (Ayn, Arapça 'Pınar' demektir; önemli bir pınar olmaktadır) Türkmen'dir. Kuzeyde Bazur, Derto, Gogan (Nahiye merkezi Büyük Göklü) Kürt'tür. Doğuda Arah (Ortayol) Türkmen'dir. Güneyde Aram, Türkmen'dir. Arah ve Aram isimlerinin Asur-Amorit kökenli olması ihtimal dahilindedir. Güneyde Cibin (Saylakkaya) yakın geçmişte Ermeni, Cumhuriyetle birlikte Türkleşmiş bir Ermeni köy kalıntısıdır. Tam bir etnik-kültürel mozaik ortamında bulunmaktayız. Üç dört temel Ortadoğu etnik-kültürel grubu çevremizde adeta en yoğun kaynaşmayı yaşamış gibidir. Sami, Amorit, Asur ve Arap etkileri sürekli güneyden, zanaatkar ve demirci-madenci bir halk olarak Ermeniler kuzeyden gelmişlerdir. Türk-Türkmenler en son gelen başka bir et-

hissin yaşadığı bir insan en güçlü insandır. Büyüklere benzeme günahını bir daha işlemeyeceğim kesindir. Zaten benzemeyi ne çok istedim, ne de becerdim. İnsanlığın geçmişi daha gerçektir. Ona saygılı olacağım ve yaşamı orada arayıp bulacak ve yeniden başlatacağım. Gelecek bu çabaların işleyiş halinden başka bir şey değildir.

Hep kendimi mi düşünüyorum? Değil. Savunmam tüm insanlık için bir şeyler öğretebilir. Yeniden yapılanmış PKK, bütün soylu arkadaşlarımı, anlam gücü ve iradesi olan yoldaşlarımı birleştirebilir. Koma Gel tüm Kürdistan

Bu alanın Sümer uygarlığının ilk kolonileştirme çabalarına güçlü bir biçimde uğradığı anlaşılmaktadır. Güneyde Sümerlerin en temel kolonilerinden olan Kargamış, doğuda Urfa-Bilecik, kuzeyde Samsat ve batıda Pere şehirlerinin tam ortasına düşmektedir. Komagene Kralığının da merkezi bölgesidir. MÖ 2000'lerde uygarlıkla tanıştığı kesindir. Daha önceki neolitik toplumun muhtemelen doğuşundan günümüze kadar gelen 15 bin yıllık ömrünü yaşamaya da güçlü bir olasılıktır. Asur, Med, Pers, Sasani, Helen, Komagene, Roma, Bizans, Arap-İslam ve Osmanlı-Türk uy-

kadar devam eden eritme süreci boyunca, Luwilerin bölgede etkili bir etnik topluluk oldukları kesindir. Halen köy anlamına gelen 'Gond' kelimesi Luwice'dir ve 'tepelik' anlamına gelmektedir. Sümerler yerleşim alanları olan bu tepelik kısımlara 'Ur' derken, Luwiler 'Gond' demektedirler. Anadolu'nun en eski bir halkı olup, daha çok Güney ve Güneydoğu Anadolu'da yerleşmişlerdir. Kültürleri ve dilleri Aryen kökenlidir.

Ermenilerin de bölgenin eski halklarından olduğu, kalan kültürel kalıntılardan anlaşılmaktadır. Komşu köy olan ve ilkokulu beş yıl her gün gidip gelerek

nik-kültürel grup olmuştur. Kürtler ise neolitik devrimi ve kültürü yaratan etnik boyların en temel ve en güçlü sürdürücüleri olarak bölgede merkezi bir rol oynamışlardır. Tarım ve hayvancılık asıl uğraşılardır. Araplar-Amoritler ticaret, Ermeniler madencilik, Türkmenler ise göçebelik ve savaşçılık peşinde koşup durmuşlardır.

Alanın bu özelliği, bir kavme mensup tek bir kültürün hakimiyetine izin vermemekte, tarihin en eski dönemlerinden beri kültürel çoğulculuğun hoşgörüsüyle yaşanmasını zorunlu kılmaktadır. İnanç yönünden de Hristiyanlıkla Müslüman-

liğin en eski dönemlerden beri iç içe yaşadığı bir bölgedir. Dolayısıyla etnik, kültürel ve inançsal çoğulcunun en eski bir bölgesi unvanını taşımaktadır. Etnik toplumlar arasında geçişler yoğundur. Evlilikler yapılabilmektedir. Bu durum güçlü bir sınıfsal baskı düzeninin neden kurulmadığını da açıklamaktadır. Tek bir toplumun egemen olmaması, her toplumdaki etnik grupların var olması ve kendi iç yapılarını korumaları, güçlü neolitik köy özellikleri; kölecilik ve feodal bir tarzın, güçlü bir devlet veya beyliğin bölgeye damgasını vurmasını engellemektedir. Bölge köy toplumu, klan-kabile düzeyini aşmamış özgür köylü ailelerine yakın bir toplumsal düzeni binlerce yıldır korumaya çalışmaktadır. Çünkü beylerin olduğu hiç hatırlanmamaktadır. Sümerlerden beri Birecik, Halfeti ve Samsat köylerinde, merkezi despotizme bağlı sınırlı bir gücü olan koloni bürokrasisi bulunmaktadır. Bu bürokrasi bölge halklarının kültürüne yabancı olup, adeta aralarında kalın bir duvar örülmüş gibidir. Bu özellik halen devam etmektedir. Bürokrasinin kolonici niteliği yerel anlamda bir sınıflaşmayı önlemiş, yerel bir bürokrasinin oluşumuna imkân vermiştir. Dolayısıyla güçlü bir sınıf kültüründen bahsedilemez. Hakim kültür daha çok özgür köylülüğün aile kültürüdür. Güçlü bir aşiret kültürü bile yaşanmamaktadır. Kapitalist kültür yeni gelişmektedir. Bu gerçeklik, alana özgü bir durumdur. Neolitik tarım kültürünün güçlü izlerinin bulunması, eşitlik duygularının ve kadının tam ezilmemiş bir konumu halen yaşamasının da önemli bir nedenidir. Kısaca doğduğum çevrenin doğal ve tarihsel özelliklerini bu çerçevede tanımlayabiliriz.

Köyden kaçarcasına kente sığınmayı bir suç gibi görüyorum

Çocuğun kimlik kazanmasını daha yakından belirleyen bir etken ailedir; ailenin de içinde yer aldığı köy toplumdur. Çizilen çerçeveden de anlaşılacağı gibi, köy toplumumuz binlerce yıl öncesinin neolitik kültürünün etkisi altında, feodal İslamiyet'in inançlarını pek anlamadan yaşamaktadır. Aralarında sınıf farkı olmayan, kendilerini idare etmeye yetmeyecek kadar az mülkü bulunan, dışarıda işçilik ve ırğatçılık yapan yoksul karakterli ailelerden oluşmaktadır. Eskiden olsa bile aşiretçilik aşılmış; akrabalık ve aile bağları kabile olmaya bile yetmeyecek kadar zayıflamıştır. Gelişen kapitalist ilişkiler karşısında yoksul emekçiler konumuna gelmişlerdir. Cumhuriyetin bürokratik yapılanmasına da yabancıdır. Sınırlı bir okuma oranına sahiptirler. Cumhuriyet kültürünün pek farkında değiller. Denilebilir ki, neolitik toplum da dahil, kölecilik, feodal ve kapitalist toplumun etkilerini hep dışardan alıp diyalektik bir dönüşümden geçirmeden, 'başa gelen çekilir, kader' anlayışıyla benimseyip derinliğine bir pasifizmi yaşamışlardır. Tüm kültürlerin onlar için bir anlam ifade etmesi zordur. Bir nevi altta kalan fosil tabakaları gibi donuklaşmışlardır. Zihnen ve ruhen kendilerinden herhangi bir yaratıcılık beklenemez. Buna 'zamanın dışında kalma' da diyebiliriz. Genelde Doğu toplumlarının MS 1000'lerden beri yaşadığı tutuculuk ve içe kapanma özellikleri geçerlidir. Mitolojik anlamda bile anılarını yitirmiş, inandıkları Tanrının hangi ihtiyaçlarını karşıladığının hiç farkında olmayan, marjinal toplum olarak dibe vurmuş bir durumu yaşamakta ve paylaşılmaktadır. Kapitalist sistemin hiçbir devrimci aşamasına katılmamış olmaları, bu marjinal durumu daha da

Aile ve köy toplumunun ilkesel ve pratik reddi sürekli geliyordu. Yeni yaşam tarzımı oyunlarım da deniyordum. Oyunlar benim için gerçek, aile ve köyün gerçekleri ise kurtulmam gereken ayak bağıydı. Bu nedenle kendimi fark eder etmez, çocuk gruplarımı olağanüstü bir çabayla yaratmaya çalışacaktım. İlkesi, oyun ve beceriklilikti. Kim en çok benimle oynarsa ve kazanma gücü gösterirse, o çocuk örgütümüzün en değerli üyesiydi.

daraltmaktadır. Köy toplumu kendini zorbela ancak fiziki olarak üretebilmekte, ideolojik olarak ise zihinsel ve ruhsal yabancılaşmayı en derinlikte yaşamaktadır. Yaşamın ciddi bir toplumsal, siyasal ve ideolojik hedefi bulunmamaktadır. Kurtarıcılık, ahret düşüncesi bile anlamını yitirmektedir. Ancak küçük memur olma ve Avrupa'da işçilik, sınırlı umutlar yaratabilmektedir. Kötülükleri olmayan ama hayırları da pek bulunmayan edilgen bir insan gerçekliğiyle karşı karşıya bulunmaktayız. Her şey silik, anlamını yitirmiş, çaresizliği bir kader bilen, yaratıcılıktan uzak bir dünyanın üstü açık hapishanesinde kendini tutsak yapmış bir yaşamın mahkûmu gibidir.

Bu gerçekliği paylaşan bir aileden gelmekteyim. Fakat toplumsal genlerin de etkili olabileceğine dair bazı kavramlarla düşündüğümde, ailenin daha yakın incelenmesi gerektiğini fark ettim. Klan veya hanedan kökenli olduğuna dair pek veri yoktur. İkiisi ortası bir familia, soylu aile olma ihtimali vardır. Kürtçe 'Mala Ocê' denmektedir. 'Mal', familia anlamında kullanabiliriz, 'Ocê' bilinen en eski atamız olmaktadır. ÖCALAN soyadının bu ataya dayanarak verildiği kanısındayım. Ocê'nin Hüseyin ve Abdullah adlı iki çocuğuna dayalı aileler oluşmaktadır. Babam Abdullah'ın oğlu oluyor, adı Ömer'dir. Benim adım, dedem Abdullah'tan kalmadır. Dedemin hem çok bilge olduğu, hem de gençliğinde en önde gelen atlı süvari olduğu çokça söylenen özellikleridir. Babamın silik ama kesin inançlarına bağlı, dürüst, namuslu, hiç kimseye kötülük düşünmeyen bir karakterde olduğuna ben de tanık oldum. Sanki koşulları olsaydı, bu özellikleriyle tarihsel çıkışlara katılmaktan çekinmeyecek biri gibi gelirdi bana. Aslında arifti. Beni tanımada ileri düzeydeydi. İş yapmamın çok temiz ve tarzımın fethedici olduğunu bir fıstık ağacı altında söylerken -halen hatırımdadır-, güçsüzlüğün derin acısını çekirdi. En unutamadığım anımı belirtsem yerinde olur: Emekle kazanmak en çok önem verdiği husustu. Bize kızdığında haklı olarak yaptığı beddua şuydu: 'Ekmeğe tavşan, siz de tazı olup peşine düşesiniz.' Ekmeğe kavgasını kavratmak istiyordu. Ama o anlayış gücümüz yoktu.

Dağların hemen eteklerinden başlayan ovaların bahar açılışından güz kapanışına kadar üretime hazırlanmasını, ürünlerin derlenmesini, harmanlanmasını, tanelerin toplanmasını babamın çiftçiliğinden hatırladıkça, hiçbir romanın vermediği duygu yüklenimleri zor tutarım. Büyük hayıflanmam

var: Neden o tanrı yolcularını tam anlayıp arkadaş olamadık? Gerçi tüm ilişkilerim arkadaşlık içindeydi. Ama o korkunç modernite ilişkileri yüzünden, babamın ölümünün büyük yasını bile tutamamayı halen affedemiyorum. Babam belki de babaların en güçsüzüydü ama saf ve temiz tanrı kullarından biriydi. Bana göre çiftçi babalar en değerlisidir yine.

Tüm köy ilişkileri bana vaktini doldurmuş, bilinmeyen bir dönemin ölgün çabaları gibi gelmiştir. Köyden kaçarcasına kente sığınmayı da bir suç gibi görüyordum. İnsan için ideal yaşamın modernitenin (tüm uygarlığın) kanserli kent yapısında değil, ekolojik köylerinde sağlanacağından kuşku duymuyordum. Kent ancak ekolojik köylerle tam uyumlu olduğunda izin verilecek bir mekân olabilir.

Köy toplumuna teslim olmamakla doğru hareket ettiğimden eminim. Yanlış olan, kapitalistik moderniteyi ışık sanmaktır. Geç çözümlendiğinde, köy toplumu da olsa, henüz demokratikleşmemiş de olsa, hele hele ulus-devlet, endüstri gibi temel kategorik aşamaların çok uzağında da kalırsa, radikal kopuş büyük bir hataydı. Üzüntülerimin köklü bir kaynağı burada yatar. Adını pek anmadığım babam bendeki yaşam enerjisini doğru fark etmek kadar, çok acı bir gerçeği yüzüme söylerken en az anam kadar arifaneydi. Bilgece söylüyordu: "Öldüğümde bir damla gözyaşı bile dökmezsin" sözü hala hatırımdadır. Eski dünyanın inancıyla emek dünyasındandı ve özü itibarıyla demokrattı. Kapitalist tarısalılığın bende bu denli lanetli ve aldatıcı bir çekiciliğe nasıl yol açtığını hala araştırıp duruyorum.

Ana tarafımız daha karmaşıktır. Babamın anası Besey, Halfeti'nin güneyinde Birecik etrafından Arap mıntıkalarına kadar yayılan, çok dövüşken Gedikan aşiretinin Şabikan kolundandır. Kendi kendine ölmeye 'murdar' (haram, pis ölüm) demektedirler. Anamdan dedem Hamit ise Arah Türkmen köyünden Havva ile evlenmekte olup, anam Uveys ondan doğmaktadır. Havva ve Uveys ailede de etkili, güçlü kadını temsil etmektedir. Kendilerini kesinlikle koca-erkekten aşağı kabul etmezlerdi. Denilebilir ki, kadın-erkek ilişkisinden kaynaklanan bir sosyal mücadeleyi en ilkel biçimiyle yaşamaktaydılar. Kurulan denge bir egemenlik biçiminde değildi, bir uzlaşmayı andırıyordu. Ama her an bir çatışma tohumunu içinde barındırıyordu. Ailemizin farklı kökenden kadınlarla da evliliklerinin olmasının, aralarında bir yakınlık ve uzlaşma sağlamaya ihtiyacına ve anlayışına dayandığı açıktır. Geleneksel kavgaya son vermenin bir yolu da kız alıp vermedir. Bu yöntemin oldukça kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Aile ve köy toplumunun ilkesel reddi

Kısaca çerçevesini böyle çizebileceğim ailede ben doğduğumda, aslında klanın ve familyanın son kalıntısını temsil etmekteydim. 15 bin yıllık bir etnik tarih benimle sona erer gibidir. İçine gireceğim müthiş ideolojik ve siyasal süreç etnisiteyi sona erdirecek ve halk çağını açacak yapıdadır. Çok sancılı geçmesi bu özellikten kaynaklanacaktır. Bir nevi son Kızılderili'yi oynayacağım. Soyun son umudu misyonu da, belki farkına varmadan yüklenilmiştir. Aile kabuğunu acımasızca parçalarken, aslında on beş bin yıllık bir tarih mirasını zorladığımı sonradan fark edeceğim. Ana ve babanın büyük üzüntü ve gözyaşlarının anlamını onlar

öldükten çok sonra kavrayacaktım. Fakat her devrimin bir de acımasız yönü vardır. Devrim iradesinin bazı acıların farkında olmaması, adeta doğası gibidir. Tek teselli bulduğum husus, tüm bu yönlü ana ve babaların çocuklarının yeniye doğururken hiç de geçmişlerine ihanet etmediklerini, tam tersine ona sahiplik etmenin en zor, en acılı, ama en onurlu yolunu tercih ettiklerini görmek olacaktır. Bu yüzden onlar mezarlarında rahat uyuyabilirlerdi.

Daha doğar doğmaz ve kendimi tanıtır tanımaz, kendimi aile ve köy devriminin ortasında buldum. Bağlanacağım ne aşiret, ne de sınıfsal ve ulusal amaçlar vardı. Din bile sadece Arapça ezberlemeyle tatmin edici olmaktan uzaktı. Aileyi güçlü bir biçimde yeniden üretmenin koşulları bulunmuyordu. Yükselme duygusunu tatmin edecek hiçbir şey ortalıkta yoktu. Okulu, beni yutacak bir canavar olarak algıladığımı halen hatırlarım. Şehri de beni yutacak, güç getirilemeyecek bir olgu olarak görürdüm. Köy cemaatleri de hiç umut vermiyordu. Dedikodu, fitne fesat karar-gâhları olmaktan öteye bir fonksiyonları yoktu. Bu dönemde gözlerim hep kırsalda olacaktı. Hatta öyle hatırlarım ki, anam benim üzerimde üç kapıyı kapatıp üçer sefer yarı boğup bayılttıktan sonra bile, uyanır uyanmaz yıldıırım hızıyla kapıya vurur, dışarı fırlar, kırlara kadar uzanırdım. Fırlı fırlı dolanırdım. Belli ki bir şeyler arıyordum. Sonradan kıyaslayacağım birçok peygamber, filozofça çıkışların bu tür yalnızlık yürüyüşlerine ihtiyacı vardı. Güncelliğin sığılğından kurtulmak ve yeniye doğru yoğunlaşmak, bu yöntemle daha çok mümkün olacaktı. Ailenin tüm önemli kurallarına zıt kesilmiştim. Geleneklerine, namus anlayışlarına kuşkuyla bakmam ve çiğnemem giderek artacaktı. İlk çocukluk arkadaşlarımdan Şehit Hasan Bindal'la bir kır gezintisinden gizli döndüğümü gören nenem Havva kıyameti koparmıştı. Çünkü Hasan, düşmanın çocuğuydu. Buna cesaret etmem korkunç bir suçtu. Halen hatırlarım. Nenenin anama karşı dikilip, "Uveys, senin bu oğlun namussuz çıktı" deyişini hiç unutmam. Bu öfkeye rağmen, düşmanın çocuğuyla birlik olmak benim için gün geçtikçe bir tutkuya dönüşecekti. Akaraba çocuklarından kaçarken, düşman diye tabir edilen ailelerin çocuklarıyla ilişki ve birlik aramam benim için bir eğilim haline gelmişti. Aslında ilk doğal ideolojik ve siyasal örgütlenmemi bu yolla geliştirdiğimi daha sonra iyi anlayacaktım. Yeni toplum projelerimin ilk ilkesi böyle doğmaktaydı.

Toplumsal gerçeklikten kaçmak zannedildiğinden daha zordur. Özellikle bireyi olunan soy toplumu için bu böyledir. Yedi yaş civarında anayla girilen toplumsal yarı süreç, halk tabiriyle yetmişine kadar öyle gider. Ananın toplumsallaşmanın esas gücü olduğu bilimsel olarak da tespit edilen bir doğrudur. Kişiliğim açısından ilk suçum, ananın bu hakkını kuşkulu bulmam ve kendi toplumsallığıma en erkenden kendimin karar vermesidir.

Aile ve köy toplumunun ilkesel ve pratik reddi sürekli geliyordu. Yeni yaşam tarzımı oyunlarım da deniyordum. Oyunlar benim için gerçek, aile ve köyün gerçekleri ise kurtulmam gereken ayak bağıydı. Bu nedenle kendimi fark eder etmez, çocuk gruplarımı olağanüstü bir çabayla yaratmaya çalışacaktım. İlkesi, oyun ve beceriklilikti. Kim en çok benimle oynarsa ve kazanma gücü gösterirse, o çocuk örgütümüzün en değerli üyesiydi. Dost düşman ayrımı yapmadığım, bu konuda son derece ilkel hareket ettiğim, Şehit Hasan Bindal olayında çok belirgindir.

Bu konuda ikinci ilkem, cins ayrımını da yapmamamdı. Oyunlarda yeteneklerini fark ettiğim kızlar halen aklımdadır. Bazen aylarca peşlerinde dolanıp oyununa çekmeye çalışırdım. Bu konuda canlı bir anı, Hasan'ın amcası kızı Elif'le ilgilidir. Sonradan duyduğumda anısını şöyle nakletmiştir: "Gelin olduğum günlerde Abdullah usulca eve yaklaşmış halen beni oyuna davet ediyordu." Bu doğrudur. Hele bu yaşlarda yetenekli kızların evlendirilmesini hiç kabullenemiyordum. O yaşlarda bile, kadınların zeki ve güzel olanlarıyla özgün bir ilişkim olduğunu hatırlarım. Bana göre zeki olan güzeldi. Güzel olan zeki olmalıydı. Bu eğilimimi fark eden kadınların daha o dönemlerde gruplar halinde beni dinlemeye, karşılamaya geldiklerini de hatırlarım. Köyün akıl hocalarını dinlerdim. Köy İmamı Müslüm'ün, o yaşlarda sürekli arkasında namazdaki duruşumu fark ederek, "Bu hızla gidersen, evliyalara gibi uçarsın" deyişi aklımdadır. Din önemli bir gelenektir. Ama giderek kuşkulu bir kişilik oluşturmamın önemli bir etkeniydi. Tanrı kavramı üzerinde zaman zaman buhrana varacak düzeyde dururdum. Ancak bu savunmamdaki çözümlenmelerde bu kavramı köklü olarak çözümlenebildiğimi söyleyebilirim. Çocukları örgütlü tutmanın bir yolu, kendi başına namaza kaldırmamdı. Kendi kendimi imam yapmamın ilginç olduğunu belirtmek gerekir. Kavga yerine, yetenekleri açığa çıkaran oyun düzenlerine çok daha meraklıydım.

İlkokula gitmem karışık duygular içinde gerçekleşti. Okulu endişeli bir ruh haliyle karşıladım; ama yükselmenin de tek yolunun buradan geçtiğini fark etmiştim. Girdiğim ilk günden üniversitenin son sınıfına kadar okulda hep dikkat çektim. İlk sıralarda bir başarı düzeni hep geçerli oldu. Fakat köy yaşamı da dahil, kişiliğimin o günlerden beri içine girdiği bir ikilem, karakterimin ayrılmaz bir parçasıdır. Köyün, ailenin, devletin ve genel toplumun statüsüne görünüşte ilk sıralarda uyum sağlayan, hatta bunu örnek düzeyde gerçekleştiren özelliğimle, dipte asıl inandığım ve yaşam bulmasına çalıştığım mistik özelliğim tam bir çelişki halindeydi. Daha sonra fark ettiğim kadarıyla bu evrensel bir çelişkiydi. Kendimi resmi, gayri resmi toplumun gibi gösterirken de bu çelişki geçerlidir. Birey-toplum ilişkisinde de aynı durum geçerli olmuştur. Resmi din-mistik din ilişkisi de bu gerçeklikten kaynaklanır. Benim için farklı olan, bu ikilemin yoğun, sürekli ve giderek farklı iki yaşam bakış açısına dönüşmesiydi. Bu çelişki kişiliğimin büyük tereddütler, endişeler ve kuşkuyla içinde gelişmesine yol açmıştır.

İlkokula her gün yayan gidip geldiğim Cebin eski bir Ermeni köyüydü. Cumhuriyetle tanışmıştı. Cumhuriyet etkilerini yansıtan bir ailesi gözdeydi. Bu gerçeği iyi fark ettim. Kürtlük duygusu o sıralarda bir bilinçaltı durumundaydı. Önemli yükselmem konusunda en temel engeli teşkil edeceğini fark etmiştim. 'Kuyruklu Kürt' sözlerini duyar gibiydim.

Şovenizmin rahatsız edici sözleri yavaş yavaş kulağıma geliyordu. Bu engeli, öğretmenlerimin ve Cîbin halkının gözdesi olarak başarıyla aştığımı belirtmeliyim. Tüm engellemelere rağmen, daha o yaşlarda Türkçe konuşan köylerle kurduğum örnek ilişkiler kardeşliğin en iyi örneklerindendir. Bu köyler halen ağırlıklı olarak dost kalmışlardır. Bunlar faşist şovenliğe düşmediler. Hatta Kürt köylerinden daha ilgili bir yaklaşımları söz konusu olmuştur.

Benim doğrum arkadaşlarımla toplumsallığı kurmaktı

Köy toplumunda ve ilkokul döneminde, 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi üzerinde iz bırakmıştır. İlk ciddi siyasal ilgim bu olay dolayısıyla gelişti. Temel güç kaynağının ordu olduğunu fark ettim. Menderes'in idam edilmesini karamsarlıkla karşıladım. Ama 27 Mayıs'a tepkim de yoktu. O dönem ilkokul arkadaşım Aziz'e -halen hatırladığım büyük dardağan ağacının üstünde- şöyle bir öneride bulunduğumu hatırlıyorum: "Sen kara kuvvetleri komutanlığını oyna, ben de hava kuvvetlerini; bu yolla daha iyisini gerçekleştirmeye çalışalım." Yaklaşımın bu özelliği, devrimci özellik olarak daha sonraki gelişmemde hep etkili olacaktır. Güç ve değişim birer tutku etkeni olarak yakamı bırakmıyordu.

Köyde kaldığım müddetçe iyi bir tarımcı ve hayvanları dost gibi gören bir yaklaşımın sahibiydim. Ekim işlerini ve biçmeyi bir ibadet gibi karşıladım. Hayvanlara bakmak bir zevk işiydi. Onların iyi otluk alanlarda beslenmesi bana mutluluk verirdi. Ağaç bakımını tutkuyla yapardım. Bağların yeşermesi ve bozumu benim için başlı başına bir kutsallık taşırdı. Gıdalar, üzüm ve ağaç ürünleri kutsal nimetten sayılırdı. Ekmeğin artığını hiç atmamak gerekirdi, hele buğday ekmeğini yemek bir ayrıcalıktı. Açık ki, neolitik kültürün derin etkisini yaşıyordum.

Toplumsal gerçeklikten kaçmak zannedildiğinden daha zordur. Özellikle bireyi olunan soy toplumu için bu böyledir. Yedi yaş civarında anayla girilen toplumsal yarış süreci, halk tabiriyle yetmişine kadar öyle gider. Ananın toplumsallaşmanın esas gücü olduğu bilimsel olarak da tespit edilen bir doğrudur. Kişiliğim açısından ilk suçum, ananın bu hakkını kuşkulu bulmam ve kendi toplumsallığıma en erkenden kendimin karar vermesidir. Evrenimiz hakkında son bilimsel tespitlere göre en azından yirmi milyar yıllık bir zamanın çok özgün bir yaratımı olan insan toplumunu anasız ve efendisiz olarak yalnız yaşamaya cüret etmem başlı başına incelenmesi gereken bir konudur. Ananın büyük uyarılarını, boğma denemelerini ciddiye alsaydım, yaşadığım trajedilerin yolu açılmayabilirdi. Ama annem bin yılların tanrıça kültünün belki de tükenmekte olan en çözümsüz son kalıntısı simgesi idi. Çocuk halimle bu simgeden korkmamak kadar sevgi ihtiyacını da pek duymamakta kendimi özgür hissetmekten çekinmedim. Fakat yaşamamın tek şartının onun namus ve onuru olduğunu, bunu korumamdan geçtiğini de bir an için de olsa unuttum. Onurunu koruyacaktım ama kendimce doğru bulduğum biçimde. Bu dersten sonra anam benim için artık yoktu. O tanrıça artığı ilgidinden silinirken, benim için ne duyduğunu hiç sorgulama gereğini duymadım. Zalimce bir ayrılış ama bu bir gerçek. Kehanetleri mi, bedduaları mı desem, söyledikleri ağırbaşlı trajik anlarda hep hatırlanır oldu. En değme

bilginin tespit edemeyeceği doğruları bunlar. Bir büyük doğrusu, "Arkadaşlarına çok güveniyorsun ama çok yalnız kalacaksın" biçimindeydi. Fakat benim doğrum da arkadaşlarımla toplumsallığı ben kuracaktım.

Ananın üzerimdeki sahiplik iddiasını tepkiyle karşıladım. Kendi kendimin sahibi olmak benim için bir hedefti. Anayla bu yüzden çelişkiler yordu. Babanın iddiaları daha sınırlıydı. Kardeşlerle iyi iş yapma konusunda çelişkiydim. Çatışmamız oldu. Aile ataerkil olmaktan uzaktı. Ananın büyük dik başlılığı kesin bir denge kurmuştu. Bu denge özgür yetişmemde uygun koşul yaratacaktı. Ana-baba otoritesinin ailede kilitlemesi bir boşluk yaratıyordu. Bu boşluktan yararlanmam, özgürlük yürüyüşümün ilk fırsatı olarak görülebilir. Dayılarımı bir güç kaynağı olarak gördüm. Köy otoritesine sarsıcı etkide bulunmalarıyla köy koşullarına kafa tutmamda etkili olmuşlardır. Dayı edebiyatının boş olmadığı anlaşılmıştı.

İlk isyan

Yaşam öykümün kuruluşu böyle başlar. İsteseydi de ananın bana vereceği bir toplumu yoktu. Çoktan dağıtılmıştı. Onun yapmak istediği bir yaşam tutamağıydı. Kendisi elde edemeyip bana vermek istiyordu. Babanın hikayesi değişik de olsa benzeriydi. Oldum olası aile gerçekliğimi klan

girişmem büyük bir alay konusuydu. Aynı gün gizlice eve gittim. Babamın çok özenle sakladığı çıkını buldum. Dönemin küçümsenmeyecek parası olarak 10 lirayı alıp hızla ve tek başıma, öfkeli ve gözyaşları içinde lanetleyerek köyden ayrıldım. En son küçük bir alıç ağacı altından köye baktığımda, yağmur gibi gözyaşları dökerek ve hayıflanarak, bir daha sana dön-

Anam için 'neoliğin ana tanrıça kültüründen kalma' sözünü kullanmışım. Onlar gibi şişmandı. Modernitenin yapay ana inşası ondaki kutsallığı görmemi engellemişti. Hayatımda büyük acılar yaşamama rağmen, hiçbir olaya ciddi olarak ağlamadım. Fakat modernite kalıplarını yıktıktan sonra, başta anam ve onun şahsında tüm bölge (Ortadoğu) analarını hep içim burkularak ve gözlerim yaşararak hatırlarım, bakarım.

Üveyş Ana

kültünün kalıntısına kendini dayatan, güçten düşmüş, dağılmış, atalardan kalma bir kültürün en iddiasız mirası biçiminde değerlendirdim. Köy toplumunu ve ilkokulla başlayan resmi devlet toplumunu hiç sıcak bulmadım. Pek bir şey de anlayamadım.

Köyden ve aileden ilk ciddi kopuş bir aile içi isyanla başladı. Daha sonra duyduğum kadarıyla yazar Ahmet Kahraman romanlaştırmak istediği bu isyana 'İlk İsyân' adını vermişti. Olay bir dönemin sonunu belirlemesi açısından hatırlanmaya değerdir. Bağda geliştirdiğim ve emeğe dayalı düzene karşı küçüğüm Mehmet rastgele girip bozuyordu. Onu taşlarla kovaladım. Saylaklar üzerinde bulgur kaynayan yere kadar kovalamayı sürdürdüm. Buna babam karşılık verince, onunla da köy ortasında şiddetli bir taşlı kavgaya giriştim. Bu kavgadan artık evde yerimin kalmadığı anlamını çıkarmıştım; artık köyde de kalacak yüzüm kalmamıştı. Babamla böyle kavgaya

meyeceğim dercesine arkamı döndüğümde, aslında binlerce yıllık bir kültürden ciddi olarak koptuğumu ve yeni bir arayış içine girdiğimi daha sonra anlayacaktım.

Bu son yürüyüşüm ilginçti. Komşu köy Aram'ı, hiçbir küskünlük izi bırakmadan geçmeyi başarmıştım. İkinci köy Karamazra'ya vardığımda, yine çok olgun bir biçimde Halfeti'den gelecek posta arabasını bekledim. Binnerken de olgundum. Birecik'ten başarıyla geçip, Menderes döneminin ciddi eserlerinden olan ve yeni açılan Birecik köprüsüne varmam da aynı tempoda olmuştu. Hedef Nizip'teki bacım Havva'nın yanına gitmekti. Ulaştım. İkinci gün birkaç akrabayla Barak Ovasında buğday yolmaya ben de çıktım. Sıcak ayrılan talim yaparak ve ellerim şişinceye kadar yolma işine iki gün dayanabildim. Daha doğrusu iş o kadardı. 10 lira kazanmıştım. Bu, kendimi ispatlamamın önemli bir adımı oluyordu. Artık köysüz ve ailesiz ya-

şayabilecektim.

Hatırlanmaya değer diğer bir olgu, köylülerin bana karşı yaklaşımlarıydı. Ortak eğilim şuydu: "Allah kimsenin çocuğunu Ömer'in oğlu gibi yapmasın. Dinê Çolê (dağ delisi) olmuş. Artık hayır gelmez" biçiminde bir kanı oluşmuştu. Daha sonra da onların rüyalarından geçiremeyecekleri olağanüstü okul başarılarını kendilerini utandırıcısına sergileyecektim. Bu bir cevap tarzıydı.

Diğer önemli bir anı, Miho ve Cumo adlı yaramaz çocukların şerrine karşı yaptığım son çıkışlardı. Miho hep kavga isterdi. Bir gün bir evin köşesinde eteklerim taş dolu olarak hiç fırsat bulamayacak bir biçimde onu taş yağmuruyla karşıladım. Evinin ahırına kadar kaçtı. Bir daha benimle kavgaya yeltenmedi. Cumo'yu ise belli bir izlemekten sonra üst yamaçtan, eteklerim yine taş dolu olarak bastırdım. O da evin ahırına kadar kaçtı. Ailesi zor elimden kurtardı. Dersini iyice aldığandan, tehlikeli olmaktan çıkmıştı. Bunun üzerine ananın bana çok iyi sahip çıktığını ve övdüğünü hatırlarım. Karşı koyma anlayışının gelişiminde, babamın çaresizliğiyle ananın sınır tanımaz hak bildiği yoldaki isyancılığı etkili olmuştur. Ananın bana karşı izlenimleri, daha sonra duyduğum kadariyle olumlu ve olguncaydı. Sanırım Urfa Tugay Komutanının sorusu üzerine, "Dizimin dibinde tutmak için çok çaba harcadım, ama başaramadım" demesi doğruyu ifade ediyordu. Tar-

kadını, anayı hiçleştiren erkek egemen toplumun zalim, yabancılaştıran, ikiyüzlü düzeniydi. Ananın iyi oğlu olduğumu, birbirimizle kutlamasak da, kanıtlamıştım.

Anam için 'neoliğin ana tanrıça kültüründen kalma' sözünü kullanmıştım. Onlar gibi şişmandı. Modernitenin yapay ana inşası ondaki kutsallığı görmemi engellemişti. Hayatımda büyük acılar yaşamama rağmen, hiçbir olaya ciddi olarak ağlamadım. Fakat modernite kalıplarını yıktıktan sonra, başta anam ve onun şahsında tüm bölge (Ortadoğu) analarını hep içim burkularak ve gözlerim yaşararak hatırlarım, bakarım. Ananın zorbela taşıdığı kuyu satıldan (bakracından) daha yarı yoldayken yere indirip yudumladığım suyun anlamına, en seçkin ve yürek burkucu hatıralarım olarak bakarım. Herkesin yaşadığı ana-baba ilişkilerine, moderniteyi tüm zihin kalıplarında yıktıktan sonra bakmalarını tavsiye ederim. Aynı bakış açılarını neolitikten kalma 'köyün tüm ilişkilerine' de yansıtılmalarını isterim. Modernitenin en büyük zaferi, şüphesiz on beş bin yıllık inşa edilmiş kültür bakımımızı yıkması ve hiçe indirgemesini başarmasıdır. Bu kadar yıkılmış ve hiçe indirgenmiş birey ve topluluklarından soylu, özgür bir bakış, direniş ve yaşam tutkusu beklenemeyeceği anlaşıldır.

Kavisin (Verimli Hilal) dağ eteklerindeki her bitki ve hayvan canlısı benim için bir tutku nesnesiydi. Onlarda sanki kutsal bir mana varmış gibi bakardım. Onlar benim için, ben onlar için yaratılmış birer arkadaşlık. Peşlerinden çok koştum. Aşkla. Benim aşkımda biraz böyleydi. Halen bu konuda en affetmediğim hareketim, avladığım kuşların başını hiç acıma hissi duymadan koparmamdı. Özne-nesne anlayışı altındaki derin tehlikeyi görmemde bu olaylar kadar hiçbir anlatım beni etkilemedi. Ekolojik tercihim çocukluğumun bu tutku ve suçunun itirafıyla yakından bağlantılıdır. Avcılık kültüründen kalma bu büyük ruh tehlikesini birer avcılıktan ibaret olan 'güçlü sömürgeci, buyurgan adamın' (maskeli ve maskesiz tanrılarla örtük ve çıplak krallar) sanatı olan iktidar ve savaşlarının maskesini düşürmekle ancak giderebilecektim. Bitki ve hayvanların dilini anlamadıkça ne kendimizi anlayabilecek, ne de ekolojik toplumcu olabilecektik. Beni bırakmayan bitki ve hayvanlarımın anılarına böyle anlam verecektim.

Burjuva yoplumu ve cumhuriyetle tanışma, kuşkular ve devrimci tavır

1963'te ortaokula Nizip'te başlamam, yaşamımın ikinci dönemini başlatır. Aynı zamanda büyük bacım Gülüsum ve anneannem Havva'nın yanına, akrabalık ilişkilerinin son zayıf imkânları üzerinde yürümeye çalışıcaktım. Nizip, dayı ve teyzelerimin barındığı yerd; bölgenin en hızlı gelişen şehriydi. Kargamış'ın köleciler için anlamı ne idiyse, ona yakın bir yerde kurulmuş olan Nizip'in de Cumhuriyet koşullarındaki rolü aynıydı. Kapitalizmin taze bir kolonisi geliyordu. Ama geçmişin inkârı üzerinde yanı başındaki tarihsel Kargamış ve Belkis-Zeugma harabelerini ancak bir antika avcısı olan dayım Mustafa'nın şafak vaktinde gidip getirdiği şişe ve heykelciklerden anlayacaktım. Okulda öyle bütünleşme yeteneğimin pek olmadığı yerdi; hissetmekle birlikte, şeklen en önde olmayı başaran bir çizgide yürüyebilecektim. Anneannem Havva'nın sert ve ekmekleri dilediğim

kadar yiyemeyeceğimi hissettiren tavrı kendini gösteriyordu. Karşılıklar dünyasıyla yüz yüze geldiğimi anlıyordum.

Öğretmenlerin gözde ve çalışkan öğrencisiydim. Dikkatlerini çekmiş, güvenlerini kazanmıştım; peş peşe iyi notlarını alıyordum. Ama feodal özelliklerin kalıntıları ve teşne olamayacağımı fark ettiğim burjuva yaşam özelliklerinin zayıflıkları, fazla umutlu olmamı engelliyordu. Ortaokuldan sonra öğretmen okulunu değil liseyi tercih ediyordum. Paralı olmasına güç getirmek zordu. Parasız lise veya meslek okulu önümde duran seçeneklerdi. Fakat asıl tutkum askeri liseydi. Yaşımın tutmaması belki de en büyük hayal kırıklığına uğramama yol açtı. Bu olay toplumu güçle dönüştürme hayalime sanki büyük bir darbe olmuştu. Dini ve askeri alanda gelişemeyeceğim anlaşıncaya, siyasal alanı hedef belleyecektim. Bu amaçla kazandığım Tapu Kadastro Meslek Lisesi bir geçiş aşaması olacaktı. Bu okul Ankara'nın merkezindeydi. 1966-1969'da okudum. Sınıfları başarıyla geçtim. Lise ikinci sınıfına kadar dinsel ideoloji ağır basıyordu. Namaz gruplarını lisede de oluşturmaya devam ettim. Ülkü Ocakları ve Komünizmle Mücadele Derneklerine gittim. Süleyman Demirel'in de geldiği bazı konferansları burada dinledim. İdeolojik yönden en çekici etkiyi Necip Fazıl Kısakürek'in konferansında hissettim. Bir gece yarısına kadar konferansını dinlemem riskliyd. Burjuva toplumuna tepkime duygusal bir yanıt veriyor; başka yolların mevcudiyetine işaret ediyordu.

Bu dönemin en etkileyici hocalarımdan birisi edebiyat öğretmeni idi. Edebiyat hocası Faruk Çağlayan bana olağanüstü bir ilgi gösteriyordu. Kompozisyon yazılarımı cebinde taşıyıp örnek göstererek öğretmenlerle tartıştırıyor, sınıf öğrencilerine de bana değer vermelerini önerecek kadar güven veriyordu. İlgisi kendime güvenimin gelişmesinde bir kilometre taşıydı.

Sola ilğim son sınıfta gelişti. Bunun ilginç bir öyküsü vardır. Sağcılık-solculuk bir moda gibi ortalığı kaplarken, ben temkinliydim. Anlamadan karar veremeyecek kadar sınırlı bir bilince ulaşmıştım. Dogmatizmi aşacak güte değildim. Ama yine de köklü bir yol ayrımına 1968'lerde girdiğimi belirtir. Solun ayak seslerine 1969'da ölen Yargıtay Başkanı İmran Öktem'in cenaze törenine katılmakla yanıt verecektim. Artık pratikte de solcu sayılabılırdim. Bütün bu olağanüstü gelişmeler bir iki yıl içinde oluyordu. Beynim tam bir kuşkuculuk merkezine dönüşmüştü. Sağa veya sola sempatisizlik beni tatmin etmiyordu. İdeolojik açıklık içindeydim. Sloganlarla hareket edecek biri değildim.

Anlayışta ikna olmadan yaşamam her geçen gün zorlaşıyordu. Kuşkuculuk had safhaya varmıştı. Her şeyden şüpheleniyordum. Sınırlı felsefi bilgiler şüpheliyi daha da arttırıyordu. Sıradan solcu bir militan olamazdım. Militan bir sağcı olamadığım gibi, bu hava içinde 1970'te Diyarbakır'da Kadastro ve Tapulama Teknisyeni olarak göreve başladım. İlk defa bol para kazanıyordum.

Sıyrıp geçen darbe: 12 Mart 1971

Solcu tartışmalara Kürtçülük de katılmıştı. Diyarbakır tümüyle Kürt olan bir şehirdi. Dolayısıyla ulusal sorunun ciddiyetini daha çok dayatıyordu. Orada amacım lise fark derslerini verip üniversiteye gitmekti. Bunu başardım. Aynı zamanda Diyarbakır Ziya Gökalp Lisesi diplomasını aldım. Üniversite

Mahir Çayan ve arkadaşlarının şahadeti ve ilk boykotu bu vesileyle gerçekleştirmemiz, yedi aylık bir tutuklanmaya yol açtı. Şahit eksikliğinden 15 yıl yemekten kurtulmuştum. Deniz Gezmiş ve iki yoldaşının idamı gerçekleşmişti. İbrahim Kaypakkaya işkenceyle öldürülmüştü. Sol oldukça ezilmişti. 1972 sonlarında Mamak Cezaevi'nden çıktığımda, kendimi tümüyle bağımsız grup çıkışına hazırlayacaktım.

için yetecek parayı biriktirdim. O yıl üniversite giriş sınavında İstanbul Hukuk Fakültesini kazandım. Tayinimi İstanbul Bakırköy'e aldım. 1970'in sonuyla 1971'i İstanbul'da geçirdim. DDKO'nun (Devrimci Doğu Kültür Ocakları) hızlı bir üyesi oldum. Feodal kökenli önderlik gelişmeyi köstekliyordu. Bu önderliğe eleştirel yaklaştım. Buna rağmen ciddi bir adımdı. İleri gelen bir üyeliğe hızla tırmanırken, 12 Mart 1971 darbesi oldu. Bu darbe biraz daha geç gelseydi, beni de götürülebilirdi. Dolayısıyla sıyırdı geçti.

Musa Anter ve Hikmet Kıvılcımlı gibi şahsiyetleri İstanbul'da tanıdım. Musa Anter DDKO'nun ruhu gibiydi. Tecrübelerini aktarıyordu. "Oyuna gelmeyin" diyordu. Hikmet Kıvılcımlı'dan bizzat, "Mezopotamya'nın çocukları, mücadelenizde başarılar dilerim" sözünü duymuştum. Fakat bende en köklü tercihe yol açan şey, yılın son günlerinde, illegaliteye çekilmesine çok az kala, Mahir Çayan'ın İTÜ'de kürsüye tek başına çıkıp (eleştirdiklerim çoğunlukta olmasına rağmen), gür ve oldukça inanç, kararlılık ve bilinç arz eden sesiyle, "Revizyonizm bir gerçektir, karşı çıkılmalıdır. Kürt sorunu örtbas edilemez, kabul edilmelidir. Oportünizm tavırlarında ısrar ederse, bağlar kesilmelidir" anlamındaki konuşması, sol sempatisizliğimi derinleştiriyordu.

1971-1972 öğretim yılında yirmincilikle kazandığım Siyasal Bilgiler Fakültesine burslu olarak kayıt oldum. Artık amacıma kavuşmuştum. Siyaseti SBF'de öğrenecektim. Önde gelen sol militan olmam zor değildi. 12 Mart darbesiyle önde gelen militanlar tasfiye edilmeye ve tutuklanmaya uğrayınca, önümüz bomboş duruyordu. Sınırlı bilinç ve tecrübe ile Ankara'da daha önce geçirdiğim üç yıl, hızla sivirmeme katkıda bulunacaktı. Doğal olarak THKP-C sempatisizliği gibi hareket edecektim. Fakültede onların ağırlığı hakimdi. Uzun süre gerçek THKP-C'lileri bekledim. Umduğum çıkışları görmeyince, yavaş yavaş kendi yolumun üzerinde yoğunlaşıyordum. Kürt ulusal sorununa dayalı hazırlıklara başlamıştım. Türk solu ile birlikte yürümek, şoven yaklaşımlardan dolayı zorlaşıyordu.

Mahir Çayan ve arkadaşlarının şahadeti ve ilk boykotu bu vesileyle gerçekleştirmemiz, yedi aylık bir tutuklanmaya yol açtı. Şahit eksikliğinden 15 yıl yemekten kurtulmuştum. Deniz Gezmiş ve iki yoldaşının idamı gerçekleşmişti. İbrahim Kaypakkaya işkenceyle öldürülmüştü. Sol oldukça ezilmişti. 1972 sonlarında Mamak Ce-

zaevi'nden çıktığımda, kendimi tümüyle bağımsız grup çıkışına hazırlayacaktım. Kürt sorununun çözümüne dayalı ilk grup toplantısını altı kişiyle 1973 Nisan'ında Ankara'da Çubuk Barajında gerçekleştirecektim. Kürdistan'da sömürgecilik tezlerini esas alıyordum. Bu özgün bir çıkıştı. İlk yıl bir düzineye yakın üniversiteli kazandırdık. Haki Karer, Kemal Pir ve Duran Kalkan da Türk kökenli olarak aramıza katılmışlardı. 1974-1975 yıllarında ADYÖD (Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Derneği) Başkanlığını yürütmem grubun gelişim şansını arttırıyordu. 1976'da Türk soluyla daha köklü kopuşumuzla Kürdistan'a açılma kararına varacaktık. 1976 Dikmen Toplantısıyla ilk defa Haki Karer Ağrı'ya, Mazlum Doğan Batman'a doğru yola çıkacaklardı. Düzenle köprüleri atıyorduk. Daha o zaman Apocular olarak adlandırılacaktık.

1977 Antep'te Haki Karer'in katledilmesi komplosuna yanıt olarak Program hazırlığı, Kesire Yıldırım ile tehlikeli, duygusal ve maceralı birlik, Diyarbakır'a sona gidiş amaçlı bir yöneliş, Fis Köyünde 23 kişilik toplantı ve parti olarak hareket etmeye karar veriş bir dönemin sonunu noktalıyordu. Türkiye 12 Eylül Darbesine doğru giderken ya dışarıya çıkış ya da taş çatlasa birkaç aylık veya yıllık dağ direnişiyle onuru kurtarmak seçenekler olarak ortaya çıkıyordu. Şahin Dönmez ve Yıldırım Merkit'in yakalanıp çözülüşüyle Kesire'nin talepleri, 2 Temmuz 1979'da Ortadoğu'ya hicreti kesinleştirdi. Bir kez daha Hz. İbrahim'in yolundan gidiliyor; Urfa'dan, Urfalı olarak, aynı kutsal amaçlar ve adalet peşinde, eşitlik ve özgürlük için başka bir kutsal diyara yol alınıyordu.

1960-1980 arası Cumhuriyet Türkiyesi üzerinde çeşitli yorumlar yapılabilir. Türkiye toplumunun kapitalizm tarafından sarsıldığı, klasik devlet ve toplumun dar kalıplarına sığmadığı belirtilebilir. Derin bir demokratik arayış gündeme girdiği de doğrudur. 27 Mayıs Anayasası sorunları özgürce tartışma imkânı vermişti. Fakat soğuk savaşın hüküm sürdüğü bir dünyada en kritik yerdeki bir ülkede iç dinamikler kendi başına sonuç verecek güte değillerdi. Cumhuriyetin hızlanan oligarşik dönüşümünü halk lehine demokratikleştirmek ancak güçlü bir halk devrimiyle mümkündü. Dış dengeler ise bu tür devrime imkân vermiyordu. Gençliğin halk adına yürekli hareketi statükonun duvarlarını parçalayacak güten yoksundu. Dünyadaki gençlik hareketleri kısa soluklu olmuştu. Reel sosyalizmdaki tutuculuk aşılmadıkça, demokratik çıkışların şansı fazla yoktu. Bu dönemde Türkiye'de en kapsamlı bir halk devrimi de olsa, dünya emperyalizminin yardımıyla bastırılması zor olmayacaktı. Nitekim 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 rejimleri emperyalizmin yardımıyla rahatlıkla oturtulmuştu. Bu darbeler ortada ağır sorunları olan bir ülke görünümü bırakmışlardı. Devrimci mücadele başarılı olmadı. Ama darbeler, oligarşik hükümet ve meclisler de Türkiye'yi giderek daha da ağırlaştacak sorunlardan kurtaracak yetekte olmadıklarını fazlasıyla kanıtlamışlardı.

Bunun sonucu ise, faşizmin yapılmasıdır. Cumhuriyetin önünde 27 Mayıs Anayasasıyla bir demokratikleşme olanağı belirmişti. Fakat objektif koşulların yeterince olgunlaşmayışı, daha da önemlisi bilinç ve irade gücü olarak cevap olabilecek bir halk iradesinin beliremeyeşi, bu olanağın çarçur edilmesine yol açtı. Halkın uyanma tehlikesini sezen oligarşi, tarihsel tecrübesine ve Batılı müttefiklerine da-

yanarak, eskisinden daha sert bir yapılanmayı gerçekleştirmekte zorlanmayacaktı. Artık sistem bol kurban yiyerek besleniyordu. Devrimci grupların eylemleri ve şahadetler, oligarşinin yetkinleşmesine ve yiyiciliğine gerekçe yaratıyordu. Devrimci yetersizlik, karşı-devrimin yeterliliği anlamına geliyordu.

Durum hiç yol açılmamış vahşi bir ormanda yürümeye benziyordu

Türkiye solu giderek dağılan yapıyla başarılı bir yanıt vermekten uzaktı. Saptırılmış sağ-sol çatışmasıyla faşizm kurumlaşıyordu. Sol ne kadar kahramanca dirense de, çağdaş bir Bedreddincilikten, Pir Sultan Abdalcılıktan öteye gidemeyecekti. Nitekim Deniz, Mahir, İbrahim gibi önder devrimcilerin akıbeti bu anlama gelecekti. 1980'lere doğru devrimci şiddet aşırı bir tekrardı. 1970'lerin daha gelişmiş bir sonucunu yaratmaktan öteye gidemeyecekti. Dönemden oligarşik cumhuriyet zaferle çıkacaktı. Sol ise kendini çürümeye terk edecekti. Düzenden bulabildiği kadar yaşam olanakları arayacaktı.

Türkiye Cumhuriyeti Kürt kimliğini inkâr etmekle aslında kendini özümsetme şansını da yitirmişti. Yok saydığınız bir olguya ne diyebilirsiniz veya tek taraflı iradeyle testereyle yontar gibi, "Ben seni şöyle doğrayıp şekillendireceğim" dersiniz, ne tür sonuçlarla karşılaşsınız? Karşınızdaki ağaç değil, insandır. Bu anlayış ancak MÖ 3000'lerde yeni doğan Sümer ve Mısır rahip devlet düzenleri için geçerlidir. Onlar da tebaaların mutlak ilahi iradenin bir gereği olarak, tek taraflı ve ancak sürüngenler arasında geçerli bir anlayışla yönetirlerdi. İnkâr dayalı resmi ideolojinin adı cumhuriyet de olsa, bundan daha farklı bir anlam içermesi mümkün değildi. Batı uygarlığı tarzı bir sömürgeci asimilasyon biçiminde gelişseydi, belki bir anlamı olabilirdi. Kaldı ki, Sümer ve Mısır rahip düzenlerinde dil yasakları akla bile gelmezdi. Türkiye yönetiminde iş bu zirvalığa kadar varınlmıştı. Cumhuriyet kendini inkârcı bir milliyetçi dogmaya mahkûm etmişti. Bununla ne sağlıklı bir halklaşma ne de uluslaşma mümkündü. Faşizm de en çok milliyetçiliğin bu şoven tarzı üzerinde yükseliyordu. Hiçbir çağdaş temeli olmayan, ilke ve kural tanımayan, Osmanlı'dan bile çok daha geri, zoraki bir birliğin hiçbir anlamı yoktu. Dolayısıyla cumhuriyetin başlangıçtaki çağdaş iddia ve

Problemli olan doğuş, kaostan da beter bir inkâr düzeni karşısında tabii ki bocalayacak, kuşku ve endişelere düşecekti. Eğer azıcık onurlu bir insan özelliği varsa, olup bitenler karşısında sorgulamalar yapacak, neden inkâr edilmek istendiğinin anlamını çözmeye çalışacaktı. Bu ise karşıdaki resmi toplum ve devletin sorgulanması anlamına gelecekti. Geleneksel isyancı özellikler aşırı bir dogmatizme yatkın olacaktı.

birikimleri gericiğin hizmetine koşulu-yordu. Bu bir oligarşik komploydu ve iyi tutmuştu. Kürt feodal ve kompradorları da oligarşi içindeki yerlerini daha da sağlamlaştırmışlardı. Kürt kimliğini kabul etmek bir yana, mezara gömmenin her türlü yol ve yöntemi gündemdeydi. Döneme göre oluşmuş sınıf ve kültürel kimlik bilincimle yapabileceğim tek anlamlı çalışma, hiç olmazsa Kürt potansiyelinden bir şeyler ortaya çıkarabilmektir. Türkiye devrimcilerinin anısına ve özellikle grubumuzun değerli şehidi Haki Karer'e bağlılığımızı da ancak böyle kanıtlayabilecektik. Durum hiç yol açılmamış vahşi bir ormanda yürümeye benziyordu.

Tarihin bu tür anlarında hep benzer çıkışlar yapılır. Öyle fazla hazırlığı ve stratejisi yoktur. Meçhule bir adım atacaksınız. Yeni olan ancak böyle doğacaktır. Hz. Muhammed'in Mekke çıkışıyla Hz. İsa'nın Kudüs yürüyüşü özünde aynı anlama sahiptir. Ya dönemin cehalet ve inkârcılığına teslim olacaksınız ya da üzerine üzerine yürüyeceksiniz. Başka türlü tarihsel gelişme olmaz. Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun çıkışı da böyledir. Başlangıçta stratejisi, programı ve örgütü yoktur; ama tarihsel yol açabilecek tek doğru adım bu tür çıkışta gizlidir. Hazırlık, strateji, örgüt ancak çıkışın anlam bulmasıyla mümkündür. Mustafa Kemal'i büyük yapan, aslında askeri yetkileri ve olanakları değildir, bu konularda dezavantajlıdır. Bir an önce de bu niteliklerden kurtulmaya çalışacaktır. Onu asıl sonuca götüren, çıkış ufkunu anlamıdır. Tarihte bu yönlü çıkışlar çoktur. Genelde ilerlemeyi mümkün kılan da bu adımlara cesaret edıştır.

Problemli olan doğuş, kaostan da beter bir inkâr düzeni karşısında tabii ki bocalayacak, kuşku ve endişelere düşecekti. Eğer azıcık onurlu bir insan özelliği varsa, olup bitenler karşısında sorgulamalar yapacak, neden inkâr edilmek istendiğinin anlamını çözmeye çalışacaktı. Bu ise, karşıdaki resmi toplum ve devletin sorgulanması anlamına gelecekti. Geleneksel isyancı özellikler aşırı bir dogmatizme yatkın olacaktı. Kabul edeceği her ideolojik çıkışın imanlı bir müridi haline gelmek artık işten bile değildi. Oligarşik cumhuriyetin devrimci gençlik ve Kürt kimliğiyle gelişen çatışması dönemin temel özelliğiydi.

Bu dönem kişiliğimi, tarihsel yanlışlıkların yazılmasına fırsat vermeyen, buna karşılık birkaç genel doğrunun yazılmasına imkân veren bir kalıba, deftere benzetirim. Kendimi yaşamaya hiç cesaretim yoktu. 20. yüzyıla karşı yabancılaşım hep sürdü. Güncele tümüyle gömülmemem, tarihsel boyut kazanmamın bir nedenidir. Bu dönemi Kürt halkı adına kuluçkaya yatma dönemi olarak nitelermek de yanlış olmaz. Kendimi halkla birlikte yaratmak sadece bir bilinç ve felsefi sorun değil, aynı zamanda ahlâki bir nitelikti. Halkın temel gerçeklerinden kopuk yaşamak bana bir düşkünlük, onursuzluk ve ah-lâksızlık gibi geliyordu. Beynimdeki tanrı kuşkuculuğu yerini ulusal sorun, örgütlenme ve politika konularında kuşkulara bırakmıştı. Zihnimi tatmin etmek açısından bu maddi olgular daha uygunluk arz ediyordu. Metafizik yerine diyalektik yöntem daha çok çekici geliyordu. Cumhuriyet ve burjuva toplumunun şoven karakteri karşısında Kürt kimliğini somutlaştırmam elbette önemli bir adımdır. Bu, Cumhuriyet açısından da bir kazanımdır. Demokratikleşme tüm ölçütleriyle yaşam bulduğunda, bu rolümün anlaşılacağından hiç kuşku duymadım.

Devam edecek...

Kürt sorununa çözüm arayışları ve devrimci halk savaşının gelişim seyri

Devrimci Halk Savaşı perspektifi temelinde yürütülen savaş henüz başlangıç aşamasındadır; üzerinden 9 ay gibi bir zaman geçmiştir. Yetersizlikleri vardır. Halkımız da bunu izliyor, görüyor. Önemli olan direniş güçlerinin her katmandaki yetersizlikleri görüp hızla aşarak mücadeleyi başarıya taşıracak bir düzeye getirmesidir. Tabandan ve tavandan herkesin sorumluluklarına sahip çıkması durumu yeterli düzeyde gelişirse, yetersizlikleri aşmak, daha başarılı ve daha sonuç alıcı bir hamlesel çıkış düzeyini yakalamak da mümkün olacaktır.

Murat Karayilan

Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nde 17 Mart 1993 tarihi önemli bir dönemeçtir. Önder Apo ilk kez o gün ateşkes ilan ederek Kürt sorununun diyalog ve demokratik yöntemlerle çözüm sürecini başlatmış ve bu yönlü bir siyasal tutum ortaya koymuştur. Önderliğimiz aynı yaklaşımı, 1 Eylül 1998'de daha kapsamlı bir biçimde göstererek, mücadele sürecinin demokratik çözüme evrilmesi için yine tek taraflı ateşkes ilan etmiştir. Ancak Türk sömürgeciliği ve başını ABD'nin çektiği uluslararası güçlerin buna yanıtı Uluslararası Kompro'yla Önder Apo'yu esir almak olmuştur. Demokratik bir çözüm bulmak amacıyla Avrupa'ya giden Önderliğimiz, bildiği gibi hukuksuz bir biçimde kaçırılarak Türkiye'ye teslim edilmiştir.

Ancak Önder Apo İmralı'da da bu siyasal çözüm çizgisinde ısrarcı olmuş, hatta bu düşüncelerini daha da derin formasyonlara kavuşturmuştur. Yaşadığı köklü paradigmatik değişimi savunmalar yoluyla tüm harekete de mal etmiştir. Ortadoğu'da var olan bu kaotik sürecin Kürt sorununun çözümü temelinde aşılması, çatışmalı durumun son bulması, halklar arası barış, demokrasi, eşitlik ve özgürlük değerlerinin gelişmesi için önemli bir paradigmatik değişim gerçekleştirmiştir. Bunun karşısında 2002 yılında, Ecevit hükümeti döneminde Kürt dilinin üzerindeki ya-

sağın kaldırılması ve televizyonların günde bir kaç saat de olsa Kürtçe yayın yapması gibi bazı adımlar atılmıştır. Ardından iktidara AKP'nin gelişi ile birlikte önceki sömürgeci söylemlerdeki çok katı üslup belli ölçüde esnetilmiş olmasına, "Kürtler de var; Kürt kardeşlerimiz", vb söylemlerle sözde bazı açılımlar yapılmasına rağmen esas olarak çözüme dönük olan tüm kapılar kapatılmıştır.

AKP aslında zamana yayılmış bir biçimde Kürt özgürlük dinamiklerini tasfiye etmek ve siyasal-kültürel soykırım sürecini tamamlayarak, 'tek millet, tek vatan, tek bayrak' teraneleri doğrultusunda Kürt halkını Türkleştirmeyi hedeflemektedir. Kullandığı üslup ve vurgular farklı olsa da, esas olarak TC Devleti'nin öteden beri Kürdistan için öngördüğü soykırımı tamamlamayı amaçlayan bir anlayışa sahiptir. Bugüne kadar kurulan AKP hükümetlerinin hiç biri Kürdistan üzerindeki soykırım siyasetinden vazgeçmemiştir. Kendilerinin Kemalist olarak niteledikleri, onlardan önceki hükümetlerin doğrudan karşıya aldığı kesimlerin içine de girerek, hatta bazılarını satın alarak, uydulaştırarak ve ihaneti geliştirerek bu konuda sonuç alacaklarını düşündüler. Bunun için Kürtleri tümünden karşıya almaktansa, "Kürtler vardır" gibi söylemler kullanarak onları yanına almak isteyen ve böylece Türkleştirme hamlesini tamamlamayı öngören bir perspektifle hareket ettiler.

Kısaca AKP'nin üslubunda bazı farklılıklar olsa da, özünde 1925'lerden bu

yana süregelen devletin sömürgeci zihniyet yapısında bir değişiklik yaşanmamıştır. Bugün Kürdistan'da uygulananlar, 1925'lere, '30'lara ve '38'lere benzemektedir. Çünkü zihniyet aynı zihniyettir. Hatta uygulanan yöntemler daha hin ve alçakçadır. İnsan meziyetlerini ayaklar altına alan, toplumun gururunu hiçeıştiren, daha çirkef ve daha küstahça yöntemlerle bu sonucu elde etme politikası esas alınmıştır. Bütün bu uygulamalara karşı ise, halkın ve halkın iradesinin tanınması gerektiğini ortaya koyan yeni bir mücadele sürecinin başlatılması ihtiyacı ortaya çıkmış, Devrimci Halk Savaşı Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin gündeminde yer bulmuştur.

Uzun süreli halk savaşı ve meşru savunma

Mücadelemizin çıkışıyla birlikte, '70'lerden '93'e gelindiğinde, üstü örtülmek istenen Kürt sorunu açığa çıkarılmış, Kürt sorununun diyalogla çözülebileceği bir aşamaya gelinmiştir. 15 Ağustos Hamlesi, üstü örtülmek istenen sorunu gündemleştirme; böylece Kürt'ü kendine sahip çıkar hale getirme, onu iradeleştirme ve özgür geleceği için savaşan, direnen bir halk ve toplum gerçekliğini açığa çıkarma hamlesiydi. Bu hamle başarılıydı. Üzeri kullenen Kürt sorunu ve neredeyse teslim alınan Kürt toplumu, 15 Ağustos Hamlesi ile birlikte giderek kendine geldi ve bir diriliş sürecini yaşadı. Bunun için 15

Ağustos'u 'Diriliş Bayramı' olarak kutluyoruz. Tabii bu diriliş, gösterilen büyük direniş ve verilen bedellerin bir sonucu olarak gelişti. O dönem yürütülen mücadelenin stratejisi, Uzun Süreli Halk Savaşı'ydı. Uzun Süreli Halk Savaşı, gerillayla başlayan ve geçmiş dönemde klasik bir biçimde Çin ve Vietnam'da açığa çıkmış olan evrelerine göre yürütülen bir mücadeleydi. Kürdistan'da da bu, üç aşağı beş yukarı benzer bir biçimde uygulanıyordu.

Ancak 2000'den sonra Önder Apo'nun geliştirdiği yeni paradigma, askeri mücadele sürecine bakış açısında ve mücadele stratejisinde önemli değişiklikler yaşattı. O zaman, Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi'nin yerine Meşru Savunma Stratejisi'yle mücadele etme gündeme girdi. 1 Haziran Hamlesi ise açığa çıkan bu sorunu ve yine iradeleşen bu gerçekliği kabul ettirme hamlesi biçiminde gelişti. Nasıl ki, 15 Ağustos sorunu açığa çıkarıp bir toplumu yeniden yaratma iradesini ortaya çıkarma hamlesiyse; 1 Haziran Hamlesi de bu iradeyi kabul etmeyen sömürgeci zihniyete kendini kabul ettirerek onu siyasal çözüme çekme hamlesiydi. Yani çözüm hamlesiydi. Meşru Savunma Stratejisi dediğimiz çerçevedeki mücadelede bir yandan halk yasal ve meşru yöntemlerle serhildan dediğimiz süreci geliştirecek; diğer yandan ise gerilla sürekli bir biçimde sömürgeci sistemi taciz ederek, onun işleyişini engelleyerek ve devletin halka uyguladığı faşizan uygulamalar ile baskılara

karşı misilleme hamleleriyle aktif bir savunma sürecini geliştirecekti. Yani gelişen sürecin biri halk, diğeri gerilla olan iki ayağı vardı.

Aslında bu iki ayak üzerine gelişen mücadele süreci zamanla bir yoğunluk kazandı. Halk hareketinin ve gerillanın ayrı kulvarlarda yürüyen fakat bir biçimde birbirini destekleyen ve dengeleyen bir rotada seyreden mücadele süreci gelişti. Halkın iradeleşmesini gündeme koyduğu, gerillanın da sömürgeci uygulamalara karşı halkı savunduğu bir süreç yaşandı. AKP, çeşitli zamanlarda, gelişen bu süreci durdurma arayışı içerisine girdi. Bu amaçla esas olarak yürüttüğü tarz özel savaş kapsamında yürütülen bir tarz olup, hareketimizi oyalamayı amaçlayan çeşitli süreçler geliştirdi. Ancak çözümün gelişmemesi ve inkarın devam etmesi nedeniyle gerilla, 2007 yılında mücadele tarzını aktif savunmadan orta yoğunluklu savaşa yükseltme çabası içine girdi. Devletin 2008 Zap Operasyonu hamlesini yapmasına karşı ise direnen gerillanın ve halk hareketinin giderek büyümesi durumu yaşandı. Bir yandan bu büyüme yaşanırken, diğer yandan ise meşru savunma mücadelesi örüldü. Yine aynı dönemde Oslo süreci yaşandı.

Ancak yaşanan bütün bu gelişmelerin yanı sıra, devlet cenahının gerçek niyetinin çözüm olmadığı da bir biçimde hep açığa çıkıyordu. Özellikle Oslo sürecinde mutabık kalınan hususların hiç birisine uymamaları, en çok dikkat çeken durumdu. Bunlar, karşı tarafın niyetine ilişkin derin şüpheler uyandırıyordu. Çünkü söz veriyor, bu temelde mutabakat yapılıyor ama bunların gereklerini yerine getirmiyordu. Bir tarafta, 'çözümde ilerleme var' denilerek uluslararası kurumların denetiminde görüşmeler yapılıyor ama öbür tarafta ise KCK operasyonları adı altındaki siyasal soykırım operasyonları sürdürülüyordu. Bütün bunlar, AKP'nin aslında çözüm niyetinin olmadığını gösteriyordu.

Devrimci Halk Savaşı'nın uygulama esasları

Önder Apo, 2010 yılında hareketimize daha kapsamlı bir çözüm çerçevesi sundu. Bu çerçeveye göre esas tercihimiz anayasal-demokratik çözümdü; ancak ola ki, AKP hükümeti bütün çabalara rağmen bu anayasal-demokratik çözüme gelmez ise Kürtler ölüm kabul etmeyecek ve Devrimci Halk Savaşı çözümlü devreye girecekti. Çözüm yaklaşımı bu çerçevede iki eksenli bir şekilde somutlaştı. Aslında öncesinde de buna yakın bir rotada ilerleme söz konusuydu fakat perspektif netleşmiş oldu. Yani öncelikle anayasal-demokratik bir çözüm istenecek; o olmazsa Devrimci Halk Savaşı ile hükümete çözüm dayatılacak; buna rağmen çözüme gelmezlerse kendi bağımsız çözümünün yaşamsallaştırma esas alınacaktı. Biz bu döneme, Dördüncü Stratejik Dönem diyoruz. Devrimci Halk Savaşı, bir önceki dönemdeki toplumsal eylemliliklerle yürütülen sürece rağmen çözüme gelmeyen devlete karşı mücadeleyi daha ileriye taşıyan hamlesel bir çıkışı zorunlu gören bir perspektiftir.

Gerilla açısından yaklaşıldığında ise 1 Haziran Atılımı'ndan 2012'ye kadar geçen 8 yıllık süreçte sürdürülen mücadele tarzı her ne kadar çok nitelikli ve çok kahramanca olsa da, stratejik anlamda aslında taciizel bir süreç söz konusuydu. Aslında yukarıda da belirttiğimiz gibi Devrimci Halk Savaşı'nın esas çıkış yılı 2010'dur. Ancak 2010 ve 2011 yılları büyük oranda ateşkesle geçtiği için o yıllarda yürütülen direniş de devleti taciz ederek masayı dayatma anlamındaki bir direniş olmuştur. Ancak AKP çözüme gelmediği için gerilla mücadele tarzı daha etkili kılınmak zorunda kalmıştır. Çünkü karşı tarafın yaklaştığı çerçeveye, aynı zamanda kabul edilebilir bir şiddeti esas almaktaydı. Gerillayı belli ölçüde sınırlama, mümkünse onun kitle ayağını kırma, bu temelde marjinalleştirme ama marjinalleşmiş olan bu gerillanın kabul edilebilir şiddetiyle yaşamayı öngören bir durum söz konusuydu. Kürt sorununu çözmek istemeyen bir hükümet için ehvenişer durum bu olsa gerek. Çünkü devlet eğer Kürt sorununu çözmiyorsa, karşısında oluşacak olan şiddeti tümünden kesemeyeceğine göre; o zaman en

cağı şekilde örgütlemesini geliştirmesi gereken bir sürece girmiş olduk. Halk hareketinin kendini savunma ihtiyacı doğduğunda ise öz savunmasını geliştiren ve gerekirse bunu daha etkili bir silahlı güç olarak yeniden yapılanıran bir sürecin gelişmesini öngören bir çerçeveden hareket edildi.

Bir önceki dönem gibi bu dönemde de esas olarak toplum ve gerilla olarak iki temel güç üzerinden strateji yürütülmektedir. Ancak gerillanın her biçimde her yerde bulunamama durumundan dolayı, toplumun kendini savunabilmesi için ara bir savunma gücüne ihtiyaç duyulmuştur. Bu güç, toplum içinde, özellikle de gençlik yapısından örülerek kendini örgütleyen, sömürgeciliğin şiddet ve silahla yaptığı faşist saldırılarına karşı gereken cevabı vermeyi öngören, toplum içinde gizli olarak örgütlenmiş olan öz savunma birlikleridir.

Barişa yeniden verilen şans ve AKP'nin çözüm yalanı

2012 yılında Devrimci Halk Savaşı perspektifi temelinde kısmi bir uygulama gerçekleşti. O zaman sadece gerilla bunu yürütmeye çalıştı. Toplumsal yön

Bir önceki dönem gibi bu dönemde de esas olarak toplum ve gerilla olarak iki temel güç üzerinden strateji yürütülmektedir.

Ancak gerillanın her yerde bulunamama durumundan dolayı, toplumun kendini savunabilmesi için ara bir savunma gücüne ihtiyaç duyulmuştur. Bu güç toplum içinde, özellikle de gençlik yapısından toplum içinde gizli olarak örgütlenmiş olan öz savunma birlikleridir.

Yenilenmiş ve derin soykırım

Kürt toplumu bu cumhuriyet tarafından inkar edilmiş olan bir toplumdur. İlk meclisin kuruluşuna kendi rengi ve diliyle katılmış olmasına ve 1921 Anayasası'nda yer almış olmasına rağmen, 1924'te bu durum bir tarafa itilerek Kürt toplumu inkar edilmiştir. Devletin mevcut anayasal sistemi bunun üzerine inşa edilmiştir. Eğer Kürt sorununu çözümlen isteniyorsa, önce bu yasal-anayasal düzeltme yapılmalı ve inkar ortadan kaldırılmalı. AKP hiçbir anayasal değişiklik yapmadan artık inkarın aşıldığını, asimilasyonun da bittiğini söylüyor ama aslında yenilenmiş, daha derin ve kesin soykırımı sonuçlandıracak bir düzeye getirmiş durumdadır. Bu gerçeğe rağmen bir psikolojik savaş argümanı olarak bu tür algı oyunlarına başvuruyor.

Durum buyken, AKP ve özellikle de Erdoğan, 18 Mart 2015'ten başlayarak, "Kürt sorunu yoktur; Dolmabahçe Mutabakatı yanlıştır" diyerek süreci adım adım tekrar şiddetle tasfiye etme noktasına doğru götürmüştür. Bu bağlamda çok değişik biçimlerde yapılan saldırılara rağmen hareketimiz aslında sabırlı yak-

Kürdistan halkına karşı değil, tüm Türkiye halklarına karşı da sorumluluğumuz var. Yani AKP'nin pervasız bir biçimde Türkiye toplumuna, emekçi kesimlere, Alevilere dayattığı faşizan uygulamalar ve Kürdistan'da bunun katmerlisini devreye koyması karşısında sessiz kalmamız mümkün değildir.

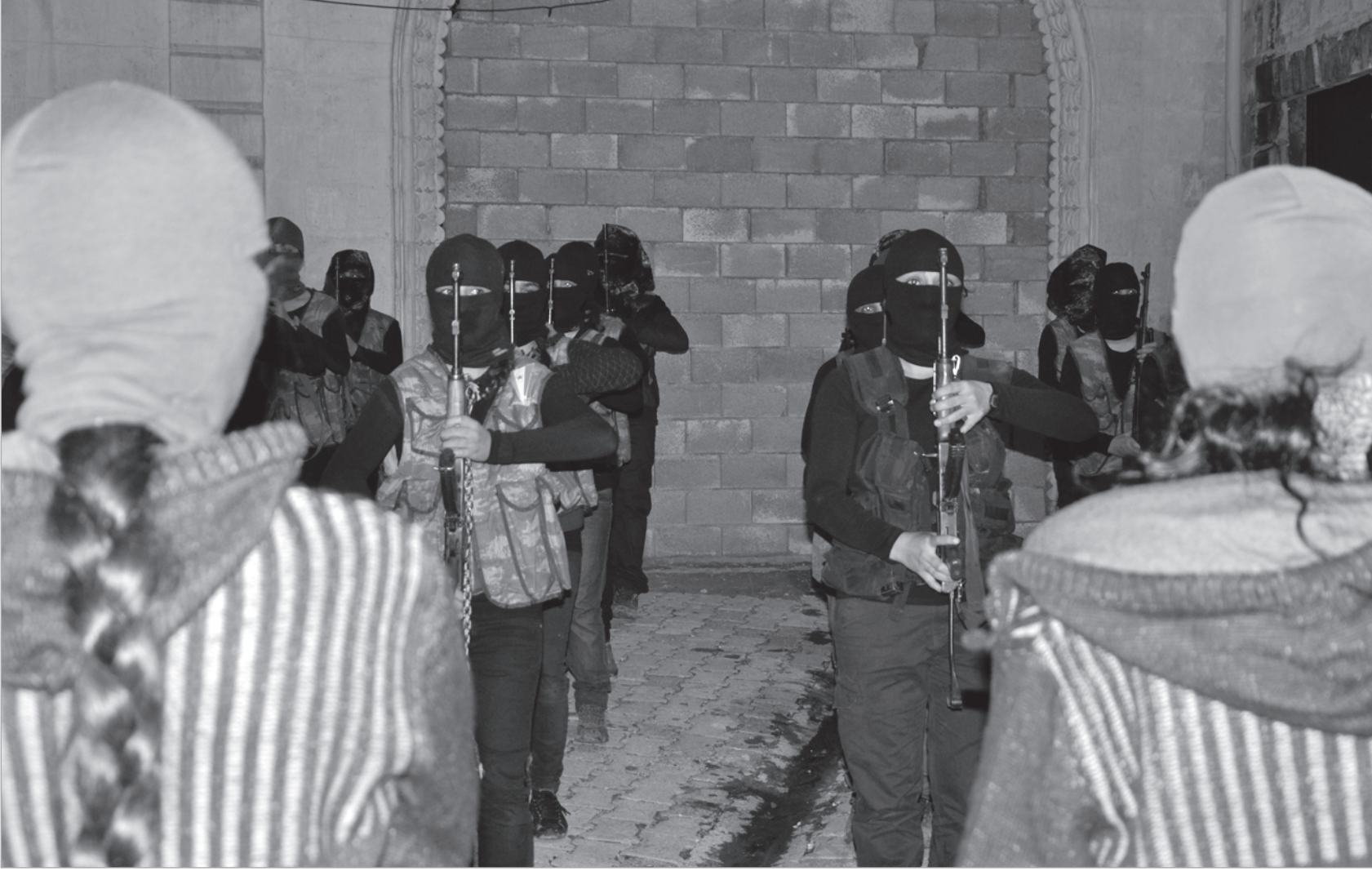
Kürt toplumu işte bütün bu soykırım ve inkara karşı zorunlu bir biçimde Devrimci Halk Savaşı perspektifine sarılmak durumunda kalmıştır. Mevcut durumda başka bir çözüm yolu bırakılmamıştır; tek çözüm budur. Devrimci Halk Savaşı demek, halkın da direnişe dahil olması, gerillanın daha aktif olarak devreye girmesi demektir. Halkın kendi öz savunmasını örgütlemesi, gelişen örgütlenmelerin yetkinleştirilmesi demektir.

AKP bu savaşı İmralı'da başlattı. Öncelikle 5 Nisan itibarıyla tecrit uygulayarak ve daha sonra değişik psikolojik yönelimlerle bu savaşı başlattı. Önder Apo halen eşine rastlanılmayacak bir uygulama ile İmralı'da esir tutulmakta ve dünyadan tecrit edilmiş durumdadır. Zaten İmralı'nın kanunları, hiç bir yerde görülmemeyen zulüm içeren kanunlardır ama Önderliğimize İmralı'nın resmi hukuk da uygulanmamaktadır. İmralı'da bunu uygulayan bir zihniyet, tabii ki Kürdistan toplumuna karşı da her türlü pervasızlığı yapabilir. Önder Apo, geliştirdiği çözüm çabalarıyla Kürt sorununun çözüm yolunu açan, şiddetin daha fazla tırmanmasının önüne geçen ve dolayısıyla çoğu zaman Türkiye'yi rahatlatan, AKP'nin de yararlandığı bir politik çabayı geliştirmiştir. Bunu, Türkiye toplumuna karşı duyduğu sorumluluk gereği, kimseye minnet duymadan yapmıştır. Ama AKP'nin buna verdiği yanıtın insanlıkla, ahlakla, kültürle hiçbir ilgisi yoktur. AKP'nin İmralı'da Önderliğe yaptığı şey, tek kelimeyle namertliktir.

Namertliğe karşı özerklik direnişi

Tüm bu nedenlerden ötürü, Kürdistan halkı ve devrim hareketi, Devrimci Halk Savaşı perspektifiyle belli düzeyde bir direnişe yöneldi. Onun mücadele tarzlarını tartışmak ayrı bir konudur fakat özellikle gençliğin daha önceki bir takım deneyimlerinden de hareketle mahalleleri barikatla tutması, yine halk meclislerinin de bu tikanıklık karşısında kendi çözümünü dayatan demokratik özerklik ilanları çerçevesinde gelişen bir direniş süreci şehirlerde boyutlandı. Şimdi şehirlerde sürdürülen direniş, halkın demokratik özerklik direnişidir. Kürt halkı özerklik istiyor. Kürt halkı Türkleşmeyi değil, kendi kültürüyle Türkiye sınırları içerisinde özerk bir şekilde yaşamayı hedefliyor. Ancak Kürt halkının bu istemine tüm kapılar kapanınca, yerel düzeyde halk meclisleri yoluyla demokratik özerklik ilanları yapıldı.

AKP'nin ise bu ilanlara karşı yönelimi, tarihte eşine ender rastlanır bir vahşet ve pervasızlık biçiminde gelişti. Dünyanın hiçbir yerinde bir şehrin iradesi olan halk meclislerinin yaptığı bir ilandan dolayı o şehrin etrafında tankların dizildiği ve tüm şehrin vurulduğu görülmemiştir. Dünyanın hiç bir yerinde, 130 bin nüfusluk bir şehrin kadın, çocuk demeden, hedef gözetmeden bombardımana tabi tutulduğu görülmemiştir! "Suriye'de var" diyenler, orada her iki tarafın da karşılıklı bir şekilde top atışı yaptığını göz ardı ediyorlar. Peki, Cizir'de halkın topu var mıydı? Sûr'da direnenler top mu kullandı? Ama bu halka karşı tank, top, obüs, helikopter, her çeşit teknik kullanılıyor. Şimdi Nisêbîn ve Şîrnex'te daha gelişmiş, her tarafı yakıp yıkan silahlar kullanılıyor. Bu vahşet, faşizmin 21. yüzyılda yaptığı zirvedir. Bugün devam

iyisi bu şiddeti kabul edilebilir bir düzeye çekmek olacaktı. AKP'nin bütün çabası da buna dönüktü.

Eğer karşında çözüme gelmeyen ve seni yok etmek isteyen bir güç varsa, o zaman ona karşı durup beklemek durumunda olamazsın. Hele hele yürütülen mücadele eğer çözümü geliştirememiş ve düşmanın politikasında bir değişikliğe yol açmamışsa, o zaman kendi mücadele tarzında bir yenilik ve tırmanış gösterme zorunluluğu doğmaktadır. Dolayısıyla bu durumda yapılması gereken, halkın da içinde olduğu, sömürgeci uygulamalara sessiz kalmadığı, çeşitli şekillerde sömürgeci zulme ve faşist uygulamalara karşı iradesini savunduğu ve gerillanın da daha yetkin-çarpıcı eylemlerle sömürgeci sistemi zora soktuğu bir düzeyi açığa çıkarmaktır. Dolayısıyla AKP'nin, şiddeti kabul edilebilir bir düzeye çeken stratejisine karşı biz de Devrimci Halk Savaşı ile hem şiddeti daha etkili kılmaya hem de kitlelerin serhildan hareketini daha da yükseltme ve böylece kitlelerin toplumsal şiddetini de ortaya koyma; yaşadığı yerde kendi iradesini koruya-

gündeme çok girmedir. Bilindiği gibi gerillanın 2012'nin baharından sonuna kadar yürüttüğü mücadele sonucunda AKP devletinin, Önder Apo'nun mektubuna cevap vermesiyle yeniden bir çözüm süreci gündeme girdi. Tabii bununla birlikte Devrimci Halk Savaşı'nın durmasını, demokratik, anayasal çözüm sürecinin gündeme girmesini gerektiren bir durum da sözkonusu oldu. Bunun sonucu olarak ateşkes gerçekleşti. Görüşmeler çerçevesinde gerilla adım adım geri çekilecek, AKP hükümeti de anayasal bir çözüm sürecini gündemleştirecekti. Gerilla çekilmeye başladı, ancak tıpkı Oslo'daki gibi devlet ve hükümet tarafından yine herhangi bir adım atılmadı. Halbuki Terörle Mücadele Yasası vb anayasal-yasal düzenlemelere ihtiyaç vardı. En basitinden hükümetin günlük inisiyatifinde olan bir takım kanunların çıkarılması gerekirdi. Ancak bu konuda hiçbir gelişme yaşanmadı. Sadece Çerçeve Yasası denilen 6 maddelik, böyle bir çözümün gelişebileceğini belirten bir yasa çıkarıldı, o kadar. Başka herhangi bir yasal çaba gözükmedi.

Sûr ve Cizir şahsında bütün şehirlerde gelişen direnişlerin Kürtlüğü yaşatma bağlamında çok tarihsel bir önemi vardır. Bu direnişler Kürtlüğü var eden, Kürt'ün iradesini büyük bir kararlılık ve fedailikle savunan direnişlerdir. Bu açıdan bu direnişler, tarihimizde en kahramanca direnişler olarak yer bulmuştur.

laşmış, hemen karşılık vermemiştir. 24 Temmuz'da hükümetin resmi kararıyla bütün alanlarımıza karşı havadan geliştirilen saldırılar ve bir bütünen düşmanca bir üslubun kullanılmasıyla sürecin sonlandırılması yaşanana kadar biz aslında hep ihtiyatlı yaklaştık. Çünkü AKP'nin hiçbir zaman gerçek anlamda ateşkes ilan etmediğini biliyorduk. Bakur'da ateşkes vardı ama AKP, El Nusra ve DAİŞ yoluyla Rojava Devrimi'ni tasfiye etmek istiyordu. Buna rağmen biz Bakur'daki ateşkese uymayı sürdürdük. Ancak 24 Temmuz saldırısıyla birlikte Devrimci Halk Savaşı kaçınılmaz bir biçimde gündeme girmiş oldu. Zaten bütün çözüm çabaları, Dolmabahçe Mutabakatı gibi bir düzey yakalanmış olmasına rağmen yerle bir edildi. Masa bu biçimde devrilerek toz duman içinde bir saldırı furası başlatıldı.

Biz buna karşı kendimizi savunmak ve çözümünü dayatmak zorundaydık. Mücadeleyi yükselterek, AKP'nin Türkiye'deki sistemi faşistleşmesini ve Erdoğan'ın diktatörlüğünü durdurarak, Kürdistan'daki soykırımı son vermesini hedef almak zorundaydık. Bizim sadece

eden, halkın buna karşı direnişidir. Bazıları diyor ki, "Geliştirilen hendek ve barikatlar bu duruma yol açtı." Hayır. Tersine bu hendek ve barikatların gelişmesinin nedeni, yukarıda da izahını yaptığımız gibi AKP devletinin uygulamalarıdır.

Özyönetim direnişi halkın iradeleşme direnişidir

Bir de basına da yansımış olan AKP'nin geliştirdiği Kamu Güvenlik Müsteşarlığı'nın devlete-hükümete sunduğu ve kabul gören 'Çöktürme Planı' var. Bu plan çözümü reddeden bir gücün, istediğini yapmak için ayağa kalkmış olan Kürt halkına diz çöktürme istemini ifade etmektedir. AKP'nin daha Kobanê direnişi sürecinde gündemleştirdiği bu plan, esas itibarıyla Kürt halkına karşı bir imha hamlesidir. Bu, Kürt halkının iradesini kırma, gözünü korkutma ve direnenleri imha ederek sonuca gitme konseptidir. AKP, zaten bu konseptte karar kılmış durumdadır. Böyle bir kararı olmasaydı, gençliğin hendekle tuttuğu mahallelere bu biçimde pervasızca bir yönelimi olmazdı. Diyalog veya daha değişik biçimlerde bunu aştırmaya çalışırdı. 2014'te hendekler kurulduğu zaman diyalogla bu sorun çözülmüştü ancak bu sefer tanklar şehrin karşısında dizilerek en kapsamlı yönelim gerçekleştirildi. Çünkü bu topluma diz çöktürmek onların planında zaten vardı. Bunun için toplumun direnişi karşısında hemen bu konseptlerini hayata geçirdiler. Eğer toplum direnmemiş olsa, teslim olsa, Kürtlük bitecekti. Bu anlamda Sûr ve Cizîr direnişleri, Kürt halkının iradeleşmesini ortaya koyan direnişlerdir. Bugün Şîrnex ve Nîsêbîn bu çizginin takipçiliğini yapıyor. Eğer bu direnişler olmasaydı, onlar Kürt halkını bitirme, iradesizleştirme ve şehirlerde tam hakimiyeti sağlayarak yok etmeyi esas alacaklardı. Bu anlamda Sûr ve Cizîr şahsında o bütün şehirlerde gelişen direnişlerin Kürtlüğü yaşatma bağlamında çok tarihsel bir önemi vardır. Bu direnişler Kürtlüğü var eden, Kürt'ün iradesini büyük bir kararlılık ve fedailikle savunan direnişlerdir. Bu açıdan bu direnişler, tarihimize en kahramanca gelişen direnişler olarak yer edinmişlerdir. Bu direnişlerin esas özü, devletin kapsamlı yönelimi karşısında halkın öz evlatlarının boyun eğmeden savunmaya geçmesidir. Erdoğan, "Ya baş eğeceksiniz, ya baş vereceksiniz" diyor ama Kürt toplumu baş eğecek eşiği geçmiştir. Bunun ispatı Sûr, Cizîr, Farqîn, Silopî, Nîsêbîn, Gever, Şîrnex, Dêrik ve Kerboran direnişleri olmuştur. Buradaki direnişler Kürt toplumunun gerekirse bedel vermekten kaçınmayacağını ama sömürgeciliğin bütün uygulamaları karşısında iradesini savunacağını, halk olarak varlığını ortaya koyacağını ve baş eğmeyeceğini göstermiştir.

Kısaca; Devrimci Halk Savaşı'nın şehir öz savunma direnişleri biçiminde gelişen bu boyutu, yine kırsalda gerillanın kış öncesi geliştirdiği hamlesel çıkış, belli bir düzeyi yakaladı. Kimi yerlerde tam olarak bitmeyen kış koşulları nedeniyle, gerillanın kapsamlı hamlesel çıkışı henüz gerçekleşmiş değildir. Ama buna rağmen Erdoğan'ın, "PKK'yi yendik" demesi tamamen bir psikolojik savaş söylemidir. PKK henüz hamlesini başlatmamış ki onu yenmiş olsunlar! Kürdistan'ın mevcut koşullarında bir çok yerde kar var; daha henüz kışın etkileri tümünden aşılmamıştır. Bunu sanıyorum kendileri de iyi biliyor ama buna rağmen, 'biz yendik' söylemiyle üstünlük psikolojisi taslamaya çalışıyor. Bununla Kürt toplumunu baskı altına almaya, Türkiye toplumunu ise 'biz egemeniz' havası vererek susturmaya çalışıyor.

Oysa direniş devam ediyor. Eğer yendiğini belirttiği şey şehir direnişleriyse, şehir direnişleri de devam ediyor. 'Kim yenmiş, kim yenilmiş' tespitine gitmek için verilere bakmak gerekiyor. NATO'nun ikinci ordusu olmakla övünen ve bu kadar PÖH-JÖH-vs özel güçleri bulunduğunu söyleyen, çağın en gelişkin tekniklerini kullanan bir devlet gücü 105 gün boyunca Sûr'a girememiştir. Buna rağmen başarılı olduğunu savunmak insan aklıyla alay etmek anlamına gelmez mi? Nerede başarımıştır; hangi işi başarmıştır? Şehirleri yerle bir etmiş, hakimiyet sağladığını iddia etmektedir. Zafer bu mudur? Bu, olsa olsa Pirus Zaferi olur. 400 ölü, 553 yaralı vermiş; o temelde 105 günün ardından Sûr'a girmiş ama buna 'başarı' diyor. Başarısızlığını bu biçimde örtüyor; onunla kalmayıp uyguladığı vahşi-faşizan bütün uygulamaları da bu biçimde göz ardı etmeye çalışıyor; Türk toplumunu kandırmayı arzuluyor.

Kısacası, şu anda Devrimci Halk Savaşı'nın çok önemli bir aşaması yaşanıyor. Kışın başlamasıyla birlikte devlet şehirleri kuşatarak, biraz da kış imkanlarından yararlanıp kapsamlı yönelimler gerçekleştirdi. Bunun karşısında direnen öz savunma güçleri de, -ki direniş içerisinde kendilerini organize ederek YPS adını aldılar- hendeklerin arkasında direnişi sürdürdü.

Zulme karşı baş veren ama baş eğmeyen bir direniş

Ama şimdi koşullar değişti, artık bahardır; hareket ve manevra olanakları var. Dolayısıyla şehir direnişlerini sadece hendeklerin arkasında sürdürmek yetersiz kalır. Bunu aşmak gerekiyor. Sadece hendeklerin arkasında değil; her tarafta toplumsal öz savunma direnişini örnek ve geliştirmek daha doğru olacaktır. Şimdiye kadar gelişen şehir direnişleri önemli bir düzey yakaladı. Her şeyden önce büyük bir ruh açığa çıkardı. Büyük bir direnme azmini gösterdi, bir iradeleşmeyi ortaya koydu. Şimdi ise bundan hareketle ortaya çıkan bu düzeyi daha da zenginleştirmek, bütün toplumu harekete geçirebilecek yol ve yöntemlerle direnişi sonuç alıcı kılmak gerekmektedir. Nitekim yönelim de ona doğru giden bir perspektifi esas alıyor. Bu açıdan direnişin toplumsal

ayağının yetersizliklerini görmek ve o yetersizlikleri aşmak gerekiyor.

Halkımız büyük bir direniş sergiledi. Bu direnişi Mehmet Tunçların, Pakize Nayırların, Asya Yüksellerin şahsında görmek mümkündür. Bu insanlar, Halk Meclisi'nin eşbaşkanı olan insanlar. Dağdan gelmiş kadrolar değiller ama düşmana karşı baş eğmeyip diz çökerek, bu halka büyük bir onuru bahşederek sembolleşen kahramanlar. Mehmet Tunç'un tüm dünyanın gözü önünde kullandığı sözler, Kürt toplumunun iradeleşme düzeyini açığa vuran mesajlardır. Mehmetlerin duruşu ve mesajları tarihe mal olmuştur.

Toplumumuz, AKP'nin Kürt iradesi karşısında uyguladığı vahşi yöntemlere karşı teslim olmamış, direnmiştir. Cizîr'de, Sûr'da halk Ağustos ayından Ocak ayının ortalarına kadar direndi. Evini ve mahallesini terk etmedi. Ama AKP insanlık dışı, alçak ve vahşi yöntemlerle herkesi hedefledi. Bunun yanı sıra suyu kesti, elektriği kesti, yaşam olanaklarını ortadan kaldırdı. 2 aylık bebeleri, 78 yaşındaki dedeleri, 55 yaşındaki Taybet anaları şehit etti; hem de ibret olsun diye cenazesini bir hafta sokağın ortasında bıraktırdı. Faşizmin bazı borazanları da, halkın bu direnişlere katılmadığını söylüyorlar. Bu halk 6 ay boyunca, kullanılan bütün savaş araçlarına ve en çirkef psikolojik savaş propagandalarına rağmen direndi ama yaşam olanakları tümünden kalkınca ve şehirler artık yaşanılmaz hale gelince tabii ki oradan çekildi. Bu, kitlenin bu hareketi desteklemediği anlamına gelmez. Bu kitle, Mehmet Tunçları, Asyalı, Pakizeleri ortaya çıkarmış bir kitledir. Biz halkımıza sonuna kadar güveniyoruz. Halkımız çektiği büyük acılara ve kaybettiği bütün maddi değerlerine karşın, onuru ve şerefi için bu vahşete göğüs geriyor. Bu halk, AKP rejiminin faşizan uygulamalarına boyun eğmeyecektir.

Ancak bütün bu gerçekliklere rağmen, yetersizlikleri de görmemiz gerekmektedir. Her şeyden önce taktiksel açıdan bir yenilenme süreci zaten barla birlikte gündeme giriyor. Yani sonuna kadar tek bir yöntemle direnişte ısrar etmek doğru olmaz. Değişik ve zengin yöntemlerle direnişi yaymak gereklidir. Tabii ki, bir yeri sonuna kadar savunmak bir yığıtlıktır. Belki bir kere, iki kere, üçüncü kere mesaj olması anlamında değerlidir ama bunu sürekli-

leştirme, birbirinin tekrarı olur. Bu yüzden daha değişik taktiklerle, daha değişik direniş biçimleriyle ve toplumsal hareketlerle bu süreci ilerletmek gerekiyor. Ama bunun için toplumsal alan çalışmalarını yürüten kadroların ve çalışanların da kendi yetersizliklerini görmeleri ve onu aşmaları gerekiyor. Her ne kadar sömürgeci devlet uygulamalarının pervasız bir biçimde mahallelere yönelmesi karşısında kitlenin yaşam olanaklarının ortadan kaldırılmasıyla birlikte mahallelerin boşalmasından bahsediyorsak da, burada yaşanan yetersizlikleri de görmek gerekiyor.

Halk, örgütlediğin kadar senindir

Kürdistan'da, özellikle de bu direnişlerin yürütüldüğü bütün ilçelerde, halkın bu harekete sempati duyduğu, bu hareketin tabanı olduğu bilinen bir şeydir. Halk bu hareketi ve Önderliğini seviyor, sahipleniyor. Ama biz kadrolar şunu bilmeliyiz: Biz halkı örgütlediğimiz kadar halk güç olur. Halk, örgütlediğin kadar güçlüdür; örgütlediğin kadar senindir. Şimdi büyük bir sempatiyle kitle var, fakat örgütsüz. O örgütsüz yapı zor koşullarda iradeleşmiş bir gücü açığa çıkaramaz. Bu anlamda örgütlenme zayıflıkları söz konusudur. Zamanında gereken hazırlık ve görevlerin gereğinin yapılmaması sonucu doğan boşluklar yaşanmıştır. Kitlemizin, bu hareketin arkasında olduğu kesin bir olgu olmakla birlikte, örgütlemesi gerekenlerin örgütleyip doğru mücadele perspektifiyle yönlendirememesi neticesinde yer yer dağınıklıklar yaşanmıştır. Özellikle bazı yerlerde pasif-liberal orta sınıf çizgisi etkili hale gelmiştir. Bir taraftan Mehmet Tunçlar gibi büyük kahramanlar çıkarken, öbür taraftan da kendine 'siyasi temsilciyim' diyerek herkesten önce evini kaçıranlar olmuştur. Yani öncülüğün rolünü oynamaması ve kadro ile çalışanların fedakarlıkta, mücadelenin zorluklarına karşı dayanma gücünde ve bunun öncülüğünü yapmada sergilediği yetersizlikler söz konusu olmuştur. Bu yetersizliklerin hızla aşılması, giderilmesi ve dolayısıyla sömürgeci-faşist uygulamaların hedeflediği kitleyi sindirme, geriletme yönelimine karşı kitlenin de kendi mücadele yöntemleriyle direnişi örnek geliştirmesi önemli bir görev durumundadır. Bu

görevi de gerçekleştirmek için belirttiğimiz gibi öncü kesimlerin yetersizliklerini görüp hızla aşmaları vazgeçilmez bir husustur.

Kuşkusuz mükemmel bir durumdan söz edemeyiz. Yani bütün direniş kesimleri açısından bu 9 aylık süre içerisinde ortaya çıkmış olan yetersizlikleri görmek, onları aşmak, daha doğru yol ve yöntemlerle mücadele etmek, daha zengin ve sonuç alıcı taktikleri hayata geçirmek bakımından üzerinde durulması gereken, giderilmesi gereken hususlar olduğu kadar, başarılı olan, sembolleşen, esas almamız gereken çok değerli, önemli çıkışlar ve sonuçlar da açığa çıkmıştır. Burada önemli olan husus, bu değerli-iradeleşmiş gerçeği görmek, büyük bir kararlılık ve cesaretle dönem görevlerinin üzerine yürürken, yetersizlikleri de görüp hızla aşmayı esas almaktır. Eğer bu gelişirse, Devrimci Halk Savaşı daha yetkin hale gelebilir.

Bu yeni perspektif temelinde yürütülen savaş henüz başlangıç aşamasındadır; üzerinden 9 ay gibi bir zaman geçmiştir. Yetersizlikleri vardır. Halkımız da bunu izliyor, görüyor. Önemli olan direniş güçlerinin her katmandaki yetersizlikleri görüp hızla aşarak mücadeleyi başarıya taşıracak bir düzeye getirmesidir. Tabandan ve tavandan herkesin sorumluluklarına sahip çıkması durumu yeterli düzeyde gelişirse, yetersizlikleri aşmak, daha başarılı ve daha sonuç alıcı bir hamlesel çıkış düzeyini yakalamak da mümkün olacaktır. Sürecin bu çerçevede yoğunlaşarak gelişeceğini şimdilik kestirebiliriz. Bunu belirtmek mümkündür. Burada önemli olan, sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'de de geniş kitleler tarafından bu direnişin öneminin bilinmesi; Türkiyeli sol, sosyalist, demokratik güçlerin, bütün inanç gruplarının, tüm çevreler ve kültürlerin, bu mücadelenin salt Kürt halkıyla sınırlı bir mücadele olmadığını, bunun Türkiye'nin demokrasi, eşitlik, özgürlük mücadelesi açısından, kadın özgürlüğü açısından, kültürlerin, toplumların özgürlüğü açısından çok önemli bir mücadele süreci olduğunu bilerek herkesin elinden gelen katkıyı sunmasıdır. Eğer böyle bir katkı süreci gelişirse, elbette ki, bu direniş süreci de sonuç alıcı olacaktır. ■■■

Şehitlerimizin anıları devrim ve zaferde yaşayacak

**Önderlikte somutlaşan,
kahraman şehitlerimizde
temsil edilen devrimci
militan kişilik özelliklerinin
ne olduğunu görüp
özümsememiz gerekir.
Çünkü en zor koşullarda bu
büyük direnişi onlar var etti.
Bu özellikler yoktan var
eden, zorlukları aşan,
direnişi devam ettiren
özellikler oldu. Bugün zaferi
kazandıracak özellikler de
bunlardır.**

idamını engellemek için eyleme geçen Mahirlerin şahadetinin 44. yıldönümünü yaşıyoruz. Önder Apo, bu şahadetlerin ortaya çıkardığı sonuç temelinde böyle bir yürüyüşe karar verdi, o bilince ve iradeye vardığını her zaman ifade etti. *"Denizlerin idam sehvasındaki sözleri bizim için bir emirdir"* dedi. Önderliksel çıkış, bu şehitlerin anısı üzerinden oldu.

1920'li yılların başında kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyeti demokratik ve özgürlükçü bir yapıya mı evrilecekti, yoksa faşist bir diktatörlüğe mi dönüşecekti? 12 Mart faşist darbesinin geliştiği ortam, böyle bir durumu ortaya çıkarmıştı. Bu dönemde Demokratik ve Bağımsız Türkiye için mücadele eden bu kişiler, Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan şiarını amaç edinmişlerdi. 12 Mart 1971 darbesinin, TC'yi faşist bir askeri diktatörlük haline getirmek için geliştirdiği hamleyle karşı, Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan direnişini büyük bir cesaret ve fedakarlık

ğine bu derece de inanıyorlardı, iman etmişlerdi. Hiçbir hazırlık veya imkana dayanmadılar. Koşulların olup olmadığını bile sormadılar. Bu tür kaygılara düşmeden gözü kara yürüdüler. Türkiye'de yeni bir varoluşun bu biçimde gerçekleşebileceğine inanıyorlardı. Bundan dolayı bazıları şehirden gerillacılığa başladılar. Mesela Mahir Çayan ve arkadaşları bunu yaptı. Kısa sürede 12 Mart darbesinin oluşturmuş olduğu zeminden de kaynaklı, şehirlerin böyle bir misyonu tam olarak gerçekleştiremeyeceğini gördükleri için kıra, şehirde yarattıkları birikimle yöneldiler. 1979-80'lerde PKK'nin de yaptığı gibi benzeri bir yürüyüşü yapmak istediler.

Demokratik devrimin zaferi zorunlu ve kaçınılmazdır

THKO, TİKKO, TKP/ML gibi örgütler ise kırdan başlamayı öngörüyorlardı. Kır olarak da Kürdistan dağlarını seçtiler.

Faşizme karşı direnişi bu insanlar başlattılar. Bu direnişin gerilla temelinde olmasını yine bu insanlar değerlendirdiler. Yani ilk kurşunu onlar sıktılar. Tecrübeleri yoktu. Çünkü kendilerinden önce bu işi yapan yoktu. Böyle bir bilinç ve kararlılık önderliksel çıkışın bilinci ve iradesini oluşturmadı sadece, aynı zamanda doğrusu ve yanlışıyla, başarısı ve başarısızlığıyla bu tecrübe Önder Apo ve PKK'nin daha sonraki kesintisiz yürüyüşüne büyük bir dayanak oluşturdu. Eğer onlar ve yaşadığı tecrübeler olmasaydı, herhalde PKK onlar gibi olurdu. Onların varlığı, PKK'nin bu biçimde yürümesinin temelini oluşturdu, önünü açtı. Yol ve yöntemlerini belirledi. Bu kadar iç içelik ve bütünlük var. Önder Apo'nun önderliksel çıkışı, bu denli stratejik bir bütünlüğü oluşturmaktadır. Rêber Apo, her zaman böyle bir direniş hareketi içerisinde çıktığını, direnip şehit düşen

feri zorunlu ve kaçınılmazdır. Ya kazanacağız, ya kazanacağız!

Kazanma veya kaybetme noktasındayız

Böyle bir süreçte eğer zafer kazanamaz ve mücadeleyi başarıya götürmezsek kaybederiz. Bunu çok iyi bilmeliyiz. Şimdiye kadar süren dönem bitmiştir. Artık başlangıçta değiliz. Bizden öncekiler başladılar. Bizler onların mirası üzerinden başladık. Partileşme dönemi yaşandı, gerillalaşma dönemini yaşadık, uzun bir süre demokratik çözüm siyasetinin arayışı içinde olduk. Böylesine uzun bir sürede her türlü mücadele yolu ve yöntemini kullandık. Büyük bir tecrübe ve birikim ortaya çıktı. Artık buradan bir sonucun ortaya çıkması gerekir. Mevcut olanı devam ettirmek zafer değil, yenilgi çizgisidir. Mücadele ederek yaşamak önemlidir ama bu şekilde mücadele etmek, böyle bir statüko oluşturmak ve onu tekrarlamak bir şey kazandırmaz. Dahası Kürt halkı açısından imha tehlikesini ortadan kaldırmıyor, soykırım fiziki ve kültürel olarak devam ediyor. Genel olarak ezilenler, kadınlar ve gençler açısından da kölelik, baskı ve sömürü tehlikesi devam ediyor. Özgürlük gelişmiyor, kurtuluş olmuyor, farklılıklara dayalı eşitlik, adil bir sistem oluşmuyor. Bu nedenle ne ezilenler ne de Kürt halkı bu şekilde devam edebilir. Böyle devam etmeyi istemek, yok olmayı kabul etmek anlamına geliyor. Yok olma tehlikesi ile yüz yüze olmak ve her an onu yaşama durumunu ifade ediyor. Bu nedenlerden kaynaklı artık bir sonucun çıkması gereken bir dönemi yaşıyoruz.

Böyle bir sonuca ulaşmak için 45 yıl az değildir. 'Biz daha çocuğuz, genciz, amatörüz, yeni başlamış, birikimimiz yok, bu işleri yapamayız' diyemeyiz. 45 yıllık mücadele içerisinde her şey vardır. Kesintisiz olarak sürmüş olan böylesi büyük bir birikimin derslerine dayanarak zafer kazanamayanlar, başka biçimde kazanamazlar. Bundan kaynaklı kazanma veya kaybetme denen noktadayız. Final denen süreç budur. İçine girdiğimiz sürecin temel karakteri de budur. Bunu görmek, anlamak, geçmiş ile bağını kurmak çok çok önemlidir. Yeni başlayanların elinde hiçbir şey yoktu. Ama Türkiye'yi alt üst eden, temellerinden sarsan heybette bir başlangıç yaptılar. Deniz Gezmiş dendiğinde, Türkiye titriyordu. Bir kurtarıcı gibi bakılıyordu. Toplum üzerinde büyük etkileri vardı. Bu dünyadan değil de başka yerden gelmiş gibi etki yaptı. Bunu yapanların hiçbir güç ve imkanları yoktu. Sadece doğruluğuna inandıkları bazı şeyleri öğrenip özümsemişlerdi. Onun kararlılığı ile yürüdüler. 70'lerin başındaki sarsıntı Türkiye'de böyle gelişti ve bu basit bir durum değildi. 90'lı yılların başında Kürdistan'da yaşanan sarsıntının bir benzeriydi. 'Kürdistan'da ulusal dilin devrimi oldu' diyoruz. 1970'li yılların başında ise Türkiye'de demokratik devrim ve dilin yaşandı. Hem de Türkiye'yi temellerinden sarsan bir demokratik devrim yaşandı.

Bu devrimi olduğu gibi devam ettirememek, tam sahiplenememek, ilerletmemek, zamanı geldiğinde zafere taşıyamamak birçok alanın tersyüz olmasına, devrimci ruh, bilinç ve eylemin zayıflamasına neden oldu. Şimdi Tür-

Duran Kalkan

Şahadetinin 39. yıldönümünde Haki Karer yoldaşı ve onun şahsında bütün özgürlük ve demokrasi şehitlerimizi saygı ve minnet ile anıyoruz. Böylesine büyük bir yürüyüşü başlatan, ordulaşmayı, bu kadar değer ve büyük komuta gücü yaratan Önder Apo'yu selamlıyoruz. 40. şehitler yılında Haki Karer'den başlayıp Azad ve Çekdar arkadaşlara kadar gelen bütün kahraman şehitlerimizin amacını başarma sözümüzü yineliyoruz. 40. yılda bu söz üzerinde yürümeyi esas alıyoruz. Aynı zamanda şahadetinin 43. yıldönümünde Türkiye devrimcilerinin önde gelen önderlerinden İbrahim Kaypakaya'yı da saygı ile anıyoruz.

18 Mayıs ve Mayıs ayı, hareket olarak sadece bize özgü bir direniş günü değildir. Aslında Türkiye devriminin direniş günü ve ayıdır. Bu yürüyüş 1972-73'de başladı. 72'nin 6 Mayıs, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının idam edildikleri gündü. Bu devrimcilerin 44. şahadet yıldönümlerini andık. Yine Denizlerin

ile yürüttüler. Bir yol açtılar, bir ışık yaktılar, bir başlangıç yaptılar. Faşizmi ve diktatörlüğü kabul etmemek gerektiğini, Türkiye'nin demokratik yaşama ihtiyacı olduğunu, bilinç olarak ortaya koydukları gibi pratik olarak da bunun yürüyüşü oldular. Bunun ancak büyük bir direniş ile ve büyük cesaret ve fedakarlığa dayalı olarak gelişebileceğine inandılar. Ayrışma sadece faşizm ile demokratikleşme arasında değil, devrimi gerçekleştirmede de direnişçilik ve pasifizm arasında da büyük bir ayrışma yaşandı. Bu insanlar devrimin büyük bir direniş ile gerçekleşebileceğine inandılar. Bu inançları temelinde de hiçbir tereddüt yaşamadılar.

Direniş çizgisi olarak da gerillayı esas aldılar. Hepsini gerillacılığı geliştirmeyi öngörüyordu. Aralarında en çok ayrılmaya yol açan çelişki ise; gerilla şehirde mi olmalı, kırdan mı olmalı idi. Ya da ikisinde de olmalı deniliyorsa, çelişki kırdan mı başlayacağı, yoksa şehirde mi başlayacağı idi. Bu ciddi bir ayrışmaydı ve onları örgütsel ayrışmalara, farklı örgütler kurmaya götürdü. O kadar ince eliyor, sıkı dokuyorlardı. Gerillanın başarı getirece-

"Gerillayı var edecek kırsal alan Kürdistan'dadır" dediler ve hepsinin yönü Kürdistan'a dönüktü. Deniz Gezmiş ve arkadaşları, Kürdistan dağlarına yürürken yakalandı. İbrahim Kaypakaya, Dersim'de gerillacılık yaparken yakalandı ve Amed zindanında katledildi. Sinan Cemgil ve arkadaşları, 31 Mayıs'ta Nurhak dağlarındaki çatışmada katledildiler. Mahir Çayan, Karadenizli olduğu için Karadeniz'i tanıyordu. Kürdistan ile birlikte Karadeniz coğrafyasının da değerlendirilebileceğini düşünüyorlardı. Var olan ilişkilerine dayanarak bunu öngörüyorlardı ve bundan dolayı oraya yöneldiler.

Özgürlük gelişmiyor, kurtuluş olmuyor, farklılıklara dayalı eşitlik, adil bir sistem oluşmuyor. Bu nedenle ne ezilenler bu şekilde devam edebilirler, ne de Kürt halkı bu şekilde devam edebilir. Böyle devam etmeyi istemek, yok olmayı kabul etmek anlamına geliyor. Yok olma tehlikesi ile yüz yüze olmak ve her an onu yaşama durumunu ifade ediyor. Bu nedenlerden kaynaklı artık bir sonucun çıkması gereken bir dönemi yaşıyoruz.

önderlerin yerlerinin doldurulması, amaçlarının başarılmasının gerektiği ve buna inandığını belirtti. Kendisini bu sorumluluğu üstlenmek zorunda hissettiğini, bu şekilde büyük yürüyüşe başladığını belirtti. Bu şekilde başlayan yürüyüş, Kürdistan'da değişik isimlerle ve değişik aşamalardan geçerek kesintisiz bir biçimde bugüne geldi.

Aynı mücadele bugün halen devam etmektedir. Taraflar aynıdır, çatışma aynıdır. Tabii 45 yıl önceki başlangıçtı, ama bu çatışma artık sonuç aramaktadır. Geçen süre az değildir. Bu mücadele farklı şekillerde süregelmiştir ama henüz kalıcı bir sonuç ortaya çıkmamıştır. Taraflar yenisebilmiş değiller. Zaman zaman bir tarafın geliştiği ve öbür tarafın darbe yediği, gerilediği olmuştur. Ama tam sonuç yoktur. Artık sonuç ve çözüm arandığı bir döneme gelinmiştir. Şimdilerde Türkiye'yi yönetenler "yok edeceğiz" demektir. Bu söz basit bir söz olarak görülmemeli. Böyle bir noktadalar ki, eğer yok edemezlerse, kendileri yok olacaklar. Bizim açımızdan da demokratik devrimin za-

kiye'de devrimci hareketlerin zayıf olduğunu belirtiyoruz. Ama böyle değildi, tam tersiydi. Karadeniz'de, Ege'de yüzbinler yürüyordu. Ekonomik, askeri ve siyasi yürüyüşler oluyordu. Fındık mitingi, tütün mitingi, ABD'nin 6. Filosu'na karşı yürüyüş, öğretmenlerin yürüyüşü, işçi eylemleri gibi birçok mücadele Türkiye'yi sarstı. Fakat o sarsıntıyı kalıcı bir çizgiye ve örgüt-eylem gerçekliğine dönüştürememek bugünkü duruma düştürdü. Eğer bu mücadele Kürdistan'da yürütülmeseydi, tuzla buz olacaktı. Gerisinde hiçbir emare bırakmayacaktı, öyle bir sürecin yaşanıp yaşanmadığı bilinmeyecekti. Şimdi hiç kimse Deniz Gezmiş ve diğer önderlerin adını bile anmayacaktı. Bir yanda olayın büyüklüğü var, diğer yandan devam ettirilememesinin yarattığı tehlikenin büyüklüğü var. Başlangıcı, çıkışı ve amacı büyüktür. Ama tehlikesi de büyüktür. Bunların hepsi geçmiş tarihimizin dersleridir. Bugün açısından ne ile yükümlü olduğumuzu bize gösteren, öğreten talimatlarıdır. Kendimizi anlama ve ne yapmamız gerektiğinin bilincine ulaşmamızı sağlayan temel gerçek ve değerlerdir.

Kim yaparsa öncü o olur

Halkların Birleşik Devrim Hareketi (HBDH) ile bu gerçeklikleri zafere taşımak istiyoruz. Artık zafer zamanı geldi ve geçiyor. Geç kalıyoruz. Eğer zafer imkanları doğru değerlendirilmezse, bu imkanlar erir ve ortadan kalkar. Kaybetmeyi önlemek ve bu büyük mücadeleyi, bu mücadelenin kahraman şehitlerinin amaçlarını zafere taşımak için bütün koşullar oluşmuştur. Bugünü doğru anlamak ve mutlaka zafere taşımak gerekiyor. HBDH, devrimci güçlerin birliği, demokratik ve barışçıl güçlerin blok oluşturmalarının gereği buradan ortaya çıkıyor. Bütün bu birlik ve ittifak esprileri böyle bir sürecin gereği olarak ortaya çıkıyor. Çünkü hiçbir devrim, onu örgütleyecek ve yönetecek bilinç ve iradeyi temsil eden devrimci öncülük olmadan gerçekleşmez. Bunun yanında devrimden yararı olan bütün güçleri bir araya getirip ittifaka ulaştırarak yürütmeden de olmaz. Biri diğerinin karşısı değildir. Devrimci öncülük ile devrimden yana olanların ittifakı birbirini dışlayan değildir. Tersine birbirini tamamlayan, bütünleyen özelliğe sahiptir. Bundan dolayı, öncünün gerekliliğinde ne kadar ısrarlı olmak gerekiyorsa benzer biçimde ittifakta da, devrimde çıkarı olan herkesi birleştirmekte de aynı düzeyde ısrarcı olmak gerekir. Bu konuda da iddia, irade ve çaba sahibi olmak gerekir.

Böylesine kazanma ve kaybetme ikilemini yaşadığımız bir dönemde, öncülük sorunlarını tartıştığımız gibi ittifak gerçeği de gündeme geliyor. Demokratik alanda, barış ve demokrasi bloğunu en geniş düzeyde geliştirmek için çaba harcanıyor. Bu demokratik devrimin gereği, bir ihtiyacdır. Bu olmazsa kazanma da olmaz, bu süreçte gitme başarılamaz. HBDH'nin de öyle bir misyonu var. Çok politik olmasa da, dar düzeyde iddia ve amacı olan, ideolojisi olan örgütlerin bu şekilde bir araya gelmesi de bu gerçekliği ifade ediyor. Bu gerçeklik, dönemin zafer ve sonuç isteyen bir dönem olmasından, final dönemi olmasından kaynaklanıyor. Başlangıç ittifakları ile yürümeyebilir, çıkışlar önderliksel düzeyde öncü oluşturmak ile başlayabilir. Doğrusu ve yapılması gereken budur. Ama zafere yürürken ve sonuca giderken birlik ve ittifak olur. Başlangıçta ittifak, sonuçta öncülük ihtiyacı olmaz. Öncü başlangıçta olur ve her zaman vardır. Ama öncü kendini belli bir dü-

zeyeye ulaştırdığında, kendini en büyük ittifak haline getirdiğinde zafere yürüyebilir. Bu şekilde zafer öncülüğüne kavuşabilir. Bundan kaynaklı şuan ittifaklar içinde bulunduğumuz dönemin gereğidir. Geçmişte de o kadar çaba harcandı ama ittifak yapılamadı. Demek ki şimdi dönemi ve zamanı uygundur. Bu dönemde ittifaksız olmadığını herkes hissediyor ve bunu istiyor. Bundan kaynaklı da dönemin görevlerine cevap olacak bir tutumun içine giriyor. Bu dönemde böylesine ciddi ittifaklar oluşturabilmek, devrimci sosyalist güçlerin,

Önderlik iki yıl önce, "Yaptıklarınız benim düşüncelerimin uygulanması değildir. Eğer benim düşüncelerimi uygulamak istiyorsanız, kendinizi değiştirin. Eğer kendinizi değiştiremiyorsanız, yaptığınıza sahip çıkın. Yaptığınıza Apocu çizginin uygulamasıdır demeyin" dedi. Burada anlaşılmayan bir durum yoktur. 40. şehitler yılının üzerimize yüklediği sorumlulukları derinliğine bilince çıkarıp onun gereklerini mutlaka başarıyla yapabilmemiz gerekiyor.

genel olarak demokratik güçlerin paylaşma, zafer kazanma istem, arayış ve çabalarının bir sonucudur.

Önderliksel çıkış hiçbir zaman unutulmamalıdır. 12 Mart faşist darbesine karşı, genel olarak Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan amacı ve hedefi olarak tanımlayacağımız direniş temelinde, o direnişin önderlerini kaybetmesi ve yenilgisinden HBDH ders çıkardı. Yeni bir önderliksel sorumluluk üstlenerek başlatılan direnişi devam ettirme ve zafere taşıma inancı ve iddiasıyla ortaya çıktı. Kendisini böyle bir birleşik devrim hareketi içerisinde örgütledi. ADYÖD pratiği, kesinlikle HBDH pratiğidir. Önder Apo, her zaman şunu öngördü; Türkiye halk devrimi ile Kürdistan ulusal devrimi, stratejik müttefik devrimlerdi, birleşik devrimlerdir. Birlikte zaferi öngörürler. Buna göre de Kürdistan ulusal devrimini pratikleştirmek istediği her dönemde, Türkiye demokratik devrimi ile her zaman birleştirmeyi, ittifaka kavuşturmak ve bu temelde yürütmek istedi. Her dönemin özelliğine göre bu ittifakları gerçekleştirmeye çalıştı. ADYÖD bunun ilk pratik deneyimiydi. İlk ciddi tecrübe orada oluştu. Bir öğrenim derneği düzeyindeydi ama Türkiye'nin sol sosyalist hareketlerini temsil ediyordu.

Ardından 12 Eylül faşist askeri darbesine karşı böylesine bir birleşik devrim, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi adı altında yürütmek istedi. Faşist darbe olmuştu, darbeye karşı direniş gerekiyordu. Birleşik direniş ha-

dine sol-sosyalist diyenlerin ne kadar hatası var? PKK pratiğini yürütenlerin ne kadar eksikliği ve hatası var? Dışımızda çok eksiklik varsa, biz çok iyi durumdayız dememeliyiz. Biz ne kadar iyiyiz ki, dışımızda bu kadar eksiklik yaşıyor? Demek ki bizde de eksiklik var. Bizde eksiklik olmazsa dışımızdaki eksiklikleri de gideririz. Önderlik düzeyinde eksiklik yoktur. Eksiklikler örgüt ve militanın uygulama düzeyindedir. Önderlik geçmişte de, "Ancak düşüncelerimin yüzde beşini uygulatabiliyorum" diyordu. 26 Haziran 2014 tarihli

talimatında bu oran için "Yüzde bir" dedi. Uygulamada bu kadar düşüş olduğunu gösterdi.

Evrimcilik dönemi bitti şimdi devrim yapma zamanıdır

Devrimci direniş çizgisine, gerilla çizgisine doğru bir biçimde girilemedi. Hep onun gerisinde kalındı. Ertelemeci olundu, zayıf yürütüldü, sağdan ele alındı. İlişki ve ittifaklar konusu da öyledir, bizim orada da kabahatimiz var. Başkalarının daha fazla olabilir. Ama önemli olan bizim kendi eksik ve yanlışlarımızı görerek, başkalarının da hata ve eksikliklerini düzeltmesini sağlayarak, oradan etkili sonuç çıkarmaktır. Öncü böyle olur, bunu yapamazsak öncülüğümüz lafta kalır. Başkaları yapsın da biz öncü olalım diyebilir miyiz? Kim yaparsa öncü o olur. Yapılmamışsa eksiklik vardır. Zaten koşullar bizim ile birlikte herkese dayatıyor; önemli bir olgunlaşma olmuş. Böylece ciddi bir yeni duruş ve çıkış var. Zaten birçok çevre şaşırdı ve "Şimdiye kadar ikisini bir araya getirmek mümkün olmuyorken, bu kadar örgüt birden nasıl birlik yapabildi?" dediler. Bu, koşullar ile bağlantılıdır. İçinde bulunduğumuz dönemin özelliklerindendir. Bu dönem zafer istemektedir. Ya kazanma ya da yenilgi dayatmaktadır. Orta yol ölmüştür. Ne zafer ne yenilgi, idarecilik dönemi bitmiştir. Evrimcilik dönemi bitti, şimdi devrim yapma zamanıdır. Nicelik devrimi yapma dönemi bitti, şimdi nitelik dönemidir.

Şehitler gerçeğini doğru irdeleyerek onlardan ölçü ve özellikler kazanalım. Önderlikte somutlaşan, kahraman şehitlerimizde temsil edilen devrimci militan kişilik özelliklerinin ne olduğunu görüp özümsememiz gerekir. Çünkü en zor koşullarda bu büyük direnişi onlar var etti.

Bu özellikler yoktan var eden, zorlukları aşan, direnişi devam ettiren özellikler oldu.

Bugün zaferi kazandıracak özellikler de bunlardır.

reketi böyle ortaya çıkarıldı. O dönem, direnme dönemiydi. Hareket direnmeyi planlayıp programladı. Adını da ödevlerine uygun koydu. Daha sonraki süreçte gerillayı Türkiye'ye yayabilmek, Kürdistan'daki gerilla tecrübelerinden Türkiye'deki devrimci güçlerin yetkince yararlanmasını sağlayabilmek için ikili, çoklu ilişki ve ittifaklar geliştirildi. Fakat pratikte başarılamadığına bakarak yanlış sonuç çıkarılmamalıdır. Önderlik çizgisi ve düşüncesi, Önder Apo'nun yoğun çabalarına rağmen gerçekleşmemiştir. Bunda suç ve kabahat kimdedir? Kim hata ve eksiklik yaptı? Ken-

Nitelik, devrimci öncüye ihtiyaç duyduğu kadar, en geniş ittifaka da ihtiyaç duyar. Dün iki örgüt bir araya gelemezken, şimdi bu kadar örgütün bir araya gelmesi buradan kaynaklanıyor. Sürecin mevcut örgütlerin beynine, iradesine ve düşüncesine yansımalarının sonuçlarıdır. 'Eğer faşizm Kürdistan'daki direnişi kırarsa, bizim de esamemiz kalmayacak. Ne olursa olsun bu direniş yaşatılmalı, başarıya götürülmeli' kanaatine varılmıştır. Birliğe gelen, ittifak kuran hareketlerin siyasi düşüncesi budur. Bu temelde yok olmamak, kaybetmemek, tersine kazanmanın kapı-

larını aralamak için bir araya gelmenin gerekli olduğunu görüp hissettiler ve böyle bir sonuç ortaya çıktı. Aslında bu bir sonuç da değildir, 30 Mart 1971'de Mahir Çayan'ın ortaya koyduğu direnişin bir başlangıcıdır. Kılızdere eylemi, THKO ile THKPC'nin ortak eylemiydi. Kırdı gerillaya yürürken örgütsel ayrılıklar bitti, birlikte eyleme yürüdüler. Buradan başlayan ve bugün başlangıç döneminde en üst düzeye getirerek zafer ve final dönemine taşınmayı ifade ediyor. HBDH'yi böyle görüp doğru anlamak gerekir.

12 Eylül faşist cuntasına karşı direniş, birleşik direnişti ama şimdi devrim yapma dönemidir. Onun için adı Birleşik Devrim Hareketi oldu. Artık devrimi başarıya taşımak dışında hiçbir şey devrimciliği kurtarmıyor, yaşatmıyor. O halde bu stratejik birliği, teorik olarak, taktik ve tarz olarak, eylem olarak doğru anlamak lazımdır. Bunu sahiplenmek gerekir. Böyle bir dönemde zafere yürürken, öncülüğümüzü etkin bir biçimde kullanırken, aynı zamanda Birleşik Devrim Hareketi temelinde bütün Kürdistan ve Türkiye'de devrimden yana olan tüm kesimleri birleştirip eyleme yöneltmek ile yükümlü olduğumuzu bilmeliyiz. Kazanma, başarı ve zaferin buna bağlı olduğunu hiçbir zaman unutmamalıyız. Kesinlikle bu temelde sahip çıkmalı, devrimci hamleyi geliştirirken pratiğin bu boyutunu da görerek bunun gereklerine göre hareket etmesini bilmeliyiz.

Şehitler gerçekliğini anlamanın ve özümsemenin temel esası budur. PKK, önderliklerin katledildiği yerde görev ve sorumlulukları üstlenmek üzere yeni önderliksel çıkışların yaşanmasını, başlayan direnişin düzeltilerek, büyütülerek devam ettirilmesini ifade etmektedir. Önderliksel çıkış böyledir. 1973 baharında PKK'nin çıkışına temel oluşturan ruh, irade, kararlılık bunu ifade etmektedir. 12 Mart darbesine karşı Türkiye devrim mücadelesinin etkin geliştiği süreçten 3-4 yıl sonra yeni bir mücadele süreci Önder Apo şahsında ve giderek PKK kimliğini alacak şekilde başlıyor ve yürüyor. 18 Mayıs 1973'de Türkiye

geçirmek için bir uyarı yaptıklarını ifade etti. Buna karşı cevabının ise bir yandan partileşmeyi gerçekleştirmek, yani Haki Karer'in anısını partiye dönüştürmek, partide yaşatmak olduğunu; diğer yandan ise intikam direnişini başlatmak, Haki Karer'in intikamının alınması temelinde tarihsel bir yargılama hareketini başlatmak olduğunu söyledi. Bu iki büyük kararın 40. yılına giriyoruz.

40. yıl bizden zafer istiyor

40. yıl bizden zaferi istiyor ama 40 yıl önceki gibi sadece bir intikam savaşıyla yetinmemizi mümkün kılmıyor. Tersine zafer kazanarak, faşist soykırımcı sistemi yenilgiye uğratarak Kürdistan'da özgür yaşamın önünü açan, demokratik Ortadoğu devrim yürüyüşünü başlatan bir adımı atmamızı istiyor. 40. şehitler günü ve yılının doğru anlaşılması böyle oluyor. Bu anlamıyla "Geçen yıllar söylediydi, biz şöyle anladık, şöyle eylem ve direnişler planladık ve şehitler çizgisinde yürüdük" diyebiliriz. Ama 40. yılda bunu söyleyemeyiz. 40. yılda şehitler çizgisini doğru anlamının ve uygulamanın tek yolu vardır o da zafer kazanmaktır, devrimci mücadeleyi zafer çizgisinde yürütmektir. Nasıl ki 45 yıl önce başlayan faşizm ve demokrasi savaşını, demokrasinin zaferi ile taçlandırmak için Demokratik Türkiye Devrimine yürümemiz ve zafere ulaştırmamız gerekiyorsa; Kürdistan özelinde de 40. şehitler yılında, Önderlik ve şehitler çizgisine doğru sahip çıkmanın, doğru anlamının ve uygulamanın tek yolu, devrimi zafere taşımaktır.

Önderlik iki yıl önce, "Yaptıklarınız benim düşüncelerimin uygulanması değildir. Eğer benim düşüncelerimi uygulamak istiyorsanız, kendinizi değiştirin. Eğer kendinizi değiştiremiyorsanız, yaptığınıza sahip çıkın. Yaptığınıza Apocu çizginin uygulamasıdır demeyin" dedi. Bunları çok somut olarak ifade etti. Burada anlaşılmayan bir durum yoktur. Bu gerçekliği görüp güncel sonucunu iyi çıkarabilmemiz gereklidir. 40. şehitler yılının üzerimize yüklediği sorumlulukları derinliğine bilince çıkarıp onun gereklerini mutlaka başarıyla yapabilmemiz gerekiyor. Önderlik ve şehitler gerçekliğinin militanı olmak, bu dönemde ancak bununla mümkündür. Bu anlamda nasıl ki 39 yıl boyunca şehitlerimizin anılarını yaşatmak ve intikamlarını almak için mücadele ettik, onların çizgilerini uygulamaya çalıştysak; 40. şehitler ayı ve yılının da bize ne emrettiğini doğru anlamalıyız.

Bu Mayıs ayının başından itibaren de savaşıyor ve dört parça Kürdistan'da şehitler veriyoruz. 2 Mayıs 2016'da Orta Saha komutanlığımızı şehit verdik. Düşman saldırısında Azad Siser ve Çekdar Amed arkadaşları şehit verdik. Tıpkı 39 yıl önce Antep'te yaşadığımız şahadet gibi bir olaydır. Nasıl ki o zamanki saldırı bize, 'Devrimci direnişte kararlı olun, korkmayın, yürüyün, zayıf yaklaşmayın' dedirttiyse ve bir başlangıç olduysa; şimdi de 40. şehitler ayında verdiğimiz şehitler de bize "Geride durmayın, zafer kazanın. Az ile yetinmeyin, dar kalmayın. Öyle olursanız kaybedersiniz" diyorlar. Yani kazanmazsak, kaybedeceğiz. Ne kazan, ne kaybet diye birşey yok. Son şehitlerimiz de bize bunu öğretti. Bu şahadet olaylarından çıkaracağımız en temel ders budur. Bu şahadetler bize zaferi emrediyor. Eğer bu süreçte şehitler çizgisini takip edip uygulayacağız diyorsak, bunun tek anlamı vardır; zafere yürümeliyiz, zaferi planlayıp, örgütleyip, pratikleştireceğiz. Gerisindeki her türlü plan ve pratikleşme çabası tehlikelidir. Bunu hepimiz tüm kalbimizle idrak etmeliyiz.

39 yıl önceki şahadetten Önder Apo nasıl ders çıkardı? İntikam mücadelesi

ve direnişini başlattı. Ardından bu mücadele, şehitler kervanına her yıl yüzlerce şehidi katarak kahraman şehitler ordusunu büyüttü. Hareketi büyüterek bizi var etti. Ulusal diriliş devrimini gerçekleştirdi. Her türlü zorluğa karşı mücadele azmi verdi. Her zaman, her yerde temel güç kaynağımız oldu. Bugün de Mayıs ayı şehitlerinden, özellikle de Orta Saha da yaşadığımız şahadetlerden doğru ders çıkarmamız önemlidir. Doğru ders, de belirttiğimiz çizgiyi esas almayı ifade eder. Kış boyunca düşmanın zafer kazanmasını büyük kahramanlık ile önleyen Sûr direnişinin şehitleridir ve o da bize zaferi emretmektedir. Ancak zaferle, şehit anılarının oluşturduğu çizgi hayata geçirilmiş olur.

Şehitler gerçeğini doğru irdeleyerek onlardan ölçü ve özellikler kazanalım. Önderlikte somutlaşan, kahraman şehitlerimizde temsil edilen devrimci militan kişilik özelliklerinin ne olduğunu görüp özümsememiz gerekir. Çünkü en zor koşullarda bu büyük direniş onlar var etti. Bu özellikler yoktan var eden, zor-

özümsemez, uygulanamaz' diyemeyiz. Başlangıçta, 40 yıl önce buna ulaşılmıştı. 40 yıl boyunca bir çok benzer düzey yaşandı ve eğer mücadele yenilgisiz biçimde bugüne kadar geldiyse bunlar sayesinde geldi. Demekki yapılabilmektedir. Hiçbir arkadaş, "Ancak bu kadar olur" dememelidir. Öyle demek şehitler gerçeğini inkar etmek olur. Şehitler gerçeği, en başta da Haki Karer gerçeği öyle olmadığını kanıtlamıştır. En ileri düzeyde Apocu militan olunabilir. Önderlikle ruhsal birlik yaratılabilir.

Önder Apo, "Biz bu yoldaşlarla tartışmaya gerek duymazdı. Birbirimize baktığımızda gözlerimiz ne söylendiğini anlatırdı" dedi. "Önderliği anlamadık, bilemedik; okuyoruz okuyoruz öğrenemiyoruz; bilinmeyenler var; başarısızlık ya da pratikte işleri başarıyla yapamamak anlamamaktan kaynaklanıyordu" diyoruz. Bunun gerçeğe bağı yoktur. Haki Karer gerçeği bu görüşleri yalanlamaktadır. Bu kendini kandırmaktır. Bunlara 'oportünizmin teorisi' denilebilir, başka hiçbir ad verilemez. Haki Karer'i anmak da,

Haki arkadaş bir işe el attı mı, bir yerde oldu mu, Önderlik oradaki işlerle çok ilgilenmezdi. "Şu yapılsın, bu yapılsın" diye konuşmazdı. "Yapılacak işler ortadadır, Haki bunu anlar ve bilir. Nasıl yapılması gerektiğine kafa yorar; yol yöntemini, tarzını, üslubunu bulur. İmkanlar neye el veriyorsa hepsini yapar, yarıda bırakmaz, başkasına havale etmez ve mutlaka sonuca götürür." Onun için de Önderlik, Haki yoldaşın üstlendiği işleri takip etmeye, üzerinde durmaya gerek görmezdi. Öyle işin başını tutan, 24 saat her şeyi kendi yürüten bir Önderlik hiçbir zaman olmadı. Hep yön çizdi. Genel anlayış verdi ve uygulamayı militana bıraktı. Herkes kendisi anlasın, sorumluluk duysun, kendini katsın, sahip çıksın ve yapsın, dedi. Ne kadar sahip çıkıyor, yapıyor diye görmek istedi. Partiyi böyle bir militan yürüyüş temelinde oluşturmak, örgütlemek istedi.

Bu bakımdan, 'Şu benim işim, diğeri benim işim değil yapmam! Şu şöyle yapmış ben öyle yapmıyorum! Burada

hamle temelinde yürütmek üzere tartışmalar, eğitimler başlatıyoruz; diğer taraftan siyasi askeri mücadeleyi devrimi zafere taşıyacak bir amaç ve perspektif temelinde yürütmek üzere başlangıçlar yapıyor, adımlar atıyoruz. Yeni örgütlenmeler, yeni görev ve sorumluluk alma çabası içerisindeyiz. Bütün bunlar da şehitlere söz verme temelinde gerçekleşmektedir.

İçinde bulunduğumuz dönemde şehitler gerçeğinin bize emri, şehitler çizgisinde bu dönemde yürümenin temel ölçüsü anlamayı bilenler açısından somut ve nettir. Yeterki kendimizi doğru bir eleştirel-özeleştirel süzgeçten geçirebilelim. He ölçülerimizi doğru alalım; neye göre kendimizi yargılayacağımızı, kıyaslayacağımızı doğru ele alalım Hem de eleştiri-özeleştireli keskin yapalım. Çizgi dışlıklara neşteri vurup atmaya bilelim. Muğlak, liberal, uzlaşmacı yaklaşmayalım. 'Böyle de olur' noktasında durmayalım. Devrimci keskinliği ve netleşmeyi ortaya çıkarabilelim. Bu temelde yaklaşırsak her arkadaş ne yap-

bir köye, bir dağa girse fetheder. Böyle bir tarz kazanamıyorsak çizgiyle kendimizi bütünleştirmede, çizginin zaferine inanmada zafiyetimiz vardır.

Önder Apo en son talimatında bu konuyu tarif etmek için, 'Anlayış ve irade yetersizliği' dedi. Bu da başka anlayışlarımızın olduğu anlamına gelir. Düzenin verdiği anlayışlar vardır ve onlara karşı keskin mücadele etmede zayıf ve idareci kalınmaktadır. Bu da hem devrimi, hem düzeni yaşamaktır. Ortayolculuk böyle ortaya çıkmakta, orta sınıf çizgisi böyle gelişmektedir. 'Ne zafer ne yenilgi' denen ortayol duruşu, çizgisi, pratiği buradan kaynaklıdır. Böyle bir pratik duruşa düşmek istemiyorsak devrimin zaferini göreceğiz ve bu zafere inanacağız. Kemal Pir, "Ben bu harekette zaferi görüyorum" dedi. 14 Temmuz büyük ölüm orucu bu anlayışla oldu. Anlayış böyle olmasaydı altmış gün hücre hücre erime iradesi ortaya çıkar mıydı? Ölüm var. Kalp durur, hücreler-organlar ölür, beden çürür ve fizik yok olur. 14 Temmuz direnişçilerinde bu ölüm nasıl oldu? Kalp ve beyin durmadı; onlar varken hücreler yok oldu. Bunu iradeyle, inançla yapabildiler. O büyük inanç olmasa böyle bir kararlılık ortaya çıkması mümkün olmazdı. PKK direnişçiliği böyle oluştu.

Halk ve hareket olarak 39. yılda çok büyük şehitler verdik. Kobanê'den başladı bütün Rojava'da yüzlerce şehit verdik. Ardından Cizir, Silopi, Sûr, Nisêbîn, Şirnex ve bütün diğer Kürdistan kentleri... Ama nasıl büyük kahramanlıklar ortaya çıktı? İnsanlar kendi ruhunu, varlığını Kürt halkının duygusu, ruhu, varlığı, beyni ve yüreği haline nasıl getirdi? Kendileriyle tarih boyunca gurur duyulmasını söyleyecek kadar tarihsel derinliğe ulaştılar; gelecek öngörüsüne ulaştılar. Çok eğitim görmüş değillerdi. Binbir türlü dertleri vardı, yaşam sorunlarıyla uğraşıyorlardı ama ortaya özgürlük sorunu gelince insan olarak var olmak ve özgür yaşama sorunu diğer sorunların hepsini itti ve böyle büyük düşünce ve irade gücü haline geldiler. 14 Temmuz direnişçiliği olmasaydı Cizir ve Sûr direnişçiliği olmazdı. Bu böyle büyük bir fedailik, günlere-aylara yayılmış fedailik olmazdı. Hepsini fedaice direnişler oldu. Günlük değil, aylarca süren ve sonunda zaferi garantileyen, tarih var oldukça gurur duyulacak şekilde, "Biz de var olacağız" diyen, kendi geleceğini, ölümsüzlüğünü bu kadar somutlaştıran, netleştiren kahramanca direnişler oldu. Bu direnişleri doğru anlamamız ve büyük dersler çıkarmamız önem taşımaktadır.

Şehitler her zaman ve her yerde en büyük güç kaynağımızdır. Şehitler, doğru anlamanın ve doğru yapmanın yolu, doğru yaşamın kendisidir. Bize özgür geleceği garantileyen, onun yolunu gösteren temel güç kaynaklarıdır. Dolayısıyla da şehitlerimiz zaferin garantisidirler. O halde şehitler çizgisini doğru özümseyip hayata geçireceksek garantilenmiş zaferi pratikte başarmış oluruz. Bu da 40. şehitler yılında ertelenemez bir görev ve sorumluluktur. Biz bu 2016 yılına, 40. şehitler yılına bu bilinç ve ruhla yönelmekteyiz. Ölçümüz kesinlikle budur ve bunun dışında veya gerisinde bir ölçü kabul edilemez. Böyle hareket edenlerin zafer kazanacağına inanıyoruz. Hareket olarak kendimizi bu temelde örgütleyip yürütür, halkı da seferber edersek 2016 yılını Kürdistan özgürlük devriminin ve Türkiye demokratikleşmesinin zafer yılı haline getireceğimize inanıyoruz. Bu inançla yürüyor ve kendimizi bu temelde başarıya kilitlemiş bulunuyoruz. Böyle yapacağız ve kazanacağız. Şehitlerimizin anlarına verdiğimiz söz de bu temeldedir.

■■■

Şehitler özgür geleceği garantileyen, onun yolunu gösteren temel güç kaynaklarıdır. Dolayısıyla da şehitlerimiz zaferin garantisidir. O halde şehitler çizgisini doğru özümseyip hayata geçireceksek garantilenmiş zaferi pratikte başarmış oluruz. Bu da 40. şehitler yılında ertelenemez bir görev ve sorumluluktur. Biz 2016 yılına, 40. şehitler yılına bu bilinç ve ruhla yönelmekteyiz.

lukları aşan, direnişi devam ettiren özellikler oldu. Bugün zaferi kazandıracak özellikler de bunlardır. Bunun için de hem şahadetleri hem de şehitler gerçeğini mutlaka tekrar tekrar irdelemek gerekir. Şehitler gerçeği özümseindikçe, şehitlerimizin üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukları yerine getirebiliriz. Yoksa kaybederiz. 4. Stratejik Dönem dediğimiz dönemin gerçeği budur. Bu da geçmişle kıyaslanacak bir durum değildir. Geçmiştekinin biraz aşılması da bugün için yeterli değildir.

Dönemin bizden istediklerini, dönemin özelliklerinin ortaya çıkardığı görev ve sorumlulukları doğru anlamak, bilince çıkarmak ve onları olduğu gibi uygulamak, hayata geçirmek zorundayız. Bunu yapabilmek için de kendimizi Önderlik gerçeğini özümseyen ve başarıyla uygulayan devrimci militanlar haline getirmeliyiz. Önder Apo, Haki Karer yoldaş için, "Benim gizli ruhum gibiydi" dedi. Demekki Önderlikle en ileri düzeyde kolektivizm, bütünlük oluşturulabiliyor. Bazı eleştiriler oluyor, zayıflıklar ortaya çıkıyor; bunlara bakarak, 'Önderlik çizgisine ulaşılamaz, Önderlik gerçeği

Önderlikle ruhsal birliğin yapılabileceğinin anlaşılmasıdır. Önderlik çizgisinin başarılı uygulayıcısı olunabilir. Bu kadar pratik, bu kadar düşünce ve eylem varken 'Olamaz!' demek gerçeği inkar etmektir.

Devrimci keskinliği ve netleşmeyi ortaya çıkaralım

Parti tarihine, Önderlik ve Parti gerçeğine inkarcı ve bireyci yaklaşmayalım. Bu gerçeği kendimize göre yorumlamayalım. Önderliği ve Partiyi kendimize göre tanımlamayalım. Var olan gerçekliğiyle öğrenelim, kavrayalım ve kendimizi ona katalım. Doğru katılım da budur. Diğerleri önyargıdır ve baştan yanılı yaratır. Pratikte en büyük başarısızlık kendini kandırmayla başlamaktadır. Haki Karer yoldaş için Önderlik, "Yemeyen yediren, giymeyen giydiren kişilik" dedi. "Haki Karer, herkesten önce yorganını sırtlayıp Kürdistan'ın yoluna düşen, dilini bilmediği, toplumunu tanımadığı, dağını-ovasını görmediği bir ülkeye devrim için yürüme cesaretini, fedâkarlığını, iradesini gösteren insan" olarak tanımladı.

imkan-fırsat yok, şu yapılamaz!' gibi düşünceleri ve yaklaşımları şehitler gerçeğimiz yalanlamaktadır. Pratikte bizi başarıdan alı koyan, başarısızlığın gerekçesi olan her şey bir yanılgıdır. Baştan bu yanılgıdan kurtulmak gerekir. Partiye karşı kendini savunma olmaz. Devrimci görevlere karşı kendini savunma olmaz. Yapılmamış görevler karşısında bir devrimci, yapmamayı savunabilir mi? O zaman, Apoculuk nedir? Devrimcilik nedir? Apocu hareket iş yapmama üzerine kurulsaydı ve iş yapamamanın bir gerekçesi olsaydı o zaman bir adım dahi atılamazdı. Bu yaklaşımlar Parti tarihimizi ve mücadele gerçeğimizi inkar etmektir. İnkarcılık da tasfiyecilik demektir.

Mayıs ayında şehitlerimizin çizgisinde anılarını sahiplenmek, amaçlarını başarmak için yeni başlangıçlar yapmaktayız. Bütün parçalarda Devrimci Halk Savaşı geliştirmek, özgürlük devrimini zafere taşıyacak hamleler yapmak için her türlü çalışma, ideolojik-örgütsel ve siyasi-askeri çalışmalarda yeni planlamalar yapmaktayız. Bir yandan ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesini devrimci

ması gerektiğini ve nasıl yapması gerektiğini bilir.

Önderlik ve şehitler gereğine bu temelde derinleşen kişinin ne yapacağını bilememesi, görev ve sorumluluklarını görememesi, ortaya çıkan görev ve sorumlulukları hangi tarzla, üslupla, tempoyla hayata geçireceğini bulamaması kesinlikle söz konusu olamaz. Bu konularda hatalar ortaya çıkıyorsa bilinmelidir ki, çizgide yoğunlaşmakta zayıflık, yanılı ve kendine göreliklerimiz vardır. Onun için Önderlik inanca bağladı ve, "Gerçekten durumu doğru değerlendirmiş, dönemin yüklediği görev ve sorumlulukları doğru anlamışsanız, onları başarmaya inaniyorsanız o zaman vuruş tarzınız belirlenmiştir" dedi. Böyle bir militan gittiği her yerde ne yapması gerektiğini de bilir, nasıl yapması gerektiğini de bilir. 'Ne yapayım?' diye sağa sola sormaz, bakmaz. 'Nasıl yapayım?' diye ortada muğlak, kararsız kalmaz. Ne yapması gerektiğini net görür, yapması gerekenleri nasıl yapacağını net açığa çıkarır, bu temelde de pratiğe yürür ve kazanır. 'Böyle bir militan fetheder' dedi Önder Apo. Gittiği yerde düşmanı vurur;

Mayıs ayı, Türkiye ve Kürdistan özgürlük-demokrasi mücadelesinde büyük direnişlerin sergilendiği dolayısıyla başta öncü kadrolar olmak üzere bir çok şahadetin yaşandığı bir aydır. Bu şahadetlerin başında 1 Mayıs 1977 Taksim şehitleri yer almaktadır. Ardından 2 Mayıs 1983 günü Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin yoldaşların şahadetleri gelir. 6 Mayıs 1972'de Türkiye devriminin öncüleri Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın şahadetleri vardır. 18 Mayıs günü büyük enternasyonalist-devrimci Haki Karer yoldaşın, işkencede ser verip sırmeyen İbrahim Kaypakaya'nın, Amed Zindanın bedenleriyle ateşten halka oluşturan Dörtler'in ve Müslüm Baran'ın şahadet günüdür. Dolayısıyla nice yiğitlerin toprağa düştüğü, sonsuzluğa uğurlandığı bir aydır Mayıs ayı. Adını burada sayamadığımız devrimci önderlerin şahsında tüm devrim şehitlerini bir kez daha anıyor, davalarını başarıya taşıyarak onları gerçek anlamda ölümsüzleştireceğimize dair sözümüzü bir kez daha yineliyoruz.

Bu önemli ayda şahadete ulaşan bütün devrimci önder ve militanlar, kendi dönemlerinde yürüttükleri mücadelede önemli bir rol sahibi oldukları gibi bu öncülerin şahadetlerinin de önemli sonuçlara yol açtığı tartışmasızdır. Bu şahadet zincirinde en önemli halkalardan biri de Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin yoldaşların 2 Mayıs günü yaşanan şahadetidir. Çünkü bu şahadet çok önemli bir zaman diliminde ve biçimi itibarıyla farklılık arz eden bir şahadettir.

Kürdistan'daki çatışmalı süreç ve çözüm çabaları

O dönem Başûrê Kurdistan'da ve Irak'ta bir özgürlük mücadelesi vardı. Bu özgürlük mücadelesi içerisinde Kürdistan'dan bir çok örgüt bulunurken, Iraklı örgütler de bu mücadele içerisinde yer almaktaydılar. Bu örgütlerden birisi de Irak Komünist Partisi (IKP)'dir. Irak Komünist Partisi geçmişte bir dönem Irak Baas Rejimi ile ittifak yapmış ve onun cephe programı içerisinde yer almış bir örgüt iken; sonrasında ittifakın parçalanması sonucu Baas'ın kendisine yönelmesiyle Baas'a karşı silahlı mücadele yürütmüştür. Tabii bu mücadelenin zemini olarak daha çok Kürdistan dağlarını kullanmıştır. O süreçte Kürtler arasında çatışmalı bir durum da vardı. I-KDP ile YNK, YNK ile Sosyalist Parti, I-KDP ile İ-KDP vb örgütler arasında çatışmalar söz konusudur. Bu çatışmaların yanı sıra Araplar da dahil, farklı örgütlerin birlikte cephe kurma faaliyetleri de vardı. KDP öncülüğünde CUT, YNK öncülüğünde ise CEVKAT isimli cepheler kurulmuş, bu cepheler sisteme karşı mücadeleyi esas almışlardır. Ancak bu cephelerde yer alanların isimleri açıklanınca IKP'nin her iki cephede de yer aldığı görülmüştür. Bunun üzerine KDP ve YNK, IKP'den safını netleştirmesini isteyince IKP, KDP'nin cephesinden ayrıldığını duyurmuştur. Bu durum YNK ile IKP arasında çatışmaların yaşanmasına neden olmuş ve YNK, IKP'ye dönük sert yönelimlerde bulunmuştur.

İşte böylesi koşulların yaşandığı bir dönemde Mehmet Karasungur arkadaş, hareket yönetiminin kararıyla inisiyatif alarak hem Kürtler arasında diyalog geliştirip çatışma zeminini ortadan kaldırmak, bu temelde ulusal birliğe zemin hazırlamak hem de o zaman için devam eden YNK-İKP arasındaki çatışmayı durdurmak için 3 yoldaşı ile birlikte Qendil alanına hareket etmiştir. Yanında İbrahim Bilgin ve Mehmet Ertürk arkadaşlar ile daha sonra hareketimizden kopan Mustafa yer alıyordu. Burada örgütler arası görüşme çalışmaları çerçevesinde Komünist Parti ile görüş-

Mehmet Karasungur Şehitliği-Qendil

Şehitlerimizin anısını yaşatmak davayı başarıya taşımakla mümkündür

Murat Karaylan

tükten sonra YNK ile görüşmeye gitmek üzere yer değiştirirken, YNK'lilerin kurdukları pusuda Mehmet Karasungur ile İbrahim Bilgin yoldaşlar şahadete ulaşıyorlar. YNK, bunun bir yanlışlık sonucu gerçekleştiğini ifade ederek bu iki yoldaşın cenazesini Qendil bölgesinde yaşayan Şêx Omer adında, çevrede tanınan-bilinen bir yurt-severe teslim etmiştir. Şêx Omer, arkadaşların naaşlarını yıkayarak Qendil'de bir yere defnetmiş ve bireysel eşyalarını da saklamıştır. Bu iki değerli yoldaşımızın şahadeti bu şekilde yaşanmıştır.

Yaşanan bu şahadetin iki boyutu vardır: Birincisi ulusal boyuttur. Daha baştan beri Önderliğimizin ve hareketimizin Kürdistan'da ulusal birlik ruhunu oluşturma, tüm örgütler ve parçalar arasında ulusal birliğe dayalı bir dayanışma ruhunu geliştirme çabası vardı ve bu çabanın bir tezahürü olarak Mehmet Karasungur arkadaşın inisiyatif alıp yola koyulması ve örgütler arası görüşmeler yaparak aracı olma durumu söz konusu olmuştur.

Ulusal-demokratik birlik, Apocu düşünce sisteminin daha baştan beri esas aldığı bir husustur. Bu yüzden orada örgütler arası ve Kürtler arası yaşanan çatışmayı durdurmanın sorumluluğu duyulmuştur. Bu sorumluluk gereği, böyle bir çalışma projesine ilişkin karar alınmıştır. Karasungur arkadaş yalnızca Başûrê Kurdistan'da değil, Rojhilat Kurdistan'da da Kürtler arası ilişkilerin düzelmesi için çaba sarf ediyordu.

İkinci boyut ise; IKP ile bir Kürdistan örgütü olan YNK'nin çatışmasını durdurma sorumluluğudur. O vakitler Ortadoğu'da sol denilince, Sovyetler Birliği'nin çizgisinde yürüyenler gelirdi aklı. Bunu eleştiren, revizyonist olarak gören veya sosyal emperyalizm olarak tanımlayanlar olsa da, Ortadoğu'da egemen olan çizgi, Sovyetlerin sol adına yürüttüğü çizgiydi. IKP ise bu Sovyet çizgisinin Kürdistan'daki temsilcisi gibi öne çıkıyordu. O vakitler IKP'ye adeta böyle bir rol biçilmişti. Böyledir ya da değildir; o ayrı bir konu. Fakat o dönem IKP'nin bu yönü öne çıkmıştı. Bu yüzden de bir Kürt partisinin bu partiyle çatışması, bir tür o cenahı temsil eden tüm sol bakış açısına karşı bir çatışma gibi algılanacağı için bu çatışmanın önüne geçmek gerekiyordu.

Bu da işin demokratik ve enternasyonal boyutudur. Hareketimizin ideolojisinde daha baştan beri ulusal-demokratik-enternasyonal yaklaşım etkili bir yaklaşım olduğundan dolayı, Kürtlerle diğer bir sol örgüt arasındaki çatışmayı durdurma hissiyatı öne çıkmış ve bu yüzden tehlikeli olmasına rağmen Mehmet Karasungur

öncülüğündeki birim öne atılmıştır. Bu ulusal-demokratik-enternasyonal bir görev olarak telakki edilmiş ve risk göze alınarak böyle bir çabaya girilmiştir. Mehmet ve İbrahim yoldaşlarımız bu uğurda şehit düşmüşlerdir. Yani bu şahadet, ulusal-demokratik birliği oluşturma ve komşu halklarla dayanışarak enternasyonal yaklaşımı etkili kılmaya tutumunun bir sonucu olarak yaşanmıştır.

Önder Apo'nun temel yaklaşımı bu olduğu için YNK tarafından bir yanlışlık sonucu gerçekleştirildiği belirtilen bu şahadet hareketimiz tarafından problem yapılmamış, önemli olanın demokratik birlik ve enternasyonal dayanışma olduğu vurgulanmıştır. Gerçi yapılan bu fedakarlığı, bu büyük devrimci sorumluluğu, o zamanki IKP yönetimi doğru telakki etmemiştir. Daha sonra bizzat bu parti tarafından Hozan Sefkan arkadaşın da içinde olduğu 8 yoldaşımız Haftanın'de şehit edilmiştir. Yani o vakit Kürdistan'ın çeşitli yerlerine yerleşerek kendini Sovyetlerin temsilcisi, dolayısıyla bölgenin en büyük solcu gücü gibi gösteren IKP'nin zaman zaman Kürt örgütlerine bu biçimde el atan, onlarla çatışarak onları bütün dünyadaki komünist hareketler içinde teşhir eden bir rol oynama durumu da vardı. Kuşkusuz olumlu kimi yönleri de olmuş olabilir ama, böyle bir rol oynama durumu da söz konusu olmuştur.

Kürtlerle sol-komünist çevrelerin karşı karşıya gelmemesi adına Mehmet Karasungur arkadaşın araya girmesi, kendi başına önemli bir özveri, bir enternasyonal çaba, ulusal-demokratik bir duruştur. Bu her iki arkadaşımızın bu yolda çaba gösterirken şahadete ulaşmış olmaları, bu şahadetlerin önemini göstermektedir. Üzerinden 33 yıl geçmiş olsa da, hareketimizin ulusal-demokratik, birliğe dayalı enternasyonal tutumunu çarpıcı bir biçimde yansıtan bir eylemin içerisinde bulunulurken yaşanan bu şahadetler unutulmayacaktır.

Kürdistan gerillasının ilk komutanı: Mehmet Hoca

Mehmet Karasungur arkadaş, Bingöl TÖB-DER başkanı iken, Mehmet Hayri Durmuş arkadaşla tanışmış ve Hayri arkadaşın ikna etmesi sonucu hareketle ve Önderlikle tanışarak özgürlük mücadelesine katılmış bir arkadaşdır. Çok candan, öne atılan, cesur, girişimci yönleri öne çıkan, gözü kara bir biçimde mücadeleye atılan, bu anlamda öncü bir devrimci duruşu pratikleştiren bir arkadaşdır. o günden bugüne kadar gelen silahlı mücadelede başlangıç anlamında önemli

katkıları olmuş bir komutandır. Bilindiği gibi hareketimizde askeri komutan olarak öne çıkan Kemal Pir arkadaşdır. Fakat Kemal Pir arkadaşın '78'in sonunda, Maraş Katliamı sürecinde yardıma giderken tutuklanması nedeniyle onun bu misyonunu Mehmet Karasungur arkadaş sürdürmüştür. Mehmet Karasungur arkadaş, mücadele tarihimizin ilk ve en önemli direnişlerinden olan Hilvan Direnişi'nin komutanlığını yapmıştır. Hilvan'da ilk 9 kişilik silahlı birimi kurup bu birime komutanlık yapan bir askeri militan ve komutandır. Bu açıdan, Kürdistan'daki gerillanın ilk komutanıdır. Zaten daha sonraki Filistin-Lübnan sürecinde oynadığı rol, yürüttüğü çabalar, geliştirdiği ilişkiler, yine Mahsum Korkmaz (Egîd) yoldaşla birlikte 1982'nin başında ülkeye giden ilk birimin içinde yer alması, ülke zemininde geliştirdiği ilişkiler, KDP'yle, YNK'yle, farklı güçlerle askeri mücadelenin zeminini yaratması, kamplar oluşturmaları, bütün bu süreçler boyunca Mehmet Hoca'nın oynadığı öncülük ve komutanlık rolünün sonuçlarıdır. Karasungur arkadaş, cesaretiyle, gözü pekiğiyle ve atik duruşuyla, Siverak direnişinin ilk eyleminden tutalım, hareketimizin sonraki ilerleme sürecinde beliren ilk komutanlık vasıflarını yerine getirerek tarihteki haklı yerini almıştır. Dolayısıyla Mehmet Karasungur arkadaş, mücadelemizde, özellikle de silahlı mücadelenin Kürdistan'da ilk adımlarının atılıp oturtulmasında, önemli yeri olan bir devrimci önder, bir komutandır.

Kararlı bir militan: İbrahim Bilgin

İbrahim Bilgin arkadaşın, kararlı-fedalice duruşu ve yetkin komutanlık özellikleri daha o dönemde ön plandaydı. Hem pratik süreçte göstermiş olduğu fedakarlık ve cesaret hem de daha Lübnan kamplarında birim komutanlığı yaptığı süreçlerde sergilediği çaba, yine Lübnan sahasında gelişen kimi eylemlerde yaptığı öncülük, gösterdiği cesaret ve daha sonra ülkeye dönüşteki örgütsel-askeri duruşu, onun hareketimiz açısından ne kadar parlak bir gelecek vaat ettiğini gösteren sonuçlardır. Çok değerli, kararlı bir militan ve komutandı.

Her iki arkadaşın da bu biçimde şahadete ulaşması, o zaman için hareketimiz açısından ciddi bir kayıptı. Çünkü nitelikli, gözü pek, öncü komuta düzeyi anlamında şahadetleri bir boşluk yaratmıştır. Bu anlamda ağır bir kayıp olmuştur. Hem İbrahim arkadaşın sorumluluk düzeyi, yine gelecek vaat etmesi hem de Mehmet arkadaşın öncülük misyonu, onun askerlik

ve diplomasi alanlarında göstermiş olduğu yüksek performans, özveri, güven ve ikna edici tarz, onların etkili bir rol oynama durumunu beraberinde getirirken, bu durumdan kaynaklı şahadetleri de hareketimiz açısından önemli kayıplar oluyordu.

Yaşanan bu şahadetten sonra, hareket olarak arkadaşlarımızın mezarını bulup naaşlarını uygun bir yere kaldırmak istedik. Ancak bütün çabalarımıza rağmen arkadaşlarımızın naaşının saklı olduğu yeri tespit etmeyi bir türlü başaramadık. Ta ki 2000 yılına kadar.

2000 yılında Qendil alanının gerillanın denetimine geçmesi ardından Şehit Xebat Dêrik arkadaş Balayan bölgesinin komutanlığına görevlendirilmişti. Xebat arkadaş o dönem yaptığı araştırma sonucu, değerli bir yurtsever olan Şêx Omer ile tanışarak arkadaşlarımızın naaşlarının yerini tespit etti. Zaten Şêx Omer, naaşları kendi denetiminde olan bir yerde muhafaza etmiş, uygun bir yere defnetmişti. Şehitlerimiz 2001 yılında, defnedildikleri yerden askeri bir törenle alındı ve şimdi Qendil'de bulunan Mehmet Karasungur Şehitliği'ne götürüldü.

Burada iki çarpıcı ayrıntıdan söz etmek gerekiyor: Birincisi, naaşlar alınırken, üzerinden 18 yıl geçmiş olmasına rağmen, tabut içerisinde Mehmet Karasungur arkadaşın saç, kafa, beden bütünlüğü halen duruyordu. Özellikle saçlarından, onun Karasungur arkadaş olduğu anlaşıyordu. Bu çok dikkat çekici bir şeydir.

İkincisi ise, o olaydan sağ kurtulan iki arkadaş, Şêx Omer naaşları defnedeceği zaman Karasungur arkadaşın içinde bulunduğu tabutun üst kapağına büyük harfler ve yağlı boya ile "Bijî Têkoşîna Azadî û Serxwebûnê! (Yaşasın Özgürlük ve Bağımsızlık Mücadelesi!)" ve "Bijî Enternasyonalîzm! (Yaşasın enternasyonalizm!)" sloganlarını yazmışlardı. Yazı, olduğu gibi okunuyordu. Bu tabut kapağı, ileride tarihe mal edebilmek için çok sağlam bir şekilde ambalajlanarak korumaya alındı. Sloganı yazan arkadaşlardan biri olan Mehmet Ertürk, '85 yılında Serhat eyaletine düzenlendi ve Ağrı Dağı'na giden ilk gerilla birlikleri içinde yer aldı. Orada çok büyük bir direniş göstererek şahadete ulaştı.

Yazılan bu sloganlar, şüphesiz hareketimizin ulusal-demokratik-bağımsızlıkçı tavrı ile enternasyonal tutumunu ortaya koyan sloganlardır. Hareketimiz kuruluşundan bugüne kadar bu olgular üzerinde yürümekte ve devrim mücadelesini geliştirmektedir. Bu anlamda yazılan sloganlar, arkadaşlarımızın o dönemde hedefledikleri olgulara ne kadar kilitlendiklerini gösteren çarpıcı bir husustur.

Kürdistan Özgürlük Hareketi bugün, Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilginlerin uğruna şahadete ulaştığı ulusal, demokratik, birliğe dayalı çabalarda, yine bölge halklarıyla dayanışma ile enternasyonal faaliyetlerde ısrar eden bir pozisyonadadır. Gerek Kürtler arası kurulması arzulanan ulusal bir birlik çabası; gerek Türkiyeli sol-sosyalist-demokratik güçlerle geliştirilen birlik; gerekse de Suriye'de değişik demokratik güçlerle geliştirilen birlik-dayanışma, hakeza Irak, İran ve uluslararası düzeydeki bütün demokrasi güçleriyle birlik ve dayanışma politikamızın bugün de daha etkili bir biçimde devrede olmasının esasında mücadelemizin başlangıcına dayanmaktadır. Bu yoldaşlarımız bu yolda şahadete ulaşmışlardır. Onların takipçileri olarak bizler, hem enternasyonalizm anlamında bütün ilerici, demokratik güçlerle dayanışma hem de ulusal demokratik birliğin tüm Kürdistan parçalarında etkili hale gelmesi için çabamızı yükselterek bu yoldaşlarımızın anısını yaşatabiliriz.

Bu inanca bir kez daha Mehmet ve İbrahimlerin şahsında tüm mayıs ayı şehitlerini anıyorum.

Şehid Namirin!

Sykes-Picot Antlaşması'nı 100. yılında ortadan kaldıralım

Özgür Demokratik Kürdistan'ı kuralım

Kasim Engin

Sykes-Picot antlaşması 16 Mayıs 1916 yılında İngiltere ile Fransa arasında gerçekleştirilen, adını görüşmeleri yürüten İngiliz Sir Mark Sykes ile Fransız George Picot'dan alan ancak Rusya'nın da bir şekilde içinde, kıyısında, köşesinde yer alarak dünyanın paylaşımında pay kapmaya çalıştığı antlaşmanın adıdır.

Sykes-Picot Antlaşması, Rusya'da devrimi yapıp iktidarı ele geçiren Sosyalist Sovyet hükümeti tarafından, Çarlık idaresinin yapmış olduğu tüm gizli antlaşmaları dünya kamuoyuna açıklamasıyla deşifre olup açığa çıkarıldı. Bu antlaşmaya göre Rusya'ya; Erzurum, Trabzon, Van ve Bitlis vilayetleri; Fransa'nın payına Aladağ, Kayseri, Akdağ, Yıldızdağ, Zara, Eğin, Harput ile Adana, Antep, Urfa, Mardin, Diyarbakır, Lübnan kıyıları ve Musul; İngiltere'ye ise Bağdat dahil güney Mezopotamya ile Hayfa ve Akka limanları düşüyordu.

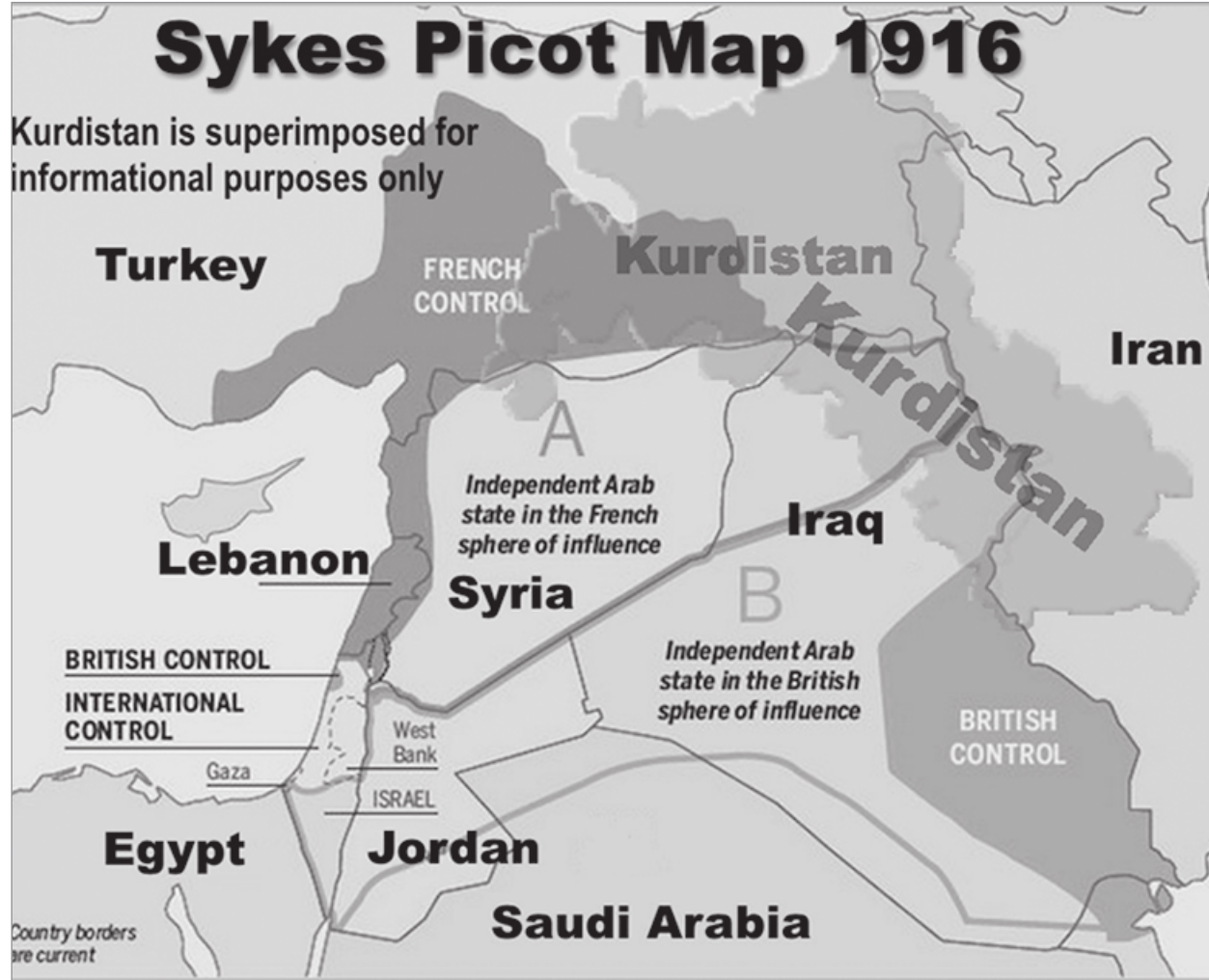
Antlaşmaya göre Fransa ve İngiltere kendilerine ayrılan bölümlerde 'Arzu ettikleri ve Arap devleti ya da Arap devletler konfederasyonu için uygun olduğunu düşündükleri' idareyi kurabileceklerdi. İskenderun serbest liman olacak, Kudüs ve Filistin ise ayrıntıları daha sonra tespit edilecek uluslararası bir statüye kavuşturulacaktı. Antlaşma esas itibarıyla Almanya ve Rusya'nın ileride Hindistan yolunu tehdit etmesini önlemek için hazırlandı. Çünkü o yıllarda Arap Yarımadası'ndaki petrol varlığı bütün boyutları ile ortaya çıkarılmış değildi.

Sykes-Picot Antlaşması'nda Kürdistan'ın durumu ise şöyle ele alınır: Bilindiği üzere zemini çok önceden misyonerler aracılığıyla hazırlanan Suud'un Mekke Şerifi Hüseyin ile İngilizler arasında birçok görüşme ve antlaşmanın yapıldığı sır geçmiştir. Osmanlılara karşı savaşacak olan Suudlara kralıklar teklif edilecektir. Yani Arap elitleri devletsel statüye kavuşacaktır. Doğaldır ki Araplara statü verildiğinde Kürtler bu işin dışında kalacaklardır. Nitekim olan da budur.

Somut olarak 1921 Kahire Konferansı'nda Kürtlere statü tanınmayacağı tamamen netleştirilmiştir. Bu karar öncesinde emperyalistlerin konuyu birçok kez tartıştıklarını ancak net bir karara gitmediklerini daha sonraki Sevr Antlaşması'ndan öğreneceğiz.

1. Dünya Savaşı'nda Osmanlı İmparatorluğu'nun müttefikleriyle beraber resmen yenik sayılması sonucunda bölünüp parçalanmayı kabul eden antlaşmayı imzalamasıyla birlikte, Kürtler açısından da yeni bir dönem başlamış oldu. 30 Ekim 1918 Mondros Mütarekesiyle Ermeni ve Kürt halkının statüsünün ne olacağını da gündem olması ile beraber Kürt elitlerinde de ciddi bir canlanma ve arayış gelişir. Unutmayalım ki, Mondros Ateşkes Antlaşması'yla esasta Osmanlı belli düzeylerde zaten teslim alınmıştı. Ordusunu neredeyse silahsızlandırdıkları gibi bu antlaşmaya Osmanlıların uymaması

Yaşanan gerçekleri dikkate alarak ve tarih momentumunun tam da devrimci durum momentumu olduğunu bilerek, Sykes-Picot'u bir an önce sadece aşmak değil, tümten ortadan kaldırarak **Özgür ve Demokratik bir Kürdistan'ı yaratacak temelde bir yaşam ve irade duruşunun sahibi olmak, her özgürlükçü Kürdün ve Kürdistanlının temel görevi ve duruşu olmalıdır.**

durumunda ise zaten kendilerine her türlü müdahale hakkını 7. madde de saklı tutmuşlardı.

Bilindiği üzere İngiltere'nin 1. Dünya Savaşı esnası ve sonrasında en çok uğraştığı husus Musul eyaleti olmuştur. Bugünkü Irak o zamanlar üç eyaletten müteşekkildi. Bunlar; Musul, Bağdat ve Basra eyaletleriydi. Irak'ın daha doğrusu Kürdistan'ın en çok petrol barındıran sahası Kerkük şehri de Musul eyalet sınırları içerisinde yer almaktaydı. İngiltere Musul eyaletini almak için her türlü hileyi kullanmaktan -ki bu hilelerin arasında şantaj, tehdit, blöf, yalan, gözdağı vb her zaman vardı- çoğu zaman ise diplomatik dillin en nazik biçimini kullanmaktan da geri kalmadı. Ki, İngilizler bu işin ustasıdır.

Ezcümle İngiltere, Musul'u almak için gerçekten de büyük uğraş verdi. Bunun için sayısız toplantı, konferans, kongre ve antlaşmalar yapıldı. Osmanlı'nın teslimiyetini ifade eden Mondros Mütarekesi, dünyanın nasıl paylaşılacağına dönük ise San Remo, Sevr, Paris, Londra, Ankara, Kahire, Mudanya, Lozan toplantıları ve 5 Haziran 1926 tarihinde yine Ankara Antlaşması bu girişimlerin somut sonucu olarak ortaya çıktı.

Bu konferansların, antlaşmaların ve toplantıların en meşhur ve bilineni 10 Ağustos 1920 de Sevr'de yapılan konferanstı. Bu konferansa göre Kürtlere kimi vaatler, Ermenilere Ermenistan vatani, Yunanlara Ege'nin bir kısmı, İtalyanlara Akdeniz, Fransızlara bir kısım Kürdistan toprağı ve yine

Ruslara tahsis edilmiş yerler vardı. Türklere ise Ankara ve Konya'nın ayazı bırakılmıştı.

Gerçekten de tüm taraflar bunun böyle olacağına inanarak yaklaştı. Nitekim 1921 yılının Ocak ayında sonuçlanan Paris Konferansı'nın sonuçları da bu kararları tasdik eder nitelikteydi. Mart 1921'de Londra'da gerçekleştirilen konferansın sonuçları da benzerdi. Ancak tarihle uğraşanlar da bilir ki, Sevr kararları alınırken ya da Sevr gerçekleştirilirken büyük hile ve aldatmalar yaşanmıştır. Şöyle ki; Sevr Antlaşması William Eagleton'un sözleriyle, 'Daha imzalandığı anda ölü doğmuş bir metin'den başka bir şey değildi. Devamlı, "Çünkü tarih M. Kemal tarafından farklı yazılmaktaydı" demektir. Hakeza Amerikalı Diplomat George Kennan, "Gelecekte yaşanacak büyük trajediler, söz konusu antlaşmalarda şeytanın eliyle yazıya dökülmüştü" sözünü boşuna söylememişti.

Sevr Antlaşması Türklere yapılan bir şantaj ve tehditti

Sevr'in gerçek manada büyük bir aldatmaca olduğunu Londra'dan M. Kemal'e gönderilen mektuplardan da anlamak mümkündür. İngilizler, 'Eğer İstanbul Boğazı ve çevresi ile Musul-Kerkük'ten vazgeçilirse, Sevr kararlarının iptal edileceğini' mektuplarla muhataplarına iletilmişlerdi. Tarihsel gerçek şu ki; Sevr Antlaşması Türklere yapılan bir şantaj ve tehditti. 'Eğer rahat durmazsanız, eğer Musul'u vermezseniz,

Türkiye'yi sekize böleriz' mesajıydı. Yoksa Kürtlere ya da Ermenilere verilen sözlerin tümü -gerçek manada- içi boş, hatta yalan ve aldatmadan ibaretti. Büyük güçler her zaman olduğu gibi büyük oynayarak desiselerini uygulamışlardı.

Londra'nın ardından gerçekleştirilen Kahire Konferansı'nda ise Türklere daha ileri düzeyde sözler de verildi. Bu sözlerle Türklere çok ikna olmayınca, 'Kürt kartı' yeniden tedavüle konuldu. Türklere Musul Eyaleti'ni vermeye ikna edene kadar da bu oyun sürdürüldü. Bu arada Mudanya'da Türklere güven vermek için Yunanlıları Türkiye'den çıkmaya ikna ettiler. Kürtleri hem bir koz olarak kullandılar hem de çok sayıda vaatle Kürtleri devre dışı bırakacaklarının sözünü de verdiler. Lozan işte tam da bu tutumun antlaşmasıydı. Resmi olarak ise bu durum 5 Haziran 1926 tarihinde gerçekleştirilen Ankara Antlaşması'yla sabitlendi. Ankara Antlaşması'nın iki temel sonucu oldu: İngiltere Musul Eyaleti'ni alırken, Türklere ise 'Kürtleri istediğiniz gibi katledebilirsiniz' açık çek verildi.

Nitekim Şêx Said İsyanı ardından geliştirilen Şark Islahat Planı, İzale-i Şekavet ile Takrir-i Sükûn kanunları özü itibarıyla Kürtlerin tasfiye edilmelerinin belge ve kararları iken, 5 Haziran 1926 Ankara Antlaşması ise buna meşruiyet sağlayan devletlerarası belge ve antlaşmaydı. Olan biten bir cümle ile şudur: **'Musul ve Kerkük'ü aldılar, Kürtleri de sattılar!'** Tam da onların kapitalist dünyasına uygun bir alışveriş oluyordu.

20. yüzyılda statüsüz bırakılan halkların başında Kürtler geliyor

Yüzyıl önce gerçekleşen durumun özeti böyle ifade etmek eksik de olsa amaç tarihi doğru yorumlamaktır. Evet, Musul Eyaleti alındı, Kürtler ise satılarak katliamlara ve soykırımlara uğramasına cevaz verildi. Tam 90 yıl bu dehşet verici katliamlar ve soykırımlar sürdü-rüldü. Tarihin gizlenmeye çalışılan hakikati böyle olsa da bu makus tarihin PKK'nin devrimci müdahalesiyle adım adım değiştiğini gururla söylemeliyiz. Bugün bölgemizde olup bitenler yüz yıl önce oluşturulan statülerin yıkılma sürecidir. 16 Mayıs 1916 yılında Sykes-Picot ile paylaşım kaskacına alınan Ortadoğu halkları ve coğrafyası, 10 yıllık bir tartışma sürecinin ardından Haziran 1926 tarihinde, bugünkü statükoya kavuşmuş ve şimdi kendi kaderini yeniden ve bizzat kendi elleriyle yazma döneminde.

Statüsüz bırakılan halkların başında Kürtler geliyordu. Kürtler gibi Ermeniler ve Asuriler de benzer bir kısaç altına alınmışlardı. Kürtler son yüz yılda belki de tarihlerinin en karanlık çağını yaşamak zorunda kaldılar. Kürtler bu saldırılara ve yok sayılmaya karşı büyük direnişler gösterecekler de -oluşan devletlerarası statüden kaynaklı- direnişlerini siyasal olarak taçlandırmada sonuç alamadıkları gibi her direnişleri ardından daha büyük kırımlarla yüz yüze kalmışlardır.

Yüz yıl önce oluşan devletlerarası statü büyük direnişlerin ardından kısmen sarsılmış olsa da sonuç alacak bir siyasal duruşun önünü aynı emperyal güçler hep almışlardır.

Unutulmamalı ki, 1984 15 Ağustos Atılımı'na dayatılan 1985 yılındaki NATO müdahalesiydi. 1992 yılında Botan-Behdın Savaş Hükümeti'ne dayatılan, ihanetçi-işbirlikçi Güney Savaşıydı. 1993 yılında ateşkeslerle siyasal sürecin önu açılarak geliştirilmek istenen çözüm ise Özal'ın öldürülmesiyle Gladio müdahalesine maruz kaldı. 1998 yılında Önderliğimizin Avrupa ve dünyaya açılmasına yanıt, devletlerarası büyük kor-san kompleksu oldu. 2003 yılında Hareketin sunduğu büyük barış fırsatı tasfiyecilerin piyonluğu, hegemonik güçlerin aktörlüğünde yapılan müdahaleyle heba edildi.

Dikkat edilirse Özgürlük Hareketi büyük siyasal hamlelerle Sykes-Picot ile oluşturulan Kürtleri yok sayma politikalarını kırmaya çalıştıkça, uluslararası hegemonik sistem ise kendi oluşturduğu statükoyu korumak için her türlü kor-sanvari yöntemle bunu berhava etmeye çalışmaktadır. Bu aynı zamanda kültürel soykırımı sürdürmekte ısrar eden kapitalist hegemonik sistem ile kültürel varlığını bütün hakikati ile yaşamak isteyen demokratik sistemin ideolojik-politik-sistemsel çatışmasıdır.

PKK öncülüğünde mücadelesini sürdüren demokratik uygarlık sistemi karşısında zorlanan kapitalist modernite güçleri 90'lı yıllarda, 'Yeni Dünya Düzeni' adı altında bir reorganizasyona giderek statükoyu korumak istediler. Bu kâfi gelmeyince bu kez de, 'Büyük Ortadoğu

Projesi-BOP' adı altında stratejilerini revizyona tabi tutarak kontrollerinin dışına çıkma eğilimi gösteren Ortadoğu'ya müdahale etme ihtiyacı duyular. Hegemonik uygarlık güçleri özellikle 'Arap Baharı' ile birlikte yüzyıllık klasik politikaların artık sonuç vermediğine tanık oldular. Radikal İslam tehdidi küresel çıkarlarına karşı en büyük tehdit olarak yayılma ve iktidar oluşturma sürecine girdi. Bu duruma müdahale etme ihtiyacı doğası gereği 40 yıldır bu coğrafyada büyük savaşın ve büyük mücadele veren Kürt Özgürlük Hareketinin çabaları ve çıkarlarıyla buluştu.

Bunun başlıca sebebi hem devletlerarası güçlerin -elbette ki kendi çıkarları için- değişim istemeleri hem de Ortadoğu'da neredeyse tek değişim isteyen güç olarak Kürt Özgürlük Hareketi'nin olmasıdır. Bu somut objektif duruma bir de küresel hegemonik güçlerin DAİŞ ve diğer radikal dinci örgüt ve çetelere karşı müdahale istekleri de çıkınca süreç daha da hızlanmıştır. Ancak sonuç itibarıyla, değişim isteyen küresel güçlerin reel politika gereği PKK'nın kapısını çalması kadar normal bir şey olamaz. Bu çekişme-ortaklaşma şimdilik konjonktürel gibi görünebilir ancak Özgürlük Hareketimiz Önderliğin perspektifleri doğrultusunda kazandığı mevzileri sağlamlaştırdıkça yeni Kürt realitesini tanıma konusunda daha ileri yaklaşımlar da gelişecektir.

Buna en iyi örnek Rojava Direnişi ve kantonal sistemi gösterilebilir. Kapitalist sistemin oluşturduğu ulus devlet modeli Rojava Devrimi ile birlikte adım Kürtler açısından bir aşılma yapılmaktadır. Kaldı ki, hegemonik sistem henüz 1990'larda 'Yeni Dünya Düzeni' adı altında bölgede ulus devlet ve diktatörlerin tekçi rejimlerinin devlet üstü sermayenin yayılması önünde engel olduğuna kanaat getirdiklerinden, Ortadoğu'da bazı değişikliklere gitmek istemişlerdi. En belirgin müdahaleye ise 2003 yılında Saddam'ı devirme süreci ile başlanmış ve 2010'lu yıllara doğru neredeyse tüm Arap dünyasına bu müdahaleyi yayma çabası içine girmişlerdir.

Önder Apo, Ortadoğu Savunmasında bu süreci aşmanın üç çizgisini şöyle dile getirmektedir:

"Birincisi; eski statükoyu korumaya çalışanlar, 1. ve 2. Dünya Savaşlarından sonra yapılanırlan bölge ülkeleri, siyasi ve ekonomik olarak ulus-devlet modelinde ısrar etmek isteyenler..."

İkinci senaryo; ABD'nin ağırlığı altında yeniden yapılanmadır. İngiltere ve Fransa'nın 1. Dünya Savaşı sonrasında yaptıklarına benzer bir uygulama tasarlanmaktadır...

Üçüncü senaryo; bu gereksinime yanıt verme temelinde geliştirilecektir. Başat, hegemon gücü kendisi olmak koşuluyla, her iki tarafa uzlaşmayı dayatacaktır..."

Küresel güçler Kürtlerin katledilmesine göz yummaktadır

Güncelde yaşanan işte bu çizgilerin büyük mücadelesidir. "Düzenlenme aralıkları kaos anları olarak ölüm gibi gelse de yaşamın gerçekleşmesi için zorunlu gibi görünmektedir" tespiti tam da içerisinden geçtiğimiz an'dır. Bir ek olarak belirtmek gerekiyor ki, ulus-devletçi çizginin giderek DAİŞ türü çetelerin İslami renkle kendilerini dışarıya vurmaları bu süreci daha da hızlandırmaktadır. Egemen güçlerin politikalarını güncel konjonktür açısından en iyi formüle eden sözler, "Başat, hegemon gücü kendisi olmak koşuluyla, her iki tarafa uzlaşmayı dayatacaktır..." diye dile getiren Önder Apo'nun sözleridir.

Küresel güçlerin hem Rojava politi-

kalarını hem de Musul'da ne amaçladıklarını anlamak ve buna karşı donanımlı olmak gerekiyor. Bunun yolu, Önder Apo'nun yıllar önce öngördüğü gelişmeleri iyi analiz ederek hızlı hamlelerle buna yanıt vermek ve Önderliğimizin güncel olarak ifade ettiklerini iyi anlayarak an be an yaratıcı politikalar geliştirmekten geçmektedir.

Hegemonik güçler Rojava'da bir şekilde kendi çıkarlarını sağlama almak için DAİŞ'e karşı desteklerini şimdiye kadar sürdürmüşlerdir. Koalisyon güçleri, özelde de ABD askeri güçleri, DAİŞ çetelerine karşı önemli katkı sunmalarının yanı sıra TC devletinin saldırılarının da önünü şimdiye kadar almayı bilmişlerdir. Buna bir şekilde Rusya'nın rolünü de eklemek yanlış olmaz. Ancak bunun böyle devam edip etmeyeceği, Rojava Devrimi'ni geliştiren demokratik güçlerin

Özgürlük Mücadelesi sonucu yüz yıllık statüko çatırdamaktadır. Kürt halkının bu yeni stratejik sürece özgür demokratik bir Kürdistan'ı sığdırma şansı her zamankinden çok daha fazladır. İlişki-çelişki diyalektiğini doğru değerlendirecek olan Kürtler bu kez kendi kaderlerini kendi elleriyle belirleyecek örgüt ve önderliğe sahipler.

politik-devrimci durumlarına bağlıdır. Rojava'yı kendi çizgilerine, özelde de KDP çizgisine çekmek için küresel güçler çok zorlayıcı olacaklardır. Bunu yapamadıklarında ise kapitalist modernist liberal kültürün tüm 'yeteneklerini' devreye koyarak içeriden devrimi etkilemeye çalışacaklardır.

Bu bağlamda Rojava Devrimi'ni sağlamak Rojava Devrimi'ni gerçekleştirenlerin başta Önderlik çizgisinde ideolojik, politik ve felsefik duruş ve yeteneklerine bağlıdır. Bunun için Rojava'nın demografik durumunu da gözeterek demokratik ulus çizgisinden şaşmadan, halkların ortaklaşmasını her türlü milliyetçi, dinci, bilimsel, cinsiyetçi yaklaşımlara düşmeden sağlamanın önemini altını çizerek belirtmeliyiz.

Benzer sözleri Musul'da geliştirilmek istenen operasyona ilişkin de söylemek mümkündür. Musul'u bir 'Ali Cengiz oyunu' ile TC -daha doğrusu AKP-Sünni güçlerin elinden alarak DAİŞ'e 2014 yılında teslim etmişti. Buna bir de son zamanlarda Başika'ya yerleştirilen TC askeri güçleri de eklenince, TC devletinin Musul'u yeniden aynen 100 yıl önce kullandıkları gibi bir koz olarak sahaya süreceklərini görmemek tek kelimeyle körlük olur. Nasıl ki, Musul'u o zaman verip Kürtlerin kellelerini almışlarsa bu kez de aynı oyunlarla Musul'u verip Kuzey'de Kürtlerin kellesini istemektedirler. Nedeni açıktır; Musul küresel ve bölgesel güçler için çok önemli ve vazgeçemeyecekleri bir mevzidir. Bir nevi Ortadoğu'daki kaderlerinin belirleneceği bir sahadır. Herkes iyi bilir ki, Ortadoğu'nun siyasi merkezi Musul'du ve merkezi almadan çevreye hakimiyet kuramazsınız.

Zamanında Musul'u alarak Kürtleri Türkiye Cumhuriyeti'ne pazarlayanlar benzer bir durumu acaba yeniden güncelleştirecekler mi? Sorulması gereken budur ve yanıtı aranmaktadır.

Bugün AKP ve Erdoğan faşizmi inanılmaz ölçüde bir yönelimle -büyük insanlık suçları işleyerek- saldırırken, küresel hegemonik güçlerden tek bir ses dahi çıkmamaktadır. Hatta tam tersine, "Türkiye'nin terörle mücadelesini destekliyoruz" denilmektedir. Avrupa, Almanya başta olmak üzere tam anlamıyla faşistleşen AKP ve Erdoğan'a sahip çıkarak TC'nin bölgede önünü açmak için hazırlıklar yapmaktadır.

Güya mültecilerin önünü alabilmek için bu faşist klişe ses çıkarılmamakta, hatta para yardımı yapılmaktadır. Kürtlerin katledilmesine ortak çıkarları gereği göz yumulmaktadır.

Benzer yaklaşımları Ankara'ya gelen ABD yönetiminin iki numarası olan Joe Biden'in söylemlerinden de anlamak mümkündür. "Musul için geldim" diyen Biden, Erdoğan'ın Başika'ya gönderdiği askerlerini çekmesini, Sünnileri eğitmekten ve Musul'dan vazgeçmesini, Musul'u kendilerine bırakmasını istediğini biliyoruz. Şimdi soru şudur: Musul'dan Erdoğan ve ekibinin el çekmesi durumunda, Bakur Kürtlerini hatta belki de tüm Kürtleri yine aynen yüz yıl önce olduğu gibi satabilirler mi?

Böyle düşünmenin çok ters bir değerlendirme olmadığını hemen belirtelim. Türkiye'de, ABD'nin en üst düzey

kratik değerlere en üst düzeyde bir anlam biçmekte, hatta bunu Rojava ve Bakur'da olduğu gibi alternatif bir yaşam tarzı haline getirmektedir. Küresel güçler işte bu ideolojik-felsefik ve bağımsız duruştan kaynaklı halen Özgürlük Hareketi'ni tümüyle kabul etmemekte, DAİŞ'e karşı aynı cephede yer aldıkları güçlere paradoksal biçimde 'terörist' diyebilmekteler.

Herkes bilir ki, güneş balçıkla sıvanmaz. Bugün hem Rojava'da ortaya çıkan değerler hem Bakurê Kurdistan'da ortaya çıkan düzey hem de alternatif bir çizgi olarak gelişen demokratik ulus çizgisi tüm Ortadoğu'yu etkilemektedir. Bu etkilemenin temel ideolojik-önderliksel gücünün Önder Apo olduğunu da herkes, her güç gayet iyi bilmektedir.

Yüz yıllık statüko Kürtlerin mücadelesi ile aşılacaktır

Özcesi; Özgürlük Mücadelesi sonucu yüz yıllık statüko çatırdamaktadır. Kürt halkının bu yeni stratejik sürece özgür demokratik bir Kürdistan'ı sığdırma şansı her zamankinden çok daha fazladır. İlişki-çelişki diyalektiğini doğru değerlendirecek olan Kürtler bu kez kendi kaderlerini kendi elleriyle belirleyecek örgüt ve önderliğe sahipler.

Belki tekrar olacak ama unutulmasın ki, 1. Dünya Savaşı sürecinde de benzer bir durum yaşanmıştı. Yaklaşık 10 yıl süren birçok görüşme, tartışma, konferans, antlaşmalar sonucunda Kürtlere birçok vaat verilmiş olsa da payına düşen yok sayılma olmuştur. Halbuki San Marino, Sevr ve Lozan'da Kürtler adına katılan Şerif Paşa, yürütülen birçok toplantı salonunda hatta yan odalarda hazır tutularak, "Acele etmeyin, sizi düşünüyoruz, bir Kürdistan kurulacak" gibi söz ve vaatlerle uyutuldu. 24 Temmuz 1923 yılında ise Lozan Antlaşması ile tam bir şoka tabi tutuldular. Böyle bir durumun Cenevre başta olmak üzere diğer uluslararası platformlarda yaşanmaması için tüm Kürtler müthiş duyarlı olmalıdır. Elbette her şey Cenevre'de ya da masa başında belirlenmemektedir. Belirleyici olan mücadele ve savaş alanlarıdır. Sahada güçlü olmayanlar masada yer aşındırmak dışında bir rol oynayamazlar.

Demokratik ulus çizgisi tüm Ortadoğu'yu etkilemektedir

Bugün Musul'u DAİŞ'ten kurtarmanın yolu başta HPG/YJA-Star güçlerini bu kurtarma operasyona katmaktan geçtiğini tüm güçler biliyor. Zaten YBS güçleri bu kurtarma operasyonuna katılmaktadırlar. Ve belki de YPG-YPJ güçleri de ihtiyaç duyulursa operasyona katılabilir. Bu bizler açısından şaşırtıcı olmaz. Ancak küresel güçler halen bu konuda ciddi

Unutulmasın ki devrimci durumları değerlendiren halklar kendi kaderlerini ellerine alarak kendilerini özgürleştirebilmişlerdir. Bu durumları değerlendiremeyen halklar ya da hareketlerin kaderi ise -birçok halkın direniş tarihinde görüldüğü gibi- başkaları tarafından çizildiği için, boyunduruk altından bir türlü kendilerini kurtaramamışlardır.

tereddütler yaşamaktalar. TC-KDP bloku mu, yoksa Irak-YBS-HPG/YJA-Star güçlerinin oluşturduğu blok mu? Bu soruya halen net bir cevap verilmiş değil. Bunun temelinde Musul'un özgürleşmesi durumunda Kürtlerin elde edeceği kazanımların korkusu yatmaktadır.

Evet, korkunun bu olduğu açıktır. Özgür iradeye, özgür yaşam duruşuna ve de komünal-toplumsal ilişkileri esas alan Özgürlük Hareketi hegemonik güçlerce kabul edilmemektedir. Özgürlük Hareketi'nin DAİŞ gibi çete güçlerine karşı gösterdiği büyük direnişe "evet" denilirken, özgür duruşlu felsefik bakışa "hayır" deniliyor.

ABD başta olmak üzere tüm devletlerarası güçler de biliyorlar ki; Kürt Özgürlük Hareketi demokrasiye, insana, kadına, ekolojiye, insan haklarına, halklara, hukuka "evet" derken devletlerarası sistemin güya kendi "değerleri" olarak gördükleri tüm demo-

gibi çökmüşlerdir. Ermeni Soykırımı, Asuri Sayfo'su, Yunan Kıyımı, Çerkes Katliamları, Araplara dönük saldırılar ve Kürt Kıyımı hep bu süreçler ardından yaşanmıştır.

AKP ve Erdoğan'ın da Terakkici paşalarla benzer bir yolu izlediği anlaşılmaktadır. Bu paşalar sıkışan Osmanlı'yı kurtarmak için öne atılmış, ardından da özleri olan Pan Türkizm-Pan İslamist zihniyetleriyle halklara kan kusturmuşlardır.

Yine tarihten ilginç bir benzerlik ise yüz yıl önce Osmanlılar ile Alman Kayserliği arasında gelişmiş olan ilişkilerin benzerinin bugünlerde Erdoğan ve Merkel arasında yaşanmasıdır. AKP-Erdoğan çetelerinin çok bilinçli bir şekilde suni bir mülteci sorunu yaratarak, DAİŞ çetelerini de bu kalabalıkların içine katarak Avrupa'ya yönlendirmeleri ardından gelişen Merkel-Erdoğan-Davutoğlu ilişkileri her açıdan dikkat çekicidir. Unutulmamalı ki, İttihat-i Terakicilerin akıl hocalığını zamanında Alman olan General Colman Von Dergoltz ve Paul Rohrbachlar yapmışlardı. Hatta Ermeni Soykırımı'nın akıl verenleri de yine bunlardı. Benzer misyonu ise şimdi Almanya'nın Merkel'i üstlenmiştir.

Sonuç itibarıyla; AKP ve Erdoğan çetesinin bunca çılgın çıkışlarının Ortadoğu'da yaşanan statüko değişimiyle ilişkili olduğu açıktır.

Ortadoğu sözün tam manasıyla bir alt-üst oluş sürecini yaşamaktadır. Alt-üst oluş süreçleri siyasi literatürde devrim anları veya devrimci durum olarak tanımlanıyor. Devrimci durum, her zaman ve her halka nasip olan durumlar değildir. Devrimci durumların oluşması için birçok etkenin bir araya gelmesi gerekiyor. Dünya, bölge, yerel, subjektif-objektif, maddi-manevi derken birçok gelişmenin yanında konjonktürün de uygun olması devrimci durum için elzemdir. Şu an tam olarak böylesi bir tarihsel andayız.

Unutulmasın ki, devrimci durumları değerlendiren halklar, kendi kaderlerini ellerine alarak özgürleşebilmişlerdir. Bu durumları değerlendiremeyen halklar ya da hareketlerin kaderi ise -birçok halkın direniş tarihinde görüldüğü gibi- başkaları tarafından çizildiği için boyunduruk altından bir türlü kurtulmamışlardır.

Bu gerçekleri dikkate alarak ve tarih momentumunun tam da devrimci durum momentumu olduğunu bilerek, Sykes-Picot'u bir an önce sadece aşmak değil, tümten ortadan kaldırarak Özgür ve Demokratik bir Kürdistan'ı yaratacak temelde bir yaşam ve irade duruşunun sahibi olmak, her özgürlükçü Kürdün ve Kürdistanlının temel görevi ve duruşu olmalıdır.

Önder Apo, "Politika da kesinlik diye bir şey yoktur. Daima başlangıç diye bir şey vardır. Kendini kesinliklere bağladın mı, kendi kendini kısıtlı olarak bağlamış olursun. Bu durumda da hareket kabiliyetin kalmaz. Bu nedenle ufku çok net görsen bile, önüne bir bulut kümesi koyup öyle okumaya çalışacaksın. Flulaştırıp öyle çözmeye çabalayacaksın. Bu seni daha çok yoğunlaşmaya, çözmeye yöneltir. Sonuçta yorulursun ama gerçeği çok boyutlu görme ve değerlendirme imkanın olur. Düşünce gücüne esneklik kazandırır. Politikada kesinlik katılığa, katılık da donmaya, durağanlığa yol açar" demektedir.

Düşünce, yürek ve moral gücümüzü hep en zirvede, yaratıcı ve diri tutmak devrimciliğimize nitelik ve derinlik kazandıracak ve zaferi mümkün kılacaktır!

AKP-Erdoğan'ın Osmanlı özentili despotizmi direnen tüm kesimleri hedeflemektedir

AKP ve Erdoğan eliyle darbe içinde darbe yapılıyor. İçeride ve dışarıda giderek tecrit olmaktan kurtulamayacaklardır. Demokratik direniş, maskelerini daha fazla düşürecek ve sonlarını yakınlaştıracaktır. Faşizmin kısılcısından kurtulmak pekala mümkündür.

Yeter ki pasif davranılmasın, saflar gevşetilmesin. 12 Eylül karanlıkları nasıl ki yarıldı ve Kürdistan'da büyük bir direniş ortaya çıktıysa şimdi daha fazlası yapılabilir.

Muzafer Ayata

Türkiye'de 12 Eylül darbesi olduğunda dünyada ve bölgede siyasi koşullar bugünkünden çok farklıydı. Sovyetler Birliği hala ayakta idi. Üstelik Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesi olmuş, iktidara gelenler, Sovyet yanlılarını savunuyorlardı. Ayrıca İran'da da İslami Devrim başarılı olmuş, Humeyni iktidara gelmişti. Batı'nın en sadık müttefiklerinden birisi olan Şahlık rejimi devrilmişti.

Öncülüğünü ABD'nin yaptığı kapitalist sistem dünya çapında Sovyetlere karşı büyük bir rekabet ve mücadele içindeydi. İki kutuplu bir dünya vardı. Ortadoğu yine dünyanın en stratejik ve üzerinde mücadelenin en fazla yürütüldüğü alandı. Emperyalist güçlerin, özellikle ABD'nin Ortadoğu'da belirgin bir üstünlüğü vardı. İsrail'in güvenliği de bu hegemonyanın bir parçasıydı. Ortadoğu'nun enerji kaynaklarını da kontrol altında tutmak için ABD ve NATO'nun büyük bir hassasiyeti vardı.

Türkiye, kapitalist güçlerin Ortadoğu'daki ileri karakolu rolünü oynuyordu. NATO'nun Güneydoğu'daki kalesiydi. Emperyalist sistemin Ortadoğu'daki ayağı, ajan gücü ve ikinci İsrail rolünü üstlenmişti. Kapitalist moderniteyi temsil eden güçler Sovyetleri güneyden kuşatmak, devrimlerin yayılmasını önlemek için anti-sosyalist akımları ve güçleri örgütlemeye çalışıyorlardı. Tüm demokratik-sol güçler ve muhalefet ezdiriliyordu. Ortadoğu'da militarist, gerici ve despotik yönetimler sürekli destekleniyordu.

Bütün bu çabalara rağmen ABD bölgede istediği istikrarı ve uzun vadeli hakimiyetini oturtamıyordu. Bu açıdan bölgenin tarihten gelen dine dayalı kültürel yapısından yararlanmaya, dini, devrimci arayışlara ve demokrasi güçlerine karşı kullanmaya çalıştı. Bu temelde Sovyetlerin güneye sarkmasını engellemek için, 'Yeşil Kuşak' projesini geliştirdi. Özellikle Pakistan üzeri Afganistan'a yönelmeye, El Kaide gibi örgütleri kurarak veya destekleyerek Sovyetlere karşı savaşın derinleştirmeye ve yaymaya çalıştı.

Dünyada ve bölgede bu gelişmeler yaşanırken, Türkiye'de de toplumsal muhalefet, demokrasi güçleri 12 Mart askeri muhtırasına rağmen etkin ve canlıydı. Bunlara ek olarak Kürdistan'da Ulusal Kurtuluş Mücadelesi boy vermeye başlamıştı. Yine bu yıllar Türk Gladıosu'nun giderek etkinlik kurmaya başladığı yıllardı. MHP, derin devletin örgütlediği, gladıonun kirli işlerini yapan sivil, sokaktaki koluydu. Devletin asıl sahipleri toplumu hizaya getirmek için bildik darbeyi ve komplocu yöntemlerini giderek pervasızca sahnelemeye başlamışlardı. Sağ-sol kavgası diye faşistleri solun üzerine saldıkları bir dönemdi. Türkiye her gün onlarca insanın yaşamına mal olan bir çatışma ortamına sürüklenmişti.

Türk ordusunun geleneksel olarak Kürt sorunu üzerinde kesin bir denetimi ve hakimiyeti vardı. Devletin kuruluş kodlarına göre Kürtler asimile edilecek, tarihten silinecek, 'tek millet, tek devlet' ülküsü başarıya ulaşacaktı. Kuruluş felsefesi böyle olduğu için devleti koruyan ve kollayan güç olarak ordu, Kürt sorunu konusunda tek etkili ve yetkili güçtü. Bu sorunu sivil kesimlere, partilere bırakmaya hiç niyetleri yoktu. Mevcut siyasi partiler de özü itibarıyla devletçi partilerdi. Zaten ordunun ve kurulu nizamın sınırları dışına çıkmaya da hiç hevesli değillerdi. Böyle olduğu için 1924'ten beri 'Kürt sorunu' siyasetin ve partilerin gündeminden çıkarılmıştı. Bir tanrı buyruğu, kutsal kitap ayetleri gibi sorgulanamaz, tartışmaların ve parti programlarının konusu olamazdı. 1970'lerde TİP, programına Kürtleri almaya kalktığı için de parti kapatılmıştı.

İslam devletin hizmetine sunuldu

Kürdistan'daki uyanış ve örgütlenme başladığında ordu hızla darbeyi tezgahlamaya başladı. NATO ve ABD'nin Türkiye halklarının demokratik talepleri ve özgürlük arayışları diye bir dertleri yoktu. Tam tersine devrimci gelişmelerden rahatsızdılar. Bu açıdan darbeyi desteklediler ve aktif rol oynadılar. 12 Eylül askeri darbesi NATO Gladıosunun en büyük eylemlerinden birisiydi.

Hegemon güçlerin Sovyetler ve sosyalizm karşıtı 'Yeşil Kuşak' projesi ve militarist, despot yönetimleri desteklemesi Türkiye'de açık faşist bir darbenin tezgahlanmasına götürdü. Bu yıllar Latin Amerika'da da askeri darbelerin peş peşe düzenlendiği yıllardı.

12 Eylül darbesi asıl olarak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ne ve devrimci-demokratik muhalefete karşı yapılmıştı. 12 Eylül cuntası ırkçı-milliyetçi-militarist bir ideolojik öze sahipti. Milliyetçilik ve ırkçılık adeta şahlanmıştı. Sol güçler sürekli karalanıp aşağılanıyor ve ezilmeye çalışılıyordu. Kürdistan adına yola çıkanları da 'bölücü, vatan hainleri ve dış güçlerin maşaları' olarak hedefliyorlardı. Kürdistan yeni baştan işgal ediliyordu. Türkiye ve Kürdistan karanlıklara gömülerek açık bir hapis-haneye çevrilmişti. On binlerce insan işkencelerden geçirilmiş, zindanlara doldurulmuştu.

Bütün bu saldırı, işgal, istila kampanyaları ve psikolojik savaş ordusu rahatlatmıyordu. Klasik devletçi söylem ve milliyetçilik derde deva olmuyordu. Tüm gerici ve faşist argümanlar, korku yayma ve şiddet kampanyaları tam sonuç vermiyordu. Faşist cunta daha kalıcı ve uzun vadeli toplumsal bir rızaya, kabule ihtiyaç duyuyordu. Bu açıdan daha kapsamlı bir biçimde dini, faşizmin ve devletin hizmetine koydular.

Türk milliyetçiliği, Kürdistan'da devrimci mücadelenin yükselmesiyle büyük bir darbe almıştı. Sol-sosyalist hare-

ketlerin gelişimi, 1970'lerdeki ideolojik mücadele Kemalizm'in, faşizmin ve milliyetçiliğin maskesini büyük oranda düşürmüştü. Bu açıdan sadece Türkçülük propagandası yetmiyordu. Türkçülüğün yetmediği yerde de İslam'ı ona yamadılar. İslam'ı milliyetçiliğin, devletin hizmetine verdiler. 12 Eylül faşist rejiminin ideolojisi Türk-İslam senteziydi. Kenan Evren cuntanın başı olarak bunu açıktan ilan etti.

Osmanlı'da da İslam, daha doğrusu Sünni İslam devletin denetiminde ve hizmetindeydi. Bunu Şeyh-ül İslamlık makamıyla yürütüyorlardı. Din, toplumda etkin olduğu oranda iktidarı elinde tutanlar tarafından ilgi odağı olur. Onu da iktidarını meşrulaştırmak ve toplumda rızaya dayalı kabul görmek için kullanırlardı. Tüm iktidarlar için bu geçerlidir. Din, temel ideolojik araçlardan birisi olarak kullanılır. Bu olgu Osmanlı'da da etkili biçimde kullanılmıştır. Osmanlı sonlandırılırken yerine kurulan cumhuriyet batılı modernist bir sistemdi. Daha çok Fransız Jakoben modeli benimsendi. Laik bir devlet olduklarını ilan ettiler.

Laik olarak kurulduğu ilan edilen devlet Avrupa gibi aydınlanma ve reform hareketleri yaşamış değildi. Oldukça katı merkezi bir ulus devlet modeli benimsenmişti. Başta Ermeniler olmak üzere farklı halklar soykırım rejiminin cenderesinden geçirilmiş, varlıkları ve kültürleri hedeflenmişti. Sadece Türkçülüğe dayalı ucube bir ulus devlet Anadolu ve Mezopotamya halklarına dayatılmıştı. Temel hedef ve kaygı devleti ve iktidarı elde tutmaktı. Halifeliği inşa etme çıkarlarına gelmiyordu. Kendilerine laik dediler ama din hala toplumda etkiliydi. Bu durumda dini boş bırakmak akıllıca bir politika olamazdı. Avrupa tipi bir laiklikten de korktular. Bu açıdan dini tamamen devlet denetiminde tutmak ve iktidarın emrine vermek için Şeyh-ül İslamlık yerine 'Diyanet'i kurdular.

Kemalistlerin dine yaklaşımları tek millet yaratma projesinin bir parçasıydı. Homojen bir millet, Türklüğe dayalı ırkçı bir milliyetçilik esas olunca dini de öyle ele aldılar. Diyanet sadece Sünni İslam'ı, bir mezhebi hedefleyerek kurumlaştırıldı. Aleviler ve diğer İslami mezhepler yok sayıldı.

Cumhuriyetin kuruluşunda dikkat edilirse din diyanete bağlanıp devletin denetimine alınıyor. Ama tek millet yaratmak için Türkçülük ve milliyetçilik vurgusu daha öndedir. Zamanla, özellikle 1970'lerdeki uyanış ve ideolojik mücadeleyle, 1980'lerde Kürdistan'daki dirilişle milliyetçiliği kullanarak topluma hakim olmaktan yetersiz kalıyordu. Türk İslam'ı da geleneksel olarak devletçi olduğundan faşist cunta İslami vurguyu arttırdı. İdeolojisini de Türk-İslam sentezi biçiminde formüle etti. Hedef kitleleri milliyetçilik ve İslamcılıkla uyutmak, elde tutmak ve devrimci-demokratik muhalefete kaymaktan alıkoymaktı.

Kültürel İslam siyasileştirilerek ırkçı ve faşist yapılanmanın harcı yapıldı

12 Eylül askeri-faşist darbesi devrimci-demokratik muhalefetin ve Kürdistan halkının üzerinden dozer gibi geçti. 1960 ve 1970 darbelerinden çıkardığı derslerle daha derin ve kapsamlı bir hazırlık yapmışlardı. Toplumsallığa, dayanışmaya, örgütlenmeye dair ne varsa yok etmeye çalıştılar. Gençlik politikanın dışına atılmaya, kapitalizm sınır tanınmadan geliştirilmeye çalışıldı. Ekonomik krizin tüm yükü emekçilere yüklendi. Militarizm ve milliyetçilik, azami kâr amacı ve para bir din haline getirildi. Halkın dini inançları, kültürel İslam da siyasileştirilerek bu ırkçı ve faşist yapılanmanın temel harçlarından birisi haline getirildi.

Sosyalizm, sol ve demokrasi karşıtlığı cunta eliyle hem Türkiye'nin içinde hem de Ortadoğu'da sürdürüldü. ABD ve NATO bölgesel düzeyde amaçladıkları stratejilerini cunta eliyle icra ettiler. Cunta içeride kendi halklarına, dışarıda da diğer halklara ve devletlere karşı tam bir düşmanlık politikası yürüttü.

Türkiye'de Anayasayı, normal parlamenter sistemlerde olduğu gibi hiç bir zaman parlamento ve partiler yapmadı. 1924 Anayasası'nı yapanlar yine M. Kemal ve yanındakilerdi. 1960 ve 70'lerde yapılanlar da yine askerlerin eseri idi. Sistemin esaslı militarist ve otoriterdi. Aşırı bir merkezi ulus-devlet modeli uygulandı. Bu anayasalar da bir tarafa atılarak 12 Eylül'de en faşist, gerici ve militarist bir anayasa yapıldı. Bugüne kadar da Türkiye bu anayasayla yönetiliyor.

'Kürtler de yararlanı ve ırkçı-teklige dayalı sistem engelle karşılaştı' kaygısıyla medreseler cumhuriyetin ilk yıllarında kaldırılmıştı. Medreselerde Arapça, Farsça, Kürtçe, Türkçe gibi diller kullanılıyordu. Kürt dili ve edebiyatı her şeye rağmen bir gelişim gösteriyordu. Kürtleri mutlak bir asimilasyona tabi tutmak ve tarihten silmek için engel olan ne varsa yok edilecekti. 12 Eylül cuntası da bu ilkeleri en katı, su katılmamış ve kaba yöntemlerle yaptı. Türkiye'ye vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türk'tü! Vatandaşlık tanımı bile bu düzeyde ırkçıydı.

Rejim gerici ve ırkçı bir karakterde giderek derinleşiyordu. 12 Eylül öncesi İslami söylemleri kullanan MSP (Milli Selamet Partisi) gibi partiler kurulmuştu. Cuntanın yaptırdığı ilk seçimlerde Turgut Özal ANAP'ı kurdu ve hükümet oldu. AP, CHP ve MSP gibi partiler kapatılmıştı. Bu partiler farklı isimlerle daha sonra yeniden kuruldu. Liderlerine bir süre siyasi yasaklar gelse de zamanla bunlar aşıldı. Cuntanın baskı ve terörüne karşı halka nefes aldırarak reformlar ve yasal akımlar yapılmadı. Sol güçler ezilmişti. Bir daha toparlanamadılar. Türkiye giderek sağ partilerin ve gerici güçlerin cenneti haline geldi. Kürdistan'daki

direniş hariç her şey tam da cuntanın hesapladığı gibi gitmişti.

Türk devleti kuruluş yıllarında İslami akımları, solu ve Kürtleri tehlike olarak gördü ve dışladı. Kapitalist sistem yerleştikçe ve ulus-devlet güçlendikçe İslam'ı tehlike olarak görmeyi bir kenara bıraktı. İslami partilerin kuruluşuna da engel olmadı. Erbakan ve MSP dahil mevcut partiler ve tarikatlar genelde sosyalizm karşıtıydılar. Bu da devleti rahatlatan bir durumdu. Ayrıca Türk İslam'ı ve İslamcılar zihniyet ve ideolojik olarak zaten devletçiydiler. Hiç bir zaman ümmetçi ve kültürel İslamı esas alan birer akım olmadılar. Bu durumda devleti yönetenlerin onlardan korkmalarına gerek yoktu.

Türk İslamcıları da dini etkili bir politik araç olarak kullandılar. Halkın inançlarını suistimal ederek kendilerine oy deposu olarak yedeklediler. Devletçi ve iktidarcı, maddiyatçı karakterleri zamanla yozlaşmalarına yol açtı. En önemlisi de biat kültürü ve devleti yüceltmeleri onları sarsılmaz Türk milliyetçileri yapıyordu. İktidara ve güce yönelmeleri devletin tüm suçlarını ve anti-demokratik özelliklerini kabullenmeye götürüyordu.

Türk İslam'ını esas alan siyasi parti ve oluşumlarda derin bir Hristiyan ve Yahudi düşmanlığı da vardı. Osmanlı'nın Avrupa'ya yayılma ve süren savaşlarının yarattığı din düşmanlığı genetik bir hal almıştı. MSP dahil tüm bu parti ve akımların anti-semitizmi de gizlenemez durumda. İçeride on milyonları bulan Alevi topluluklarının inançlarını ve mağduriyetlerini hiç bir zaman savunmadılar. İnkâr edilen, katliamlardan geçen Müslüman Kürt halkının varlığı ve hakları için hiç bir mücadele yürütmediler. İslami geçinen AKP, 14 yıldır iktidarda ama hala Kürdistan'daki camilerde Kürtçe vaaz vermek yasaktır. Devletin maaşlı imamları Kürtçe vaaz vermeye devam etmektedirler.

12 Eylül darbesi İslami çevreleri fazla hedeflemedi. Darbeden en az zarar gören kesim oldular. Kürtlere ve sola karşı bir biçimde önleri de açıldı. Çünkü İslami akımları gerçek anlamda tehlike olarak görmüyorlardı. Nasıl olsa bunlar Türk'tü ve devlete bağlıydılar. Kullanırız ama iktidarı vermeyiz, tarzında bir yaklaşımdan söz edilebilir. Nitekim Fethullah Gülen hareketi ciddi bir engelle karşılaşmadan örgütlenmesini sürdürdü. F. Gülen zaten Kürt ve Sol karşıtıydı. Komünizmle mücadele dernekleri kuranlardandı.

F. Gülen zamanla AKP ile ittifak yaparak muazzam bir güce ulaştı. Binlerce kadro yetiştirerek devlete yerleştirdi ve iktidara oynayacak hale geldi. 28 Şubat 1997 darbesiyle Erbakan hükümetten düşürüldü. Partisi kapatıldı. Ordu, Kürdistan'da büyük bir savaş yürütüyordu. Politik hayatı teslim almış, adeta partileri bitirmişti. Erbakan gibileri hükümetlere girebilirlerdi ama iktidar olamazlardı!

Erdoğan ve bazı çevreler iktidarın Erbakan'a verilmeyeceğini anlayıp MSP geleneğini terk ettiler. Erbakan'ı deyim yerindeyse sattılar. Tüm partiler de Kürdistan'daki savaşta tüketilmişti. Siyasi alanda büyük bir boşluk vardı. Erdoğan değiştiğini, milli görüş gömleğini çıkardığını açıkladı. ABD'nin de desteğini alarak AKP'yi kurdu. 2002'den beri de tek başına iktidarda olmaya devam ediyor.

Erbakan, ABD ve Avrupa'yla bazı konularda ayrı düşüyordu. En azından 'milli sanayi' vb söylemleriyle kısmen kapitalist sistemle çelişkilerini ifade ediyordu. Ancak onun da kapitalizm dışında savunduğu bir ekonomik ve toplumsal sistem yoktu. Maddiyatçılık hepsini içten içe kemirmişti. Nitekim Erbakan öldükten sonra çocukları arasındaki miras kavgaları basına genişçe yansımıştı. Büyük servetler edinmişlerdi. Aynı hastalık ve gelenek AKP'de daha güçlenmiş ve devletin olanaklarını aralarında bölüşme yarışına dönüşmüştü.

Türk İslamcılar arasında görülen en büyük dönüşümlerden birisi bu maddiyatçılık ve iktidar düşkünlüğünün ay-yuka çıkmasıdır. Devletçi oldukları ve milliyetçilikleri biliniyordu. Ama devlet ve iktidar ellerinde olmadığı için bu fazla sırtıymıyordu. Propaganda ve demagojiyle bunu kısmen gizliyorlardı. Ancak devlete yerleştikçe, devleti ele geçirdikçe gerçek anlamda devletleştiler, tam benzeştiler. İnanılmaz bir güce ve maddiyata tapınmacılık gelişti. Türkiye tarihinin tanık olduğu en büyük yolsuzluk ve rüşvet olayları AKP iktidarında gerçekleşti. AKP ile ortak hareket eden F. Gülençiler inanılmaz maddi ve siyasi güce ulaştılar. Öyle ki, hükümeti ele geçirecek kadar kendilerine özgüvenleri gelişti.

Türk İslamcıları Kürt halkını tarihten silme politikalarını sahiplendiler

Gülen ve Erdoğan arasındaki iktidar savaşlarının ne kadar sınır ve hukuk tanımaz olduğu görüldü. Aralarındaki çatışma örtbas edilen, gizlenen büyük kirlenme ve yozlaşmaları da deşifre etti. Öyle ki, Reza Zarraf adındaki bir İranlı neredeyse hükümetin tümünü satın almıştı. 100 milyonlarca dolarlık rüşvet çarkından söz ediliyor. Erdoğan hükümetinin gideceğini, hapsi boylayacağını görünce bütün adli süreçleri bloke etti. Hukuku işletmedi. İslam'ın 'bir hırka, bir lokma' felsefesinin yerine dolar felsefesi geçmişti.

Erdoğan servet sahibi, zengin bir aileden geliyordu. Belediye başkanlığı yapmıştı. Oradan alacağı maaşla büyük yatırımlar yapamayacağı açıktı. Ancak aldıkları rüşvetler, oluşturdukları para havuzlarıyla büyük bir basın tekel kurdular. Bu haram paralarla parti kurdular. Bu çark büyüyerek devam ediyor. Erdoğan'ın oğlu Bilal'in bilinen hiç bir yeteneği ve başarısı yok. Ama gemileri var. Suudilerden milyonlarca başış alıyor. Devlet arazilerinin, belediye olanaklarının peşkeş çekilmesiyle 100 milyonlarca dolarlık vakıfları yönetiyor. Bu çarkın Erdoğan ve devletin olanakları ve iktidar gücü sayesinde döndüğü açıktır.

Türk İslamcılar Ortadoğu'da benzer İslami akımlar içinde en rezil ve en pespayesi olarak zuhur etti. İslami aydın diye geçinenlerin ellerindeki basın organları, inanılmaz bir kişilik yoksunluğu ve kalitesizlik örneğidir. Her yönüyle Erdoğan'a tabi oldular, gücün hizmetine girdiler. Devletin bütün ırkçı ve milliyetçi söylemlerine, politikalarına sahip çıktılar. 90 yıllık cumhuriyetin Kürt halkına karşı sürdürdüğü savaşı bitirme ve tarihten silme politikalarını sahiplendiler. Bugün Kürdistan'daki savaşın ve yıkımın öncülüğünü yapıyorlar. Devletin bilinen

politika ve söylemlerinden ayrı söyledikleri yeni hiçbir şey yok.

İslamın, dinlerin temel değerleri olan hak ve adalet kavramlarıyla yakından uzaktan bir ilişkileri kalmadı. 'Haramdan, yalandan, iftiradan uzak durun' prensipleri AKP ve yandaş basınları için hiçbir şey ifade etmiyor. Bu söylenenlerin tam tersini yapıyorlar. İşkence, katliam, Kürtlerin evlerini, şehirlerini yıkmayı, mülklerine el koymayı bu kesimler kadar can havliyle savunan kimseler yoktur. Mahkemeler militanlaştırıldı. Soykırım aygıtları olarak işliyorlar. Kadın cınayeleri, fuhuş, uyuşturucu ve dolandırıcılık gibi suçlarda patlama yaşanıyor. Toplum tam bitirme aşamasına getirildi. İş cinayetlerinde büyük bir artış var. Görüldüğü gibi toplum dibe vurmuş durumdadır. Para ve iktidara tapınmacılık din haline getirilmiş. İslamı, dini söylemi en çok kullanan bir parti ve iktidar zamanında bütün bunlar oluyor.

AKP iktidar savaşında başlarda kendisine fazla güvenmiyordu. Onun için AB normlarını savunmaya, AB'ye girmeye çalışıyor görünümünü vermeye çalıştı. Ordudan korkuyorlardı. Avrupa'nın desteğini alarak iktidarda kalma mücadelesi veriyorlardı. İktidardaki pozisyonlarını güçlendirdikçe AB'yi bir kenara bıraktılar. Aynı şeyi PKK ve Kürdistan'daki direnişe karşı da sürdürdüler. Mümkün oldukça savaşı durdurma ve seçimleri kazanma endeksli politika izlediler. 2005'te Diyarbakır'a gelerek, "Kürt sorunu benim de sorunumdur. Devletin haksızlıklarını giderip bu sorunu çözeceğiz" gibi iddialı şeyler söylediler.

2007'de Bush ile anlaşıp askerlerin kendilerine darbe yaptığını söyleyerek Ergenekon vb davaları açtılar. Çok sayıda üst düzey subayın da olduğu yüzlerce asker yıllarca hapis yattı. Ordunun bir yerde burnu sürtüldü.

Sonuçta klasik Kürt düşmanlığı başkın geldi. Türkiye'deki tüm ırkçı, ulusalcı, militarist çevrelerle barıştı Erdoğan. Yeni ittifaklar kurdu. Ergenekon gibi davalarda askerlerden özür diledi. "Gülençiler bizi kandırdı" deyip tükürüklerinin tümünü yaladı. Erdoğan'ın bu uzlaşmalara götüren esas neden de Kürt düşmanlığıydı. Rojava'da Kürtler direnmiş, devrim gerçekleştirmiş, kantonal yönetimler ilan etmiş, yeni kurulacak Suriye'de bir statü sahibi olma olasılığı güçlenmişti. Erdoğan hemen Rojava Devrimi'ni kırmızı çizgileri olarak ilan etti. Suriye'de desteklediği ve ittifak yaptığı DAİŞ'i Kobanê'ye, Kürtlerin üzerine saldırttı. İçeride de hazırlıklarını yapıp 24 Temmuz'dan itibaren PKK'ye saldırmaya başladı.

DAİŞ'i ayakta tutan AKP hükümetidir

Türk ordusu tarihsel geleneğe bağlı kalmış, Kürt düşmanlığından ve korkusundan sıyrılamamıştı. Onlara göre Ortadoğu değişiyordu. ABD, Rusya ve dünyanın diğer güçleri de bölgedeki savaşa, Suriye'ye dahil olmuştu. Bölgede haritalar değişebilir, Kürtler de bir statü sahibi olabilirdi. Ne yapıp edip Lozan'ı dildirmemek ve Kürtlerin önünü kesmek gerekiyordu. Bu korku ve kafa yapılarıyla Erdoğan'la birleştiler. ABD, AB ve Rusya gibi büyük ve etkin güçler DAİŞ'e karşı birleşirken Erdoğan ve AKP ise tersinden DAİŞ ile birlik kuruyordu. DAİŞ'i ayakta tutan AKP hükümetiydi. Türkiye'nin içinde de rahat çalışmalarına ve örgütlenmelerine destek vermişlerdi. Bütün bunlardan ordunun haberi vardı. En kirlili ve en gerici ittifaklara Kürt karşıtlığı nedeniyle Türk ordusu da dahil olmuştu.

AKP ve Erdoğan içeride ve dışarıda bir kriz ortamında politika yapıyor. İçeride savaşı ve krizi tırmandırarak tüm ke-

simleri bastırmaya, korku yayarak kendisini başkan seçtirmeye çalışıyordu. Ordu geleneksel Kemalist çizgiyi terk etti. Eskiden Ortadoğu'daki olaylara fazla bulaşmazdı. Şimdi PKK güçlenmesin, Kürtler yararlanmasın diye Suriye ve Irak'taki savaş alanlarına dahil olmaya çalışıyor. Bunu yaparken de Erdoğan'ın faşist, despotik başkanlık projesine destek vermiş oluyorlar. Aynı zamanda DAİŞ'le iş tutmaya ve ittifak yapmaya mecbur oluyorlar. Bir yandan ABD'ye baskı yapıp, "PYD'yi terörist ilan edin" diyor, bir yandan da DAİŞ ile ortaklık yapıp ayakta tutmaya çalışıyorlar.

AKP, daha dün kadar karşıt olduğu kim varsa şimdi Kürtlerle savaşmak için hepsiyle can ciğer olmuş durumdadır. MHP ile tam bir uyum içinde. Ordu, Doğu Perinçek dahil Kızıl Elmacılar, kara ve beyaz faşistler, herkesle kutsal ittifaka girerek yeşil faşizmi ege-men kılmaya çalışıyorlar.

AKP'nin sonu ne olacak, bir geleceği var mı? Bu sorular önemlidir. Mevcut haliyle AKP, Türkiye tarihinin en fazla kadrolaşmış ve devlete yerleşmiş partisidir. M. Kemal dahil kimsenin elinde bu kadar kadro ve basın organları yoktu. Büyük maddi olanaklara kavuştular. Kürt karşıtlığı yüzünden ordu AKP'yle uzlaştı. Başkanlık konusunda da Erdoğan'a destek verdikleri anlaşılıyor. 1980'lerden beri cunta anayasasıyla ülkeyi yönettiler. 'Bir 10-15 yıl da Erdoğan'la faşist otoriter bir rejimle yönetilelim, yeter ki Kürtleri ezelim, sonrasına da bakarız' anlayışındalar. Orduyla anlaşmış olmasaydı, Erdoğan'ın böyle kanlı bir savaşa başlatıp, Türkiye'yi sonu belirsiz bir maceraya atması düşünülemezdi.

MHP de hep savaşın ve militarizmin, faşizmin sağlam bir dayanağı oldu. Bu rolünü de 7 Haziran seçimlerinden sonra daha aktif biçimde icra etti. HDP'nin kazandığı başarı ve tüm ezilenleri, farklılıkları bağrında barındırıp parlamentoya taşıması hem ordu hem MHP hem de AKP için bir tehlike olarak görüldü. Yapılan darbe ile 1 Kasım seçimlerine gidildi. MHP şimdi HDP milletvekillerinin parlamentodan atılması için bastırmaktadır. AKP'yle beraber Rojava dahil her yerde Kürtlere karşı yürütülen savaşın en önündedirler. Başkanlık sisteminin kabul edilmesi için de MHP destek verecektir.

CHP tarihinin en marjinal dönemini yaşıyor

CHP ise bir türlü kendisini aşamadı. Devletçi, ulusalcı hattan kopmuyor. Uzun bir dönem Baykal öncülüğünde AKP'nin gerçek anlamda koltuk değneği oldu. CHP tarihinin en marjinal dönemini yaşıyor. K. Kılıçdaroğlu genel başkan olduktan sonra güçlü bir çıkış yapıp partiyi dönüştüremedi. AKP'nin çelişkilerini göstererek ve sadece eleştiriyi yetinerek muhalefet olunmaz, yol alınmaz. AKP bütün bunları zaten göğüsliyor. Tüm devlet imkanları ve basın elindedir. Bu silik ve etkisiz muhalefet onların tam da istedikleri bir durumdur. CHP, AKP-Erdoğan diktatörlüğünü perdeleme aracı oluyor. Böyle olunca da, "Bakın bizde muhalefet var" diyebiliyorlar.

CHP, Kürt sorununun barışçıl ve demokratik çözümünü destekleseydi, AKP karşısında tutarlı duruşuyla kitlelere güven verseydi, AKP şimdiye kadar çoktan gitmişti. Çünkü ABD ve AB ülkeleri artık eskisi gibi Erdoğan'ı sahiplenmiyor. Başka bir alternatif bulamadıkları için onunla çalışmak zorunda kalmıyorlar. Ayrıca Erdoğan, Türkiye'nin temel sorunlarından hiç birisini çözmemişti. Sadece Kürtlerle yürütüldüğü savaş ve bu savaşı kazanamamış olması onun iktidardan düşmesine yeter

de artar. Ancak CHP mevcut politikası ile onu iktidarda tutan konumdadır.

Bir zamanlar Kılıçdaroğlu PYD'yi, DAİŞ saldırıları karşısında topraklarını savunan yurtsever bir hareket olarak değerlendiriliyordu. Ne zamanki ordu ve AKP, Rojava'yı hedefledi, Kılıçdaroğlu hemen çark etti. "Madem teröristti neden Salih Müslim'i Türkiye'ye davet ettiniz" demeye başladı. AKP'ye yurtdışına asker gönderme yetkisi veren savaş teskeresine onay verdiler. Bugün Türkiye'de her gün cenazeler kaldırılıyor. Şehirler yıkılıyor. CHP tutarsız eleştiriler dışında AKP'yi zora sokacak bir politika üretebilmiş ve savaşa tavır alabilmiş değildir. Erdoğan'ın diktatörlüğünde önemli bir adım olan HDP'lilerin meclisten atılmasını öngören yasaya Kılıçdaroğlu CHP'si destek vermiş ve mecliste onaylanmasını sağlamıştır.

Anayasaya aykırı olduğunu söylemelerine rağmen AKP'ye bu desteği vermişlerdir. Çünkü gelinek noktada Kürtlere karşı 'milli cephenin' içine dahil oldular. AKP faşizminin önünü kesme diye bir dertleri kalmamıştır.

CHP tabanının büyük bir çoğunluğu tabii ki AKP'den rahatsız. Faşizme karşıdır. Türkiye'nin nasıl bir çıkmaza, kanlı girdaba sürüldüğünü görüyorlar. Ama CHP yönetiminin buna denk düşen bir duruşu yoktur. Türkiye halkı da alternatifsiz bırakılmış durumdadır. AKP'ye karşı olanlar umudunu CHP'ye bağlamış. HDP gibi partiler de hep dışlanmış ve bölücü, hain olarak lanse edilmiş. Halk CHP ile AKP arasında bir çıkmaza, kapana sokulmuş durumdadır.

CHP eğer demokratik bir dönüşüm geçirip alternatif bir parti olabilseydi, AKP 14 yıl aralıksız iktidarda kalamazdı. Toplumdaki çürüme ve devletteki kadrolaşma, partizanlık bu kadar derinleşmezdi. Yozlaşmış ve giderek faşizme yuvarlanan Türkiye'nin tek sorumlusu AKP değildir. AKP'ye karşı tutarlı demokratik bir mücadele yürütmeyen muhalefet partileri de bu durumdan sorumludur. Durum giderek ağırlaşırken CHP gerçek bir muhalefet gibi sürece müdahale etmek yerine, 'milli muhalefet' olarak AKP'nin yanında yer almaktadır. Bu haliyle CHP yönetiminden herhangi bir beklenti içinde olmak büyük bir yanılgı olacaktır.

Türkiye halkları çözümsüz ve alternatifsiz değildir

Düzen içi partilerinin durumu böyledir diye Türkiye halkaları çözümsüz ve alternatifsiz değildir. Erdoğan, "Türk işi başkancelik sistemi" diyor. Yani Osmanlı padişahlığı karışımı bir Ortadoğu despotizmini savunuyor. Milli muhalefet diye de bildiğimiz ırkçı-milliyetçi-dinci bir faşist bloku dillendiriyor. Bu kanlı ve baskıcı rejim Türkiye halklarının çıkarına değildir. Halklarımızın böyle bir talebi ve beklentisi, arayışı yoktur. Tam tersine geniş yığınlar, emekçiler, ezilenler, azınlıklar, farklı inanç grupları bu rejimin kurbanları durumundadır.

Muhalefeti ve alternatifli meclise hapsetmek ve düzen partileriyle sınırlandırmak başta AKP olmak üzere faşist kesimlerin ekmeğine yağ sürmek olur. Zaten onların yapmak istediği de budur. Erdoğan direnen Kürt hareketine, "Ya baş egecekler ya baş verecekler" diyor.

Direnen tüm kesimleri hedeflemiş durumdadır. Bu ülkenin aydınlarını ve akademisyenlerini sırf, "Savaşa ve işlediğiniz suçlara ortak olmayacağız" dedikleri için hain ilan edildiler. Ağzını açana davalar açılıyor. Basın tümünden susturularak teslim alındı. Bu faşizmin tipik bir tezahürüdür. Faşizm aydınlıktan ve doğrulardan korkar. Yalan ve demagoji en büyük dayanağıdır. Bütün

katliam ve milli ittifaklarına rağmen korkuyorlar ve panik halindeler. Çünkü ahlaksızdırlar ve suçludurlar. Bunun farkındadırlar. Erdoğan onun için kimseye güvenmiyor. Tüm aydınları, sivil toplum kuruluşlarını hedefliyor. Öyle ki, bütün suçlarına ortak olmuş, ona yamanmış Ahmet Davutoğlu'nu bile tasfiye etti. Fazla zamanları da yok. Onun için olabildiği kadar hızlı biçimde HDP'lileri meclisten atmaya ve diktatörlüğünü kurumlaştırmaya çalışıyor.

Kürtler Ortadoğu'nun en etkili ve dinamik unsurudur

AKP-Erdoğan iktidarının en güçlü olduklarını sandıkları dönemde ne kadar kırılğan oldukları görülmeye başlandı. Çünkü karşılarında PKK öncülüğünde Kürt halkının büyük bir direnişi var. PKK'yi yendik, ezeceğiz deseler de ele geçirdikleri herhangi bir mevzi yok. Tam tersine Temmuz'dan beri tüm güçlerini savaşa sürdüler ama somut elde ettikleri hiç bir sonuç yok. Direniş giderek yayılacak ve derinleşecektir. PKK'nin 40 yıllık savaş deneyimi ve birikimi var. Direnen Kürt halk gerçekliği var. Kürtlerin dünyada etkisi ve itibarı artmış durumda. Ortadoğu'nun en etkili ve dinamik halkıdır. Olanakları ve hareket alanları daha da genişledi.

Faşist rejimler iknaya ve taviz vermayla esnemezler. Pasif ve sıradan bir muhalefetle de saldırganlıkları durdurulamaz. Bu açıdan Erdoğan ve AKP'nin saldırılarını durdurmak için daha güçlü ve yaygın bir direnişe ihtiyaç vardır. Onlar nasıl ki rejimden yana olan tüm güçleri ve partileri bir araya getirip milli cephele oluşturuyorlarsa devrimci-demokratik güçlerin de faşizme karşı en geniş demokratik cepheyi örmeleleri gerekir. Faşizmi ancak örgütlü halklar yenebilir. Demokrasi kendiliğinden gelmez. Hakları kimse bağışlamaz.

AKP şahsında cumhuriyet tarihinde hiç bir dönemle kıyaslanamayacak kadar halkın inançları suistimal edildi. Din faşizmin, iktidarın hizmetine sokuldu. Devletçi, ulusalcı, milliyetçi ve gerici-faşist ne kadar güç ve çevre varsa hepsi birleştirildi. Buna rağmen istedikleri gibi rahat olamıyorlar. Korkuları giderek büyüyor. Bu açıdan demokrasi güçleri, aydınlar daha güçlü ve örgütlü bir direniş içinde olmak zorunda. Direnme gelişmedi mi, meydan boş bırakıldı mı faşizm orayı dolduracaktır. Türkiye halkları 12 Eylül'de olduğu gibi çaresiz değildir. Kürdistan'ın her alanında silahlı-silahsız büyük bir direniş vardır. Bu mirasa ve deneyime dayanarak HBDH (Halkların Birleşik Devrim Hareketi) gibi birlikler, ittifaklar kurulabilir. Tüm sendikalar, emek hareketleri, Aleviler, ötekileştirilenler güçlerini birleştirirse AKP daha fazla ayakta kalamayacaktır. Rejim her yönüyle tıkanmıştır.

Yeni bir darbe de fazla sonuç veremeyecektir. Ayrıca AKP ve Erdoğan eliyle zaten darbe içinde darbe yapılıyor. İçeride ve dışarıda giderek tecrit olmaktan kurtulamayacaklardır. Demokratik direniş, maskelerini daha fazla düşürecek ve sonlarını yakınlaştıracaktır. Faşizmin kışkıracıdan kurtulmak pekala mümkündür. Yeter ki pasif davranılmasın, saflar gevşetilmesin. 12 Eylül karanlıkları nasıl ki yarıldı ve Kürdistan'da büyük bir direniş ortaya çıktıysa şimdi daha fazlası yapılabilir. Türkiye halklarının geniş kesimleri özgürlüğe ve demokrasiye susamış durumdadır. Doğru bir önderlik, birlik ve direniş, AKP'yi yıkacak ve demokratik gelişmelerin önünü açacaktır.

Dağlı Kürt

1 995 yılında büyük bir hareketlilik vardı Kürdistan dağlarında. Çatışmalar çok şiddetlenmişti. Ya Kürt ihaneti darbe alıp ihanetinden vazgeçecekti ya da kazanıp tarihi misyonunu tekrar oynayacaktı. İşte böylesi bir süreç yaşanmaktaydı. Tekrar ihanetin tekrerrü etmemesi için özgürlük dağlarında müthiş bir gerilla direnişi yaşıyordu. Adeta her şey ve her yer ihanete karşı büyük direniş halindeydi. Ne de olsa hesaplaşma zamanıydı. Kürt halkının, tarihte sürekli olarak karşılaştığı direniş ve ihanetin kader tayin edici bir noktaya geldiği andı bu an.

Kürt halkının tarihten gelen direniş geleneğini temsil eden özgürlük gerillası ve dağları, Önder Apo öncülüğünde bu fırsatları değerlendirip ihanete büyük bir darbe vurmuştu. Çatışmalar Kurê Jaro alanında yoğunlaşmıştı.

O süreçte Kurê Jaro bölümünde yeni ve yaralı bir arkadaşla tanışmıştım. Bu arkadaş Şeladizê kuşatmasında yaralanmış ve daha yaraları iyileşmeden tekrar cepheye gelmiş olan Şervan Sason arkadaştı. Tanışmanın ardından Abbas arkadaşın verdiği görev çerçevesinde, Kurê Jaro zirvesinde mevzilenen ihanetçi güçleri bu alandan söküp atmak için birlik olarak gece yola çıktık. Sabah saat 5 civarı zirveye ulaştık. Yaptığımız keşfe göre burada yaklaşık 50 pêşmerge bulunuyordu. Aldığımız saldırı kararıyla birlikte Şervan arkadaş düşünerek geri kademeye verme istemimize rağmen kendisi saldırının en yoğun yaşandığı alanda yer aldı. 2 saat içerisinde bütün pêşmergeler Kurê Jaro'dan sökölüp atıldı. İhanete böylece ağır darbe vurulmuştu.

İşte Şervan arkadaş böylece yoğun geçen bir çatışmada ve zorlu bir süreçte tanıdım. Şehit düştüğü ana kadar da hep birlikte olduk. Kimi zaman yan yana, kimi zaman da farklı alanlarda çalıştık. Fakat sürekli birbirimizden haberdardık. Sonradan yazdığı kitabının ismini, 'Kurdê Çiyayî'nin Halaylî Yürüyüşü' koyduğunu duyduğumda acaba tarihle bağı ne olabilir diye çok düşündüm. Önderliğin tarih değerlendirmelerini incelediğimde 5 bin yıl öncesinde Sümerlerin, Kürtlerin atalarına yaşadıkları yerlerden ötürü, 'dağlılar, yüksek memleketliler' anlamına gelen 'Hurri, Kurti' gibi birçok isim verdiğini ve Kürtlerle dağların birbirinden ayrıştırılmayacak kadar bir bütünlük oluşturduğunu gördüm.

Şervan arkadaş 1975 yılında Sason'un Hêştêr köyünde dünyaya gelir. Düşmanın baskılarından ve bazı olaylardan dolayı Sason'dan Amed'in Bismil ilçesine, oradan da İstanbul'a göç ederler. Önder Apo öncülüğündeki Kürt Özgürlük Mücadelesi de bu süreçte tanışır ve büyük gelişmeler sağlar. Sason'da büyük direnişler ve şahadetler yaşanır. Sasonlu bir genç olan Şervan arkadaş, yaşanan direniş ve şahadetlerle birlikte hareketin gelişiminden de etkilenecek 1993 yılında Gabar üzeri gerilla safılarına katılır.

Her Kürt genci harekete katıldığında Gabar'a gitmek ister. Kürt gençlerinin hayali, Agit komutasında savaşçı olmak, düşmana karşı savaşmak ve intikam almaktır. Şervan arkadaşın bu kadar güçlü katılım sağlamasının nedenlerinin başında Gabar üzeri katılım yapması, burada eğitim görmesi ve Agit arkadaştan aldığı manevi güçtür.

1993 yılında katılırken Şervan arkadaş evli ve 1 çocuk babasıdır. Belki de gerillaya katılmaması için evlendirilmiştir. Ama Şervan arkadaş, yine de her türlü zorluğu göze alarak, halkının haklı davasında yer almayı tercih etmiştir. Daha gençlik yıllarında mücadeleyi takip ederek çalışmalarda yer almaya çalışır. Zaten Sason coğrafyası gerillanın direniş kalesi olmuştur.

1995 yılında Kurê Jaro'da gördüğümde yaralıydı. KDP ile girilen bir çatışmada yaralanmıştı. Daha iyileşmeden tekrar cepheye

gelmişti. Çünkü KDP güçleri gece yarısı Kurê Jaro'ya yeni bir saldırı başlatmış ve şiddetli çatışmalardan sonra Kurê Jaro, KDP'nin eline geçmişti. Kurê Jaro'yu alan KDP, savaşı büyük bir başarı elde ederek bitirmek istediğinden dolayı Zap'ta bulunan karargâha saldırı planları yapmaktaydı. Tam da böylesi planlar yapılırken Abbas arkadaş tarafından yapılan karşı saldırı planıyla Kurê Jaro tekrar KDP'den alındı ve bu çatışma ihanetin kırılma noktası oldu. Şervan arkadaş bu saldırıyı kırmak için yaralı halde hamleye katılmıştı. Çatışmada da rolünü oynamıştı. Bu duruş ve tutumundan dolayı herkes tarafından sevilir ve sayılırdı.

başkaldıran Hz. Nuh efsanesinden tutalım günümüzde Kürt Özgürlük Mücadelesi'ne kadar Cudi, Kürt ve Kürdistan tarihinde önemli bir yere sahiptir. 5 bin yıl önce Botan ve Cudi merkezi alan olduğu gibi bugün de aynı önemini korumaktadır. O dönemde de eskimiş, geçerliliğini yitirmiş sistem ve yaşam tarzına karşı Hz. Nuh ile ifadesini bulan yeni sistem ve yeni yaşam arayışı ve mücadelesi, bugün de yine tıkanan, eskimiş sistem ve yanlış yaşam tarzına karşı yeni sistem ve özgür yaşam arayışı Önder Apo öncülüğünde bu topraklarda yaratılmaktadır.

2007 sonbaharında Şervan arkadaş PKK Ocağı'nda bir devre eğitim görme şansı tanınmıştı. Bu eğitim devresi aynı zamanda Botan'da

Kod Adı: Şervan Sason
Adı Soyadı: Niyazi Akın
Doğum Tarihi-Yeri: 1975-Sason
Anne Adı: Nasiha
Baba Adı: Beşir
Katılım Tarihi: 1993-Bismil
Kaldığı Alanlar: Botan, Zagros, Behdinan, Amed, Qendil, Botan
Şahadet Tarihi-Yeri: 17 Mayıs 2009/Botan-Garisa

Güney savaşı bittiğinde Şervan arkadaş eğitime gitti. Önderlik tarzı üzerine eğitim görür. Savaşta yaşanan yetersizlikler üzerine yoğunlaşarak kendisini 1996 yılına ve bu yılın görev ve sorumluluklara hazırladı. Bu süre zarfında bazen birlikte bazen de ayrı alanlarda kaldık. Ama hep birbirimizi sorduk ve yardımcı olmaya çalıştık. İtiraf etmeliyim ki Şervan arkadaş benden daha duyarlıydı ve daha fazla sorup yardımcı oluyordu.

2004 yılında Cudi alanında birlikte pratikte kaldık. Cudi Dağı demişken, ta Sümer tanrılarına

Dr. Ali ve Dicle'nin yürüttükleri tasfiyecilikle mücadele için hazırlık devresiydi. Bu eğitim devresinde savunmalar çerçevesinde kendini çok iyi derinleştirmiş, özellikle de tasfiyecilik üzerine çok yoğunlaşmıştı. Bu devreden aldığı güç ve moral ile 2008 baharında Botan sahasına düzenlemesi olduğunda birlikte Botan'a gittik. Şervan arkadaş Botan'a Garisa alan komutanı olarak gidiyordu, ben de Gabar'a gidiyordum. Yürütülen tasfiyeciliğe karşı mücadele etmeye ve şehitlerimizin intikamını almak üzere verdığımız sözü yerine getirmeye gidiyorduk.

Şervan arkadaş kısa boylu, biraz kilolu, güler yüzlü, hafiften kıvrıkcık saçlı, siyah gözlü bir arkadaştı. Sakalını çok sever ve aynı zamanda kefiye takmaktan hoşlanırdı. Heziran bastonunu sürekli yanında taşırdı. Ayak tabanları karda yandığından dolayı 9 çift çorap giyerdi. Her hafta alttakini üste, üsttekini alta alır sürekli yerlerini değiştirirdi. Bazen 1, hatta 2 ay boyunca çoraplarını yıkamazdı. Ayrıca öyle bir gülüşü vardı ki çevredeki herkes duyardı. Bir de müzik dinlemeyi çok severdi. Allah var sesi de güzeldi. En çok 'Neçe Gülê' parçasını söyler ve bazen de mırıldanırdı. Halay sevgisini de unutmazdı. Şervan arkadaşız halay düşünülemezdi. Zaten kitabın isminden de anlaşılıyor. Espriüel ve sempatik bir arkadaştı aynı zamanda.

16 yıl boyunca Şervan arkadaş temposunu sürekli yükseltmeyi bilmişti. Birçok defa örgütün en üst düzey eğitimlerinden geçmişti. Bu eğitimlerde hep kendini yeniler ve geleceğe hazırlardı. En çok Önderlik ve Önderliğin her koşulda başaran tarzı üzerinde yoğunlaşırdı. Esas olarak temposunu bundan dolayı yükseltirdi. Ayrıca Kürt tarihini, Kürt'ün tarihteki savaş tarzını, insanlık tarihinde savaş ve komuta kişiliklerini araştırırdı. Ayrıca kişilik çözümlemeleri üzerinde derinleşirdi. Biliyordu ki ne kadar kendini çözerse gücünü de o kadar açığa çıkarırdı. Kadın konusunda yoğunlaşmaları derin olmakla birlikte Önderliğin kadına yaklaşımı üzerinden kadını anlamaya çalışırdı. Hatta kendisini kadın dostu ve demokrat biri olarak görürdü. Bu yaklaşımlarından dolayı biz ona takılır ve 'Sen laytısın' derdik. Tabii bundan dolayı bize kızardı. Şervan arkadaş gördüğü eğitim ve yoğunlaşmaları yaşamın her anına yansıtmayı bilen arkadaşlarımızdandı.

PKK'nin yapmaya çalıştığı devrimin, yeni bir yaşam tarzını açığa çıkarma temelinde geliştiğini Önder Apo, 'Yaşamı bizim olmayanın eylemi de bizim olamaz' diyerek ortaya koymuştu. Şervan arkadaş da bu anlayışla yaklaşırdı. Partinin yaşam tarzını oturtmaya çalışır, bu temelde eyleme geçerdi. Doğru olanın yaşamda sağlam bir duruş sahibi olmaktan geçtiğini bilir ve diğer çalışmaların da buna göre şekillendiğini görür ona göre yaşamını düzenlerdi. Savaş tarzı da yaşam tarzıyla bağlantılıydı. Savaş üzerine yoğunlaşır ve tarihteki örnekleri araştırırdı. Bu temelde en çok da Önder Apo'nun savaş üzerine yaptığı çözümlemeleri okur ve araştırırdı. Savaşın yapılabilmesi için savaş öncesi bütün hazırlıkların yapılması gerektiğinin bilinciyle hareket ederdi. Hani derler ya, 'Riski göze alamayan kahraman olamaz' diye. İşte Şervan arkadaş riski göze alarak savaşa girenlerdendi. Fedai bir duruş ve tarzla katılırdı. Gerçekten de savaş konusunda cesaretlili ve öncüydü. Yaptığı tüm eylemlerde öncüydü ve işinin başındaydı. Bu nedenle en kritik anlarda seçme gruplarda mutlaka yerini alırdı.

Yoldaşlık ilişkilerine, örgüt oluşturma ve yoldaşlarını geliştirme temelinde yaklaşırdı. Hata ve eksikliklere karşı çok radikal tavır alırdı. Bu konuda her zaman hem kendisiyle hem de çevresiyle bir kavga ve mücadele içerisindeydi. Ben kendisine hep, bu eleştiri tarzıyla sorunları çözemediğini, bu şekilde kimsenin onu ciddiye almayacağını söyledim. Şervan arkadaş ise bana, hatalara karşı gösterdiğim tavırdan dolayı 'oportünist' derti. Disiplin konusunda da taviz vermezdi. Resmi ve ölçülü yaklaşırdı. Onu bir tek ayakları zorlardı. Elinden gelse hiç yürümezdi uzak yolları. Fakat yolunu da ayırmadı uzaklardan...

Mücadele Yoldaşı
Ali Piling